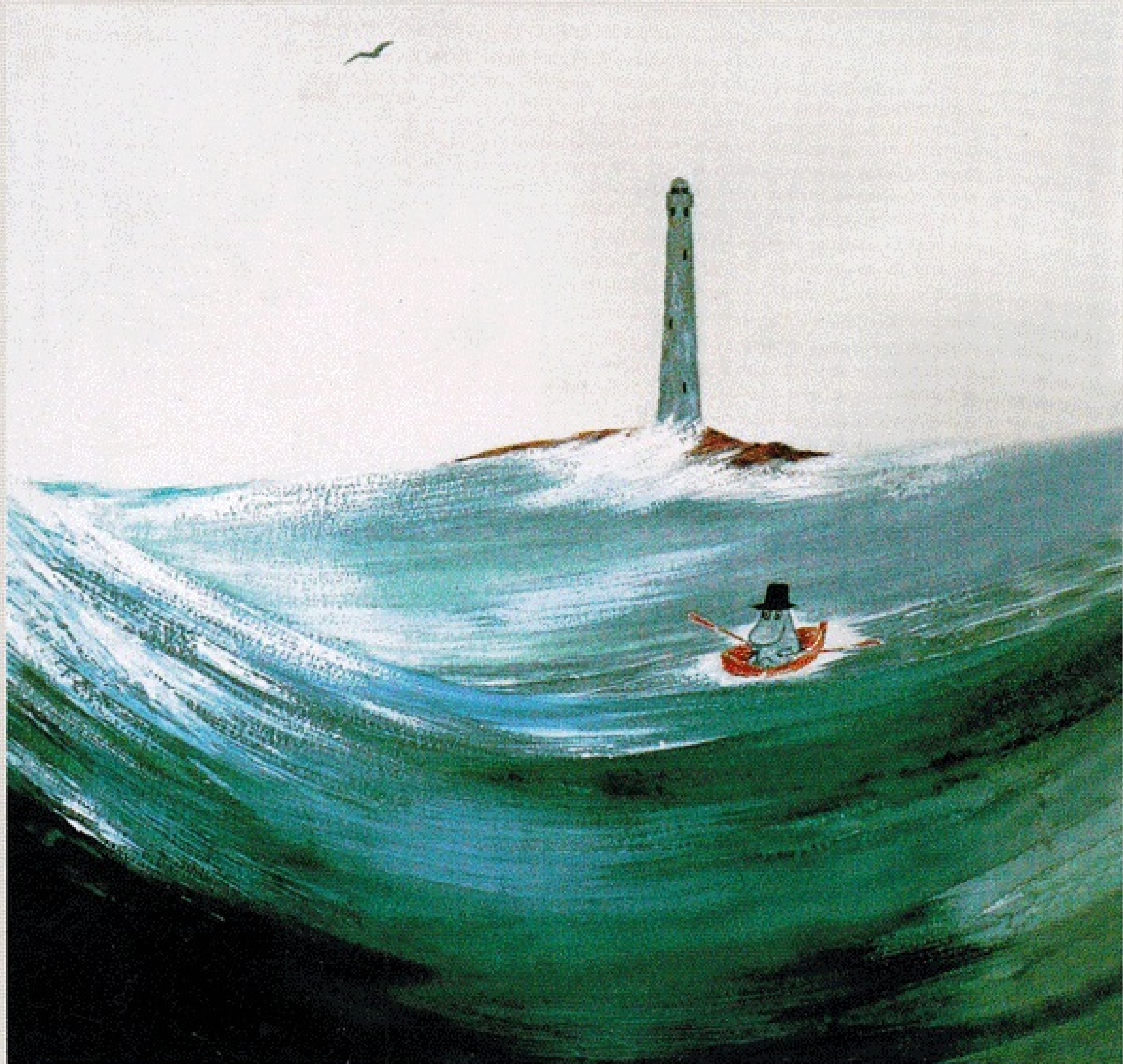

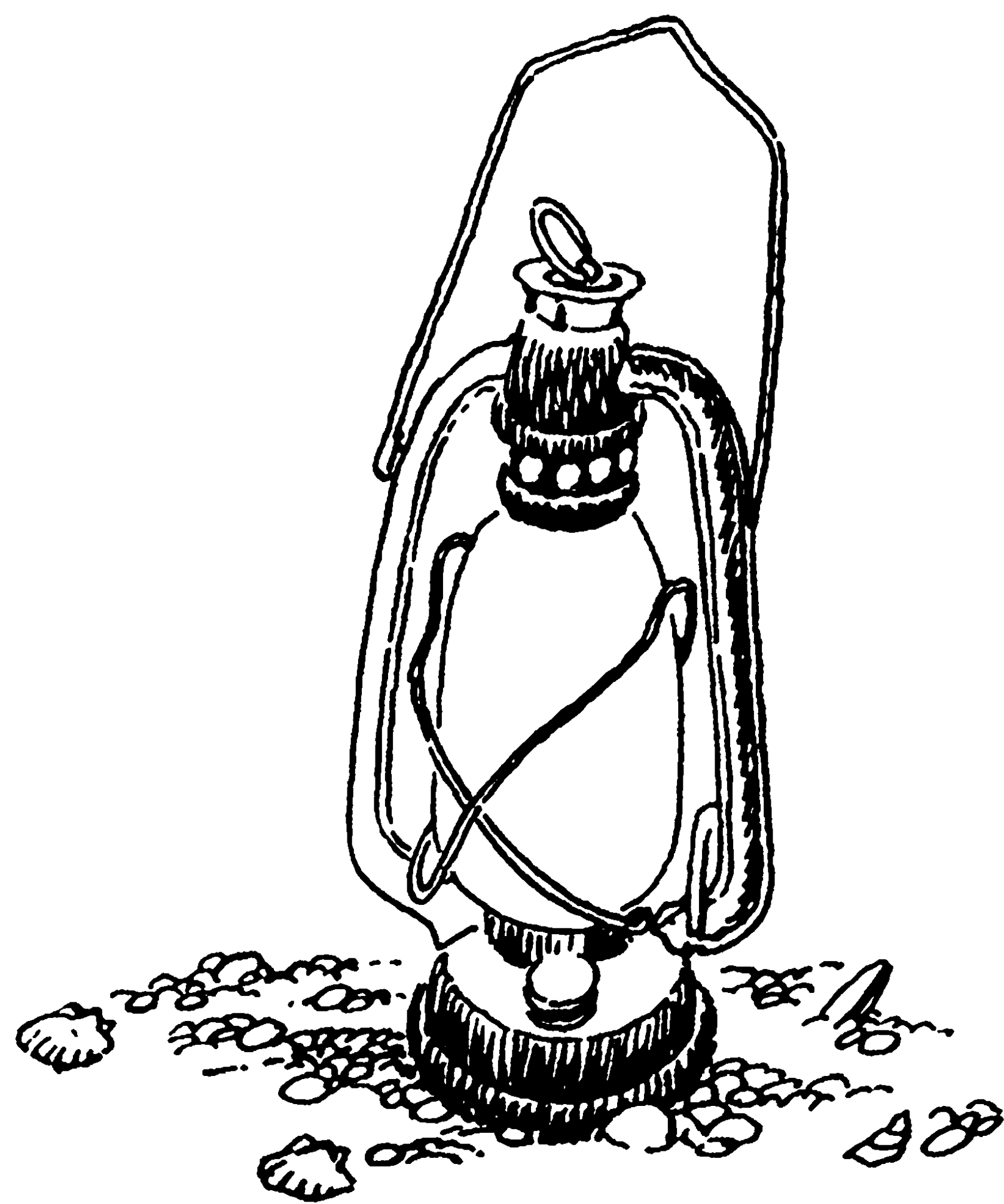
Tove Jansson

GIA ĐÌNH MUMI Ở BIỂN

Nhà xuất bản
KIM ĐỒNG

NGƯỜI DỊCH: VÕ XUÂN QUẾ
HIỆU ĐÍNH: BÙI VIỆT HOA

Gia đình Mumi bắt đầu chuyến hải trình đi tìm một hòn đảo có ngọn hải đăng nằm tí ngoài khơi xa. Nơi đó rất khác với Thung lũng Mumi xanh tươi và thân thiện. Khung cảnh thật hoang vắng. Ngọn hải đăng khổng lồ đơn độc khiến người ta phải chóng mặt khi nhìn lên. Chẳng có ai ngoài một người đánh cá lặng lẽ.

Hai bố con Mumi tìm ra rất nhiều điều mới mẻ. Hòn đảo, biển và cây cối ở đây đều thật khác thường. Chúng muốn nói điều gì?

Những cảm xúc ấm áp, hứng thú phiêu lưu, một chút hương vị u buồn, sợ hãi, cô đơn và mất mát của sự trưởng thành, hòa quyện với khung cảnh thiên nhiên và biển cả hùng vĩ đã làm nên một tác phẩm tuyệt vời dành cho những tâm hồn trong sáng và ham mê khám phá.

“Những câu chuyện về Mumi rất tuyệt vời để đọc to cũng như để nhâm nhi một mình trước khi đi ngủ.”

(TẠP CHÍ WALL STREET – HOA KÌ)

“Không còn băn khoăn gì nữa, Tove Jansson là một trong những nhà văn viết cho thiếu nhi nổi tiếng nhất từ trước đến nay. Bà có biệt tài viết những cuốn sách hấp dẫn không chỉ có trẻ em mà còn khiến những “đứa trẻ” đã ngoài sáu mươi như tôi vẫn bị cuốn hút bởi luôn tìm thấy những điều hấp dẫn ở độ tuổi trưởng thành.”

(TERRY PRATCHETT – NHÀ VĂN ANH NỔI TIẾNG)

Những tác phẩm trong loạt sách về Mumi đã được Nhà xuất bản Kim Đồng xuất bản:

- **Mumi và Sao chổi**
- **Chiếc mũ của phù thủy**
- **Những cuộc phiêu lưu li kì của Mumi Bố**
- **Ngày Hạ chí nguy hiểm**
- **Đứa trẻ vô hình**

Tove Jansson

(1914 - 2001)

Nữ văn sĩ, họa sĩ, nhà điêu khắc nổi tiếng
người Phần Lan gốc Thụy Điển.

Đã nhận nhiều giải thưởng của Phần Lan
và quốc tế về sáng tác văn học:

Giải thưởng Hans Christian Andersen (1966),

Giải thưởng của Viện Hàn lâm Thụy Điển

(1972, 1994) và *Giải thưởng Nhà nước*

Phần Lan về Văn học (1963, 1971, 1982)...

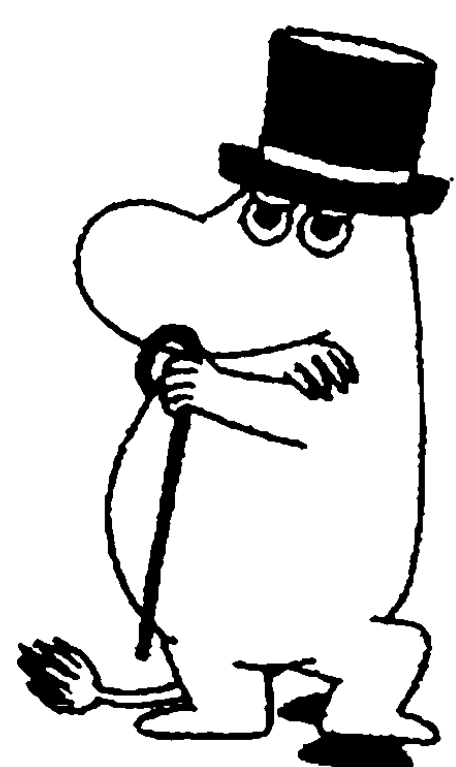
ÖN
60°7'12"N. LATIT
25°45'50"Ö. LO

FINSKA VIKEN

Giới thiệu nhân vật

* *Mumi Bố*

Cha của gia đình, nhưng tính tình trẻ con và mạo hiểm, thường có mặt khi có điều gì đó bất thường xảy ra, hay triết lí và thích viết hồi kí.

* *Mumi Mẹ*

Điềm tĩnh, nhân hậu, thương yêu con cái và tất cả mọi người, luôn có những món ăn ngon cùng những thứ cần thiết trong túi xách của mình, sẵn sàng giải quyết mọi thứ khi ai đó làm điều sai trái.

* *Mumi*

Cậu bé dễ thương, quan tâm và vui vẻ với hết thảy mọi thứ nhìn thấy và tìm thấy, luôn nỗ lực hoàn thiện, đôi khi gặp rắc rối nhưng rất dũng cảm và luôn tìm cách để giúp đỡ mọi người.

* *Muy Tí Hon*

Con gái bé xiu, láu lỉnh nhất của nhà Muymeli, chị của Muikunen và là bạn của Mumi. Mọi cuộc chơi sẽ kém vui nếu thiếu Muy Tí Hon.

* *Quỷ Đông*

Sinh vật cô độc, luôn khao khát hướng đến những nơi có ánh đèn hay lửa sáng. Nhưng bất cứ thứ gì nó chạm vào sẽ bị đóng băng.

I

Gia đình trong quả cầu thủy tinh

Vào một buổi chiều cuối tháng Tám, Mumi Bồ đi thơ thẩn trong vườn như người mất hồn. Ông không biết phải làm gì, vì mọi thứ cần làm đã được ông hay ai đó làm rồi.

Mumi Bồ đi đi lại lại trong vườn một cách vô thức, buồn bã kéo lê cái đuôi trên nền đất khô. Dưới thung lũng, trời đang rất nóng, mọi vật vẫn lặng yên không nhúc nhích và phủ một lớp bụi mờ. Đây là tháng dễ xảy ra cháy rừng và cần phải hết sức thận trọng.

Ông đã dặn các thành viên trong gia đình về điều này. Ông giải thích nhiều lần rằng cần phải cẩn thận như thế nào vào tháng Tám. Ông đã mô tả về các đám cháy ở thung lũng, về tiếng lửa nổ, về những chạc cây khô không khốc và

ngọn lửa phừng phừng lan dưới các đám rêu. Những khối lửa sáng lóa lao lên bầu trời đêm! Những luồng sóng lửa chạy dọc theo thung lũng về phía biển...

- Rồi chúng rơi xèo xèo xuống biển, - Mumi Bố nói với vẻ rầu rĩ nhưng cũng rất mãn nguyện. - Mọi thứ đều đen thui, tất cả đều bị cháy trụi. Trách nhiệm nặng nề thuộc về cả nuyti nhỏ bé nhất và mọi tuitu⁽¹⁾, nếu chúng bật diêm.

Cả nhà dừng việc đang làm và nói:

- Vàng, vàng. Vàng, vàng.

Rồi ai nấy lại tiếp tục công việc của mình.

Họ luôn luôn làm cái gì đó. Lặng lẽ, không dừng và rất hứng thú, họ chấp nối hàng trăm thứ làm nên thế giới của mình. Thế giới của họ là một nơi rất riêng biệt, độc lập và không thể chen thêm gì khác. Giống như một tấm bản đồ trên đó không còn một chỗ nào trống vì mọi nơi đều đã được phát hiện và có dân cư ngụ. Và họ nói với nhau:

- Bố luôn luôn nói về những đám cháy rừng vào thán Tám.

Mumi Bố bước lên hiên nhà. Như thường lệ, chân ông bị dính véc-ni nên phát ra những tiếng rít nhẹ trên cầu thang và dọc sàn nhà thẳng đến cái ghế tựa. Đuôi ông cũng bị dính khiến ông có cảm giác bị ai kéo.

Mumi Bố ngồi xuống ghế và nhắm mắt lại.

- Cái sàn này cần sơn lại, - ông nghĩ. - Đúng là cái nóng

(1) Các loài vật nhỏ tinh nghịch trong thế giới Mumi.

đã khiến nó trở nên thế này. Nhưng một nước véc-ni tốt sẽ không chảy dù có nóng đến mấy. Chắc mình đã dùng sai véc-ni. Mình làm cái hiên này lâu lắm rồi, giờ là lúc phải sơn lại nó. Nhưng trước hết phải mài nó bằng giấy nhám, một công việc đáng ghét mà chẳng ai muốn làm. Nhưng một cái sàn mới tinh được sơn bằng chổi sơn dày và nước véc-ni sáng sẽ khác hẳn. Cả nhà sẽ phải dùng cửa sau và tránh đi lại trong khi mình làm. Cho đến khi mình cho phép cả nhà được vào và nói: Xin mời! Hãy xem cái hiên mới của nhà ta!... Trời nóng quá. Giá mà được dong buồm lên nhĩ. Đi thuyền ra biển, tới tận nơi nào đó ta có thể đi được...

Mumi Bố cảm thấy giấc ngủ đang bò dần lên chân. Ông lắc vai và châm tẩu thuốc. Diêm cháy trong cái gạt tàn của ông và ông nhìn nó một cách thích thú. Khi diêm cháy sắp hết ông xé vài mẩu báo bỏ thêm vào ngọn lửa. Một ngọn lửa nhỏ tí hâu như không thể nhận ra dưới ánh sáng mặt trời, nhưng nó cháy rất đẹp. Ông canh chừng ngọn lửa một cách thận trọng.

- Bây giờ lửa sẽ tắt, - Mui Tí Hon nói. - Bác bỏ thêm giấy vào nữa đi! - Con bé đang ngồi ở một chỗ râm nơi hiên nhà.

- Ồ, lại là cháu ở đó đấy à! - Mumi Bố nói và lắc cái gạt tàn đến khi lửa tắt hẳn. - Bác chỉ quan sát cách lửa cháy. Điều đó rất quan trọng.

Mui Tí Hon cười và nhìn ông chăm chăm. Mumi Bố kéo mũ xuống che mắt và trốn vào giấc ngủ.

- Bố ơi, - Mumi gọi to. - Dậy đi! Chúng con vừa dập tắt một đám cháy!

Cả hai chân Mumi Bố dính chặt xuống sàn. Ông bức tức giật mạnh chân và cảm thấy thật bất công.

- Con nói cái gì? - Ông hỏi lại.

- Có một đám cháy nhỏ, - Mumi nói. - Ở ngay sau đám đất trồng thuốc lá. Rêu cháy và mẹ bảo là có thể do tàn lửa từ ống khói bay ra...

Mumi Bố bật dậy khỏi ghế xích đu và lập tức trở thành một người đàn ông quyết đoán. Chiếc mũ của ông rơi xuống và lăn trên các bậc cầu thang.

- Nó được dập tắt rồi! - Mumi hét to. - Chúng con đã dập được nó ngay. Bố không cần lo lắng quá đâu!

Mumi Bố đứng sững lại và cảm thấy cục tức chẹn ngang trong cổ.

- Các con dập tắt được nó mà không cần bố? - Ông nói.
- Vì sao không ai gọi bố? Các con cứ để bố ngủ mà không hề nói gì!

- Mình yêu quý à, - Mumi Mẹ vừa từ trong bếp đi ra vừa nói, - không ai thấy cần phải thức mình dậy. Nó chỉ là một đám cháy rất nhỏ và chỉ có tí khói thôi mà. Mẹ tình cờ xách xô nước đi ngang qua và mẹ chỉ việc rưới một ít vào là nó tắt...

- Tình cờ! - Mumi Bố gắt. - Rưới! Mình chỉ rưới một ít! Lửa cháy ngầm đang không được để ý đấy! Nó ở đâu? Nó ở đâu?

Mumi Mẹ dừng việc đang làm và vội vàng dẫn Mumi Bố ra bãi đất trồng thuốc lá. Mumi ngồi trên hiên nhà nhìn theo. Trong đám rêu có một chấm đen rất bé.

- Đừng tưởng, - cuối cùng Mumi Bố nói một cách chậm rãi, - cái chấm nhỏ như thế này không nguy hiểm. Trái lại. Nó có thể tiếp tục cháy dưới rêu hàng giờ và thậm chí nhiều ngày, rồi bất ngờ bùng lên ở một chỗ hoàn toàn khác hẳn. Mình hiểu ý bố nói gì chứ?

- Vâng, mẹ hiểu. - Mumi Mẹ đáp.

- Vì vậy bố ở lại đây, - Mumi Bố nói và bới rêu. - Bố sẽ canh chừng nó. Bố sẽ ở đây cả đêm nếu cần.

- Mình nghĩ vậy sao, - Mumi Mẹ băn khoăn. Rồi bà nói tiếp: - Vâng. Mình nghĩ như thế rất phải. Ai mà biết được có gì từ dưới rêu.

Mumi Bố ngồi canh chừng điểm đen nhỏ suốt cả buổi chiều. Ông bóc hết cả đám rêu lớn xung quanh nó. Ông không chịu bỏ đó để về ăn tối. Ông muốn tỏ ra là mình đang bức tức.

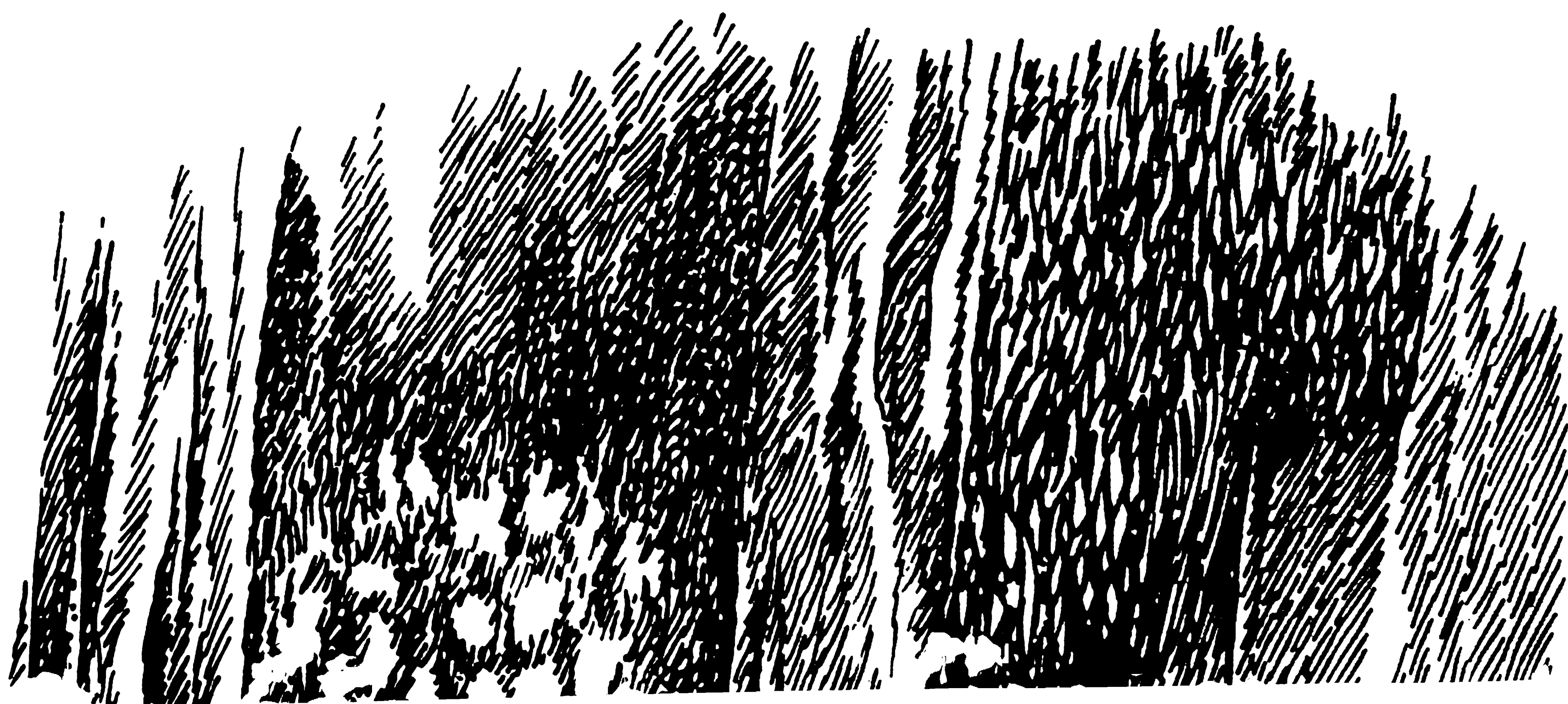
- Mẹ có nghĩ là bố sẽ ở đấy suốt đêm không? - Mumi hỏi mẹ.

- Có thể lắm, - Mumi Mẹ đáp.

- Nếu đáng bức bội thì cứ bức bội, - Mui Tí Hon nói rồi dùng răng bóc vỏ củ khoai tây. - Thỉnh thoảng cần tỏ ra bức bội. Bất cứ một nuyti nhỏ bé nào cũng có quyền bức tức. Nhưng Mumi Bố bức tức một cách vô lí. Bố không thèm nói toạc ra mà cứ để trong bụng.

- Các con yêu quý ạ, - Mumi Mẹ bảo, - bố biết việc bố làm.
- Cháu không tin, - Mui Tí Hon cãi lại. - Bố không hề biết. Cả nhà có biết không?
- Không biết nữa, - Mumi Mẹ nói.

Mumi Bố cúi mồm vào đám rêu và ngửi thấy mùi khen khét của khói. Đất thậm chí không còn ấm nữa. Mumi Bố gạt tàn thuốc trong tay vào một cái hố và thổi. Tàn lửa bùng lên một lát rồi tắt ngấm. Ông dùng cả hai chân gạt đất lấp cái hố nguy hiểm ấy rồi chậm rãi đi lại trong vườn cây và nhìn quả cầu thủy tinh.

Bóng tối dâng lên từ mặt đất như thường lệ và quần tụ dưới các lùm cây. Xung quanh quả cầu thủy tinh có vẻ sáng hơn. Quả cầu nằm trên đỉnh một cái cột san hô rất đẹp và phản chiếu toàn bộ khu vườn. Nó là quả cầu của Mumi Bố, một quả cầu thủy tinh xanh tuyền, rất màu nhiệm, là điểm sáng trung tâm của vườn cây, của thung lũng và tại sao lại không của cả Trái Đất chứ?

Mumi Bố không nhìn ngay vào quả cầu. Ông nhìn ngắm đôi chân cẩu bẩn của mình và cố gắng nhớ lại tất cả những ưu phiền mơ hồ và tản mạn của mình. Sau khi đã lĩnh hội đủ nỗi buồn phiền một cách chắc chắn, Mumi Bố bất ngờ nhìn vào quả cầu thủy tinh để tìm kiếm sự an ủi. Quả cầu luôn luôn an ủi ông. Vào mỗi buổi tối của mùa hè buồn rầu, đẹp khó tả và ấm áp, kéo dài này, ông thường lại gần nhìn ngắm nó.

Quả cầu lúc nào cũng lạnh lạnh. Màu xanh của nó sáng hơn và đậm hơn màu biển, và nó khiến toàn bộ Trái Đất thành lạnh lẽo, xa xăm và lạ lẫm. Ở nơi tâm điểm của thế giới đó, Mumi Bố nhìn thấy mình với cái mũi to và phong cảnh phản chiếu xung quanh thay đổi và nhuộm màu huyền ảo. Nền đất xanh nước biển thật xa xôi, và từ nơi xa tít sâu thẳm trong lòng quả cầu không thể đến được ấy, Mumi Bố bắt đầu tìm kiếm gia đình ông. Họ đều xuất hiện mỗi khi ông đợi. Quả cầu thủy tinh luôn luôn phản chiếu hình ảnh họ.

Đương nhiên họ luôn có việc cần làm vào buổi tối. Họ luôn luôn bận làm gì đó. Cuối cùng Mumi Mẹ cũng đi từ bếp xuống hầm lấy xúc xích hay bơ. Hoặc đi ra đám

đất trồng khoai tây. Hay lấy thêm củi. Mỗi khi làm việc đó trông bà như đang đi trên một con đường hoàn toàn mới và ẩn chứa bao điều lạ lẫm. Nhưng những điều đó là gì thì không thể nào biết được. Có thể bà đang đi trên con đường dẫn đến một nơi huyền bí, thú vị. Hoặc giả bà cứ đi, và cảm nhận rằng mình đang sống.

Bà vừa hiện ra từ nơi kia như một quả bóng trắng linh hoạt, rồi lại xuất hiện từ phía sau cùng giữa những cái bóng xanh ngắt. Nơi đó Mumi đang trầm tư bước ra, nơi đó Mui Tí Hon lao vút lên sườn đồi, nói đúng hơn chỉ thấy một chấm nhỏ di động, chứ không nhận ra nó. Chỉ là một thoáng gì đó rất dũng cảm và dứt khoát – hoàn toàn tự do, đến mức khoác lác hay khoe khoang với người khác là không cần thiết. Nhưng tất cả hình ảnh phản chiếu bóng nhỏ đi một cách không ngờ và sự di chuyển của họ trong quả cầu thủy tinh có vẻ như tuyệt vọng và chẳng có mục đích gì.

Mumi Bố thích thú ngắm nhìn trò chơi buổi tối của mình. Ông thấy cả gia đình cần được bảo vệ và họ chìm xuống đáy biển sâu, nơi mà chỉ có mình ông biết.

Trời đã nhá nhem tối. Bất ngờ có cái gì đó xuất hiện trong quả cầu thủy tinh, một tia sáng lóe lên. Mumi Mẹ thắp đèn nơi hiên nhà, điều bà chưa hề làm suốt mùa hè. Đó là một ngọn đèn dầu. Đột nhiên, cảm giác an toàn dồn tụ vào một nơi duy nhất là hiên nhà chứ không phải chỗ nào khác, và ở đó Mumi Mẹ đang ngồi đợi các thành viên trong gia đình trở về để pha cho họ tách trà buổi tối.

Quả cầu thủy tinh tắt phụt và khung cảnh màu xanh da trời đen thẫm lại, chẳng còn thấy được gì ngoài ngọn đèn.

Mumi Bố đứng yên một lúc không rõ mình đang nghĩ gì. Lát sau ông quay lại và đi về nhà.

- À, - Mumi Bố thốt lên, - bố nghĩ bây giờ cả nhà có thể yên tâm ngủ. Lần này nguy hiểm đã qua. Nhưng để chắc chắn sáng mai bố sẽ đi kiểm tra lại.

- A! - Mui Tí Hon kêu lên.

- Bố, - Mumi gọi, - bố thấy có cái gì đặc biệt không? Chúng ta có một cái đèn!

- Ủ, mẹ nghĩ cần thắp đèn khi tối kéo dài thế này. Tối nay có vẻ như thế. - Mumi Mẹ nói.

- Nhưng làm thế khác gì mình tổng tiến mùa hè đi, - Mumi Bố nói. - Người ta chỉ thắp đèn khi mùa hè thực sự đã hết.

- Thì rồi mùa thu sẽ đến thôi, - Mumi Mẹ từ tốn nói.

Đèn cháy xèo xèo. Mọi thứ xung quanh nó trở nên gần gũi và chắc chắn, cả gia đình ngồi sát thành một vòng bao quanh. Đó là thứ họ biết và tin cậy. Phía ngoài là những gì xa lạ và mong manh, bóng tối tiếp theo bóng tối, ngày càng lan xa đến tận cùng của Trái Đất.

- Ở nhiều gia đình, ông bố luôn luôn là người quyết định khi nào cần thắp đèn, - Mumi Bố lầm bầm với tách trà của mình.

Mumi làm bánh mì cho mình như thường lệ: lát đầu tiên có pho mát, tiếp theo là hai lát với xúc xích, sau đó là khoai tây lạnh và cá trích, cuối cùng là mứt. Cậu hoàn toàn hài lòng. Mui Tí Hon chỉ ăn cá trích vì nó nghĩ rằng buổi tối nay rất đặc biệt. Con bé chăm chú nhìn ra màn đêm phía ngoài vườn và càng ngẫm nghĩ, càng ăn, đôi mắt đen của nó càng trở nên đen và xa xăm hơn.

Ánh sáng của ngọn đèn dầu chiếu xuống bãi cỏ và bụi tử đinh hương. Ánh sáng yếu ớt và nhợt nhạt ấy chạm vào những cái bóng, nơi Quỷ Đông chồm hồm ngồi một cách đơn độc.

Quỷ Đông đã ngồi yên đúng một chỗ như thế rất lâu khiến đất phía dưới nó đóng thành băng. Cỏ nổi lách tách như thủy tinh vỡ khi Quỷ Đông đứng dậy và lê bước đến gần luồng sáng. Tiếng thì thào của sự kinh hãi lao xao qua các tán lá, vài chiếc lá cây thích quắt lại và run rẩy rơi xuống vai nó. Hoa cúc vôi vàng nép mình tránh đường cho Quỷ Đông đi. Đàn châu chấu nằm yên bất động.

- Sao con không ăn nữa? - Mumi Mẹ hỏi.

- Con không biết, - Mumi đáp. - Nhà mình có rèm che không mẹ?

- Có trên phòng áp mái ấy. Chúng ta có cần đến nó đâu trừ khi ngủ đông.

Mumi Mẹ quay về phía Mumi Bố và nói:

- Không phải mình cần làm gì cho cái mẫu tháp hải đăng của mình khi đang còn đèn à?

- Ôi dào, - Mumi Bố gạt đi. - Chỉ là đồ chơi trẻ con. Nó có phải thật đâu.

Quỷ Đông nhích lại gần đích hơn. Nó chăm chăm nhìn ngọn đèn và lắc nhẹ cái đầu to nặng nề. Xung quanh chân Quỷ Đông một màn hơi nước trắng xóa cuộn lên. Bây giờ nó, một cái bóng xám xịt, khổng lồ và đơn độc, bắt đầu nhích chậm chậm đến gần ngọn đèn. Các khung cửa rung nhẹ như khi có tiếng sấm rền phía xa xa và vườn cây ngừng thở. Quỷ Đông đã đến gần hiên nhà, nó dừng lại chỗ bóng tối phía ngoài vầng sáng nơi nền đất.

Rồi Quỷ Đông bước nhanh tới gần cửa sổ khiến ánh sáng chiếu thẳng vào mặt nó. Hiên nhà tĩnh lặng bỗng vang lên tiếng la hét, ghế đổ, đèn được mang đi và căn phòng trở

nên tối thui. Tất cả chạy vào trong nhà và tìm chỗ an toàn nhất để nấp cùng ngọn đèn.

Quỷ Đông đứng yên một lúc và phả làn băng vào khung cửa sổ trống không. Sau khi quay lưng dáng hình nó hòa lẫn vào bóng tối. Cỏ gãy vụn tanh tách dưới mỗi bước chân Quỷ Đông, rồi tiếng động yếu dần và nghe mỗi lúc một xa. Những chiếc lá rừng mình rơi trong vườn cây. Quỷ Đông đã rời xa và bây giờ đã mất hút.

- Thật là vô lí khi phải làm hàng rào bảo vệ và thức canh suốt đêm, - Mumi Mẹ nói. - Đành rằng Quỷ Đông có thể đã làm hư hại vườn cây, nhưng nó không nguy hiểm. Cả nhà biết là nó không đáng sợ như ta tưởng.

- Dĩ nhiên là nó nguy hiểm! - Mumi Bố nói to. - Thậm chí mình rất sợ nó! Mình thật sự rất sợ nó, nhưng mình không cần phải sợ một khi tôi ở trong nhà...

- Mình yêu quý ạ, - Mumi Mẹ nói, - chúng ta sợ Quỷ Đông vì nó làm mọi thứ đóng băng. Và vì nó không có cảm tình với con vật nào cả. Nhưng mà nó không bao giờ hại ai. Mẹ nghĩ chúng ta nên đi ngủ thôi.

- Hay đấy, - Mumi Bố nói và cắt thanh cời lửa vào góc nhà. - Hay tuyệt! Thật vô ích khi phải bảo vệ cả nhà, nếu không có gì nguy hiểm. Thế thì rất tốt!

Nói rồi Mumi Bố lao ra hiên nhà, vợ lấy một ít pho mát và xúc xích rồi nhẹ nhàng biến vào đêm tối tĩnh lặng.

- Ôi, - Mui Tí Hon kêu lên vẻ thảng thốt. - Bố bức mình và

đi ra ngoài rồi! Bố định gác đám rêu ấy cho đến tận sáng sớm!

Mumi Mẹ không nói gì. Bà đi đi lại lại sắp xếp các thứ như thường lệ vào buổi tối, tìm gì đó trong túi xách, vụn nhỏ bột đèn. Một sự tĩnh lặng rất không bình thường bao phủ cả căn phòng. Cuối cùng bà bắt đầu lau bụi mô hình ngọn hải đăng của Mumi Bố đặt trên cái giá trong góc nhà một cách lơ đãng.

- Mẹ ơi, - Mumi gọi.

Nhưng Mumi Mẹ không nghe thấy. Bà đi đến gần tấm bản đồ to treo trên tường, trong đó có Thung lũng Mumi với bờ biển và phía ngoài bờ biển là các đảo. Bà trèo lên một chiếc ghế để có thể nhìn tới tận biển xa và dí mũi vào một điểm chỉ có thể nhìn thấy chỗ trống trắng ở giữa.

- Nó ở đây, - Mumi Mẹ lẩm bẩm. - Nơi đấy sẽ là nhà của chúng ta. Chúng ta sẽ sống ở đấy với những điều thú vị và bất trắc...

- Mẹ nói gì vậy? - Mumi hỏi.

- Chúng ta sẽ sống ở đấy, - Mumi Mẹ đáp. - Đó là đảo của bố. Bố sẽ chăm sóc chúng ta. Chúng ta sẽ chuyển đến sống ở đấy cho đến cuối đời và bắt đầu làm lại mọi thứ từ đầu.

- Cháu luôn nghĩ ở đấy chỉ có cứt ruồi, - Mui Tí Hon bảo.

Mumi Mẹ ngồi xuống sàn nhà.

- Thỉnh thoảng cần có thời gian, - bà nói. - Đôi khi mất rất nhiều thời gian để làm được mọi việc.

Rồi bà đi ra vườn.

- Tớ sẽ không nói gì về các ông bố bà mẹ, - Mui Tí Hon cố ý phân bua. - Bởi vì cậu sẽ nói ngay là các ông bố bà mẹ không bao giờ đại dốt. Bây giờ họ đang chơi trò gì đó, nhưng tớ sẽ ăn một gáo phân chim nếu tớ biết trò đó là gì.

- Cậu không cần biết! - Mui dộp lại. - Họ biết vì sao họ kì quặc. Nhiều kẻ nghĩ mình rất thông thái và biết hết mọi điều vì họ là những đứa trẻ được nhận làm con nuôi.

- Chuẩn không cần chỉnh, - Mui Tí Hon tán thưởng. - Tớ là kẻ thông thái.

Mui chăm chăm nhìn cái chấm cô đơn trên biển và nghĩ: Bố muốn sống ở đây. Bố muốn đi ra đây. Bố mẹ dự định thế. Đây là một quyết định quan trọng. Bất ngờ Mui như nhìn thấy những con sóng trắng xung quanh đảo, và biển nổi sóng. Một hòn đảo xanh với những vách đá đỏ. Đó là hòn đảo mà cậu đã thấy trong những cuốn truyện tranh, một hòn đảo bí ẩn, đảo của những chiến thuyền bị đắm và của Biển Phương Nam. Cổ cậu bắt đầu nghẹn lại và cậu thều thào:

- Mui ạ! Điều đó thật tuyệt vời!

- Cậu không cần phải nói, mọi thứ thật tuyệt vời, - Mui Tí Hon nói. - Không ít thì nhiều. Thật tuyệt vời nếu chúng ta làm rùm beng và kéo cả bầu đoàn thê tử ra đó để rồi phát hiện ra toàn bộ hòn đảo ấy chỉ có cứt ruồi.

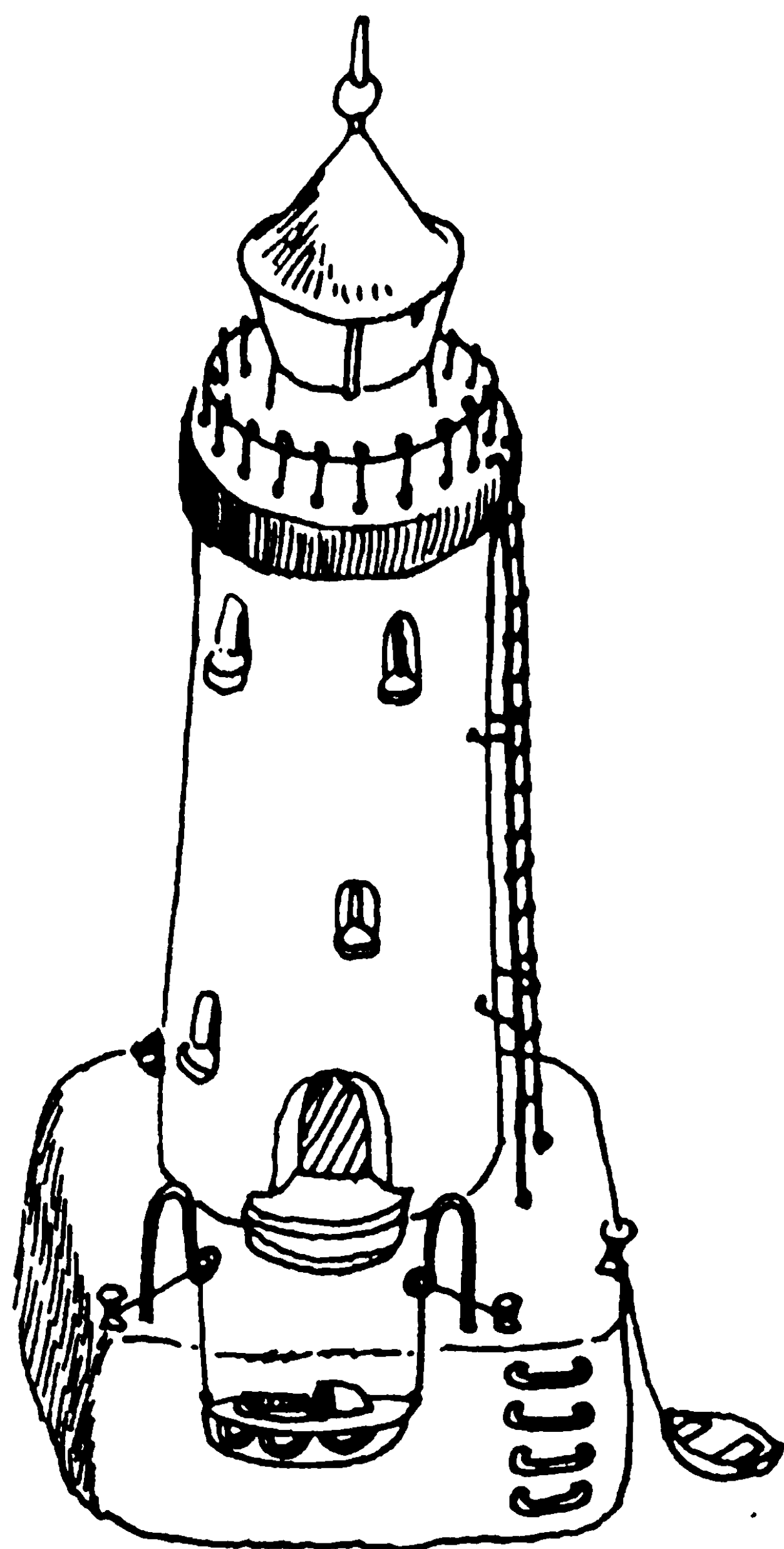
Khi Mumi lần theo dấu vết của Quỷ Đông dọc vườn cây thì đã hơn năm rưỡi sáng. Đất đã tan băng, nhưng vẫn nhận thấy rõ dấu vết chỗ Quỷ Đông ngồi rình vì cỏ còn màu nâu sẫm. Mumi biết rằng nếu chỗ nào Quỷ Đông ngồi lâu hơn một tiếng thì không bao giờ còn có gì mọc lên được nữa. Đất chết cứng vì sợ. Trong vườn có nhiều chỗ như thế và nơi tối tệ nhất trong số đó nằm giữa đám hoa tuy-líp.

Lá khô rụng trải đầy con đường nhỏ dẫn đến hiên nhà. Đây là nơi Quỷ Đông đứng, cạnh vầng sáng. Nó đứng đấy nhìn ngọn đèn. Nó mất hết kiên nhẫn và nhích lại gần hơn, khiến tất cả vụt tắt. Lần nào cũng như vậy. Tất cả những gì nó chạm vào đều tắt ngấm.

Mumi tưởng tượng mình là Quỷ Đông. Cậu từ từ lê chân và khom người qua một đồng lá khô. Cậu im lặng chờ ở một chỗ và phả băng giá ra xung quanh. Cậu thở dài và nhìn về phía cửa sổ một cách thêm thương. Cậu là con vật đơn côi nhất trên Trái Đất.

Nhưng cậu không tưởng tượng nổi vì không có đèn. Thay vào đó chỉ có những ý nghĩ vui vẻ xuất hiện trong đầu cậu, những suy nghĩ về những hòn đảo trên biển và những đối thay to lớn sẽ diễn ra trong cuộc sống của cả nhà. Cậu quên khuấy Quỷ Đông và bắt đầu thử đi thẳng bằng giữa những cái bóng dài dưới mặt trời buổi sáng. Chỉ được bước trên những chấm sáng của ánh nắng mặt trời, những chỗ khác là hố sâu không đáy của biển. Trừ khi biết bơi.

Có tiếng huýt sáo vang lên từ lầu chứa củi. Mumi nhìn

vào bên trong. Ánh mặt trời buổi sáng chiếu những tia nắng vàng vào những đồng vỏ bào cạnh cửa sổ căn lều, mùi dầu lanh và nhựa cây bốc lên. Mumi Bô đang lụi hụi lắp một cánh cửa nhỏ bằng gỗ sồi vào tường tháp hải đăng.

- Con nhìn những đoạn sắt kia kìa, - Mumi Bô bảo. - Chúng được chôn chặt vào đá và dùng để trèo lên ngọn hải đăng. Nếu thời tiết xấu thì cần hết sức cẩn thận. Nhìn kìa, thuyền lướt về hướng bờ đá trên đỉnh của ngọn sóng - con nhảy lên mặt đất, bám chặt lấy, bò lên - lúc đó thuyền bị cuốn ra... khi ngọn sóng tiếp theo ập đến là con đã an toàn. Sau đó cố gắng chống cự lại gió phía trước, ở đây, con nhìn thấy không, giữ lấy tay nắm - rồi mở cửa, nó rất chặt. Giờ đóng lại. Con đã ở trong ngọn hải đăng. Con có thể nghe tiếng rì rầm của biển từ xa qua những bức tường dày. Gió gầm rít bên ngoài và thuyền đã rời xa.

- Chúng ta đã ở bên trong hải đăng rồi phải không ạ? - Mumi hỏi bố.

- Tất nhiên rồi, - Mumi Bố đáp. - Con đã ở trên tháp. Con thấy đấy, mỗi cửa sổ đều có lớp kính dày. Trên cao nhất là ngọn hải đăng, nó màu đỏ, xanh và trắng, nó nhấp nháy ngắt quãng đều đều suốt đêm để cho thuyền bè biết cần đi đâu.

- Bố có lắp một cái đèn thật không? - Mumi hỏi thêm. - Có lẽ bố nên cài mấy cục pin ở dưới để ánh sáng nhấp nháy.

- Ủ, bố biết phải làm thế nào, - Mumi Bố nói và đeo một bậc cầu thang phía trước cửa tháp hải đăng. - Nhưng lúc này bố không có thời gian. Cái này cũng chỉ là đồ chơi, dù sao cũng là thử nghiệm, con biết không.

Mumi Bố cười vẻ ngượng ngùng và bắt đầu mở hộp đồ nghề ra.

- Tuyệt vời, - Mumi reo lên. - Con chào bố ạ.

- Chào con, - Mumi Bố chào lại.

Đêm tối bây giờ đã lùi dần. Một ngày mới đã bắt đầu, ấm áp và dễ chịu. Mumi Mẹ ngồi bên bậc thềm không làm gì cả, và điều đó thật kì lạ.

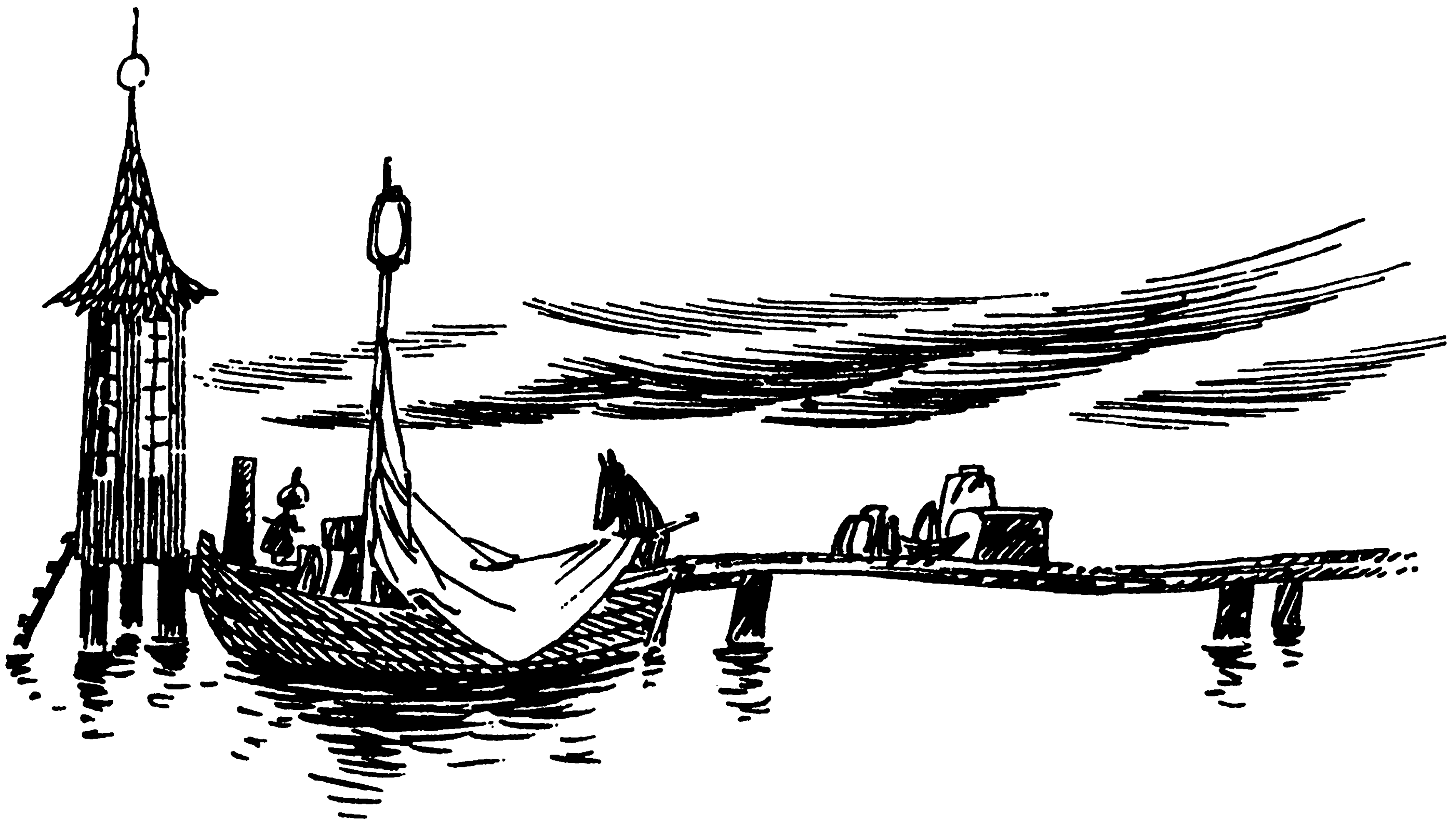
- Đúng là hôm nay ai cũng dậy sớm, - Mumi nói. Cậu ngồi bên cạnh Mumi Mẹ, và nhắm mắt lại trong ánh nắng mặt trời.

- Mẹ có biết là có một tháp hải đăng trên đảo của bố không? - Mumi hỏi mẹ.

- Tất nhiên là mẹ biết, - Mumi Mẹ đáp. - Bố nói về nó suốt cả mùa hè. Đây là nơi chúng ta sẽ chuyển đến ở.

Có quá nhiều chuyện để nói mà chưa nói được gì. Thêm nhà ấm áp. Mọi thứ đều ổn cả. Mumi Bố huyết sáo bài “Điều nhảy của phượng hoàng biển” rất hay.

- Ủ, mẹ sẽ pha một ít cà phê, - Mumi Mẹ nói. - Mẹ chỉ ngồi đây một lát thưởng thức không khí trong lành buổi sáng.

II

Cháp hải đăng

Vào buổi tối quan trọng ấy, trời trở gió đông. Gió bắt đầu vào khoảng giữa ngày, nhưng họ quyết định không xuất phát trước khi mặt trời lặn. Biển âm áp và xanh thẫm, xanh như quả cầu thủy tinh. Khắp cầu đỗ thuyền đầy ắp đồ đạc cho tới tận phòng thay quần áo bơi, nơi thuyền đang bập bênh với cánh buồm mở rộng và đèn bão cháy sáng trên đỉnh cột. Mumi đang kéo trục lặn lên trên mực nước an toàn. Bờ biển đã lơ mờ tối.

- Tất nhiên chúng ta phải tính đến trường hợp ban đêm gió sẽ lặng, - Mumi Bố nói. - Giá mà có thể khởi hành ngay sau bữa sáng. Nhưng mình phải biết trong trường hợp này chúng ta cần đợi cho mặt trời lặn. Một chuyến khởi hành

trọng đại cũng quan trọng như viết những dòng đầu tiên của một cuốn sách. Chúng quyết định tất cả.

Ông ngồi xuống bãi cát bên cạnh Mumi Mẹ.

- Mình nhìn con thuyền, nhìn chiếc *Thám hiểm* kia, - Mumi Bố nói. - Các con thuyền bao giờ cũng đẹp và kì lạ về đêm. Một cuộc sống mới bắt đầu như thế này: một chiếc đèn bão được thắp sáng trên đỉnh cột buồm, bờ biển biến mất phía sau và cả thế giới chìm trong giấc ngủ. Bố không biết điều gì kì diệu hơn một chuyến đi vào ban đêm.

- Ủ, mình nói đúng, - Mumi Mẹ nói. - Người ta thường đi dạo vào ban ngày, còn ban đêm người ta đi thám hiểm.

Bà thấy mệt lử vì gói ghém hành lí và luôn tỏ ra lo lắng là đã bỏ quên thứ gì đó quan trọng. Đồng hồ đặc trưng to tướng nơi cầu đỗ thuyền, nhưng Mumi Mẹ lại thấy quá ít khi chúng chưa được đóng gói. Bình thường một gia đình cần phải dùng đến bao nhiêu là thứ mới có thể thưởng thức chỉ duy nhất một ngày theo đúng cách.

Nhưng từ nay trở đi mọi chuyện sẽ khác. Bây giờ đến một nơi mà cuộc sống bắt đầu từ đầu và Mumi Bố sẽ kiểm mọi thứ mà các thành viên trong gia đình cần, cũng như sẽ chăm sóc và bảo vệ họ. Có lẽ cuộc sống của họ từ trước đến nay quá dễ dàng.

- Thật kì cục, - Mumi Mẹ băn khoăn nghĩ.

Lạ lùng là người ta có thể buồn rầu, thậm chí bức tức vì cuộc sống quá dễ dàng. Nhưng biết làm thế nào, nếu đúng là như vậy. Tốt nhất là bắt đầu lại một lần nữa, từ khó khăn.

- Mình không nghĩ là bây giờ đã tối lắm rồi à? - Bà hỏi Mumi Bố. - Cái đèn bão của mình nhìn rất tuyệt trong đêm tối. Chúng ta xuất phát được rồi chứ?

- Đợi một lát. Bố cần kiểm tra một tí nữa, - Mumi Bố bảo.

Ông trải tấm bản đồ ra trên cát và nhìn hòn đảo nằm đơn độc giữa biển xanh. Ông rất nghiêm nghị. Ông hít ngửi luồng gió một hồi và cố gắng xác định phương hướng, điều mà trong một thời gian dài ông không dùng đến. Tổ tiên loài Mumi không bao giờ cần phải lo lắng việc xác định phương hướng mà chỉ cứ thế đi. Nhưng thật đáng buồn là bản năng đã thui chột theo thời gian.

Lát sau Mumi Bố thấy rằng mình đã nhận đúng hướng. Hướng đã được xác định, có thể xuất phát được rồi. Mumi Bố giơ mũ ra phía trước và nói: - Bây giờ chúng ta khởi hành. Nhưng mẹ không được cầm bất cứ thứ gì lên. Máy bố con sẽ làm tất cả những việc nặng nhọc. Mẹ chỉ việc trèo lên thuyền thôi, mẹ hiểu chứ?

Mumi Mẹ gật đầu và leo lên thuyền. Biển bây giờ nhuộm màu tím thẫm và đường viền ở bìa rừng như một dải lụa tối màu. Mumi Mẹ rất buồn ngủ và bất chợt bà cảm thấy thực tại đang chuyển sang một cái gì đó mới. Tất cả là một giấc mơ với ánh sáng kì lạ trong đó người ta đi lại chậm chậm qua trắng cát dày mà không biết đi đâu.

Đồ đạc được chuyển lên thuyền. Chiếc đèn bão dùng đưa trên cột buồm, bóng chiếc cầu đỡ thuyền và nhà thay đồ bơi trông như một con rồng đầy vảy và vây dưới bầu trời

đêm. Mui Tí Hon cười và phía sau vang lên tiếng hót của những con chim đêm vừa thức giấc.

- Đẹp quá, - Mumi Mẹ tự thốt lên. - Đẹp và kì lạ quá. Bây giờ mình mới có thời gian nghỉ và nhận ra rằng mọi vật thật tuyệt vời. Nhưng không biết Bố có bận không nếu mình ngủ một giấc trên thuyền?

Quý Đông lại nhảy vào vườn sau khi mặt trời lặn, nhưng tối nay không có đèn thấp ở hiên nhà. Rèm cửa sổ đã kéo lên và thùng đựng nước lật úp xuống. Chìa khóa cửa được treo trên móc bên cạnh cửa.

Quý Đông đã quen với những ngôi nhà trống vắng, nó nhìn thấy ngay là đã một thời gian dài không ai thấp đèn ở đây. Nó chậm chạp nhích qua sườn đồi đi về phía núi. Quả cầu thủy tinh phản chiếu hình ảnh nó một lát rồi bị che phủ với màu xanh huyền ảo như trước. Rừng hoảng sợ thở dài khi Quý Đông di chuyển, những âm thanh nhỏ nhẹ lạ lùng vang lên dưới lớp rêu, những chạc cây rung lên hoảng hốt và những cặp mắt nhỏ bé tội nghiệp vội vàng nhắm lại khắp nơi. Quý Đông đã quen với những điều đó. Nó không dừng lại mà tiếp tục đi lên rìa phía nam ghềnh đá và đứng nhìn ra biển tối om.

Trên đỉnh cột buồm của chiếc *Thám hiểm*, cây đèn bão cháy sáng nhìn rất rõ, một ngôi sao đơn độc lướt qua những hòn đảo cuối cùng và tiếp tục di chuyển về phía biển mênh mông. Quý Đông nhìn ngọn đèn rất lâu vì nó không khi

nào vội cả. Thời gian đối với nó không bao giờ hết và trôi đi rất chậm. Đối với nó thời gian chẳng có nghĩa lí gì cả, trừ khi thỉnh thoảng những ngọn đèn được thắp lên lúc mùa thu đến.

Bây giờ Quỷ Đông nặng nề đi về phía bờ biển. Nó để lại trên cát phía sau những hình thù to tướng, như thể những con hải cẩu khổng lồ vừa lết qua. Sóng rút ngược ra biển và ngân ngừ như không biết phải làm gì, nước tĩnh lặng và trở nên sáng loáng bên cạnh gấu váy đen sẫm của Quỷ Đông. Nước bắt đầu đóng băng.

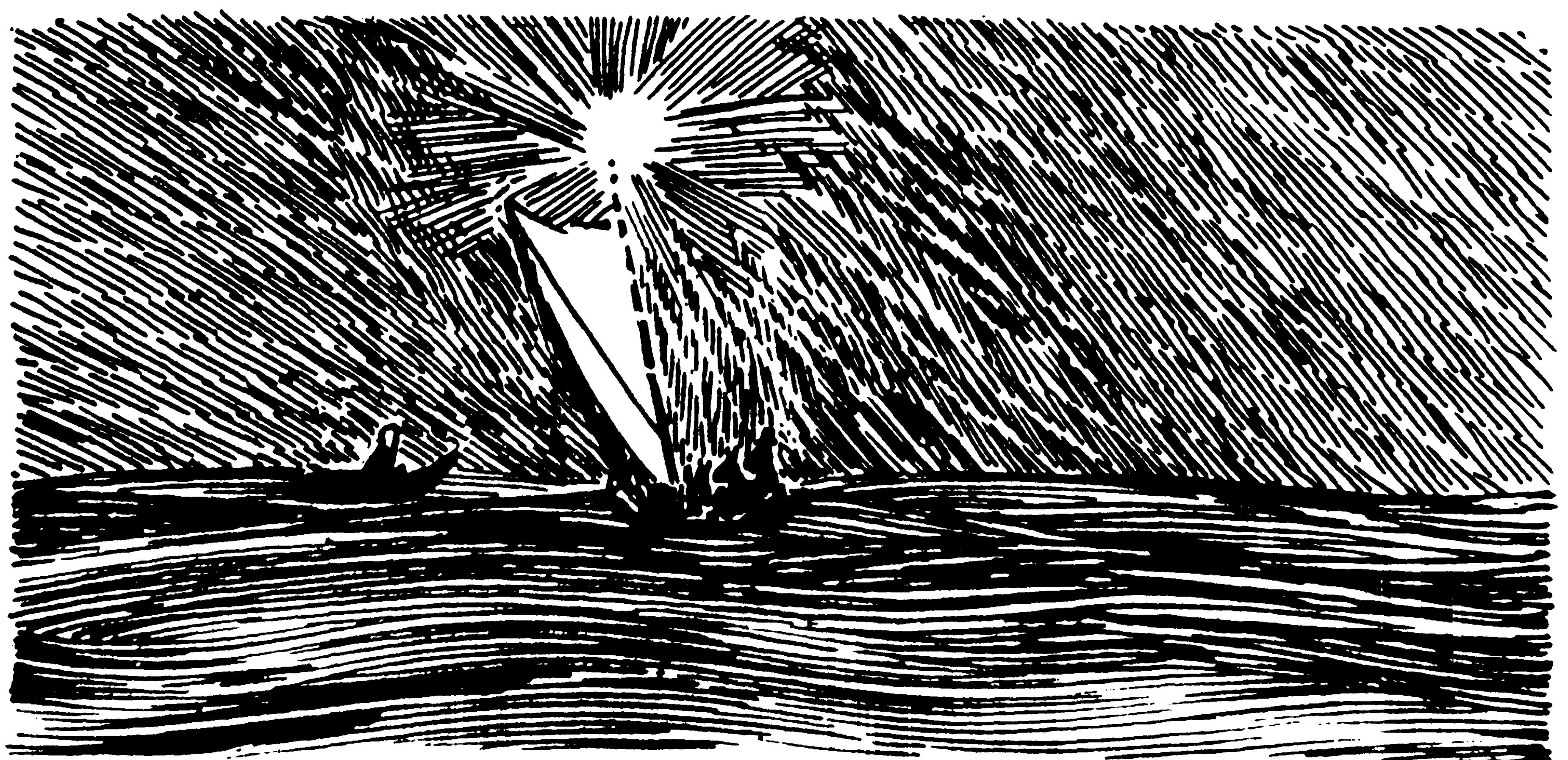
Quỷ Đông đứng đợi một lúc lâu, sương mù giá lạnh lan tỏa xung quanh nó. Thỉnh thoảng nó chậm chạp nhấc chân lên, băng nứt gãy và trở nên mỗi lúc một dày hơn. Quỷ Đông làm cho mình một đảo băng nhỏ để có thể chạm tới ngọn đèn đang chiếu sáng ở xa. Điểm sáng lấp lánh giờ đã khuất phía sau các hòn đảo, nhưng Quỷ Đông biết rằng nó vẫn sáng ở đâu đó. Nếu như ngọn đèn tắt trước khi nó đến nơi thì cũng không sao. Nó vẫn cứ đợi. Đèn sẽ lại được thắp lên vào một đêm khác. Từ trước đến nay vẫn luôn như vậy.

Mumi Bố lái thuyền. Một tay ông giữ chặt bánh lái và ông có cảm tưởng rằng con thuyền và ông dường như hiểu rõ nhau khiến ông thấy thư thái.

Gia đình Mumi thật nhỏ bé và yếu đuối như được phản chiếu trong quả cầu thủy tinh và Mumi Bố đưa họ đi một cách bình an trên biển mênh mông vượt qua đêm xanh tĩnh mịch. Ngọn đèn bão đánh dấu đường đi cứ như Mumi Bố vẽ một đường sáng đậm trên bản đồ và nói: Từ đây... đến đây. Ở đây là nhà của chúng ta. Ở đây có ngọn hải đăng của bố hãnh diện đứng hiên ngang giữa tất cả những hiểm nguy của biển cả và Trái Đất quay xung quanh nó.

- Hi vọng là mẹ con không lạnh đấy chứ? - Mumi Bố hào hứng nói rõ to. - Sao mình không quàng cái chăn mỏng quanh người? Cả nhà có biết là chúng ta đã đi qua hòn đảo cuối cùng rồi không? Đêm sắp tới lúc tối nhất rồi. Lái thuyền trong đêm tối rất khó, lúc nào cũng cần phải nhìn ngó xung quanh.

- Dĩ nhiên rồi, mình yêu quý, - Mumi Mẹ đang nằm co ro ở đáy thuyền đáp. - Đây là một trải nghiệm tuyệt vời.

Chiếc chần mỏng hơi bị ướt và Mumi Mẹ cẩn thận kéo nó ra chỗ có gió thổi. Những đường cong dưới đáy thuyền luôn làm vướng tai bà.

Muy Tí Hon ngồi trên mũi thuyền ngân nga đều đều một giai điệu chỉ đủ cho mình nghe.

- Mẹ ơi, - Mumi thì thầm. - Có chuyện gì xảy ra với nó vậy ạ? Vì sao nó lại xấu tính thế?

- Ý con nói ai?

- Quỷ Đông ạ. Có phải ai đó đã làm gì nó nên nó mới như thế không?

- Điều đó mẹ không biết, - Mumi Mẹ đáp và nhấc đuôi lên khỏi làn nước sau thuyền. - Có lẽ chính vì không ai làm gì nó cả. Ý mẹ nói là không ai để ý đến nó. Chắc Quỷ Đông không nhớ và cũng không nghĩ gì về điều đó. Nó như một cơn mưa hay bóng tối, hay tảng đá người ta phải đi vòng tránh xa mới tiến được về phía trước. Con muốn uống cà phê không? Cà phê trong bình mẹ để trong cái giỏ trắng ấy.

- Bây giờ thì không, - Mumi đáp. - Quỷ Đông có cặp mắt nhỏ màu vàng và đờ đẫn như mắt cá. Nó có nói được không ạ?

Mumi Mẹ thở dài và bảo rằng không nên nói chuyện với Quỷ Đông cũng như không nên nói về nó. Nếu không nó sẽ phình to hơn và lẻo đẻo đi theo.

- Con đừng thương hại Quỷ Đông. Con nghĩ nó thêm

muốn ngọn lửa cháy, song nó chỉ muốn ngồi lên để ngọn lửa tắt đi mà không bao giờ cháy lại được nữa. Nhưng mà bây giờ mẹ muốn chợp mắt một lát đây.

Những ngôi sao mùa thu xanh nhợt hiện ra trên bầu trời. Mumi nằm ngửa và nhìn lên ngọn đèn bão, nhưng trí óc cậu cứ nghĩ về Quỷ Đông. Nếu có kẻ không bao giờ được ai nói tới cũng như không bao giờ được ai nói chuyện cùng thì chắc hẳn kẻ đó sẽ dần dần biến mất. Thậm chí kẻ đó còn không tin vào sự hiện hữu của mình. Mumi băn khoăn không biết những chiếc gương có giúp ích không. Nếu có nhiều gương thì người ta có thể thấy mình thành nhiều hình ảnh, từ phía trước và phía sau. Các hình ảnh có thể nói chuyện với nhau. Có lẽ...

Xung quanh thật tĩnh lặng, chỉ có cái bánh lái nhè nhẹ kêu cọt két. Bây giờ cả nhà đã ngủ, mỗi mình Mumi thức. Ông rất tỉnh táo và minh mẫn, tỉnh táo hơn bất cứ lúc nào từ trước tới giờ.

Nơi bờ biển phía xa xa Quỷ Đông quyết định khởi hành vào buổi sáng. Hòn đảo phía dưới nó đen thui và bóng nhẫy với một cái mũi sắc dính đầy băng hướng thẳng về phía nam. Cát dưới đáy biển không nhìn thấy được. Quỷ Đông nhấc cái váy xám của nó lên khiến chiếc váy rủ xuống quanh nó trông như những bông hoa hồng héo, xào xạc xộc ra, vẩy lên cao như cánh chim. Quỷ Đông bắt đầu chậm rãi vượt biển.

Những vạt váy giơ cao, giang ra bên cạnh, hạ xuống đằng sau trông tựa như những sợi bơi chậm rãi trong bầu khí lạnh giá. Nước biển sợ hãi dồn lại phía sau, dâng lên

thành những đợt sóng và Quỷ Đông dạt về phía trước trong đám sương mờ buổi sáng. Đối diện với đường chân trời, Quỷ Đông trông như một con nhện khổng lồ đang lạch bạch, mệt mỏi chậm chạp di chuyển, nhưng dĩ nhiên vẫn tiến về phía trước. Quỷ Đông có thời gian. Nó không có gì khác ngoài thời gian.

* * *

Gia đình Mumi tiếp tục cuộc hành trình suốt đêm đó cũng như cả ngày và đêm hôm sau, song Mumi Bố vẫn ngồi bên tay lái đợi khi nào nhìn thấy ngọn hải đăng. Nhưng đêm vẫn xanh thẫm như trước, và vẫn chưa thấy ánh sáng nhấp nháy của ngọn hải đăng phía chân trời.

- Hải trình đúng mà, - Mumi Bố nói. - Ta tin chắc là mình đi đúng hướng. Với cái đà gió này chúng ta có thể tới đích vào giữa đêm và lẽ ra đã có thể nhìn thấy đèn hải đăng trong bóng tối.

- Hay là có kẻ phải gió nào đó đã tắt mất ngọn hải đăng rồi cũng nên, - Mui Tí Hon nêu giả thiết.

- Hải đăng không dễ gì tắt được, - Mumi Bố quả quyết gạt đi. - Nếu muốn có điều gì chắc chắn, thì đó chính là hải đăng luôn sáng. Trên Trái Đất này có nhiều điều mà người ta hoàn toàn nắm chắc được, ví dụ như dòng chảy của biển, các mùa trong năm và mặt trời mọc vào buổi sáng. Và ánh sáng của ngọn hải đăng luôn nhấp nháy.

- Rồi nó sẽ từ từ sáng lên thôi, - Mumi Mẹ lên tiếng.

Trong đầu bà đang nảy ra rất nhiều ý nghĩ vẫn vơ khiến bà không thể phân định được. Giá mà ngọn hải đăng sáng trở lại, bà hi vọng. Mumi Bố sẽ rất phấn khởi. Và giá mà có một ngọn hải đăng thật sự ở đâu đó chứ không phải chỉ là một con đom đóm. Giờ không thể quay trở lại nữa, nhất là sau lúc khởi hành đẹp như thế... Có những chiếc vỏ sò lớn màu hồng nhạt, nhưng những chiếc màu trắng lại rất đẹp khi tương phản với đất đen. Để xem, hồng nhưng có hợp với đất đó không ...

- Suyt! Cháu nghe thấy tiếng gì đó, - Mui Tí Hon thì thầm. - Tất cả im đi, có tiếng gì đó đâu đây.

Tất cả ngược lên nhìn vào đêm tối và khịt khịt mũi ngửi. Tiếng mái chèo khua nhẹ nhẹ vọng về hướng họ. Một chiếc thuyền lạ lẫm đang nhẹ nhàng ló dần ra từ trong đêm tối. Chiếc thuyền nhỏ màu xám ngoét, người chèo nhẹ nhàng chèo và liếc nhìn về họ về đây ngờ vực. Trông gã nhem nhuốc và lạnh lùng. Một luồng sáng ánh lên từ đôi mắt to xanh ngắt và trong vắt như nước của gã. Gã có một chiếc cần câu bỏ không ở mũi thuyền.

- Đêm tối thế này cá có cần câu không? - Mumi Bố hỏi.

Người đánh cá nhún vai và nhìn xéo qua họ. Y không muốn trả lời.

- Gần đây phải có hòn đảo có ngọn hải đăng lớn chứ nhỉ? - Mumi Bố hỏi tiếp. - Tại sao nó không sáng? Lẽ ra chúng ta phải nhìn thấy ánh sáng của ngọn hải đăng từ xa rồi chứ?

Người đánh cá lạng lẽ chèo thuyền lướt qua. Cuối cùng gã cũng thốt ra những lời lãnh đạm khó nghe:

- Điều đó ai mà biết chắc được... Quay lại nhà các vị đi. Các vị đã đi quá xa rồi...

Lát sau gã biến mất phía sau họ. Giờ chỉ còn nghe thấy tiếng mái chèo khỏa nước nhẹ nhẹ trong đêm lạnh như tờ.

- Không phải gã đánh cá này hơi kì dị à? - Mumi Bố bắn khoăn hỏi.

- Hết sức kì dị. - Mui Tí Hon nhận xét tấp lự. - Cực kì quái đản.

Mumi Mẹ thở dài và cố gắng đuổi chân ra.

- Nhưng phần lớn những người quen của chúng ta đều thế, - bà nói. - Không ít thì nhiều.

Gió lạnh dần. Mumi Bố ngồi thẳng người, dựa lưng vào bánh lái và ghéch mũi lên ngửi.

- Bây giờ, - ông nói, - bố có cảm giác là chúng ta sắp sửa đến nơi. Chúng ta đang đi thẳng đến hòn đảo. Nhưng bố không thể hiểu được vì sao ngọn hải đăng lại bị tắt.

Không gian quanh họ ấm áp và ngào ngạt mùi thạch nam⁽¹⁾. Một bầu không khí thật tĩnh mịch. Bất chợt từ trong đêm tối bóng râm lớn hiện lên, hòn đảo ngả về phía họ và theo dõi họ một cách chăm chú. Họ cảm nhận được hơi thở nóng ấm của hòn đảo khi con thuyền lướt trên cát rồi dừng lại. Họ nhận thấy rằng mình đang bị theo dõi

(1) Một loài cây bụi nhỏ thường mọc trên đồng hoang, nhiều nhánh, hoa mọc thành cụm.

và co cụm sát vào nhau không dám di chuyển.

- Mẹ nghe thấy gì không? - Mumi thì thầm hỏi mẹ.

Một đôi chân khảng khiu lao nhanh trên bờ biển, có tiếng nước bắn lên rồi tất cả trở lại lặng thinh.

- Mui Tí Hon nhảy lên bờ đấy mà, - Mumi Mẹ bảo. Bà cựa mình phá vỡ sự tĩnh mịch và bắt đầu lục lọi đám sọt, rồi nhấc mấy thùng hoa hồng ra để lên mạn thuyền.

- Gắng bình tĩnh đi, - Mumi Bố lo lắng bảo. - Bố sẽ để ý đến mọi việc. Tất cả phải được thu xếp đâu vào đấy ngay từ đầu. Trước hết là thuyền. Thuyền bao giờ cũng là cái quan trọng nhất... Mẹ ngồi yên và bình tĩnh.

Mumi Mẹ ngoan ngoãn ngồi xuống, tránh xa chỗ buồm sẽ hạ và cán sào đang lúc lắc qua lại. Còn Mumi Bố xê dịch quanh thuyền để thu xếp và điều khiển. Chiếc đèn bão hắt sáng một vòng tròn trên nền cát trắng và mặt nước đen, trong khi xung quanh là màn đêm vô tận. Mumi Bố và Mumi kéo tấm đệm lên bờ và một góc tấm đệm ướm sũng nước. Chiếc thuyền bị nghiêng đi khiến cột buồm đè lên bụi hoa hồng bên mạn thuyền.

Mumi Mẹ ngồi chống tay lên cằm và đợi. Mọi việc diễn ra như nó cần phải thế. Có lẽ dần dần bà phải quen với việc được chăm sóc và nên tận hưởng điều đó. Bà thử chớp mắt một lát.

Rồi Mumi Bố cầm đèn đứng nơi mép nước và nói:

- Bây giờ mình có thể xuống được rồi. Mọi thứ đã xong xuôi.

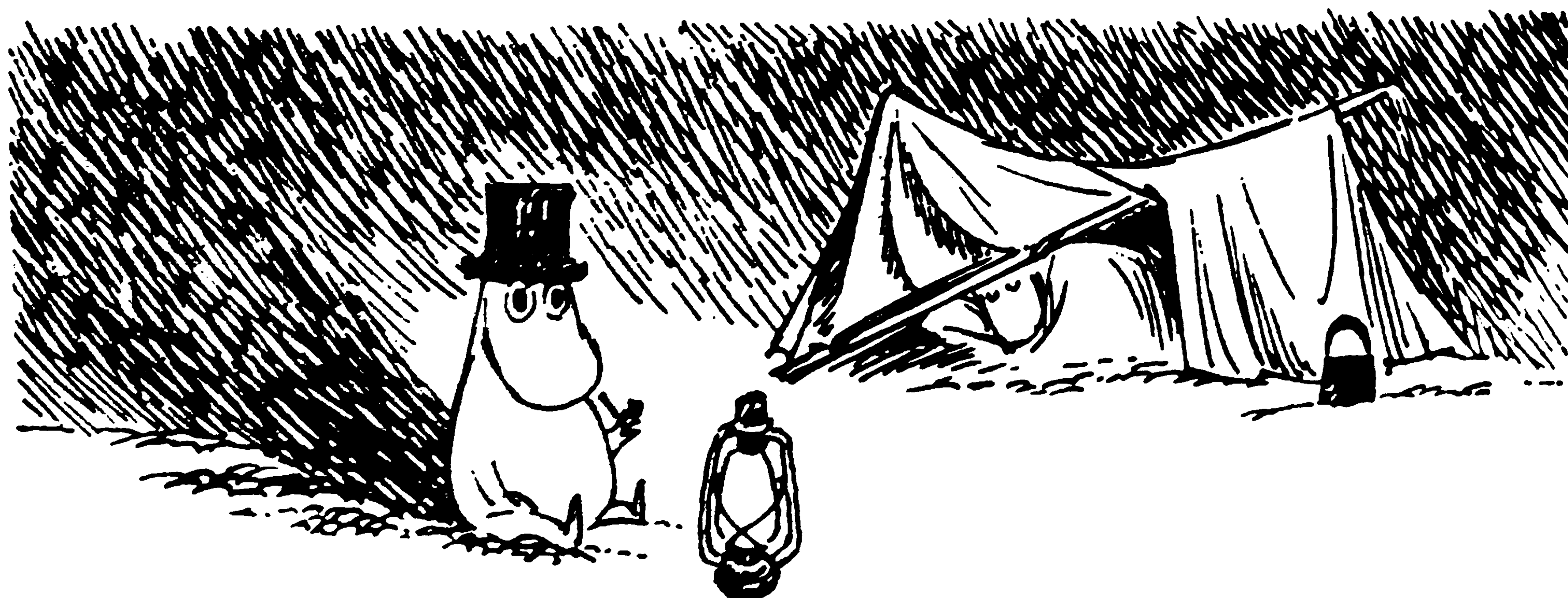
Ông tỏ ra thích thú và tỉnh táo, chiếc mũ đen đội lệch về đằng sau. Ở một nơi xa xa trên bờ biển ông đã dựng một cái lều bằng buồm và mái chèo trông tựa như một con quái vật khổng lồ. Mumi Mẹ cố gắng nhìn xem trên bờ biển mới của họ có vỏ sò nào không, nhưng trời quá tối không nhìn rõ. Ai cũng cam đoan với bà rằng sẽ có vỏ sò to và hiếm trên bờ biển xa vắng thế này.

- Chúng ta đến nơi rồi, - Mumi Bố nói. - Giờ thì mình yên tâm ngủ thôi. Bố sẽ ở ngoài thức gác suốt đêm nên không có gì phải sợ cả. Đêm mai cả nhà sẽ được ngủ trong tháp hải đăng của bố. Ngay khi trời sáng bố sẽ nghiên cứu thêm về ngọn hải đăng và chuyển đến đấy. Vấn đề chỉ là xem vì sao nó không sáng thôi... Trong lều có đủ ấm không?

- Ở đây rất tuyệt vời, - Mumi Mẹ đáp và chui vào dưới buồm.

Muy Tí Hon mất hút ở một chỗ nào đó như thường lệ, nhưng điều đó không có gì đáng lo lắng vì nó là người tự xoay xở giỏi nhất trong cả nhà. Mọi chuyện có vẻ đều ổn cả.

Mumi nhìn thấy mẹ quay trở mấy lần trên tấm đệm

ướt trước khi tìm được một chỗ thích hợp rồi khẽ thở dài và ngủ. Điều lạ lùng nhất trong những điều khác với thường lệ là: tối nay Mumi Mẹ ngủ ở một nơi mới lạ mà không dọn dẹp, không chuẩn bị chỗ ngủ cũng như không phân phát kẹo cho ai. Thậm chí bà còn để chiếc túi xách tay vốn luôn bên người trên bãi cát. Điều đó hơi đáng sợ, nhưng mặt khác cũng thật phấn khích, cho thấy rằng đây là một sự thay đổi chứ không phải chỉ là một cuộc thám hiểm.

Mumi đóng cổ lên và nhìn ra ngoài mảnh buồm. Cậu nhìn thấy bố đang ngồi gác bên chiếc đèn bão ở phía trước. Bóng Mumi Bố in xuống nền cát rõ to và dài. Hình dáng ông trở nên to lớn hơn thường lệ. Mumi co người lại và để đôi tay vào dưới cái bụng ấm. Chẳng mấy chốc những cơn mơ ủa về đung đưa và xanh rờn như biển đêm.

Bình minh bắt đầu dần ló rạng. Mumi Bố ngồi một mình với hòn đảo và mỗi giờ trôi qua nó càng thân thuộc với ông hơn. Bầu trời bắt đầu xanh dần, những tảng đá chen nhau dựng đứng thành từng mảng nhấp nhô phía trước ông và cuối cùng từ phía xa xa trên đỉnh dãy đá ấy ông nhìn thấy ngọn hải đăng to lớn lơ mờ, đen sẫm. Ngọn hải đăng trông to lớn hơn nhiều so với hình dung của ông. Khi chỉ có mỗi một mình ngồi canh lúc trời nhá nhem thì mọi vật đều trở nên to lớn và đáng sợ khác thường.

Mumi Bố tắt chiếc đèn bão khiến bờ biển trở nên tối thui. Ông không muốn ngọn hải đăng nhìn thấy mình nữa. Gió lạnh từ biển thổi vào. Những con hải âu bắt đầu cất tiếng hót lao xao nơi nào đó phía sau hòn đảo.

Trong mắt Mumi Bố ngọn hải đăng mỗi lúc một vươn lên cao hơn. Nó làm ông nhớ đến cái mô hình mà ông chưa bao giờ hoàn thành được. Bây giờ ông nhìn thấy cái mái của nó không phải nhọn hoắt như ông từng nghĩ và tầng trên cũng không có lan can. Mumi Bố nhìn ngắm ngọn hải đăng xám ngoét, hoang vắng một lúc lâu, và dần dần nó trở nên nhỏ lại như hình ảnh mà ông từng có về nó trong trí nhớ một thời gian dài.

Dù thế nào thì nó cũng là ngọn hải đăng của mình, Mumi Bố nghĩ và châm tẩu thuốc. Ta sẽ làm chủ ngọn hải đăng. Ta sẽ tặng nó cho gia đình và nói: Đây là nơi ở của nhà mình. Khi chúng ta may mắn vào được bên trong thì không còn sợ gì nguy hiểm nữa.

Muy Tí Hon ngồi trên bậc thang trước ngọn hải đăng nhìn ngắm bình minh. Phía dưới nó, một nửa hòn đảo hiện lên dưới ánh sáng nhờ nhờ trông như một chú mèo xám khổng lồ đang nằm xoài ra. Cả hai chân mèo duỗi thòng xuống biển, còn cái đuôi thon dài của nó chạm tới một bán đảo ở mãi phía sau. Lưng nó xù lông dựng đứng, nhưng đôi mắt thì bị che khuất.

- Hả! - Muy Tí Hon kêu lên. - Đây không phải là một hòn đảo bình thường. Nó không xuôi xuống đáy biển như thường thấy ở những hòn đảo khác. Ta tin chắc là sẽ có điều gì đó bất thường ở đây.

Rồi nó co rúm người lại và đợi. Mặt trời nhô lên tròn

như cái đĩa trên mặt biển. Hòn đảo trở nên có bóng và màu sắc, bề nghiêng của nó sáng rõ hơn và đôi chân con mèo thu lại. Mọi vật sáng lên và đám hải âu lượn lơ như những nắm tuyết trắng tinh trên đảo. Con mèo đã biến mất. Nhưng bóng của ngọn hải đăng trải ngang trên hòn đảo như một mảnh vải đen rộng kéo dài xuống mép biển.

Bây giờ cả nhà đang đi đến ở phía dưới xa, tất cả trông như những con kiến bé xíu. Mumi Bố và Mumi mang theo nhiều thứ hết mức mà cả hai có thể mang được. Hai bố con đang rải những bước dài qua các bụi tổng quán sủi⁽¹⁾ đi vào bóng ngọn hải đăng. Ở đấy những cái bóng trở nên nhỏ bé hơn trước. Rồi ba cái chấm trắng nhỏ ấy dừng lại và đồng cổ lên nhìn.

- Ôi, nó to thế! - Mumi Mẹ kêu lên, giọng run run.

- To à? - Mumi Bố hỏi lại. - Phải nói là khổng lồ! Hi vọng đây là tháp hải đăng to nhất mà người ta từng xây dựng từ trước tới nay. Cả nhà có nghĩ rằng đây cũng là hòn đảo xa nhất không, trước chúng ta chỉ có biển, không còn ai nữa ở ngoài đó. Chúng ta có thể nhìn thẳng ra biển mặt đối mặt, và rất xa phía sau chúng ta là các cư dân sống trên những hòn đảo gần với đất liền. Đây không phải là một điều thú vị ư?

- Rất tuyệt vời bố ạ, - Mumi tán thưởng.

- Mẹ có thể bê sọt một lúc được không? - Mumi Mẹ hỏi.

- Không, không, - Mumi Bố gạt đi. - Mình không được

(1) Một loài cây bụi ở châu Âu, hoa trắng, quả tròn nhỏ.

bê cái gì cả. Mình chỉ việc đi thẳng vào ngôi nhà mới của mình. Nhưng đợi chút, mình phải được nhận hoa chứ nhỉ. Đợi chút... - Ông đi vội đến bên khóm cây dương lá rung⁽¹⁾ và bắt đầu ngắt hoa.

Mumi Mẹ nhìn ngó chung quanh. Đất thật cằn cỗi làm sao. Đá nhiều vô kể và kết thành từng tảng lớn khắp nơi. Ở đây không dễ gì có thể làm được một mảnh vườn, không thể.

- Tiếng gì nghe sợ vậy mẹ? - Mumi thì thào.

Mumi Mẹ lắng nghe.

- Ủ, đúng thế, - bà nói. - Nghe sờ sờ. Nhưng lá cây dương lá rung luôn phát ra âm thanh như vậy.

Giữa khe đá mọc lên mấy cây dương lá rung bé tẹo và lá của chúng lung lay không ngớt trong gió biển nhẹ nhẹ. Những chiếc lá rung mạnh va đập vào nhau, lá này nối tiếp lá kia.

Đảo hôm nay có vẻ thờ ơ khác hẳn. Nó không quan sát họ như vẫn thường làm vào đêm ấm áp, mà chỉ nhìn ra xa ngoài biển.

- Của mình đây, - Mumi Bố nói. - Chúng bé thế này, nhưng chúng sẽ nở nếu đem để dưới ánh nắng mặt trời... Bây giờ chúng ta đi tiếp thôi. Dần dần sẽ có một con đường mòn từ dưới bờ biển lên đây. Và ta sẽ làm cái cầu cho thuyền đậu. Có nhiều việc cần phải làm! Cả nhà hãy nghĩ xem, chỉ nghĩ thôi, rằng thật là thú vị khi có thể làm việc cả đời để cải tạo hòn đảo...

(1) Một loài cây dương mà lá lay động cả với những cơn gió nhẹ nhất.

Rồi ông cầm chiếc sọt và hăm hở bước qua bụi tổng quán sủi đi về phía ngôi tháp.

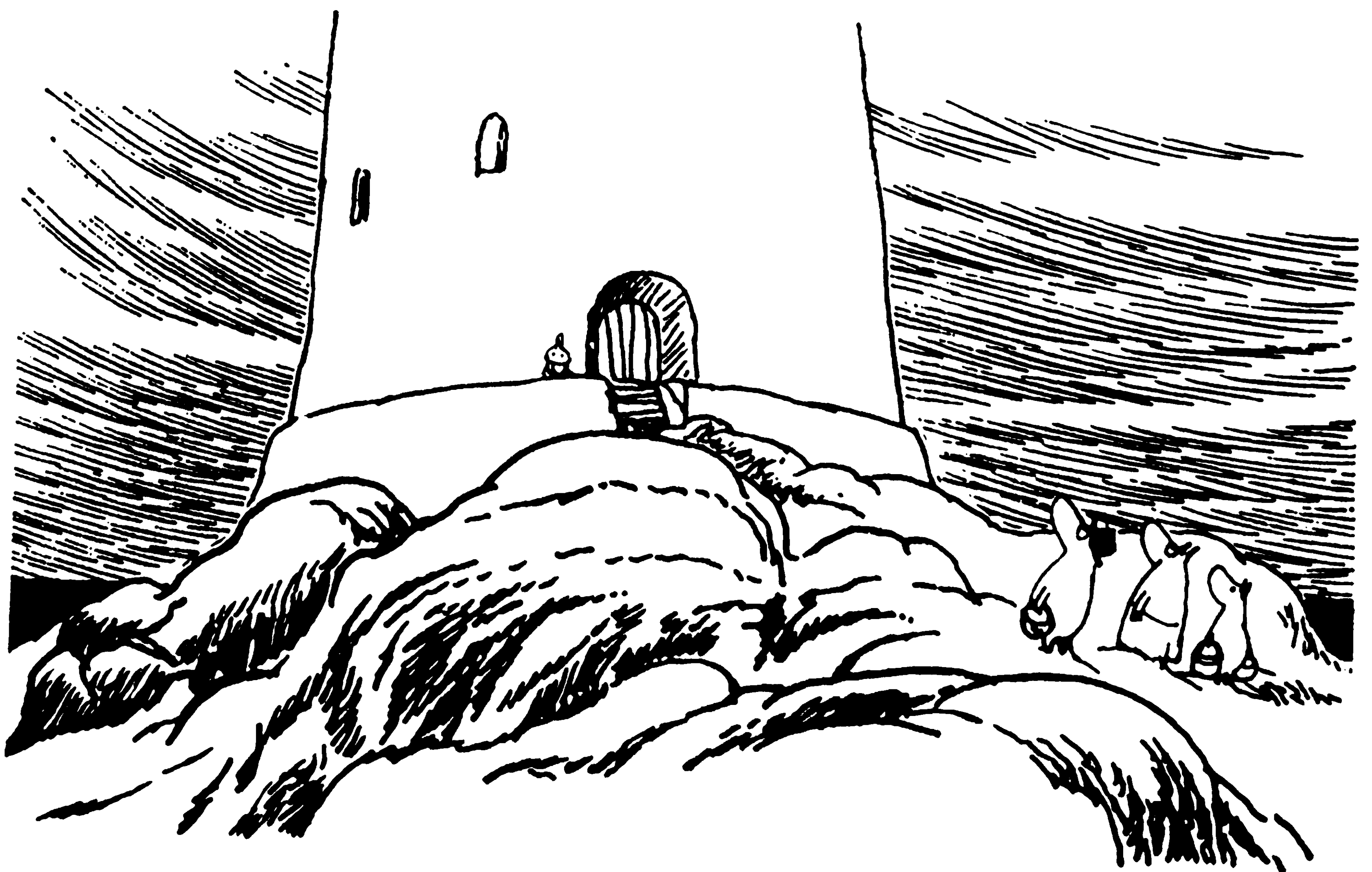
Phía trước họ một tường đá già nham nhở dựng đứng như những bậc thang khúc khuỷu. Cả nhà lúi húi đi lên, ngã dúi vào vách đá này rồi vách đá khác. Đó là những phiến đá xám và đầy những vết nứt nẻ dọc ngang.

- Ở đây mọi thứ đều to lớn quá, - Mumi Mẹ nghĩ. - Hay là tại mình quá nhỏ bé...

Chỉ có con đường mòn là nhỏ bé và thấp thỏm như bà. Cả nhà dò dẫm theo nhau đi về phía trước qua các tảng đá và cùng đến một mỏm đá, nơi tháp hải đăng với cái chân bê tông nặng trịch đang đứng đợi.

- Chào mừng cả nhà đã đến ngôi nhà mới. - Mumi Bố nói.

Ai cũng ngược lên nhìn ngôi tháp. Càng nhìn lên cao hơn, tháp càng cao vút không có điểm dừng, trắng toát và

to lớn không thể tưởng tượng nổi. Xung quanh đỉnh tháp một đàn én sợ sệt bay đi bay lại với tốc độ nhanh chóng mặt.

- Mẹ hơi chóng mặt, - Mumi Mẹ nói với giọng yếu ớt.

Mumi ngược nhìn Mumi Bố. Ông đang nghiêm cẩn bước lên cầu thang của tháp và đưa tay nắm cánh cửa.

- Nó bị khóa rồi, - Mui Tí Hon nói sau lưng ông.

Mumi Bố quay lại và bối rối nhìn con bé.

- Nó bị khóa rồi, - Mui Tí Hon nhắc lại. - Không có chìa khóa.

Mumi Bố kéo cửa. Ông xoay và vặn rồi ông đập và thậm chí còn đá nó. Cuối cùng ông đành lùi lại và nhìn.

- Đây có cái đỉnh, - Mumi Bố nói. - Rõ ràng đỉnh đánh dấu chìa khóa. Cả nhà nhìn thấy nó chứ! Bố chưa bao giờ nghe nói có người nào khóa cửa mà không treo chìa khóa đúng chỗ trên đỉnh. Cụ thể là người canh ngôi tháp.

- Có lẽ nó ở dưới cầu thang, - Mumi nói.

Dưới cầu thang không có.

- Bây giờ tất cả im lặng, - Mumi Bố nói. - Tuyệt đối im lặng. Bố cần suy nghĩ.

Rồi ông đi đến ngồi lên một tảng đá và rướn cổ về phía biển.

Gió tây nam thổi nhẹ nhàng qua đảo. Một ngày đẹp trời, khí hậu ấm áp như thế này thật tuyệt vời để tiếp nhận ngôi tháp. Mumi Bố cảm thấy thất vọng, bụng cồn cào và không thể nào tập trung suy nghĩ được. Không có nơi nào khác để chìa khóa

ngoài cái đình hay chỗ dưới cầu thang. Cả cửa chính lẫn cửa sổ tháp đều không có gờ và phía trước cầu thang cũng không có những tảng đá. Tất cả nhẵn bóng và trơn trượt.

Mumi Bồ thấy đầu óc căng thẳng và luôn luôn bị ám ảnh bởi ý nghĩ cả nhà đang đứng im chờ đợi phía sau ông. Cuối cùng ông nói to mà không ngoảnh lại:

- Bồ ngủ một lát đây. Nhiều vấn đề thường được giải quyết trong khi ngủ. Não sẽ hoạt động tốt hơn nếu nó được thư giãn.

Rồi ông thu mình trong cái hốc đá và kéo cái mũ che kín mắt. Cách giải khuây hữu hiệu ấy đã đưa ông chìm vào giấc ngủ.

Mumi đi đến nhìn nhìn ngó ngó phía dưới cái cầu thang.

- Ở đây chỉ có một con chim đã chết, - cậu kêu lên.

Một bộ xương trắng toát, nhỏ bé và mảnh mai. Cậu đặt bộ xương lên bậc cầu thang và ngay lập tức nó bị một luồng gió cuốn bay xuống dưới sườn dốc.

- Tớ thấy rất nhiều bộ xương như thế ở đám cây thạch nam, - Mui Tí Hon nói vẻ thích thú. - Chúng khiến tớ nhớ tới “Sự trả thù của những bộ xương bị bỏ quên”. Một câu chuyện tuyệt vời.

Tất cả im lặng một lúc.

- Thế bây giờ mình phải làm gì? - Mumi hỏi.

- Mẹ đang nghĩ đến người đánh cá mà chúng ta gặp đêm qua. - Mumi Mẹ nói. - Có lẽ anh ta sống trên đảo này. Chắc anh ta biết điều gì đó.

Rồi bà mở cái sập đựng chăn đệm và lấy ra chiếc chăn mỏng màu đỏ.

- Con đắp cái này lên đầu cho bố, - bà nói với Mumi.
- Ngủ đầu trần trên đá như thế không tốt. Rồi con thử đi một vòng quanh đảo xem có gặp người đánh cá ấy không. Khi trở lại con lấy một ít nước biển vào cái ấm đồng để trên thuyền ấy mang về cho mẹ. Và khoai tây nữa.

Đi lại và làm cái gì đó lúc này thật hay. Mumi quay lưng lại phía ngôi tháp hải đăng to lớn, im ỉm đóng và lững thững bước đi vòng quanh đảo. Phía dưới nền đá chiều hè tĩnh lặng, những cây thạch nam nở hoa đỏ rực như những làn sóng bất động. Đất ẩm và khô. Mùi vị thật dễ chịu nhưng không giống như mùi nơi vườn cây ở nhà.

Lúc này chỉ có một mình Mumi, cậu có thể tha hồ ngắm nhìn và thưởng thức hương vị của hòn đảo theo đúng nghĩa. Cậu có thể cảm nhận đảo bằng đôi chân và đóng tai lên nghe ngóng âm thanh của nó. Bỏ ngoài tai tiếng rì rầm của biển, hòn đảo còn tĩnh mịch hơn Thung lũng Mumi, cực kì tĩnh mịch và đầy vẻ cổ sơ.

- Đến được đây thật không dễ chút nào, - Mumi nghĩ. - Hòn đảo này muốn được yên bình.

Đám thạch nam lan dài xuống đám rêu nhỏ xanh rì ở giữa hòn đảo rồi lại vươn lên trên và mất hút vào đám thông và bạch dương thấp lè tè. Thật lạ lùng là không có một cây nào cao lớn. Mọi cây cỏ ở đây đều thấp, bò là là dài

ngoảng sát mặt đất và dò dẫm vươn lên trên các kẽ đá. Điều đó khiến Mumi nghĩ rằng cậu cũng nên bò để trở nên thấp và bé. Cậu bắt đầu chạy về hướng mũi đảo.

Ở phía tây mũi đảo có một ngôi nhà nhỏ xây bằng đá và xi măng. Ngôi nhà được nối chắc chắn vào đá với những chiếc cặp sắt. Mặt sau của ngôi nhà khum tròn như lưng hải cẩu và nhìn thẳng ra biển qua một ô cửa kính rất chắc chắn. Ngôi nhà nhỏ đến mức nó chỉ vừa khít cho một người đứng cỡ ngói, do người đánh cá tự xây lấy. Anh ta đang nằm ngửa, đầu gối lên hai tay, mắt nhìn chăm chăm lên đám mây đang bay lơ lửng ngang qua.

- Chào chú, - Mumi cất tiếng. - Chú ở đây phải không ạ?

- Chỉ khi trời có bão thôi, - người đánh cá hờ hững đáp.

Mumi nghiêm nghị gật đầu. Đúng là nơi thích hợp cho ai thích ngắm nhìn những cơn sóng lớn. Có thể ngói giữa sóng còn ngắm nhìn những con sóng xanh cao lừng lững ập đến và lắng nghe biển gầm rú trên mái nhà. Mumi rất muốn hỏi rằng thỉnh thoảng cậu có được phép đến đây để chiêm ngưỡng những con sóng không, nhưng ngôi nhà cho thấy rằng nó chỉ dành cho mỗi một người.

Cậu liền nói tiếp:

- Mẹ cháu gửi lời thăm chú và hỏi mượn chìa khóa của tháp hải đăng.

Người đánh cá không nói gì.

- Bố cháu không vào trong tháp được, - Mumi lúng túng

phân trần. - Chúng cháu nghĩ có thể chú là người canh tháp hải đăng.

Một thoáng yên lặng. Trên bầu trời mấy đám mây mới kéo đến.

- Ở đây chắc phải có người canh tháp chứ? - Mumi gặng hỏi.

Cuối cùng người đánh cá quay lại nhìn cậu với đôi mắt xanh ngắt như nước biển.

- Không. Ta không biết gì về chiếc chìa khóa cả.

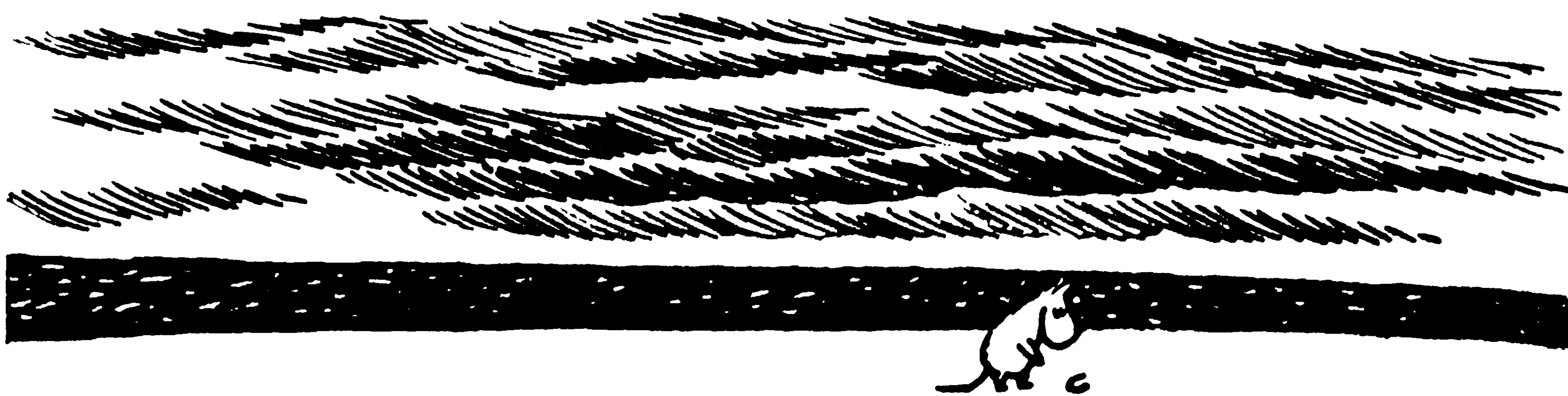
- Có phải người ấy đã tắt ngọn hải đăng và bỏ đi rồi không ạ? - Mumi hỏi tiếp. Từ trước đến giờ cậu chưa bao giờ gặp ai mà khi được hỏi lại không trả lời cả. Điều đó khiến cậu lo lắng và thấy bối rối.

- Ta không nhớ rõ nữa, - người đánh cá đáp. - Ta không còn nhớ người đó trông như thế nào...

Rồi anh ta ngồi dậy và bỏ đi, trông đen đúa, gầy guộc và mỏng manh như chiếc lá. Anh ta quá nhỏ bé và không có tí dũng cảm nào để nói chuyện với người khác.

Mumi đứng nhìn người đánh cá một lúc. Sau đó cậu quay lại và đi về mũi đảo theo con đường mòn. Cậu tát qua bãi đỗ thuyền lấy chiếc ấm đồng. Đến giờ ăn sáng rồi. Có lẽ Mumi Mẹ sẽ làm bếp nấu bằng mấy hòn đá và làm bàn ăn chỗ cầu thang của tháp. Rồi sau đó mọi việc có lẽ sẽ đâu vào đấy.

Bãi biển cát trắng tinh. Một bãi cát tuyệt đẹp được viền bằng một cái vịnh hình lưỡi liềm hẹp chứa tất cả những

thứ mà gió biển cuốn theo quanh đảo. Nơi đường ngăn nước cao, dưới những bụi cây tổng quán sỏi chất đầy củi rêu, nhưng dưới thấp hơn cát rất sạch và phẳng lì như sàn nhà. Đi trên đó thật là thích. Nếu men dọc theo mép nước, những hố nhỏ mà chân bạn để lại trên cát sẽ được khỏa đầy ngay lập tức. Mumi tìm vỏ sò cho mẹ, song tất cả những cái mà cậu tìm thấy đều không còn nguyên vẹn. Có lẽ những con sóng đã làm vỡ chúng.

Sau đó cậu nhìn thấy vật gì đó sáng sủa, nhưng không phải là vỏ sò mà là một chiếc móng ngựa bằng bạc bé tí xíu. Ngay cạnh nó là những dấu chân dẫn thẳng ra biển.

- Con ngựa đã nhảy xuống biển từ chỗ này và một cái móng của nó bị rơi, - Mumi đoán với vẻ chắc chắn. - Rất có thể như thế. Một con ngựa rất bé. Liệu đây là bạc nguyên chất hay chỉ là mạ bạc thôi? Cậu cầm lấy chiếc móng ngựa và quyết định sẽ đưa nó cho Mumi Mẹ.

Xa hơn một chút có những dấu chân từ dưới biển hướng thẳng lên đất liền. Hẳn đây là con ngựa biển mà Mumi chưa hề thấy bao giờ. Con ngựa ấy chỉ có ở ngoài biển khơi, nơi nước sâu thẳm. Mumi hi vọng rằng con ngựa biển này có một cặp móng dự phòng ở nhà.

Chiếc *Thám hiểm* nằm nghiêng, buồm cuộn lại vẻ như không muốn lướt sóng trong những ngày sắp tới. Nó đã được kéo lên chỗ cao nơi bãi cát, tưởng như nó không còn muốn dính dáng gì tới biển cả nữa. Mumi đứng yên nhìn chiếc thuyền và cảm thấy hơi thương hại cho nó - nhưng con thuyền dường như đang ngủ. Có lẽ tối nay cả nhà sẽ đi thả lưới chằng.

Phía trên đảo mây bắt đầu di chuyển, những đám mây màu xanh xám lững lờ trôi về phía chân trời. Bờ biển bây giờ vắng tanh vắng ngắt khiến Mumi chợt nghĩ: mình quay lại nhà thôi. Chiếc cầu thang trước ngôi tháp bất ngờ thành nhà của cậu. Thung lũng Mumi, nơi họ từng sống, giờ đã ở rất xa. Hơn nữa cậu đã tìm thấy chiếc móng ngựa biển. Dù sao nó cũng giải quyết được vấn đề gì đó.

- Nhưng mà anh ta không thể quên hết tất cả được!?! - Mumi Bố quả quyết. - Anh ta đã biết người canh hải đăng. Cả hai cùng sống trên đảo. Chắc họ là bạn của nhau!

- Chú ấy không nhớ tí gì cả, - Mumi nói.

Muy Tí Hon hít không khí vào bằng mũi và thở ra qua miệng.

- Lão đánh cá ấy thật dở hơi với cái đầu đầy ắp tảo biển, - nó nói. - Cháu biết điều đó ngay khi nhìn thấy lão ta. Và nếu hai kẻ dở hơi sống chung với nhau trên hòn đảo thì hoặc là biết rõ nhau mọi điều hoặc không biết gì sất. Có

vẻ như là cả hai. Nghĩa là họ không muốn biết, bởi vì họ đã biết. Hãy tin cháu, cháu là thần đồng!

- Hi vọng trời không mưa, - Mumi Mẹ lâm bầm.

Tất cả ngồi vây quanh Mumi và nhìn cậu trong khi trời bắt đầu lạnh đi vì mặt trời bị che khuất. Ai cũng thấy hơi nản lòng và Mumi cũng không còn muốn kể về ngôi nhà được dựng lên để ngắm sóng biển. Và Mumi thấy thật khó có thể trao cho Mumi Mẹ chiếc móng ngựa lúc này khi ai cũng nhìn cậu như thế. Cậu quyết định sẽ trao cho mẹ muộn hơn một tí, có thể khi chỉ có hai mẹ con.

- Hi vọng trời không mưa, - Mumi Mẹ nhắc lại lần nữa. Rồi bà đặt cái ấm đồng lên bếp và cắm mấy cành hoa dại mà Mumi Bố vừa ngắt cho vào nước. - Nếu trời mưa thì mẹ sẽ cạo rửa một hốc đá sâu để hứng nước mưa. Nếu như ở đây có nhiều cái hốc sâu...

- Nhưng bố là người đảm nhiệm tất cả những việc như thế ở đây mà, - Mumi Bố bất ngờ than thở. - Hãy kiên nhẫn. Mọi thứ sẽ đâu vào đấy cả. Việc ăn uống, mưa và cả những điều tương tự là chuyện vặt. Chúng ta không nên cuống lên vì những việc đó trước khi bố tìm ra chìa khóa của tháp hải đăng!

- À à! - Mui Tí Hon thốt lên. - Lão đánh cá đã ném cả người canh tháp và chìa khóa xuống biển rồi. Tin lời cháu đi! Ở đây đã xảy ra những điều khủng khiếp và điều đáng sợ hơn sẽ tiếp tục đến!

Mumi Bố thở dài. Rồi ông đi vòng quanh tháp ra chỗ

ghềnh đá, nơi không ai có thể nhìn thấy ông. Thỉnh thoảng gia đình làm phiền ông, khiến ông không tập trung suy nghĩ được. Ông bản khoăn không biết những ông bố khác có gặp những tình huống như vậy không.

Tức là, thật vô vọng nếu chờ chìa khóa xuất hiện khi ta ngủ hoặc ta tìm. Ông cần tìm thấy nó bằng *linh cảm*. Ông cần thử làm theo cách mà bố vợ ông đã từng làm. Suốt cuộc đời mình, mẹ vợ ông luôn đánh rơi hoặc bỏ quên các thứ ở đâu đó. Khi đó ông bố vợ lập tức khởi động bộ não. Ngoài ra không cần gì khác. Ông luôn tìm thấy chúng. Rồi ông nói một cách vui vẻ: đây này bà ngố.

Mumi Bố làm thử. Ông cứ thơ thẩn đi đi lại lại dọc ghềnh đá và thử kết nối các dây thần kinh của bộ não theo một cách mới. Cuối cùng ông cảm thấy đầu rung lên kiểu như mọi thứ xuất hiện trong đó nhảy dựng lên giống như đậu lắc trong lọ. Nhưng chẳng có gì khác hiện ra cả.

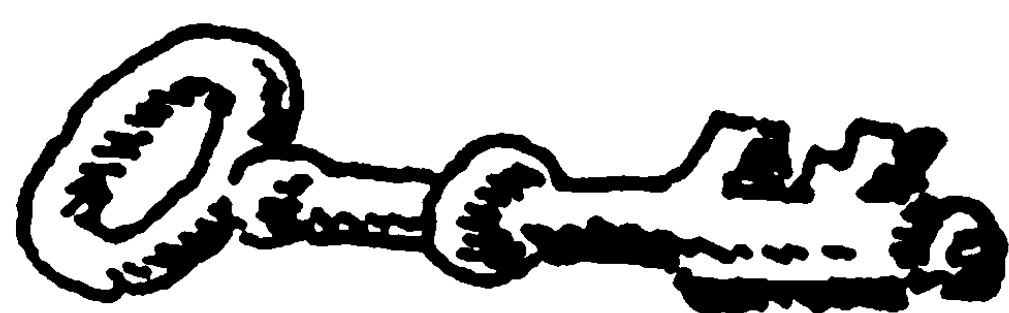
Chân Mumi Bồ tìm thấy một lối mòn uốn lượn ngoằn ngoèo quanh các dốc đá, giữa những đám cỏ cháy khô vì ánh nắng. Trong khi đang lững thững trên con đường mòn ấy và cố vắt óc suy nghĩ, Mumi Bồ chợt nảy ra ý nghĩ rằng có lẽ đây là đường đi của người canh hải đăng. Người ấy chắc đã đi lại nhiều lần trên con đường này. Rất lâu rồi. Và người ấy cũng đã đi thẳng tới các vách đá như ông bây giờ. Con đường mòn kết thúc, nhưng phía trước chẳng có gì ngoài biển cả mênh mông.

Mumi Bồ đi lại nơi rìa đá và nhìn xuống phía dưới. Các vách đá lởm chởm nối tiếp nhau hạ thấp xuống phía dưới như những dải lụa mềm mại, uốn lượn ngút tầm mắt. Ông có thể nghe thấy tiếng rì rào của sóng biển, nước dâng lên rồi rút xuống nơi chân vách đá, vỗ ùm ụp vào đá rồi hạ xuống giống như một con thú khổng lồ, thô vụng. Nước nằm trong bóng tối, màu tối thẫm.

Chân Mumi Bồ run run và ông cảm thấy hơi chóng mặt. Lập tức ông ngồi xuống. Nhưng ông không thể thôi nhìn xuống biển mênh mông, sâu thẳm, một biển hoàn toàn khác với biển có những con sóng thường lắc lư, xô đẩy cầu đỗ thuyền nơi bãi biển nhà ông. Mumi Bồ vươn người ra xa hơn và nhìn thấy một gờ đá nhỏ ngay dưới rìa vách đá. Rõ ràng là người canh tháp hải đăng đã ngồi lên cái gờ đá phẳng lì được đeo gọt một cách tròn trịa và hơi trũng xuống như một cái ghế ấy. Đồng thời anh ta chỉ có một mình, bị cách biệt, xung quanh chỉ là trời và biển.

Người canh tháp hải đăng chắc chắn đã ngồi đây. Anh ta chắc thường hay ngồi đây. Mumi Bồ nhắm mắt lại. Mọi vật chung quanh ông to lớn quay vòng, đảo lộn khiến những hạt đậu trong đầu ông lắc lư dữ dội hơn bao giờ hết. Người canh tháp đã đến đây, khi những con sóng đập liên hồi... Anh ta đã nhìn những đàn hải âu bay ngược chiều gió bão và những đợt sóng cồn cuộn cuộn phía trước và phía sau anh ta như những đám tuyết. Những giọt nước tròn trịa, những viên ngọc bay phía trước anh ta và lơ lửng trong không trung một lát trước khi lao xuống và chìm vào màn nước đen ngòm phía dưới.

Mumi Bồ mở mắt ra và rùng mình. Ông tựa lưng và tay vào tường đá phía sau, nơi vài bông hoa nhỏ màu trắng đang nhú ra qua các kẽ đá. Thật khó tưởng tượng: những bông hoa. Và bất ngờ giữa khe đá rộng nhất có cái gì đó sáng lên đỏ màu kim loại gỉ, một cái chìa khóa thô nặng bằng sắt.

Các dây thần kinh va đập trong đầu Mumi Bồ. Dĩ nhiên rồi, tất cả đã rõ như ban ngày. Đây là nơi mà người canh tháp hải đăng đến khi anh ta muốn chỉ có một mình để thư giãn và suy nghĩ. Chính ở đây anh ta bỏ lại chiếc chìa khóa để Mumi Bồ tìm thấy và chiếm lĩnh ngôi tháp. Thật may mắn và lạ lùng khi Mumi Bồ được lựa chọn là chủ nhân và là người canh giữ ngôi tháp.

- Ôi, thật tuyệt vời biết bao! Bố đã tìm thấy nó ư? Mumi Mẹ trầm trồ.

- Nó ở đâu thế ạ? - Mumi sung sướng reo lên.

-Ồ, thật sự bố cũng không hiểu nữa, - Mumi Bố đáp với vẻ bí hiểm. - Thế giới này đầy những điều lớn lao, kì lạ dành cho những ai dám đương đầu với chúng. Có lẽ con hải âu trắng và to lớn nhất đã tặng nó cho ta...

- Hè, - Mui Tí Hon chêm vào. - Treo trên dải lụa kèm dàn nhạc tấu nhạc mừng, phải vậy không ạ?

Mumi Bố bước lên cầu thang và tra chìa khóa vào ổ khóa. Rất lâu và khó khăn lắm cánh cửa mới được mở ra và bên trong tối om. Nhanh như cắt, Mui Tí Hon lao ngay vào, nhưng Mumi Bố kịp tóm tóc giữ con bé lại.

- Ê, nghe đã này, - ông nói. - Lần này cháu không được vào trước. Bây giờ bác là người canh giữ ngôi tháp nên bác đi vào trước tiên để kiểm tra. - Rồi ông biến vào bóng tối với Mui Tí Hon bám theo sau.

Mumi Mẹ từ từ tiến lại gần cửa và nhìn vào phía trong. Ngôi tháp rộng tuếch như một hốc cây mục và có một cái cầu thang to, ọp ẹp, uốn lượn từ phía dưới đáy lên tận đỉnh tháp. Những bậc thang khó nhọc vươn lên cao, càng lên cao càng thu tròn nhỏ lại và kêu cọt kẹt, rên rỉ khi chân Mumi Bố giẫm lên. Vài tia nắng lọt qua những lỗ hổng ở các bức tường dày và ở từng lỗ hổng ấy có thể nhìn thấy bóng của những con chim to lớn, bất động. Những con chim chăm chăm nhìn họ.

- Cần nhớ là trời đầy mây, - Mumi lẩm bẩm. - Cả nhà biết là mọi vật đều rất ẩm ướt khi không có ánh nắng.

- Dĩ nhiên rồi, - Mumi Mẹ đáp. Bà bước lên ngưỡng cửa rồi dừng lại. Ở đây ướt và rất lạnh. Đất giữa những vũng nước đen và ướt, phía trước cầu thang có đặt mấy tấm ván. Mumi Mẹ lưỡng lự.

- Mẹ này, con có cái này cho mẹ, - Mumi bảo.

Mumi Mẹ cầm lấy chiếc móng ngựa bạc và ngắm nhìn nó rất lâu.

- Đẹp quá, - bà trầm trồ. - Đây là món quà tuyệt vời. Thử nghĩ xem ở đây có con ngựa bé như này...

- Đi vào trong đi, mẹ, - Mumi vui vẻ gọi mẹ. - Vào và chạy lên đỉnh tháp đi!

Mumi Bố đứng nơi khoảng trống ở cửa phía trên, đầu đội chiếc mũ rất lạ với cái vành mềm sụp xuống và cái chóp trời lên.

- Cả nhà nghĩ sao? - Mumi Bố hỏi vọng xuống. - Bố tìm thấy nó trên một cái đỉnh phía trong cửa. Chắc chắn đây là mũ của người canh tháp hải đăng. Vào đi! Vào đi! Ở đây đúng hệt như bố hình dung.

Phòng hình tròn, rộng, thấp và có bốn cửa sổ quanh tường. Giữa nền nhà có một cái bàn không sơn và một số thùng không. Cạnh bếp lửa có một cái giường hẹp và một cái tủ nhỏ. Nơi cửa sập có một chiếc thang sắt dựng đứng từ dưới lên tới trần.

- Trên ấy là ngọn hải đăng, - Mumi Bố giải thích. - Tối nay bố sẽ thắp sáng nó. Những bức tường trắng đẹp đấy chứ, nhỉ! Nó làm cho phòng trở nên rộng rãi và thông thoáng. Và nếu từ cửa sổ nhìn ra ngoài thì cũng thấy tương tự như vậy - mênh mông, tự do và trống trải! Không phải vậy sao!?

Mumi Bố nhìn Mumi Mẹ, bà đang bắt đầu cười và nói:

- Bố nói đúng. Đúng là mênh mông, ở đây rộng rãi và trống trải quá!

- Ai đó đã nối cơn điên lên ở đây, - Mui Tí Hon nhận xét. - Sàn nhà vương đầy mảnh thủy tinh và phía đằng kia một vệt lớn dầu vàng ố kéo dài từ trần xuống tận sàn làm thành một vũng ở dưới.

- Ai đó đã ném vỡ bóng đèn của mình, - Mumi Mẹ vừa nói với vẻ ngạc nhiên vừa nhặt một đui đèn bằng đồng nằm trên sàn ở dưới bàn lên.

Chắc người đó phải ngồi trong bóng tối ở đây. Bà đưa tay chà trên mặt bàn. Mặt bàn có hàng trăm, có lẽ hàng ngàn vệt xước, cứ sáu vệt làm thành một hàng còn vệt thứ bảy đè lên các vệt khác. Bảy ư? Một tuần lễ có bảy ngày. Tuần nối tuần, tất cả như nhau. Trừ một cái chỉ có năm vệt. Mumi Mẹ điều tra tiếp. Bà cầm các cốc chén và nôi chảo lên xem, đọc những gì được viết trên các hộp rỗng: *nhô khô Malaga*, *rượu mạnh Scotland*, và *bánh mì khô Phần Lan*, rồi bà kéo chiếc chăn mỏng trên giường lên thì thấy dưới đó vẫn có đệm, nhưng bà không mở cửa sập.

Cả nhà đứng im và hồi hộp nhìn Mumi Mẹ. Cuối cùng Mumi Bố hỏi:

- Sao?

- Người đó hết sức cô đơn, - Mumi Mẹ nói.

- Ủ, nhưng mà mình thấy ở đây thế nào?

- Theo mẹ ở đây tiện đấy, - Mumi Mẹ đáp. - Cả nhà có thể ở chung trong căn phòng này.

- Đúng như thế! - Mumi Bố reo lên. - Bố sẽ đi nhặt củi rêu ở ngoài bờ biển để làm một cái giường cho cả nhà. Sau đó còn phải mở một con đường và làm một cầu đổ thuyền nữa. Ôi, ở đây có bao nhiêu việc cần phải làm... Nhưng trước hết chúng ta cần chuyển hành lí lên trên vì trời có thể mưa. Không, không, không phải mình. Mình cứ bình tĩnh ở đây và coi đây như nhà mình.

Muy Tí Hon quay ra cửa và nói:

- Cháu sẽ ngủ ở ngoài trời. Cháu không cần giường. Ngủ trên giường chán chết.

- Được, nếu cháu muốn, - Mumi Mẹ nói. - Trời mưa thì vào trong nhà nhé.

Khi còn lại một mình, Mumi Mẹ treo chiếc móng ngựa lên cái đinh nơi cánh cửa. Rồi bà đi đến bên cửa sổ và nhìn ra ngoài. Bà đi từ cửa sổ này sang cửa sổ khác. Bên ngoài chỉ có biển, biển và chim én kêu, không nhìn thấy đất liền.

Ở ô cửa sổ cuối cùng Mumi Mẹ tìm thấy một chiếc bút vẽ trên kính, một sợi cước và một chiếc kim đan. Bà cầm bút vẽ đại lên cửa sổ một bông hoa nhỏ được che bằng những chiếc lá rất đẹp mà không có ý nghĩ gì cụ thể về việc mình làm.

Mumi Bố đứng trên bếp, đầu chui trong ống khói.

- Ở đây có cái tổ chim, - ông kêu lên. - Vì thế mà lò không đốt.

- Có con chim nào trong cái tổ đó không? - Mumi Mẹ hỏi.

Mumi Bố chui ra, đầu đen thui.

- Ít nhất có sâm cầm be bé, bố nghĩ, - ông đáp. - Nhưng nó đi vắng. Có thể nó bay về phương nam.

- Nhưng vào mùa xuân nó sẽ trở lại! - Mumi kêu lên. - Cái tổ cần được giữ nguyên như cũ khi nó trở lại. Chúng ta nên nấu ăn ở ngoài!

- Cho đến hết đời ư? - Mui Tí Hon cự lại.

- Từ từ có thể dời cái tổ chim đi nơi khác, - Mumi lầm bầm.

- Ôi, thật ngớ ngẩn, - Mui Tí Hon cần nhắc. - Cậu cho rằng con sâm cầm biết được cái tổ của nó được dời đi ngay lập tức hay từ từ à? Cậu chỉ nói như thế để rồi cậu tổng cổ nó ra ngoài mà lương tâm không cắn rứt.

- Chúng ta sẽ ăn ở ngoài trời thật từ nay về sau được chứ nhỉ? - Mumi Bố hỏi lại với vẻ hài hước. Tất cả nhìn Mumi Mẹ.

- Mình lấy cái tổ xuống đi, - Mumi Mẹ nói với Mumi Bố. - Chúng ta sẽ treo nó ngoài cửa sổ. Đôi khi mumi quan trọng hơn sâm cầm.

Mumi Mẹ đẩy mấy chiếc đĩa xuống dưới giường để căn phòng trông khả dĩ hơn, rồi bà đi ra ngoài tìm đất. Đó là việc rất quan trọng.

Bà dừng lại nơi cầu thang lên tháp để tưới cho bụi hoa hồng một ít nước biển. Bụi hồng đợi trong thùng đựng đường, nơi có ít đất được mang ra đây từ vườn nhà. Vườn cần làm ở chỗ kín gió. Chỗ ấy có thể ở cạnh tháp và phải có nhiều ánh nắng trong ngày. Nhưng quan trọng hơn cả là phải có nhiều đất tốt.

Mumi Mẹ nhìn ngang ngó dọc. Bà đi tìm dọc vách đá cạnh ngôi tháp, qua bụi thạch nam xuống chỗ đám rêu. Bà vòng quanh bụi cây dương lá rung, bà lang thang nơi đám than bùn ẩm, nhưng không tìm thấy đất tươi xốp ở đâu cả.

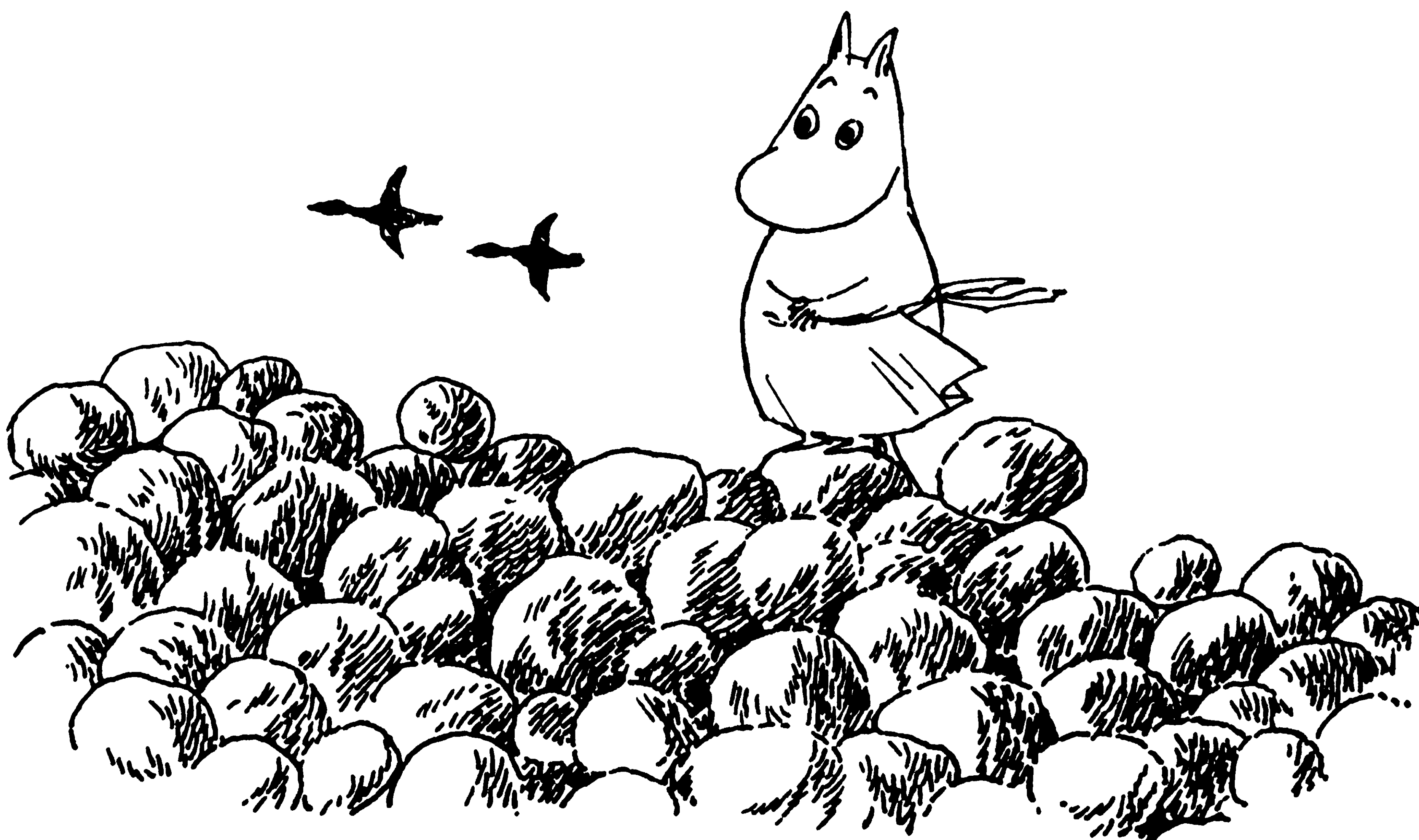
Trước đây, Mumi Mẹ chưa bao giờ nhìn thấy nhiều đá. Quanh mấy gốc cây dương lá rung không có gì khác ngoài đá. Một bãi đá sỏi xám che kín khoảng trống, một ruộng đá. Ở chính giữa bãi đá ai đó đã xê dịch các viên sỏi làm thành một chỗ trũng. Mumi Mẹ lại gần và nhìn chỗ trũng đó nhưng chẳng thấy gì khác bên trong, chỉ thấy sỏi màu xám và tròn. Bà băn khoăn không biết người canh hải đăng

đã tìm kiếm gì. Không có gì đặc biệt cả. Có lẽ anh ta chỉ nghịch vậy thôi. Anh ta nhấc hết hòn đá này đến hòn đá khác, nhưng chúng lại lăn về chỗ cũ khiến anh ta thối mết và bỏ đi.

Mumi Mẹ đi về phía bãi cát. Ở đó, cuối cùng bà cũng tìm được đất mùn. Một lớp đất mùn dày đen và màu mỡ nằm dọc theo bờ biển dưới rặng tổng quán sỏi. Nhiều cây xanh tươi tốt mọc lên giữa các tảng đá, chúng sáng bừng lên màu vàng và tím. Một rừng rậm đẹp không ngờ.

Mumi Mẹ chọc tay vào đất mùn. Bà có cảm nhận rằng trong đó có hàng triệu cái rễ con đang cự quây và lớn lên và ta không được quấy rầy chúng. Nhưng không cần quan tâm đến điều đó. Dù sao ở đây có đất mùn. Bây giờ có thể tin được hòn đảo.

Mumi Mẹ gọi Mumi Bố đang tìm nhặt những cây gỗ

trong đám củi rêu, rồi chạy về phía ông với chiếc tạp dề bay dựng lên trong gió và reo to:

- Mẹ tìm thấy đất rồi!

Mumi Bố ngẩng đầu nhìn lên.

- Mình đây à, - ông bảo. - Mình thấy cái đảo của ta thế nào?

- Không thể tìm thấy cái thứ hai như thế này trên Trái Đất, - Mumi Mẹ vui vẻ nói một cách quả quyết. - Đất mùn ở ven bờ biển thay vì ở giữa đảo.

- Bố có thể giải thích điều đó cho mình, - Mumi Bố nói. - Mình nhớ luôn hỏi bố khi có gì không hiểu vì bố biết mọi điều liên quan đến biển. Mình nhìn này, ở bờ biển này tảo biển được sóng xô dạt vào. Dần dần nó hoại và mủn ra thành đất mùn. Điều đó mình không biết được đâu!

Mumi Bố mỉm cười và xoắn rộng chân hết cỡ như để đón tất cả tảo biển lại làm quà cho Mumi Mẹ.

Mumi Mẹ bắt đầu thu gom tảo biển. Bà ôm và bê suốt cả ngày, trải chúng xuống giữa các khe đá để dần dần làm thành đất vườn. Tảo biển cũng ẩm, sẫm màu như đất mùn ở Thung lũng Mumi, ngoài ra lại có màu da cam và đỏ tía riêng của nó.

Mumi Mẹ cảm thấy thanh thản và may mắn. Bà mơ tưởng về những luống cà rốt, củ cải và khoai tây sẽ lớn lên và cuộn lại như thế nào trong đất ẩm. Bà nhìn thấy những chiếc lá xanh hiện ra trong những bụi cây khỏe và chắc. Bà nhìn thấy những cành đậu, cà chua nặng trĩu, ngả nghiêng chống cự với gió từ biển xanh thối tới. Cả nhà có thức ăn

từ đó. Tất cả những điều này chỉ có thể làm được vào mùa hè tới, nhưng không sao. Mumi Mẹ có quyền mơ tưởng về những điều đó. Và điều sâu thẳm và thâm kín nhất trong mơ tưởng của bà là một cây táo.

Một ngày sắp trôi đi. Âm thanh của những chiếc búa gỗ ở phía trên trong tháp hải đăng đã ngừng khá lâu rồi và bây giờ đàn chim nhạn cũng đã bắt đầu kêu. Mumi Mẹ vừa huýt sáo vừa đi qua bụi thạch nam để về nhà, trên tay ôm đầy củi rêu. Mumi Bố đã làm một cái tay vịn nơi sườn vách đá để Mumi Mẹ vịn vào đó leo lên và phía trước cửa có hai chiếc giường gỗ đã làm xong đang chờ sẵn, cùng một chiếc thùng nhỏ mà Mumi Bố tìm thấy dưới biển. Trông nó còn nguyên vẹn và có vẻ vốn có màu xanh lá cây.

Chiếc cầu thang bập bênh giờ đã phần nào bớt sợ. Chỉ cần cẩn thận khi nhìn xuống phía dưới và tốt nhất là nên nghĩ đến điều gì đó thú vị khi đi trên nó. Mumi ngồi cạnh bàn, sắp xếp những viên đá tròn nhỏ.

- Chào con trai, - Mumi Mẹ lên tiếng. - Bố con đâu?

- Bố đang thả đèn trên tháp, - Mumi đáp. - Bố không cho con lên theo. Bố ở trên đó lâu lắm rồi.

Chiếc tổ chim rỗng không giờ được đặt trên tủ. Mumi Mẹ vừa huýt sáo vừa cho thêm củi vào lò. Gió đã ngừng thổi, mặt trời chiếu vào phòng qua cửa sổ phía tây, in một vòng tròn nắng đỏ lên trên nền và bức tường trắng của ngôi tháp.

Khi lửa bắt đầu bén, Mui Tí Hon lao qua cửa vào bên trong và nhảy lên bậu cửa sổ nhẹ nhàng như một chú mèo. Con bé ấn mũi vào khung cửa và làm mặt xấu với những con én biển.

Đột nhiên cửa sập mở ra với một tiếng kêu to và Mumi Bố trèo xuống theo chiếc thang sắt.

- Nó cháy tốt chứ mình? - Mumi Mẹ hỏi. - Bố làm cho cả nhà hai cái giường đẹp thế. Mẹ nghĩ cái thùng sắt dùng để muối cá rất tốt. Chỉ có điều là nó phải dùng đựng nước mưa...

Mumi Bố đi đến cửa sổ phía nam và đứng nhìn ra ngoài. Mumi Mẹ liếc nhìn Mumi Bố và chợt phát hiện ra đuôi của ông cứng đờ, chỉ có phần mút đuôi ve vẩy một cách bực bội. Mumi Mẹ cho thêm ít củi vào bếp và mở nắp hộp cá trích. Mumi Bố im lặng nhấp tách nước trà. Sau khi dọn các đồ ăn tối, Mumi Mẹ đặt chiếc đèn bão lên bàn và nói:

- Mẹ từng nghe nói rằng ngọn hải đăng kiểu này dùng ga. Khi hết ga thì nó không thể nào cháy lại được nữa.

- Có bình ga, - Mumi Bố nói với vẻ lãnh đạm. - Chúng

có dây ở trên tháp. Nhưng không gắn được chúng vào đúng chỗ.

- Có thể cái đinh ốc nào đó bị mất chẳng, - Mumi Mẹ gợi ý. - Theo mẹ không nên lúc nào cũng tin tưởng bình ga. Chúng nguy hiểm và không an toàn. Có khi bố mặc việc đó ở đây, kéo chúng ta có thể sẽ bay tít vào không trung mất.

Mumi Bố đứng bật dậy cạnh bàn và hét lên:

- Nhưng mình không hiểu rằng bây giờ bố là người canh giữ ngôi tháp hải đăng à? Ngọn hải đăng cần phải được thắp sáng! Tất cả vấn đề là chỗ đó. Mình nghĩ là có thể sống trong tháp mà không thắp sáng ngọn hải đăng sao?! Tàu thuyền sẽ chạy trên biển như thế nào nếu trời tối? Chúng sẽ chạy quanh quẩn và chìm trước mắt chúng ta mất...

- Đúng như vậy, - Mui Tí Hon lên tiếng. - Và vào buổi sáng trên bãi biển đầy rẫy vilijonka, muymeli và homsu⁽¹⁾ đã bị chết đuối, mặt tái mét và dính đầy tảo biển xanh rì.

- Đừng có ngu ngốc thế, - Mumi Mẹ trách con bé. Rồi bà quay sang Mumi Bố và nói:

- Nếu mình không thắp được tối nay thì có thể thắp sáng nó vào ngày mai. Hoặc là một ngày nào đó khác. Và nếu nó không bao giờ sáng được thì chúng ta treo cái đèn báo chỗ cửa sổ nào đó khi trời có bão. Người ta sẽ nhìn thấy và hiểu rằng nếu lái thuyền tiếp ra biển khơi thì sẽ gặp điều nguy hiểm. Một điều nữa là, không phải chúng ta cần đưa

(1) Các loại nhân vật trong thế giới Mumi. Các vilijonka thích nguyên tắc và rất gọn gàng. Các homsu nhỏ bé, nghiêm cẩn và ham hiểu biết...

giường lên đây trước khi trời tối à? Mẹ không tin tưởng vào cái cầu thang bập bênh ấy.

- Được, bố sẽ mang hai chiếc giường lên đây một mình,
- Mumi Bố nói và lấy mũ trên cái đỉnh ở cửa.

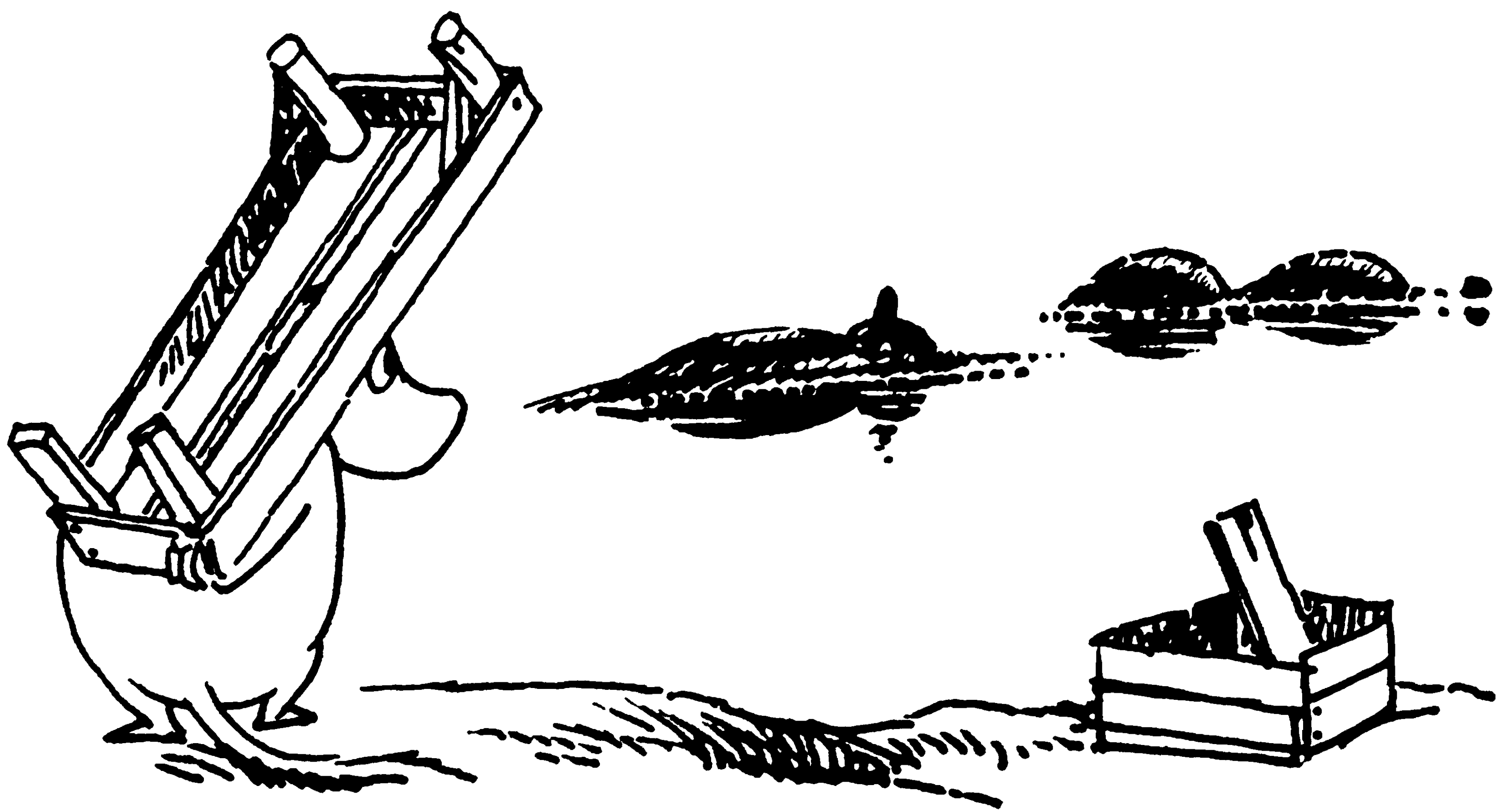
Chỗ các vách đá gần như đã tối om. Mumi Bố đứng yên nhìn ra biển và nghĩ:

- Bây giờ bà ấy sẽ thắp chiếc đèn bão trong phòng. Bà ấy sẽ cời cho ngọn lửa cháy to hơn và đứng đấy nhìn nó một lúc như bà ấy thường làm. Chúng ta có quá nhiều dầu hỏa...

Chim chóc đã đi ngủ hết. Các tảng đá ở phía tây hòn đảo đen ngòm dưới bầu trời đêm không còn ánh mặt trời. Trên một trong những tảng đá ấy hiện ra một mốc hiệu hay có thể chỉ là cái ụ đá. Mumi Bố nhấc một chiếc giường lên lưng, rồi lại lắng nghe.

Mumi Bố nghe thấy từ rất xa một âm thanh lạ lùng, yếu ớt, sâu thẳm mà ông chưa từng nghe thấy bao giờ. Nó đến từ bên kia mặt nước và sự hoang vắng mênh mông mang nó đến đây. Mumi Bố có cảm nhận rằng những tảng đá rùng mình dưới chân ông trong giây lát, nhưng ngay sau đó tất cả trở lại yên tĩnh.

Mumi Bố cho rằng ấy là âm thanh của một con chim nào đó. Loài chim thỉnh thoảng có tiếng kêu lạ lùng. Ông nhấc chiếc giường lên lưng, một chiếc giường chắc chắn và tốt. Nó không có điểm nào đáng chê. Nhưng chiếc giường của người canh tháp vẫn còn đó là dành cho ông chứ không ai khác được dùng nó.

Mumi Bô mơ thấy mình chạy từ dưới lên trên chiếc cầu thang không có điểm cuối. Bóng tối xung quanh ông dày đặc những cánh chim đang vỗ, rồi những con chim lặng lẽ biến mất. Chiếc cầu thang kêu ken két dưới mỗi bước chân ông và rên rỉ rất to. Ông rất vội vã, cực kì vội. Ông phải thắp sáng ngọn hải đăng trước khi quá muộn và điều cực kì quan trọng là ông cần làm cho nó sáng lên. Chiếc cầu thang mỗi lúc một thu hẹp lại. Lúc này ông nghe rất rõ tiếng cót két của những bậc thang dưới chân mình. Ông đã ở trên cái buồng cao, nơi ngọn đèn đang đợi ông trong chụp tròn bằng kính. Giấc mơ trôi chậm hơn, Mumi Bô dò dẫm quanh tường để tìm diêm. Rất nhiều mảnh thủy tinh to nhiều màu sắc, hình vòng cung nằm trên lối đi của ông và phản chiếu biển ở bên ngoài. Tấm kính màu đỏ khiến những con sóng trở nên đỏ rực như lửa và qua kính màu xanh lá cây biển mang màu xanh lục, lạnh lẽo và xa xăm, có vẻ như biển ở đâu đó

trên mặt trăng hoặc không hề hiện hữu. Bây giờ ông rất vội nhưng mọi thứ dường như lại trôi chậm hơn. Ông bị trượt, chân đá phải những chiếc bình ga khiến chúng lăn trên nền nhà như những con sóng. Sau đó lũ chim trở lại và đập cánh vào kính khiến ông không tài nào thấp sáng ngọn hải đăng được. Mumi Bố hoảng sợ, hét lên rất to. Bây giờ những tấm kính nhiều màu sắc vỡ thành hàng ngàn mảnh nhỏ sáng lấp lánh xung quanh ông, rồi biến dạng lên trên mái của ngôi tháp, và ông bắt đầu rơi mỗi lúc một xuống sâu hơn - rồi ông tỉnh dậy giữa nền nhà với chiếc chăn mỏng quấn quanh đầu.

- Bố làm sao vậy? - Mumi Mẹ hỏi.

Căn phòng tĩnh lặng và xanh ngắt, từ cả bốn chiếc cửa sổ đều nhìn thấy bóng đêm.

- Bố vừa mơ, - Mumi Bố đáp. - Một giấc mơ khủng khiếp.

Mumi Mẹ ngồi dậy và bỏ thêm một ít cành củi khô vào bếp lửa chưa tàn hết. Chúng bắt cháy và ánh lửa vàng ấm sáng bập bùng trong đêm tối.

- Mẹ làm cho bố một lát bánh mì nhé, - Mumi Mẹ nói.
- Chắc vì đây là nơi ở mới đây thôi.

Mumi Bố ngồi dậy nơi góc giường và ăn bánh mì, dần dần nỗi sợ hãi trong ông biến mất.

- Bố không tin căn phòng là nguyên nhân, - ông nói. - Đó là tại cái giường này, nó đã mang giấc mơ khủng khiếp ấy đến. Bố sẽ làm một cái giường khác!

- Mẹ cũng nghĩ đó là quyết định tuyệt vời, - Mumi Mẹ

nói. - Mình có thấy là ở đây thiếu đi cái gì đó không? Không còn nghe thấy tiếng xào xạc của rừng nữa.

Mumi Bố lắng nghe. Ông nghe thấy tiếng rì rào của biển quanh hòn đảo và nhớ cây cối đã xào xạc như thế nào quanh Thung lũng Mumi vào ban đêm.

- Âm thanh của biển quả thật cũng khá dễ chịu, - Mumi Mẹ nói và kéo chăn lên tận ngang tai. - Nó khác. Mình sẽ không mơ thấy những giấc mơ khủng khiếp nữa đâu nhỉ?

- Hi vọng thế, - Mumi Bố đáp. - Một lát bánh mì luôn đem điều tốt lành đến vào buổi tối.

III

Gió tây

Mumi và Mui Tí Hon nằm sắp phoir nắng và nhìn đám cây. Đó là rừng cây thấp và mọc lộn xộn, những cây thông khẳng khiu, giập dũ, lại còn chen thêm những cây bạch dương còi cọc bé hơn suốt đời phải chống chọi với gió. Chúng mọc sát bên nhau để bảo vệ cho nhau, các ngọn cây không vươn lên cao hơn nữa, còn cành cây bám sát mặt đất ở bất cứ nơi nào có thể.

- Ai nghĩ là chúng có thể sung sức như thế, - Mui Tí Hon nói với vẻ khâm phục.

Mumi hé nhìn dưới thảm cành dày rậm; những thân cây chật vật len lỏi, uốn lượn ở đó như những con rắn. Cậu nhìn thấy một thảm cành thông đan chen, những cái lá thông nâu nhòn nhọn và phía trên chúng là những lỗ hổng và những cái hang đen ngòm.

- Nhìn kìa! - Mumi kêu lên. - Cây thông ấy níu giữ một cây bạch dương nhỏ xíu bên mình để bảo vệ nó.

- Đây là cậu nghĩ như thế, - Mui Tí Hon gạt phắt đi.
- Tớ nghĩ rằng nó ức hiếp cây bạch dương. Đây là quy luật sinh tồn của rừng, không có sự nhường nhịn. Tớ không lấy làm ngạc nhiên nếu như trong chỗ ấy có cây nào đó bị chèn ép - kiểu như thế này!

Con bé vòng tay quanh cổ Mui và xiết rất chặt.

- Bỏ ra! - Mui hét lên và hất tay Mui Tí Hon ra. - Cậu nghĩ thế thật à? Ở đấy có ai...?

- Cậu thì cái gì cũng sợ, - Mui Tí Hon nói với vẻ coi thường.

- Đâu mà, - Mui vặc lại. - Nhưng mà tớ nhìn thấy ai đó ngồi trong chỗ tối ấy! Ngay lập tức mọi điều đều trở thành hiện thực. Tớ thật sự không biết ai đó đang nói với tớ một cách nghiêm chỉnh hay chỉ trêu chọc tớ. Cậu có nói nghiêm chỉnh không? Có đúng là có ai ở đó không?

Mui Tí Hon bật cười và đứng dậy.

- Đừng ngờ nghếch thế, - con bé nói. - Chào cậu nhé. Tớ đi đến mũi đảo để xem cái kẻ gàn dở ấy. Lão ta khiến tớ tò mò.

Khi Mui Tí Hon đi rồi, Mui lén đến gần bụi cây hơn và nhìn vào trong màn tối của nó, tim đập thình thịch. Sóng biển vỗ rì rào và mặt trời chiếu những tia nắng ấm áp trên lưng cậu.

- Rõ ràng là ở đấy không có ai cả, - Mui bực bội nghĩ. - Mui đã bịa ra chuyện. Mình biết là nó luôn luôn bịa ra mọi thứ và buộc mình tin. Lần sau thì mình sẽ nói: Hì, đừng có ngờ ngẩn. Thờ ơ và lãnh đạm.

Khoảnh rừng này không nguy hiểm mà chỉ đáng sợ. Cây nào cây nấy ngã xuống mặt đất như muốn giật bỏ rễ lên và bỏ chạy. Bạn có thể nhận thấy điều đó. Rồi Mumi bò thẳng vào đám bụi cây, vẫn chưa hết bực bội.

Ánh nắng mặt trời biến mất và trời trở nên lạnh. Các cành cây vướng tai Mumi, lá thông nhọn chọc vào người và các mấu cành con gãy tanh tách dưới chân cậu, hang rãnh và cỏ cây mục thối hôi rình. Không gian tĩnh mịch, rất tĩnh mịch và tiếng rì rầm của biển đã lặng đi. Mumi như nghe thấy tiếng thở của ai đó rất gần, một cảm giác đắng miệng vì sợ đến với cậu. Cậu thấy như bị vướng bẫy và bị các cành cây níu giữ lại. Cậu muốn trở lại với nắng ấm thật nhanh, ngay lập tức - nhưng rồi cậu nghĩ: - Không. Nếu bây giờ mình quay lại thì không bao giờ mình dám đến nơi này nữa. Mình sẽ tránh vào khu rừng này cả đời, chỉ đứng xa nhìn và nghĩ, mình đã từng không dám. Mui Tí Hon đã dọa mình. Mình sẽ đến gặp nó và nói: Ai chà, chẳng có gì trong bụi rậm cả. Tổ đã vào đó xem. Cậu chỉ lừa bịp.

Mumi ngửi và bò tiếp về phía trước, dò dẫm giữa các cây. Thỉnh thoảng có tiếng răng rắc và một cành cây rơi xuống nền đất, một khối gỗ mục mềm màu nâu sẫm. Nền đất phập phồng, mềm và phẳng như lụa bao phủ bởi hàng triệu lá thông đã chết.

Khi Mumi vào sâu hơn bên trong, cảm giác bị giam cầm, bực bội biến mất. Cậu chỉ cảm thấy an toàn trong nơi ẩn nấp tối tăm, lạnh lẽo. Cậu là con vật nhỏ bé đang lẩn trốn và muốn được yên bình. Bỗng cậu nghe thấy tiếng rì rầm

của biển, cảm thấy sự ấm áp và ánh sáng của mặt trời chiếu vào phía mình. Mumi đã vào giữa một khoảng trống trong khu rừng.

Khoảng trống rất nhỏ, rộng chỉ bằng độ hai chiếc giường con xếp sát bên nhau. Ở đây ấm áp, ong lượn lơ xung quanh các bông hoa và tứ phía được rừng cây bảo vệ. Phía trên khoảng trống, những chiếc lá bạch dương ve vẩy như một lớp mái mỏng manh mà ánh nắng có thể xuyên qua. Vượt quá cả mong ước, Mumi đã tìm được một nơi tuyệt hảo. Không ai có thể đến đây trước cậu. Chỉ có cậu.

Mumi thận trọng ngồi xuống bãi cỏ và nhắm mắt lại. Có một nơi để ẩn mình thật an toàn là mơ ước thầm kín nhất của cậu. Cậu thường xuyên đi tìm kiếm nó và đã tìm thấy nhiều nơi. Nhưng chưa hề có nơi nào đẹp như chỗ này. Đây là nơi kín đáo, song cũng thoáng đãng. Chỉ có mỗi lũ chim là có thể nhìn thấy cậu. Đất ở đây ấm áp và cây cối che chắn cậu khắp bốn bề. Cậu thở một hơi thật dài.

Vừa lúc ấy có con gì đó dốt vào đuôi khiến Mumi thấy bỏng như lửa đốt. Mumi nháy căng lên và ngay lập tức cậu biết được kẻ đó là ai. Kiến cỏ! Loại kiến nhỏ hay trả thù, bò tứ tung loạn xạ ở đồng cỏ và một con đã cắn vào đuôi Mumi. Cậu từ từ lùi lại, mắt nóng lên vì thất vọng. Cậu thấy bị tổn thương ghê gớm. Tất nhiên là kiến cỏ có mặt ở đây trước Mumi. Nhưng nếu sống dưới đất thì không nhìn thấy cái gì ra cái gì phía trên đâu. Kiến cỏ không biết gì về chim, về mây hay về bất cứ những cái gì là quan trọng và đẹp, chẳng hạn, là điều mà một Mumi quan tâm.

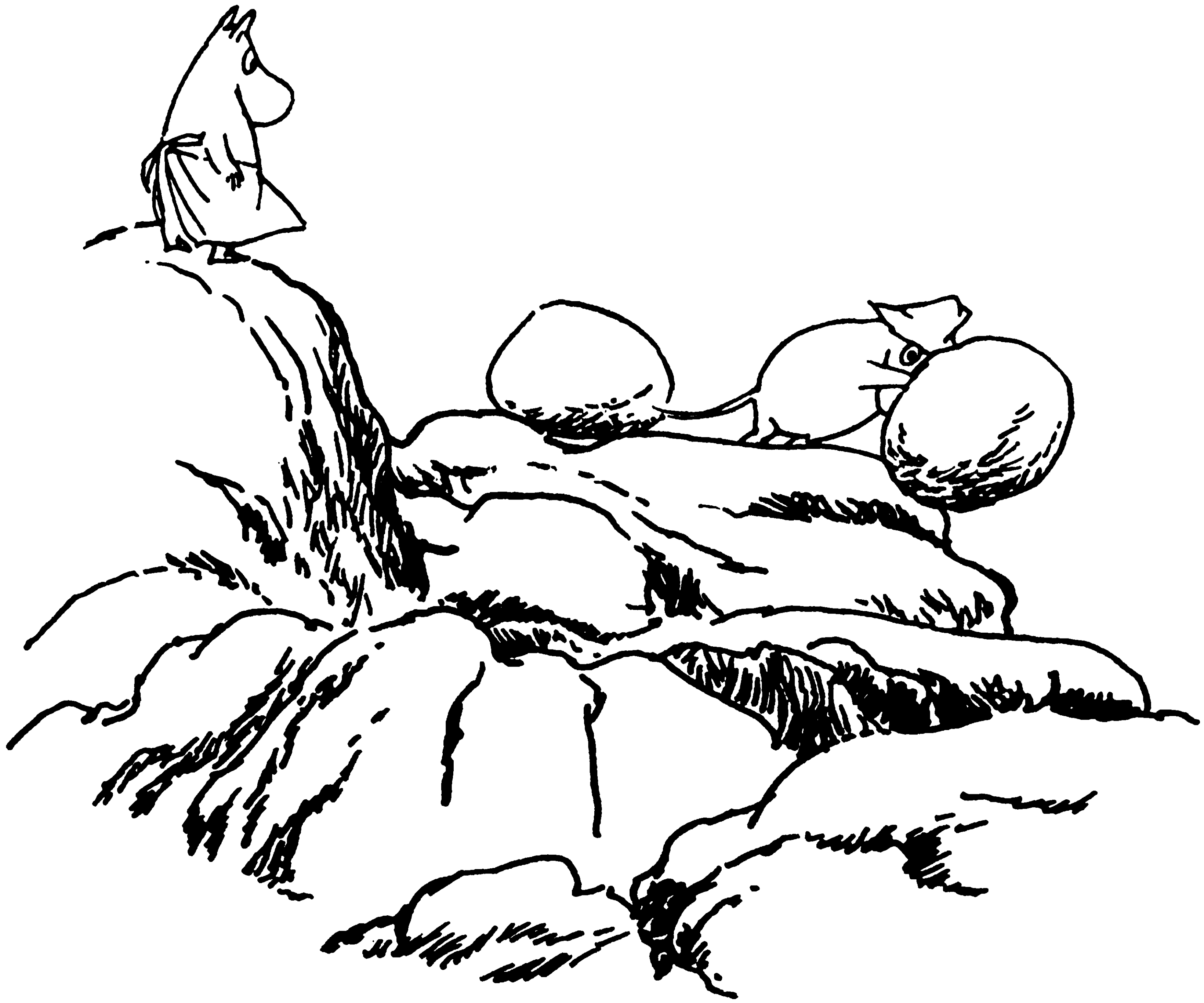
Công lí có nhiều loại. Theo một loại công lí hơi phức tạp, nhưng không hề sai thì bãi trống ấy là của Mumi chứ không phải của kiến cỏ. Làm sao để chúng hiểu điều đó được bây giờ. Chúng có thể dễ dàng sống ở nơi khác. Hơi xa hơn một tí, chỉ xa hơn vài mét thôi. Chẳng lẽ không thể giải thích điều đó cho chúng được ư? Trong tình huống xấu nhất có lẽ nên vẽ một đường ranh giới ngăn khoảng trống ra làm đôi.

Bây giờ kiến cỏ lại đến. Chúng đã phát hiện ra Mumi và kéo đến tấn công. Mumi bỏ chạy. Cậu rời bỏ thiên đường một cách đáng xấu hổ, nhưng quyết định một cách mạnh mẽ và dứt khoát là sẽ trở lại. Nơi này đã đợi cậu suốt cả cuộc đời, có lẽ nhiều trăm năm! Nó là của cậu vì cậu thích nó hơn bất cứ ai. Cho dù kiến cỏ có đông đến hàng triệu con và chúng có thể yêu thích nơi này cùng một lúc thì chúng cũng không thể thích đến mức như cậu. Cậu tin chắc như thế.

* * *

- Bố ơi, - Mumi gọi bố.

Nhưng Mumi Bố không nghe thấy vì lúc đó ông đang dồn tất cả tâm trí vào một hòn đá tròn to và cùng với một tiếng ạch rõ to hòn đá đã lăn xuống dưới vách đá. Hai tia lửa sáng lòe và một mùi khét như thuốc súng tỏa ra. Bây giờ nó đã nằm dưới đáy biển, đúng chỗ nó cần nằm. Lăn những hòn đá lớn thật hay, lấy hết tất cả sức lực từ tai cho đến mót đuôi, rồi bắt đầu đẩy hòn đá, từ từ và chậm, cuối cùng lùi lại và lăn nó xuống biển với một tiếng nước bắn tung tóe cực

manh. Thạt tuyệt vời khi đứng nhìn việc đó, người run lên vì sức lực bỏ ra, và cả vì tự hào.

- BỐ, - Mumi gọi lại.

Mumi BỐ quay lại và đưa tay vẫy.

- Bây giờ nó nằm đấy, - ông nói to. - Ở đây sẽ có một cái cầu đổ thuyền, đập chắn sóng, con hiểu không?

Rồi ông lội xuống biển và bắt đầu vừa thở vừa lăn những hòn đá còn to hơn từ dưới đáy, mũi nhúng sâu dưới nước. Lăn và đẩy đá ở dưới nước dễ hơn nhiều, Mumi BỐ ngạc nhiên không rõ vì sao lại thế. Nhưng điều đáng nói nhất là nó khiến người ta cảm thấy mình cực kì khỏe mạnh...

- Con muốn hỏi bố một điều, - Mumi hét lên. - Kiến cỏ vàng! Việc rất quan trọng!

Mumi Bố nhô đầu lên khỏi mặt nước và lắng nghe.

- Kiến cỏ vàng, - Mumi nhắc lại. - Theo bố thì có thể nói chuyện được với chúng không? Bố có nghĩ là chúng có thể hiểu nếu con để một cái biển báo không? Ý con nói là liệu chúng có biết đọc không?

- Kiến vàng ư? - Mumi Bố ngạc nhiên hỏi lại. - Không, dĩ nhiên là chúng không hiểu gì cả. Bây giờ bố phải tìm hòn đá ba cạnh để chèn vào giữa hai hòn đá to này. Đập chắn sóng cần phải vững chắc - người xây nó phải có sự am hiểu về biển.

Rồi Mumi Bố lại cúi đầu xuống nước.

Mumi đi lên phía trên bãi biển, đứng lại ở một cồn cao và thấy Mumi Mẹ đang hì hục trong vườn. Bà rải rong biển, tay và tạp dề sẫm nâu. Bà chăm chú làm với vẻ rất thích thú.

Mumi đi đến gần chỗ Mumi Mẹ và nói:

- Mẹ ơi. Mẹ thử tưởng tượng mẹ tìm thấy một nơi cực kì đẹp mà mẹ rất thích và coi đó là chỗ của mình, nhưng ngay sau đó mẹ phát hiện ra có rất nhiều kẻ khác đang ở đấy và không chịu rời đi. Liệu chúng có quyền ở đấy không dù chúng không hiểu được vẻ đẹp của nơi ấy?

- Có chứ con, - Mumi Mẹ đáp và ngồi xuống đám rong khô.

- Nhưng nếu chúng có thể thích hợp với một nơi khác - một nơi rác rưởi thì sao! - Mumi nói rõ to.

- Trong trường hợp đó cần phải nói chuyện với họ, - Mumi Mẹ nói. - Và có thể giúp họ chuyển đi. Việc chuyển

chỗ rất vất vả nếu người ta đã ở đấy một thời gian dài rồi.

- Ôi, - Mumi thốt lên. - Mẹ biết Mui ở đâu không?

- Nó ở trong tháp và đang làm cái gì đó như cầu thang thì phải, - Mumi Mẹ đáp.

Mui Tí Hon liêu lĩnh vất mình một cách nguy hiểm trên bậu cửa sổ phía bắc ngôi tháp. Nó đang đóng một cái đinh vào khung gỗ ở góc cửa sổ. Trên nền tháp vương vãi đầy thứ linh tinh và cái cửa sập để mở.

- Cậu nghĩ bố sẽ nói gì khi nhìn thấy cảnh này? - Mumi hỏi. - Không ai được lên trên ấy. Đây là phòng riêng của bố.

- Có một cái gác xếp trên phòng riêng của bố, - Mui Tí Hon thản nhiên nói. - Một cái gác xếp rất tuyệt mà cậu có thể tìm thấy mọi thứ. Đưa cho tớ cái đinh kia. Tớ ghét trèo cái cầu thang lồm khồm ấy mỗi khi đến bữa ăn lắm rồi nên tớ làm riêng cho mình cái khác. Cậu có thể kéo tớ lên bằng sọt hoặc thả thức ăn xuống cho tớ. Như thế còn tốt hơn.

- Nó hành xử theo kiểu gì ấy nhỉ? - Mumi nghĩ. - Nó làm cái gì nó muốn và không ai ngăn cản nó. Nó chỉ việc làm.

Mumi nói:

- Đây, cậu nhớ cánh rừng ấy chứ. Ở đấy chẳng có gì cả. Không hề có ai. Có thể có dăm ba con kiến.

- Thế à, - Mui Tí Hon nói. - Ờ, tớ cũng nghĩ như vậy.

Nói xong Mui đóng một cái đinh rõ to vào gỗ và huýt sáo véo von.

- Cậu phải dọn dẹp chỗ này trước khi bố quay lại.

Mumi hét lên cho át tiếng búa đập và biết rằng lời nói của cậu không thể tác động tới Mui Tí Hon được. Rồi cậu chán nản lục lọi trong đồng nào giấy cũ, hộp thiếc, lưới đánh cá, tất vải và một bộ da hải cẩu và lúc đó cậu thấy một tờ lịch treo tường. Một tờ lịch treo tường to có tranh rất đẹp. Bức tranh vẽ một con ngựa biển đang phi trên sóng dưới ánh trăng. Mặt trăng chìm sâu xuống biển đêm còn con ngựa biển có bộ lông dài vàng óng với cặp mắt rất nhật và bí ẩn. Ai đó vẽ bức tranh mới đẹp làm sao! Mumi để bức tranh lên chiếc tủ và ngắm nghía một lúc lâu.

- Nó đã lỗi thời năm năm rồi, - Mui Tí Hon nói và nhẩy xuống nền nhà. - Ngày bây giờ khác rồi, hơn nữa có người đã xé nó đi từ lâu. Giữ cái dây để tớ nhẩy xuống xem cái thang dây này có dùng được không.

- Đợi tí đã, - Mumi nói. - Tớ muốn hỏi cậu một điều. Cậu có biết làm thế nào để kiến bỏ đi không?

- Giết chúng đi, quá đơn giản, - Mui Tí Hon đáp.

- Không, không, - Mumi gắt. - Tớ muốn làm thế nào để chúng bỏ đi cơ!

Mui Tí Hon nhìn Mumi. Lát sau nó nói:

- À, tớ biết cậu tìm được trong bụi rậm ấy một chỗ cậu thích. Và ở đấy có rất nhiều kiến cỏ. Cậu cho tớ cái gì nếu tớ khiến chúng bỏ đi?

Mumi cảm thấy mũi mình đỏ lên.

- Tớ sẽ thu xếp vụ này, - Mui Tí Hon điềm tĩnh nói. -

Vài hôm nữa cậu có thể đến đó xem. Nhưng cậu phải đảm nhận việc trông coi chiếc thang dây cho tớ. Bây giờ tớ đi đây.

Mumi đứng im và cảm thấy mình thật tội nghiệp. Bí mật không còn thuộc về cậu nữa. Chỗ trú ẩn đã trở thành một nơi bình thường như những nơi khác. Mumi vội nhìn tờ lịch và dán mắt vào đôi mắt của con ngựa biển. Chúng ta thật giống nhau, cậu ta phấn khích nghĩ. Chúng ta thật hiểu nhau, chúng ta chỉ quan tâm đến cái đẹp. Tớ có một bãi trống của riêng mình và mọi thứ khác không quan trọng. Nhưng ngay lúc này tớ không muốn nghĩ đến nó.

Vừa lúc đó Mui Tí Hon kéo cái thang dây xuống.

- Kéo tớ lên đi! - Con bé bảo. - Và đừng bỏ đi đâu đấy. Hãy nghĩ về đám kiến cỏ của cậu!

Cái thang dây hoạt động rất tuyệt. Mui Tí Hon không nghĩ mình có thể làm được tốt hơn thế.

Một nhưng cảm thấy hài lòng, Mumi Bố đi qua bụi thạch nam trở về nhà. Đương nhiên, từ đâu đó trong đầu mình ông biết là có thể tiếp tục cố gắng thắp sáng ngọn hải đăng, nhưng vẫn còn ít giờ nữa hoàng hôn mới xuống. Mặt khác ông vừa mới lăn mấy hòn đá to, có thể nói là rất to. Cứ mỗi lần một hòn đá lăn xuống nước, từ chỗ vườn của mình Mumi Mẹ lại ngẩng đầu lên nhìn. Mumi Bố quyết định đi quanh mũi đảo phía đông.

Ở chỗ lặng gió, gã đánh cá khỏa nước chèo thuyền chậm chậm ngang qua, cần câu để trên mũi thuyền. Mumi Bố

chưa bao giờ nghe nói cá cắn câu vào cuối mùa thu thế này. Người ta thường câu nhiều vào tháng Bảy. Nhưng gã này có vẻ khác hẳn. Có lẽ gã chỉ thích chèo thuyền một mình vậy thôi. Mumi Bố định giơ tay vậy, nhưng lại thôi. Chắc gã sẽ không đáp đầu.

Mumi Bố trèo lên đá và đi ngược lại chiều gió. Đá ở đây vồng lên giống như lưng những con vật khổng lồ nối tiếp nhau đi về phía biển. Chỉ đến khi đứng ngay bên cạnh Mumi Bố mới nhận ra một hồ nước. Hồ hình ô van, nước màu đen và lặng như tờ. Trông nó giống một con mắt khổng lồ, Mumi Bố lấy làm thích thú. Một cái hồ thực sự, một cái hồ đen - điều bí mật nhất có thể phát hiện ra! Thỉnh thoảng biển dồn vào một con sóng nhỏ sau khi đã đi qua doi đất. Sóng trườn vào và làm vỡ mặt nước phẳng như gương một lát, rồi hồ trở lại lặng thình và phô bày mặt nước đen trong vắt lên bầu trời.

Nước chắc sâu, Mumi Bố nghĩ. Chắc chắn là rất sâu. Hòn đảo của mình giống như một thế giới trọn vẹn, có đủ mọi thứ. Và nó đủ độ lớn. Đúng là mình thật may mắn - cảm tưởng như mình có được cả thế giới trong tay!

Mumi Bố vội đi nhanh về tháp. Ông muốn khoe với cả nhà về cái hồ đen trước khi có ai khác phát hiện ra nó.

* * *

- Đáng tiếc là trong đó không có nước mưa, - Mumi Mẹ nói.

- Không, không, đây là hồ do biển tạo nên cơ! - Mumi Bố khoát tay nói. - Những cơn bão dữ dội đã hoành hành trên đảo làm nên một cái hồ và lăn đá xuống xung quanh đáy khiến nó trở nên rất sâu!

- Ở đây chắc cũng có cá nhỉ? - Mumi Mẹ gợi ý.

- Rất có thể, - Mumi Bố nói. - Nếu có thì chắc là cá to lắm. Thử hình dung một con cá hauki⁽¹⁾ khổng lồ sống ở đây khoảng một trăm năm nên thành ra to béo và hung dữ!

- Dám lắm, - Mui Tí Hon thích thú phụ họa thêm. - Có lẽ cháu sẽ đến đây câu xem thế nào.

- Trẻ con không được dùng cần câu quay, - Mumi Bố nói một cách kiên quyết. - Không, hồ đen chỉ dành cho các ông bố. Đừng đến quá gần bờ! Như cả nhà đều biết, đây là nơi cực kì nguy hiểm. Bố sẽ làm một cuộc khảo sát. Nhưng chưa phải lúc này. Bây giờ bố phải nghĩ về câu đố thuyền và một cái bếp để hun khói cá chình và hauki nặng trên bảy cân chẳng hạn. Bố phải phơi khô lưới và khoang cá trước khi trời mưa...

- Và cái máng nước trên mái, - Mumi Mẹ lưu ý. - Sau vài ngày nữa là chúng ta hết nước dùng.

- Mình yên tâm, - Mumi Bố trấn an. - Sẽ có máng nước cho mình. Bố sẽ lo liệu mọi việc, chỉ cần kiên nhẫn một chút.

Cả nhà quay trở lại hướng ngôi tháp và Mumi Bố tiếp tục nói về con cá hauki khổng lồ. Gió thổi nhẹ nhẹ qua

(1) Một loại cá biển tiêu biểu của Phần Lan, giống như cá vược trong tiếng Việt (N.D).

bụi thạch nam và mặt trời đang xé bóng nhuộm đảo bằng những tia nắng vàng ấm áp. Nhưng phía sau, hồ đen đang chìm sâu giữa bóng của các vách đá.

* * *

Mumi Mẹ đã thu dọn bãi chiến trường mà Mui Tí Hon để lại và cửa sập trên gác mái cũng đã được đậy kín. Khi quay vào trong, Mumi Bố để ý ngay đến tờ lịch treo tường.

- Đây chính là cái bố cần, - Mumi Bố nói. - Cả nhà tìm thấy nó ở đâu vậy? Nếu bố muốn ghi nhớ những quy luật của hòn đảo này thì bố phải biết chính xác ngày. Hôm nay là thứ ba, bố biết.

Rồi Mumi Bố lấy bút vẽ một vòng tròn to bên lề phía trên. Đó là Ngày Đến. Sau đó ông vẽ hai chữ thập nhỏ ở ngày thứ hai và thứ ba.

- Có ai từng nhìn thấy ngựa biển chưa nhỉ? - Mumi hỏi.
- Chúng có đẹp hơn trong bức tranh này không?

- Có thể lắm, - Mumi Mẹ nói. - Mẹ không chắc. Nhưng mẹ nghe nói rằng tranh vẽ thường được cường điệu hóa.

Mumi gật đầu ngẫm nghĩ. Đáng tiếc là trong bức tranh

không thấy được con ngựa biển nhỏ có móng bạc hay không.

Bây giờ căn phòng tràn ngập ánh nắng vàng và trong chốc lát chắc nó sẽ chuyển sang màu đỏ. Mumi Bố đứng trầm tư giữa nền nhà. Đây là lúc ông cần đi thắp sáng ngọn hải đăng trước khi trời tối. Nhưng nếu ông trèo lên cầu thang thì dĩ nhiên là cả nhà sẽ biết ông bắt đầu làm gì. Và khi ông quay trở lại, ai cũng biết ông không thắp sáng được ngọn hải đăng. Vì sao họ không ở ngoài cho đến khi trời tối và để cho người khác được tự do làm gì thì làm? Đôi khi cuộc sống gia đình có những thứ mà Mumi Bố không thích. Có những tình huống gia đình không hề cảm nhận được. Và dĩ nhiên điều đó đã từng xảy ra với ông rất lâu rồi.

Mumi Bố làm đúng như người ta thường làm vào những lúc thấy bất tiện: đi đến đứng trước cửa sổ, quay lưng vào phía trong nhà.

Trên khung cửa sổ có một cái móc lưới. Dĩ nhiên. Mumi Bố đã quên mất việc thả lưới. Đó là điều quan trọng, hết sức quan trọng. Mumi Bố cảm thấy như được giải vây. Ông quay lại và nói:

- Tối nay chúng ta sẽ thả lưới. Lưới phải được thả xuống biển trước khi trời tối. Quả thật bây giờ mình cần phải thả lưới mỗi tối khi sống trên đảo như thế này.

Thế là Mumi Bố và Mumi chèo thuyền ra biển cùng với lưới.

- Chúng ta thả thành hình vòng cung từ phía đông mũi đảo, - Mumi Bố nói. - Phía tây mũi đảo là chỗ của gã đánh

cá. Không thể thả lưới sát vách y được. Bây giờ con chèo chậm chậm để bố nhìn xuống dưới đáy.

Chỗ này nước bắt đầu sâu dần, những thềm cát bị nước cuốn hạ thấp dần dưới đáy trông như những bậc thang uy nghi, rộng rãi. Mumi chèo qua một rừng rong biển đang trở nên sẫm dần về hướng mũi đảo.

- Dừng lại! - Mumi Bố bảo. - Lùi lại một tí. Ở đây đáy biển rất đẹp. Chúng ta sẽ thả chếc về phía ghềnh đá kia. Chậm chậm thôi.

Mumi Bố ném phao có cờ hiệu nhỏ màu trắng xuống biển rồi thả lưới xuống. Lưới trượt xuống nước với những chuyển động ngang và dài, những giọt nước sáng long lanh trên các mắt lưới, những chiếc phao bần đung đưa trên mặt nước một lúc như chuỗi hạt phía sau hai bố con. Việc thả lưới đem đến cho người đàn ông một cảm giác thanh nhàn, thư thái. Một công việc vì gia đình.

Khi cả ba cheo lưới đã được thả xuống biển, Mumi Bố nhổ ba bãi nước bọt vào cái ngoắc lưới và ném nó xuống. Nó dựng ngược cái đuôi lên không trung rồi rơi thẳng xuống nước sâu. Mumi Bố ngồi xuống bên mạn thuyền.

Một buổi tối mát mẻ. Màu trời bắt đầu xanh nhạt dần và biển mất vào bóng tối, chỉ còn khoảng không nơi bụi thạch nam vẫn còn rắng đỏ. Hai bố con lặng lẽ kéo thuyền lên bãi cát rồi đi dọc theo đảo về hướng ngôi tháp.

Khi đi đến chỗ cây dương lá rung, hai bố con nghe tiếng rên rĩ yếu ớt vọng đến. Mumi đứng khựng lại.

- Hôm qua bố cũng nghe thấy tiếng ấy, - Mumi Bố nói.
- Chắc chắn là con chim nào đó kêu.

Mumi nhìn ra biển.

- Chỗ vách đá kia có ai đó, - cậu ta nói.

- Đó là cái cột mốc biển, - Mumi Bố vừa đi vừa nói.

Ở đây lúc sáng không thấy có cột mốc biển, Mumi nghĩ. Không hề có gì cả. Cậu đứng yên không nhúc nhích và đợi.

Bây giờ cái vật đó động dậy. Nó nhúc nhích rất chậm trên đá rồi mất hút. Đó không phải là gã đánh cá, vì gã nhỏ và gầy. Nó là cái gì đó khác.

Mumi nhún vai và đi tiếp. Cậu không nói gì trước khi biết chắc chắn. Dù sao cậu cũng hi vọng rằng cậu không bao giờ biết được có ai ngồi đó rên rĩ hằng đêm.

Mumi tỉnh dậy giữa đêm và nằm im rất lâu để lắng nghe. Có ai đó gọi cậu. Nhưng cậu không dám chắc, có lẽ chỉ là mơ. Đêm vẫn tĩnh mịch như lúc tối, tràn ngập ánh sáng xanh xanh và trắng tròn chiếu thẳng xuống đảo.

Mumi ra khỏi giường lặng lẽ hết sức để khỏi làm bố mẹ

thức giấc và đi đến chỗ cửa sổ, nhẹ nhàng mở nó và nhìn ra ngoài. Bây giờ cậu nghe thấy tiếng ì oạp yếu ớt của sóng vỗ vào bờ, tiếng con chim nào đó xa xa, nhìn thấy các tảng đá đen xám bơi lội cô đơn trong biển. Đảo chìm sâu trong thư giãn.

Không - có chuyện gì đó đang xảy ra ngoài bãi biển. Tiếng thành thịch của chân bước vội từ xa, nước bắn lên - có gì đó ở đấy. Mumi cảm thấy rất căng thẳng và hồi hộp. Cậu tin chắc rằng chuyện này có liên quan đến cậu, chỉ có cậu chứ không phải ai khác. Cậu phải ra bãi biển. Cậu có linh cảm rằng điều này rất quan trọng và cậu cần phải đi ra bãi biển trong đêm tối để xem chuyện gì đang xảy ra ở đấy. Ai đó đã gọi cậu và cậu không được phép sợ.

Khi đi đến cửa cậu nhớ ra cái cầu thang và ngăn ngừa. Chiếc cầu thang vòng thật khủng khiếp vào ban đêm - ban ngày thì có thể chạy lên chạy xuống mà không kịp nghĩ gì. Mumi quay lại và cầm lấy cái đèn bão trên bàn ăn. Cậu tìm thấy diêm trong góc bếp lò.

Bây giờ cửa đã đóng lại phía sau cậu, ngôi tháp mở ra phía dưới cậu như một cái giếng tròn, sâu. Cậu không nhìn thấy nó nhưng cậu biết thế. Ngọn lửa chiếc đèn bão rung rinh, bùng lên rồi dịu xuống, và bây giờ cháy đều đều. Cậu để đèn xuống và lấy can đảm nhìn.

Ánh sáng làm tắt cả bóng tối hoảng sợ, tỉnh giấc và chúng cứ dập dờn, lảo đảo xung quanh cậu khi cậu cầm đèn lên. Nhiều bóng, nhiều hình dáng và con vật dị thường bay lượn lên xuống trong những cái hốc trong ngôi tháp. Trông

chúng rất đẹp. Cầu thang lượn xuống phía dưới thấp, càng thấp càng xám xịt và teo tóp giống như bộ xương của những con vật thời tiền sử và mất hút trong bóng tối dưới chân. Mumi theo cầu thang đi xuống và mỗi lần cậu bước xuống một bậc thì những cái bóng bay lên và nhảy múa trên các bức tường dài phía trước cậu. Trông chúng thật đẹp khiến cậu không còn thấy sợ.

Thế là Mumi đi hết bậc này đến bậc khác của chiếc cầu thang. Cậu giữ chặt chiếc đèn bão trong tay và nó đã giúp cậu đi xuống tận chân cầu thang lấy lợi bùn của ngôi tháp. Cánh cửa cốt kết kêu như mọi lần vì nó rất nặng. Bây giờ Mumi đã đứng bên ngoài ghềnh đá và đảo đón cậu với cái lạnh và ánh trăng sáng mờ mờ.

Cuộc sống thật li kì, Mumi nghĩ. Mọi thứ có thể quay ngoắt một trăm tám mươi độ ngay lập tức - mà chẳng có lí do. Chẳng hạn chiếc cầu thang đột nhiên trở nên dễ chịu còn bãi trống thì mình không muốn nghĩ đến nữa. Tất cả cứ thay đổi mà không ai biết được như thế nào cả.

Mumi nín thở bước đi trên đá, qua bụi thạch nam và cây dương lá rung. Cây cối lúc này đứng im vì trời không có gió. Rồi cậu đi chậm chậm và chú ý lắng nghe. Bãi biển cũng im phăng phắc.

Phải đề phòng không làm chúng sợ, Mumi nghĩ và cúi xuống vặn bớt ngọn đèn bão. Những con vật đi lại vào ban đêm ở đây chắc chắn là rất yếu bóng vía. Về đêm đảo sống rất cảnh giác.

Bây giờ đèn đã tắt và ngay lập tức đảo dường như trở nên gần hơn. Mumi thấy các mũi đảo rất gần với cậu dưới ánh trăng thanh bất động. Cậu không còn sợ nữa mà chỉ lắng nghe. Thế rồi tiếng động lại vọng lên, ai đó chạy trên cát phía sau mấy cây dương lá rung, chạy ngược chạy xuôi, có tiếng nước bắn lên và bọt nước bay vào không trung.

Chúng ở kia. Hai con ngựa biển, ngựa biển của cậu. Bây giờ thì mọi việc đã sáng tỏ. Chiếc móng ngựa biển bạc mà cậu tìm thấy trên cát, tờ lịch treo tường với mặt trăng nhúng chân vào ngọn sóng khổng lồ dâng cao, tiếng gọi mà cậu nghe thấy trong khi đang ngủ. Mumi đứng lại chỗ bụi tổng quán sủi và nhìn ngựa biển nhảy.

Ngựa biển nhảy chồm lên chồm xuống trên cát, đầu ngẩng cao, bờm dựng ngược và đuôi bay bông bênh phía sau như những đợt sóng dài, lóng lánh. Chúng đẹp tuyệt vời và hình như chúng ý thức được điều đó. Chúng nhảy múa một cách nhịp nhàng, tự do và phóng khoáng, cho nhau,

cho bản thân, cho biển và cho hòn đảo, cho ai cũng được cả. Thỉnh thoảng chúng cúi đầu xuống nước khiến bọt nước bắn tóe lên cao và làm thành cầu vồng dưới ánh trăng. Rồi chúng nhảy lùi lại dưới cái cầu vồng ấy, đảo mắt và cúi đầu xuống thấp để làm nổi bật đường cong ở cổ và lưng. Trông cứ như chúng đang nhảy múa trước gương.

Bây giờ chúng đứng yên, nép vào nhau và rõ ràng chỉ nghĩ về nhau. Cả hai đều có bộ lông nhung xám, trông rất mềm mại và ấm áp, tưởng chừng như không bao giờ bị ướt. Có vẻ chúng được trang trí với những bông hoa.

Khi Mumi ngắm nhìn những con ngựa biển, có một điều buồn cười chợt nảy ra với cậu, mặc dù điều đó có vẻ rất hiển nhiên. Cậu bỗng thấy bản thân mình cũng rất đẹp. Cậu cảm thấy thanh thản, nghịch ngợm và tự kiêu. Cậu chạy trên bãi biển và hét to:

- Ánh trăng tuyệt đẹp! Thời tiết thật ấm áp! Mình cảm thấy có thể bay!

Ngựa biển hoảng sợ và lông lên bỏ chạy. Chúng phóng qua cậu, mắt nhìn chăm chăm và bồm bay phấp phới như suối nước, chân sợ hãi đập đất, nhưng rõ ràng tất cả chỉ là giả vờ. Mumi biết chúng giả vờ sợ hãi và cậu không biết mình nên vỗ tay cổ vũ hay can ngăn chúng. Cậu lại cảm thấy mình nhỏ bé, thô kệch và vụng về. Khi chúng phi xuống biển qua cậu, cậu gào lên:

- Các cậu đẹp tuyệt vời! Các cậu đẹp tuyệt vời! Đừng bỏ tớ lại đây!

Nước bắn lên cao, chiếc cầu vồng cuối cùng đã biến mất và bờ biển trở lại trống vắng.

Mumi ngồi xuống cát đợi. Cậu tin rằng ngựa biển sẽ quay lại. Chúng phải trở lại khi mà cậu đã kiên trì đợi.

Đêm như dài thêm ra và trăng đã lặn.

Có lẽ ngựa biển muốn nhìn ánh sáng trên bờ biển, có thể ánh sáng mời gọi chúng quay lại đùa giỡn. Mumi nghĩ và thắp đèn bão lên. Cậu đặt đèn xuống cát ngay trước mặt và nhìn chăm chăm vào mặt nước biển tối đen. Lát sau cậu đứng dậy, cầm lấy chiếc đèn bão và dùng đưa nó từ trước ra sau một cách chậm rãi. Đó là một dấu hiệu. Cậu thử nghĩ ra một điều gì đó thân thiện, làm lạnh và dùng đưa chiếc đèn từ trước ra sau. Cậu hết sức kiên trì cho dù phải đợi rất lâu.

Bãi biển bắt đầu lạnh, có lẽ vì đêm chuyển sang sáng. Cái lạnh tràn vào từ ngoài biển và tay chân Mumi bắt đầu cóng. Cậu rùng mình ngược nhìn lên.

Và Quỷ Đông đang đứng trong nước ngay phía trước cậu.

Quỷ Đông đứng im phắc đưa mắt nhìn theo ngọn đèn bão dùng đưa. Mumi biết rằng Quỷ Đông không tiến đến gần hơn, nhưng cậu không muốn nhìn nó. Cậu muốn tránh khỏi cái lạnh và sự bất động của Quỷ Đông, tránh thật xa cái cô đơn khủng khiếp của nó. Nhưng cậu không thể chạy đi được. Đơn giản là không thể.

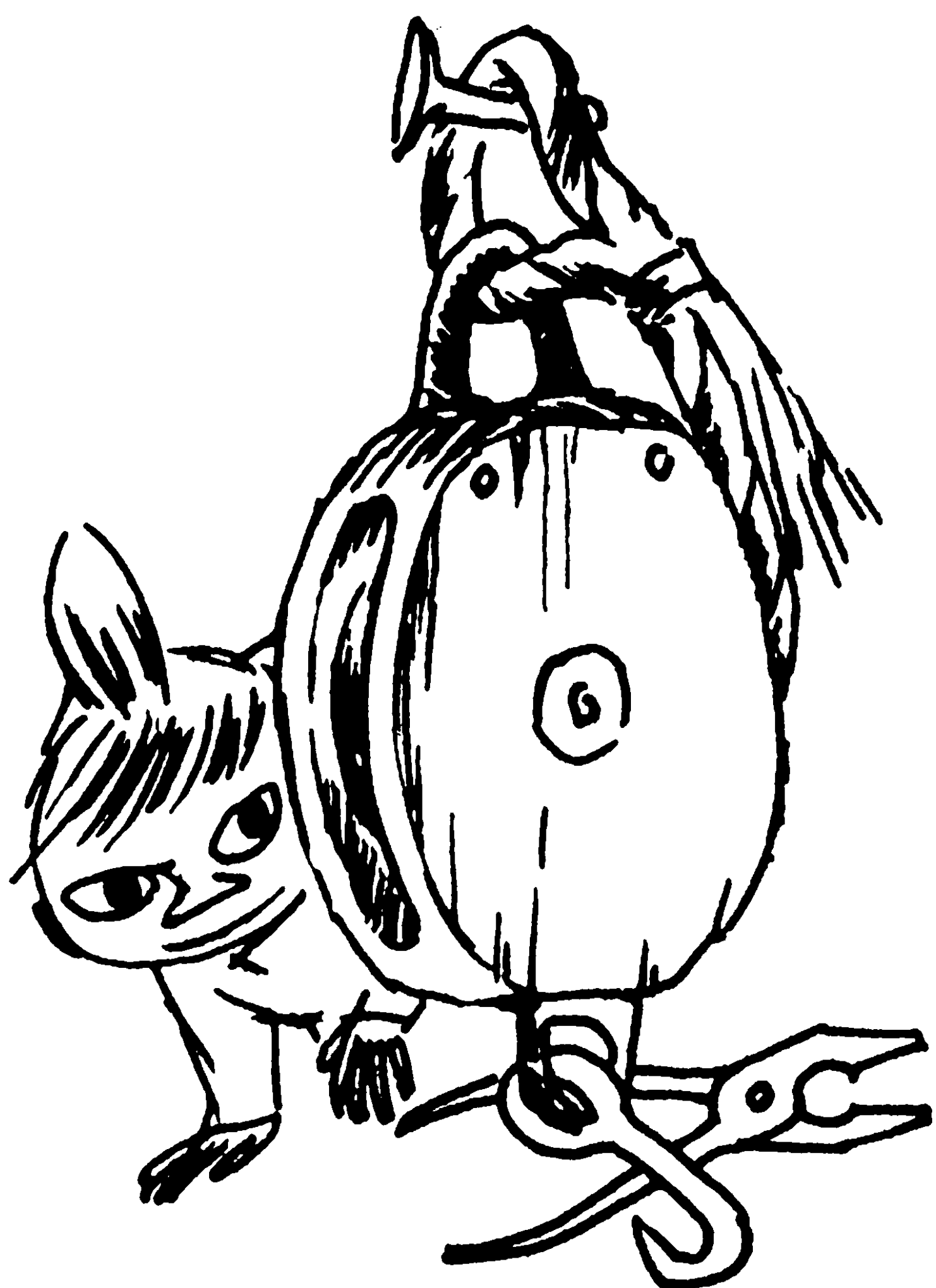
Mumi đứng nguyên tại chỗ dùng đưa chiếc đèn bão một cách chậm rãi hơn. Cả cậu ta và Quỷ Đông không ai động dậy và thời gian như kéo dài ra. Cuối cùng Mumi chầm

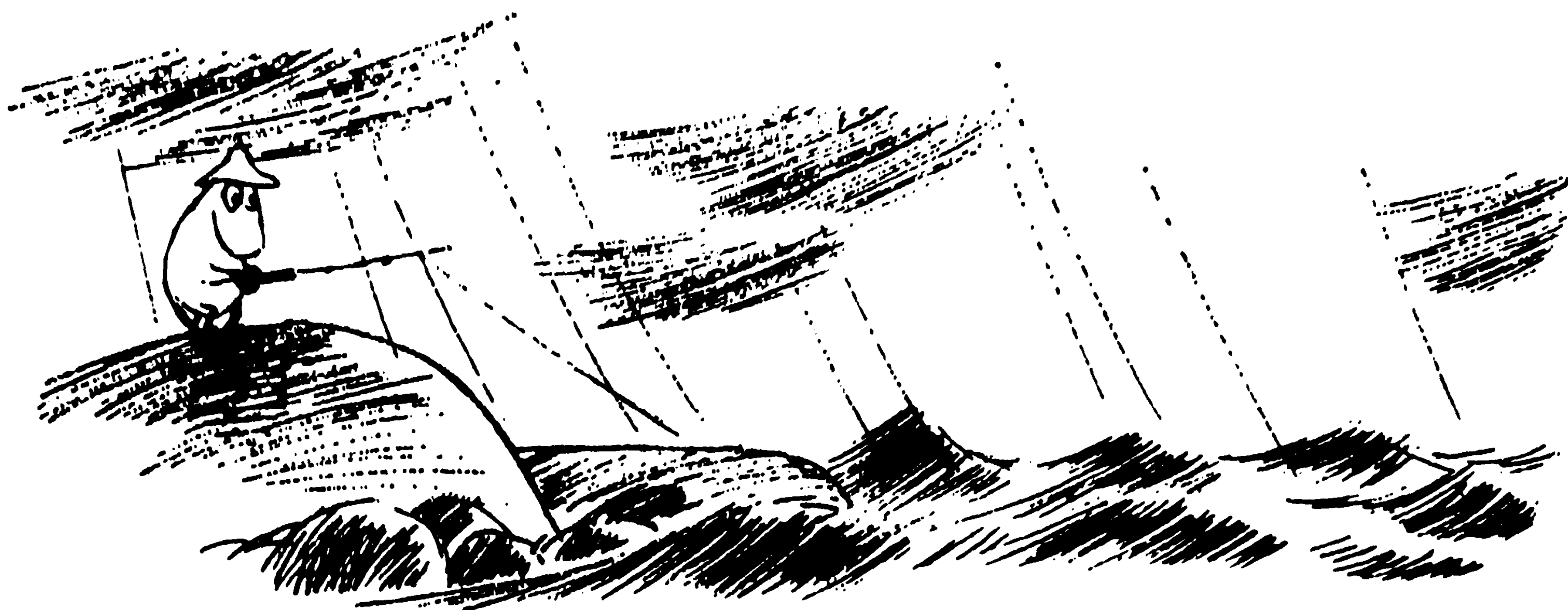
chậm lùi về phía sau. Quỷ Đông đứng yên nơi đảo băng của nó. Mumi tiếp tục đi trên bãi biển về phía mấy cây dương lá rung mà không nhìn Quỷ Đông. Rồi cậu tắt đèn bão.

Đêm bây giờ tối đen như mực, trăng đã khuất phía sau hòn đảo. Liệu có phải cái bóng ấy di chuyển về phía đụn cát không, Mumi không dám chắc.

Mumi đi về ngôi tháp và các ý nghĩ cứ lớn vồn trong đầu cậu. Biển bây giờ lặng sóng, nhưng lá của những cây dương lá rung rì rào vẻ sợ sệt. Mumi có thể ngửi thấy mùi dầu hỏa bay đến từ trong lùm cây. Nó dường như không thuộc về đêm cũng như hòn đảo.

- Mình sẽ nghĩ về điều này vào sáng mai, - Mumi tự nói với mình. - Bây giờ đầu óc mình phải dành cho chuyện khác.

IV

Gió đông bắc

Đúng vào lúc trước khi mặt trời mọc, gió buốt và bướng bỉnh từ phía đông thổi tới. Gia đình Mumi thức dậy vào khoảng tám giờ sáng, khi đó gió đông bắc bắt đầu kéo theo mưa to giăng trùm khắp xung quanh tháp hải đăng.

- Bây giờ chúng ta sẽ có nước, - Mumi mẹ nói. - Ôn trời mình đã tìm được một hốc đá và kịp cọ rửa nó. Bà cho củi vào bếp và nhóm lửa.

Mumi vẫn còn nằm trong giường và không muốn nói chuyện với ai. Trên trán xuất hiện một vết ố nhỏ màu xám ở giữa có giọt nước. Giọt nước tụ lại nặng hơn rồi rơi xuống bàn ăn và sau đó giọt khác lại xuất hiện rồi rơi xuống tiếp.

Muy Tí Hon mở cửa bước vào.

- Hôm nay không có thang dây, - con bé nói và phúi

nước trên búi tóc. - Cái giỏ đã từ trên trần tháp bay thẳng ra ngoài rồi.

Cả nhà nghe rõ tiếng gió rít phía trên tháp và cánh cửa đóng sầm lại.

- Đã có cà phê sáng chưa ạ? - Mui Tí Hon hỏi. - Mưa gió thế này khiến cháu thấy đói quá. Biển dâng lên tận hồ nước đen và cái doi đất của gã đánh cá đã thành một hòn đảo! Gió đã lấy đi trí khôn của lão ta rồi và giờ lão đang nằm đếm các giọt nước dưới thuyền của mình.

- Lưới! - Mumi Bố hét lên và nhảy khỏi giường. - Lưới của chúng ta đang ở dưới biển.

Ông chạy đến cửa sổ và nhìn ra ngoài nhưng không nhìn thấy phao lưới. Gió đông thổi dọc theo mũi đảo. Kéo lưới khi gió thổi ngang là một việc khó khăn. Hơn nữa trời vẫn đang mưa.

- Đành để đấy vậy, - Mumi Bố quyết định. - Có khi lại có thêm nhiều cá. Uống cà phê xong bố sẽ trèo lên đỉnh tháp thử xem có thể chinh phục được cơn gió này không. Cả nhà sẽ thấy là nó sẽ dứt vào tối nay.

Cơn gió từ trên đỉnh tháp trông không khác gì nhìn từ phía dưới. Mumi Bố đứng nhìn ngọn đèn hải đăng, vặn một cái ốc ra rồi lắp nó lại, tháo cái chao đèn ra rồi lại lắp nó lại. Nhưng cũng chẳng có tác dụng. Ông không biết phải làm thế nào. Đúng là một thiếu sót không thể tưởng tượng được, một tháp hải đăng thế này mà không có bảng hướng dẫn sử dụng. Thật khó tha thứ.

Mumi Bô ngồi lên trên một bình ga và dựa lưng vào tường. Mưa bắn vào những ô kính phía trên đầu ông, nghe xào xạc và rú rít như tiếng gió giạt trên đỉnh tháp. Ô cửa sổ xanh bị vỡ. Phía dưới nó một cái hồ nhỏ dần dần được tạo thành. Mumi Bô nhìn nó một cách hồ hững, tưởng tượng nó là đồng bằng với những dòng sông dài uốn lượn rồi ngược mắt đảo qua bức tường dài phía trước. Ai đó đã viết lên đây những dòng chữ trông như một bài thơ. Mumi Bô cúi lại gần hơn và đọc.

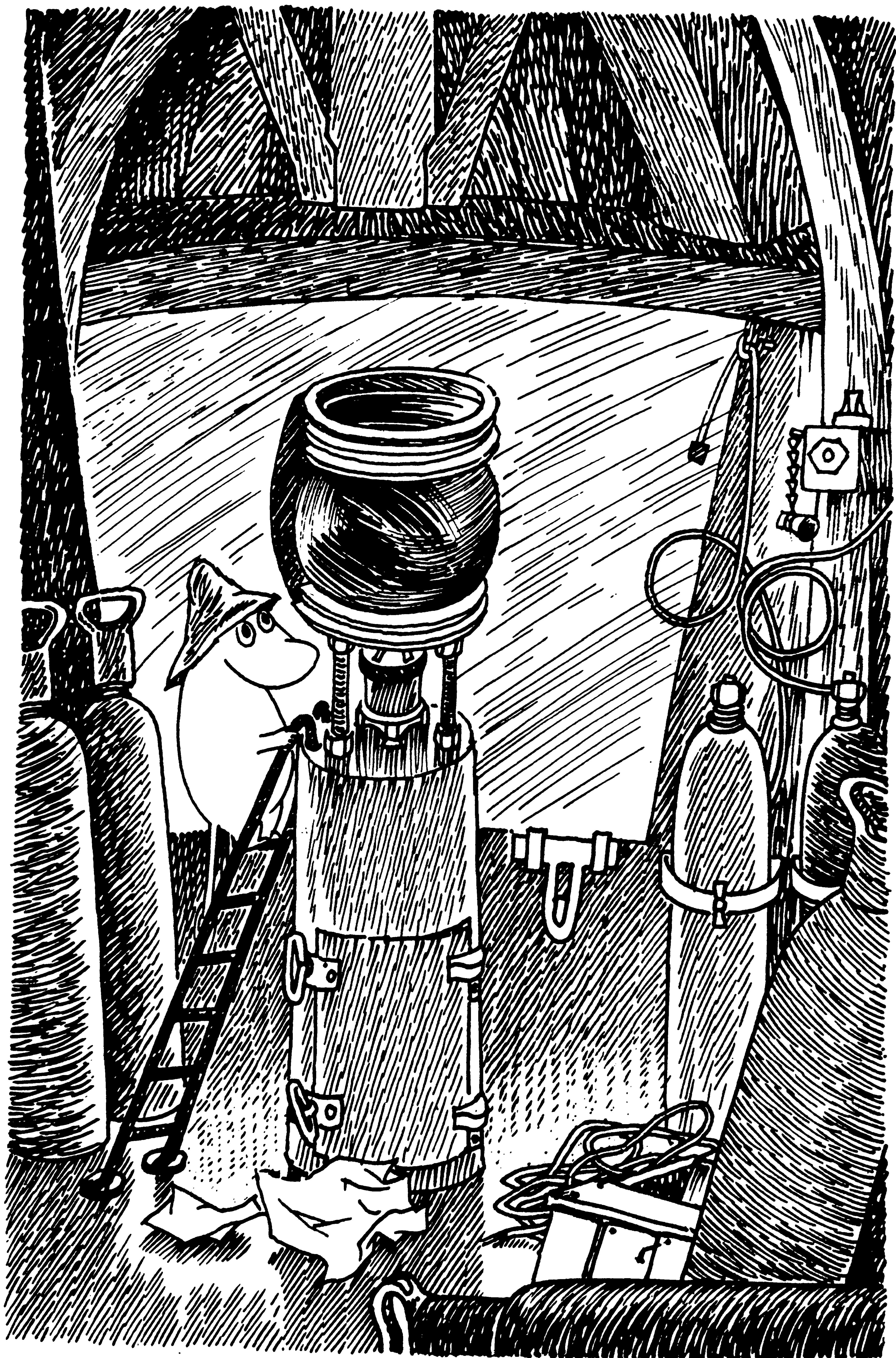
*Trên biển rộng mênh mông
bầu trời trắng lồng lộng
đã suốt bốn năm ròng
không bóng thuyền thoáng hiện.*

- Đây là tác phẩm của người canh hải đăng, - Mumi Bô nghĩ. - Chắc anh ta đã sáng tác nó vào một ngày tâm trạng u buồn. Tưởng tượng xem, đốt đèn lên cho thuyền mà chẳng có cái nào chạy qua cả.

Ở một chỗ cao hơn trên tường, anh ta có tâm trạng vui hơn, khi viết:

*Gió đông không dừng thổi trước khi trời mưa,
Thiếu phụ không ngừng cãi trước khi khóc.*

Mumi Bô bắt đầu đi quanh bức tường để nhìn những dòng chữ mà người canh ngôi tháp đã viết. Có rất nhiều ghi chép về sức gió. Vào thời điểm bão hoành hành mạnh nhất

gió tây nam giạt tới cấp mười... Ở một chỗ khác người canh tháp đã viết thêm một số câu thơ nữa, nhưng đã bị những đường đậm màu đen đè lên. Mumi Bố chỉ nhận ra bài thơ đó có nhắc đến loài chim.

- Mình phải tìm hiểu thêm về anh ta. - Mumi Bố tự nhủ. - Ngay sau khi thời tiết khá hơn mình phải tìm gập gã đánh cá. Họ chắc chắn phải biết nhau vì cùng sống trên một hòn đảo. Bây giờ mình phải đóng cái cửa sập lại và không trèo lên đây nữa. Ở đây chỉ có chuyện buồn.

Mumi Bố trèo thang xuống và nói:

- Gió đã hơi chuyển sang hướng đông bắc. Có lẽ nó sắp ngừng hẳn. Bố vừa nghĩ là hôm nào nhà mình nên mời gã đánh cá đến uống cà phê.

- Chắc lão ta không uống cà phê đâu, - Mui Tí Hon phỏng đoán. - Cháu nghĩ lão chỉ ăn rong biển và cá tươi. Có lẽ lão hút các loại rong qua các kẽ răng.

- Cháu nói cái gì? - Mumi Mẹ hỏi với vẻ bức bối. - Sở thích lạ lùng như vậy sao?

- Đúng thế, rong biển, - Mui Tí Hon phán. - Ít nhất thì nhìn lão hết như vậy. Cháu không ngạc nhiên về điều đó. Lão là người không phụ thuộc và không bao giờ hỏi cái gì cả, - nó nói thêm với giọng châm biếm.

- Mà anh ta cũng không kể gì cả à? - Mumi Bố hỏi.

- Không hề, - Mui Tí Hon đáp. Rồi nó nhảy lên bệ lò sưởi và nằm co trên tường ấm để ngủ trong lúc trời đang mưa.

- Dù sao thì anh ta cũng là láng giềng của chúng ta, -

Mumi Mẹ thủng thẳng. - Ý mẹ muốn nói có lán giếng bao giờ cũng là một điều tốt. Bà ngừng lại một lát rồi nói tiếp:

- Mẹ nghĩ là mưa bắn vào nhà rồi.

- Bố sẽ lo việc đó, - Mumi Bố nói. - Một cách dần dần. Khi có thời gian. Nhưng rồi ông nghĩ:

- Có thể trời đang sáng lên. Mình không muốn lên trên đó nữa. Tường trên đó đầy dấu tích của người canh tháp.

Một ngày dài mưa không ngớt cuối cùng đã trôi qua và chập tối gió cũng lặng dần nên Mumi Bố quyết định đi kéo lưới lên.

- Bây giờ cả nhà sẽ thấy bố có những hiểu biết cơ bản về biển như thế nào, - Mumi Bố nói với vẻ hài lòng. - Hai bố con sẽ kịp về vào bữa cà phê tối cùng với những con cá to nhất. Số còn lại sẽ thả xuống hồ nước.

Hòn đảo ướt át và ủ rũ, gần như mất hết màu sắc vốn có trong cơn mưa. Nước dâng lên cao tới mức bãi biển không còn lại bao nhiêu và thuyền lắc lư bên này sang bên khác khiến hai mạn thuyền ngả nghiêng trên mặt nước.

- Chúng ta cần kéo thuyền lên chỗ bụi tổng quán sủi, - Mumi Bố bảo. - Ở đây con có thể nhìn thấy biển sẽ làm gì vào mùa thu. Nếu bố để đến mai mới kéo lưới lên thì chúng ta không còn thuyền nữa! Cẩn thận đến bao nhiêu cũng không đủ với biển được, con hiểu chứ! Bố nghĩ, - Mumi Bố nói thêm. - Bố băn khoăn không hiểu vì sao nước biển dâng lên và rút xuống như thế này. Nhất định phải có lí do...

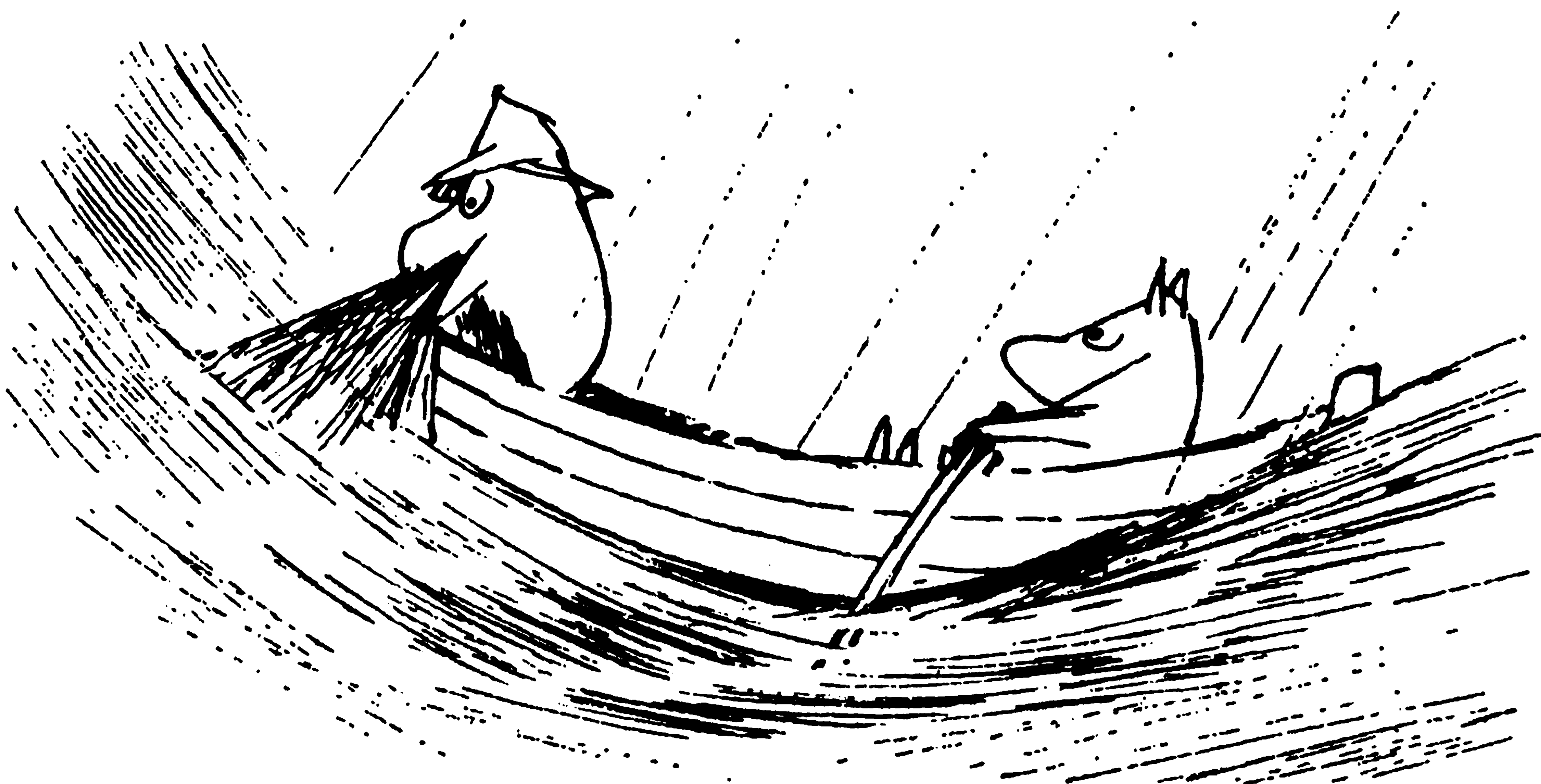
Mumi nhìn ra xung quanh, bãi biển hoàn toàn khác

trước. Biển trông phình căng ra, nó nặng nhọc nhô lên và bực tức ném tảo lên bờ thành đống cao. Bãi biển không còn dành cho ngựa biển nữa. Nếu chúng thích bãi biển toàn cát thì sao. Lúc đó chúng sẽ không thèm quay lại nữa. Hay nhớ Quỷ Đông làm chúng sợ và bỏ đi thì sao... Mumi rụt rè nhìn về hướng những tảng đá, nhưng chúng bị chìm khuất trong sương mù.

- Nhìn con chèo như thế nào kìa! - Mumi Bố hét to. - Phải hướng mắt vào những cái phao và để ý sóng, nếu không chúng ta sẽ đâm vào đất liền đấy!

Mumi nắm lấy mái chèo bên trái và chèo mạnh hết sức. Chiếc *Thám hiểm* lắc lư vòng quanh theo gió liên tục rồi mắc lại giữa chỗ lõm của các con sóng.

- Chèo ra, chèo ra đi! - Từ đầu mũi thuyền Mumi Bố hét lên. - Quay! Không, hướng khác. Lùi lại. Lùi lại! - Ông áp sát bụng vào thành thuyền và găng với tới phao. - Không,

không, không, không phải, hướng này cơ! Ý bố nói hướng khác. Thế. Bây giờ bố tóm được nó rồi. Giờ con chèo khỏi bờ thẳng ra hướng biển đi!

Mumi Bố nắm lấy dây lưới và bắt đầu kéo. Mưa bắn thẳng vào mắt ông và có cảm giác lưới nặng kinh khủng.

- Nhà mình sẽ không thể ăn hết chỗ cá này được, - Mumi Bố thầm nghĩ. - Cuộc sống thật kì lạ! Nhưng nếu một người có gia đình, một người có gia đình...

Trong khi chèo như bị ma đuổi, Mumi nhìn thấy một khối đen sì được kéo lên cùng với lưới, đó là rong biển! Lưới trông như một chiếc chăn dày, rong và tảo biển vàng phủ kín hàng mét.

Mumi Bố không nói được gì. Ông không còn cố gắng kéo lưới lên một cách bình thường nữa, ông nằm ngang trên mũi thuyền, kéo lưới lên bằng cả hai tay như thế thế nào cũng được. Hết ôm rong biển đen xám xịt này đến ôm khác được kéo lên sàn thuyền, nhưng tuyệt nhiên không thấy con cá nào. Cả ba cheo lưới đều có chung hiện trạng, không có gì khác ngoài rong biển. Mumi quay thuyền, lúc lắc mái chèo bên phải trong không trung để thuyền hướng vào bờ. Một lát sau mũi chiếc *Thám hiểm* đã nằm trên bờ, và con sóng tiếp sau thúc ngang vào sườn khiến nó xoay nghiêng và tung sóng phủ kín. Mumi Bố giờ đây bật dậy.

- Nhảy xuống nước và kéo mũi thuyền ra đi! - Ông hét to. - Kéo ra và giữ thuyền thật chắc!

Mumi đứng lên giữ chặt dây chèo mũi thuyền trong

mực nước cao ngang bụng. Thuyền nhảy dựng lên như ngựa hoang và sóng nối tiếp nhau chồm qua trên mõm cạu. Nước rất lạnh và xót. Mumi Bố cố hết sức kéo mạnh lưới nặng và căng lên bờ, mũ ông trĩ xuống che ngang mắt, mái chèo lặn trên bờ rồi vướng vào lưới và chân ông - mọi thứ trở nên tồi tệ đến mức không thể tệ hơn. Cuối cùng khi hai bố con kéo được chiếc *Thám hiểm* lên con lặn thì một cơn mưa khác lại từ biển ập vào và bóng tối che khuất mọi thứ. Đêm đang xuống.

- Chúng ta đã xử trí thật tuyệt vời. - Mumi nói và rút rề nhìn bố.

- Có thể nói như thế, - Mumi Bố nói với vẻ lưỡng lự. Rồi ông nhìn cái đồng lưới lặn rong biển to tướng và quyết định rằng Mumi nói đúng. Ông bảo:

- Đúng là tuyệt vời. Một cuộc vật lộn chống lại biển cả. Ở ngoài đảo là như thế này đây!

Sau khi nghe xong câu chuyện mạo hiểm của hai bố con Mumi từ đầu đến cuối, Mui Tí Hon để lát bánh mì đang cầm trên tay xuống và nói:

- Ô! Thế này sẽ thú vị lắm đây. Mất ba bốn hôm để gỡ. Giống rong biển vàng ấy bám dai như chồn đỏi. Nếu có thể trải lưới ra dưới đất thì cũng mất trọn một ngày.

- Ủ! Ủ! - Mumi Bố nói.

- Chúng ta có thời gian mà, - Mumi Mẹ vội vàng hưởng ứng. - Gỡ rong biển cũng hay, nếu thời tiết đẹp...

- Lão đánh cá có thể ăn sạch lưới, - Mui Tí Hon gợi ý. -
Y thích rong biển.

Mumi Bố như quả bóng bị xì hơi. Chuyện cái lưới đến ngay sau ngọn đèn hải đăng khốn nạn ấy, thật chẳng công bằng. Người ta làm việc vất vả nặng nhọc mà việc chẳng chạy. Mọi thứ cứ tuột khỏi tay. Những ý nghĩ của Mumi Bố bắt đầu lộn vờn và ông khuấy thìa trong cốc cà phê, khuấy tròn quanh thành cốc mặc dù đường đã tan hết từ lâu. Ở giữa bàn có một chiếc chảo nhỏ. Thỉnh thoảng có những giọt nước rơi từ trên trần xuống đáy chảo phát ra tiếng tí tách. Mumi nhìn tờ lịch trên tường và lặng lẽ quán một vòng đuôi.

- Bây giờ thắp đèn lên đi, - Mumi Mẹ hào hứng nói. -
Chúng ta có thể treo đèn vào cửa sổ vì tối nay gió mạnh.

- Không, không treo lên cửa sổ đâu! - Mumi phản đối và nhảy dựng lên. - Mẹ yêu quý à, đừng treo lên cửa sổ!

Mumi Mẹ thở một hơi rõ dài. Đây là điều bà lo ngại. Những khi trời mưa cả nhà trở nên lạ lùng giống như khi một chuyến đi dã ngoại nào đó bị ngăn trở. Mà những ngày mưa ở đây sẽ không thiếu. Hồi trước ở nhà, những dịp như vậy có nhiều việc để làm trong nhà, nhưng ở đây... Mumi Mẹ đi đến chỗ cái tủ và mở ngăn kéo trên cùng ra.

- Hồi sáng mẹ đã kiểm tra cái tủ này, - Mumi Mẹ nói.
- Nó gần như trống không. Nhưng cả nhà có tưởng tượng được có cái gì trong đó không? Một trò chơi xếp hình. Nó có ít nhất ngàn mảnh, không ai có thể đoán được nó sẽ xếp

thành cái gì. Chắc chắn nó là một trò chơi thú vị!

Mumi Mẹ đổ các mảnh xuống bàn ăn thành những đồng to giữa các cốc trà. Cả nhà nhìn chúng với vẻ không lấy gì làm thích thú lắm.

Mumi lật một mảnh. Nó màu đen. Đen như màu Quỷ Đông hay những cái bóng trong bụi rậm của rừng - hay những con người trong mắt ngựa biển. Hay hàng triệu thứ khác. Nó có thể là bất cứ cái gì. Không ai có thể biết được nó khớp với cái gì cho đến khi gần như toàn bộ bức tranh được ghép xong.

Tối hôm đó Quỷ Đông rú ở ngoài biển. Không ai mang đèn ra bờ biển cả. Quỷ Đông đợi và đợi, nhưng không hề có ai nghe.

Ban đầu Quỷ Đông rú rất nhỏ, nhưng dần dần tiếng rú cô đơn của nó to hơn lên. Đến lúc này tiếng rú không chỉ có sự cô đơn mà còn có cả sự thách thức nữa. Không có Quỷ Đông nào khác ngoài tôi, tôi lúc nào cũng hiện diện. Tôi là vật lạnh giá nhất trên hành tinh. Tôi chưa bao giờ ấm áp cả.

- Ở đây có hải cẩu, - Mumi Bố lầm bầm trên gối.

Mumi kéo chăn lên trùm đầu. Cậu biết rằng Quỷ Đông đang chờ đèn. Nhưng cậu không muốn bị lương tâm cắn rứt. Cứ để Quỷ Đông rú cho đến khi nào nó muốn, cậu không thèm quan tâm. Ngoài ra Mumi Mẹ từng nói rằng đèn bão tiêu tốn rất nhiều dầu. Nhiều lít. Mặc kệ thôi.

Mấy ngày sau nước biển dâng lên vì gió đông chướng. Những con sóng dồn nhau trùm quanh hòn đảo những tiếng gầm uể oải không dứt. Doi đất của gã đánh cá bây giờ bị cắt rời ra, nhưng theo Mui Tí Hon thì gã lấy làm hài lòng vì không bị quấy rầy. Mưa đã tạnh và cả nhà đi ra bờ biển ngó nghiêng.

- Cơ man nào là rong! - Mumi Mẹ reo lên với vẻ thích thú. - Bây giờ mẹ có thể làm vườn to hơn nhiều!

Rồi bà chạy tới chỗ bãi đá, nhưng bất chợt bà dừng lại. Khoảnh vườn đã hoàn toàn biến mất. Nước biển đã xóa sạch nó.

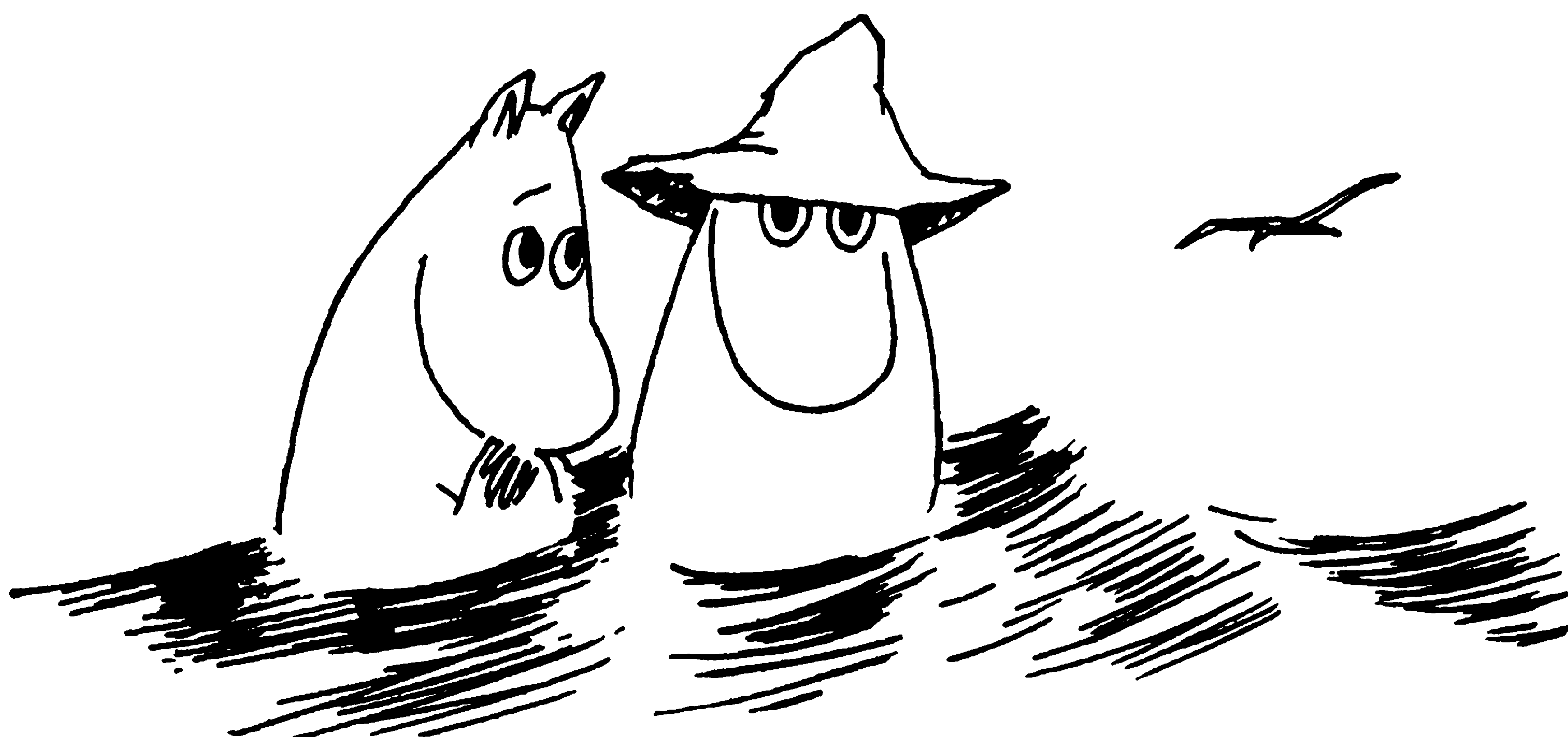
- Đúng là nó gần biển quá, - Mumi Mẹ ngượng ngùng nghĩ. - Mình cần phải đưa nhiều rong lên chỗ đất cao hơn và làm một cái vườn mới.

Mumi Mẹ chăm chú nhìn bãi biển bị nước lũ khóa lấp với những con sóng trắng xóa đang rú rít vì chỉ cuộn được nửa vòng. Sóng chồm qua bụi tổng quán sủi rồi ập tới bên mạn thuyền khiến nó giật dữ giật bắn lên rõ cao. Mumi Bố đứng giậm rất lâu trong nước và tìm con đập chặn sóng của mình. Ông lội đi lội lại trong mực nước cao ngang đến bụng và hét lên điều gì đó.

- Bố nói gì vậy? - Mumi Mẹ hỏi.

- Chúng trôi hết rồi, - Mumi trả lời từ mép nước. - Tất cả đá đã bị nước cuốn đi.

Điều đó thật nghiêm trọng. Mumi Mẹ lao qua bãi cát

ướt rồi lội xuống nước để tỏ sự đồng cảm. Bà biết rằng lúc này tốt nhất không nên nói gì.

Mumi Mẹ đứng bên Mumi Bố trong nước đang lạnh dần, và bà nghĩ:

- Biển này của ông ấy xấu tính quá...

- Mình đi lên thôi, - Mumi Bố nói một cách lơ đãng. - Có lẽ những hòn đá đó không to như bố nghĩ.

Họ bỏ lại tất cả thiệt hại và đi qua chiếc *Thám hiểm* về phía mấy cây dương lá rung. Đến đây Mumi Bố dừng lại và nói:

- Chỗ này không làm được con đường mòn. Bố đã thử làm rồi. Những tảng đá chết tiệt ở đây quá to. Người canh tháp hải đã làm một con đường lâu rồi nếu như có thể, và cả cái cầu đổ thuyền nữa.

- Có lẽ không nên cố gắng thay đổi hiện trạng của đảo như thế này, - Mumi Mẹ nói. - Nó như thế nào cứ để thế thôi. Ở thung lũng nhà mình ít nhiều dễ hơn... Nhưng dù sao mẹ cũng cố gắng làm một mảnh vườn... ở chỗ cao hơn.

Mumi Bố không nói gì.

- Với lại bên trong ngôi tháp có bao nhiêu việc để làm,
- Mumi Mẹ nói tiếp. - Bố có thể đóng một ít giá nhỏ nhỏ! Những đồ dùng xinh xinh, không phải à? Sửa lại cái cầu thang khủng khiếp ấy... và cái trần...

“Mình chẳng muốn sửa cái gì cả”, Mumi Bố nghĩ. “Mình không muốn vớt rong biển... Mình muốn làm những việc lớn, trường tồn. Mình muốn và thích làm bao nhiêu là việc, nhưng mình không biết... Làm bố quả là cực kì khó!”

Họ tiếp tục đi về ngôi tháp, Mumi nhìn thấy Mumi Bố và Mumi Mẹ khuất lấp trên triền dốc, đuôi nó cụp xuống.

Phía trên vách đá cạnh ngôi tháp có một cầu vồng với đủ màu sắc bị ngắt làm đôi. Mumi nhận thấy màu sắc của cầu vồng nhạt dần đi và đột nhiên cậu cảm nhận một điều hết sức quan trọng là cần đi đến chỗ khoảng trống trước khi cầu vồng biến mất. Cậu chạy đến rừng cây lúp xúp, nằm bẹp xuống và trườn vào bên trong.

Khoảng trống bây giờ là của Mumi. Nó trở nên đẹp hơn trong tiết trời u ám. Cậu nhìn thấy những mạng nhện chăng đầy giữa các chạc cây, tất cả đều trắng bạc với những giọt nước. Khoảng trống rất yên lặng mặc dù bên ngoài gió thổi mạnh. Không hề có kiến vàng. Một con cũng không thấy.

Nhưng có thể chúng chỉ trốn trời mưa... Mumi dùng cả hai tay bắt đầu cào bới lớp đất mặt lên. Bất ngờ cậu lại nhận thấy có mùi dầu hỏa. Đây rồi, chúng đây rồi và chỗ kia nữa cũng nhiều vô kể... nhưng tất cả đều đã chết và teo lại. Thật

kinh khủng! Đã có một cuộc thảm sát hàng loạt rất khủng khiếp ở đây và không còn một con kiến vàng nào sống sót. Chúng đã bị đầu độc bằng dầu hỏa.

Mumi đứng lên và bất chợt một ý nghĩ dồn lên trong đầu cậu như một con sóng:

- Đây là lỗi của mình. Chính ra mình phải đoán được chứ. Mui Tí Hon không khi nào thử thuyết phục ai cả mà chỉ nói một lần hoặc bỏ đi. Mình làm gì bây giờ? Mình phải làm gì đây?

Mumi ngồi xuống khoảng trống - nó bây giờ và mãi mãi là của riêng cậu cho đến hết cuộc đời - lắc lư người ra trước về sau và mùi dầu hỏa từ khắp mọi phía bủa vây cậu. Nó bám lấy cậu cả trên đường về và cậu tin chắc rằng nó không bao giờ hết được.

- Ôi dào, cậu biết không, - Mui Tí Hon nói. - Kiến giống như muỗi, và tổng khứ được nó đi là tốt! Hơn nữa cậu luôn luôn biết một cách chính xác tớ sẽ làm gì. Cậu biết, nhưng hi vọng tớ không nói cho cậu về điều đó. Cậu tự đánh lừa mình.

Còn có thể đáp lại như thế nào cơ chứ.

Tối hôm đó Mui Tí Hon phát hiện ra Mumi tìm cách bò vào nắp trong bụi thạch nam để không ai nhìn thấy. Dĩ nhiên, nó bám theo Mumi và nhìn thấy cậu rắc đường xung quanh các gốc thông. Sau đó cậu lủi vào bụi thạch nam cùng mấy lọ đường.

- À, hóa ra bây giờ cậu ta cố gắng tự an ủi, - Mui Tí Hon

nghĩ. - Mình cần nói cho cậu ta biết là kiến vàng không ăn đường. Và đường sẽ tan ra vì đất ướt. Và những con kiến mà mình không bắt được không quan tâm đến chuyện đó và cũng không cần sự an ủi. Nhưng thôi kệ. Cứ để cậu ta làm gì cậu ta muốn.

* * *

Hai ngày tiếp theo Mumi Mẹ và Mumi không làm gì khác ngoài việc gỡ rong rêu từ trong lưới ra.

Trời lại mưa. Vết nứt trên trần lớn thêm ra và từ đó những giọt nước rơi xuống cái xoong nhỏ kêu típ, típ, típ và kêu tong, tong, tong khi xuống cái xoong to. Mumi Bố ngồi trên chỗ ngọn hải đăng và trầm ngâm nhìn chiếc cửa sổ hồng hàng giờ một cách đáng ghét. Càng nhìn chiếc cửa sổ hồng và nghĩ về nó, trí tưởng tượng của ông càng trở nên nhạt nhòa. Nó cần được đóng đinh từ phía ngoài. Hoặc gắn lại từ bên trong bằng keo dán và bao tải. Đó là sáng kiến của Mumi Mẹ.

Mỗi lúc Mumi Bố một cảm thấy mệt hơn, cuối cùng ông nằm xuống sàn và chợt thấy khung cửa màu xanh lá cây đổi sang màu ngọc bích rất đẹp. Ông cảm thấy dễ chịu hơn và lát sau ông nảy ra một ý tưởng. Có thể cắt một mảnh vải bố rồi phết keo dán lên, sau đó đập kính vỡ thành mảnh nhỏ rồi ép chúng xuống chỗ keo trên vải. Mumi Bố hào hứng ngồi dậy.

Giữa các mảnh kính có thể rải cát trắng tuyết đẹp vào

trước khi keo khô. Không, mà là gạo. Có thể rắc những hạt gạo trắng, nhỏ như hạt ngọc, hàng ngàn hàng vạn hạt, làm thành một dây thắt lưng ngọc lục bảo.

Mumi Bố đứng dậy và dùng búa để phá cửa sổ hỏng. Ông nạy nó một cách rất cẩn thận. Một mảnh lớn rơi xuống sàn và vỡ tan ra. Ông chọn lấy một số mảnh và bắt đầu đập vụn ra thành những mẩu đẹp và đều đặn bằng nhau.

Đến chiều Mumi Bố xuống dưới qua cửa sập. Thắt lưng đã được làm xong.

- Bố đã thử với vòng bụng của bố, - Mumi Bố nói. - Và đã bỏ bớt đi mấy khúc. Bây giờ chắc nó vừa với mẹ.

Mumi Mẹ vòng dây thắt lưng qua đầu mình, nó tuột xuống quanh cái bụng tròn của bà và dừng lại vừa khít ở chỗ eo.

- Không, không thể nào tin được, - Mumi Mẹ nói. - Đây là thứ đẹp nhất mà mẹ có từ trước tới nay.

Bà sung sướng đến mức trở nên quá nghiêm trang.

- Chúng con không hiểu vì sao bố muốn lấy gạo! - Mumi nói. - Chúng sẽ nở ra khi thấm nước... nên chúng con nghĩ rằng có thể bố dùng để chèn cửa sổ - bằng cách nào đó...

- Một sự tưởng tượng thú vị, - Mui Tí Hon nói với vẻ thán phục. - Cháu không thể tin được.

Nó dịch cái xoong ra một chỗ khác khiến các giọt nước không phát ra những tiếng típ và tong mà chỉ bụp, rồi nói thêm:

- Thế này thì hết món cháo gạo.

- Mẹ có cái eo hơi bị quá cỡ, - Mumi Mẹ nói với vẻ xin lỗi. - Chúng ta vẫn có thể ăn món cháo đại mạch.

Món cháo đại mạch đã gây nên một sự im lặng hoàn toàn và trong lúc đó Mumi Bố bất ngờ nghe thấy những giọt nước trên trần rơi xuống phát ra ba tiếng liên tiếp như một bản nhạc dành cho riêng ông. Ông không thích điều đó.

- Mình yêu quý ạ, nếu được chọn thất lưng hoặc cháo gạo, - Mumi Mẹ mở đầu, nhưng Mumi Bố ngắt lời bà, nói:

- Chúng ta đã ăn hết bao nhiêu lương thực rồi?

- Khá nhiều, - Mumi Mẹ đáp với vẻ lo lắng. - Mình biết là khí hậu ở biển...

- Thế còn lại những gì nữa? - Mumi Bố hỏi tiếp.

Mumi Mẹ làm một động tác không rõ ràng ám chỉ rằng còn lại không nhiều hạt mì xay lắm, nhưng điều đó không thật sự quan trọng.

Trong tình thế đó Mumi Bố làm việc duy nhất có thể làm. Ông lấy cần câu treo trên tường, đội mũ của người canh hải đăng lên đầu và với sự lặng lẽ đầy tự trọng ông chọn cái mỗi câu đẹp nhất của mình.

Cả nhà kính trọng chờ đợi, và nước trên trần tụ lại thành giọt và rơi xuống.

- Bố đi câu một lúc đây, - Mumi Bố bình thản nói. - Thời tiết này nhiều cá hauki.

* * *

Gió đông bắc thổi rất mạnh, nhưng mực nước vẫn còn cao. Trời mưa phùn và đá cũng có màu như nước, xám xịt và ảm đạm như một thế giới không tên.

Mumi Bố câu vào khoảng một tiếng ở hồ nước đen. Không có con cá nào cắn câu. Không bao giờ nên nói về hauki trước khi nhắc được nó lên khỏi mặt nước.

Cũng như các ông bố khác, dĩ nhiên Mumi Bố mê câu cá. Nhưng điều ông không thích là trở về nhà với giỏ không. Ông được tặng một chiếc cần câu vào sinh nhật cách đây đã lâu, một chiếc cần câu rất đẹp. Nhưng quả thực nó chỉ được dựng trong góc nhà một cách ngổ ngỗ, hơi khó chịu. Cứ như là một sự nhắc nhở.

Mumi Bố nhìn mặt nước đen và cái hồ cũng chăm chăm nhìn lại ông với con mắt to nghiêm nghị. Ông kéo dây câu lên và bỏ chiếc tẩu đã tắt vào dưới mũ. Sau đó ông đi về phía bờ biển lặng gió của hòn đảo.

Ở đây có thể câu được hauki. Chắc những con nhỏ thôi. Nhưng dù sao cũng có cá mang về nhà.

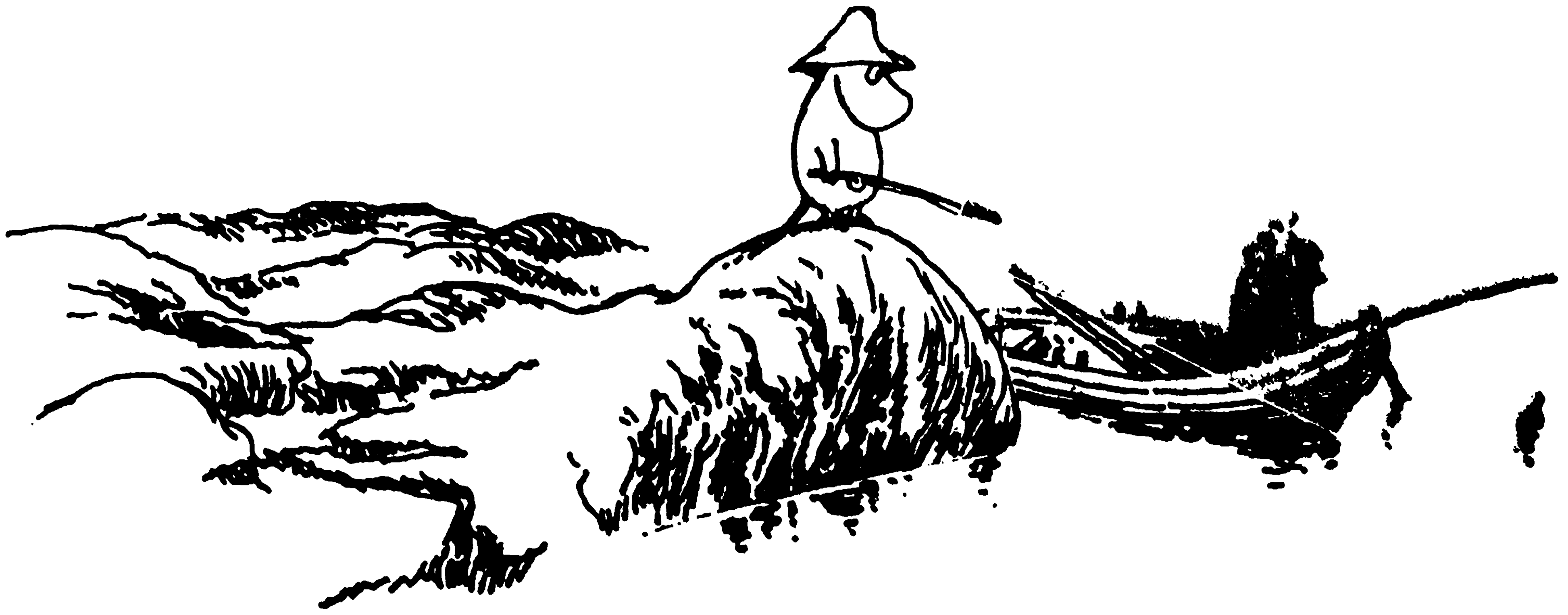
Ngay cạnh bờ biển gã đánh cá đang ngồi câu.

- Có phải đây là chỗ câu tốt không? - Mumi Bố hỏi.

- Không, - gã đánh cá đáp.

Mumi Bố ngồi xuống tảng đá và tìm cách mở đầu cuộc trò chuyện. Ông chưa bao giờ gặp ai lại khó bắt chuyện như thế này. Mọi chuyện đều thấy vụng về, gượng gạo.

- Ở đây hơi vắng vẻ về mùa đông, - ông thử gợi chuyện, nhưng không được đáp lại. Ông thử lần nữa.

- Nhưng các anh ở đây hai người mà. Anh ta là người như thế nào, người canh hải đăng ấy?

Gã đánh cá lăm bằm gì đó và ngo ngoạy dịch chuyển một tí trên chỗ ngồi.

- Anh ta hay nói không? Anh ta có hay kể về mình không?

- Ai cũng kể, - bất ngờ gã đánh cá nói. - Mọi người đều nói về mình. Anh ta cũng luôn nói về mình. Nhưng tôi không để ý nghe lắm. Tôi quên hết những gì anh ta nói.

- Nhưng anh ta đã bỏ đi khỏi đây như thế nào? Ngọn hải đăng bị tắt trước hay sau khi anh ta bỏ đi?

Gã đánh cá nhún vai và kéo dây câu lên. Lưới câu chẳng có gì.

- Tôi không nhớ, - gã đáp.

Mumi Bô thất vọng thử hỏi lần nữa.

- Nhưng hằng ngày anh ta làm gì? Anh ta xây dựng gì đó không? Anh ta có thả lưới không?

Gã đánh cá ném dây câu xuống nước một cách nhẹ nhàng,

thành thực. Nó tạo thành một vòng tròn trịa rồi nhẹ nhàng tung ra và rơi xuống mặt nước trống trơn. Rồi gã quay mặt ra phía biển.

Mumi Bồ đứng dậy và bỏ đi. Ông cảm thấy bức bối kinh khủng, nhưng như vậy lại thoát khỏi áp lực đè nén. Ông ném mạnh dây câu và không thềm quan tâm đến sự lịch sự tối thiểu là khoảng cách mà hai người câu gần nhau thường làm. Ngay lập tức có cá cắn câu.

Mumi Bồ kéo lên một con ahven⁽¹⁾ khoảng nửa cân. Ông làm một loạt động tác nhặng xị lên với con cá, thở mạnh, thổi phù phù và ném mạnh con cá xuống đá cốt để chọc tức gã đánh cá kia. Nhưng gã vẫn ngồi yên không nhúc nhích, mặt quay ra phía biển và lặng lẽ nhìn xuống nước.

- Con hauki này phải nặng đến tám cân ấy chứ! - Mumi Bồ nói rõ to và giấu con ahven ra phía sau lưng. - Ôi chà, phải làm khối việc để hun khói được nó!

Gã đánh cá vẫn không động đậy.

- Hẳn đã có kinh nghiệm! - Mumi Bồ làu bàu. - Thử nghĩ xem, người canh tháp tội nghiệp đã nói về anh ta rất nhiều lần với hăn, vậy mà hăn, gã rong biển thổi ấy, không thềm nghe anh ta!

Rồi ông đi về phía ngôi tháp, một tay cầm chặt con cá ahven.

Muy Tí Hon ngồi trên cầu thang, hát một bài hát về mưa thật buồn tẻ.

(1) Một loại cá thường gặp ở biển và hồ Phần Lan, giống như cá rô ở Việt Nam (ND).

- Này cháu, - Mumi Bố gọi. - Bác đang bức tức lắm!

- Thế là tốt ạ, - Mui Tí Hon nói một cách đồng tình. -
Trông bác như vừa có một đối thủ phù hợp, như thế bác dễ
chịu hơn.

Mumi Bố ném con ahven xuống cầu thang.

- Mẹ đâu? - ông hỏi.

- Mẹ đang đi tìm một mảnh vườn mới, - Mui Tí Hon
đáp. - Cháu sẽ đưa cá cho mẹ.

Mumi Bố gật đầu và tiếp tục đi về phía tây đảo.

- Được rồi, hãy đợi đấy! - Mumi Bố tự nói với mình. -
Ta sẽ câu ngay phía trước cái nhà xi măng của hần! Ta sẽ bắt
hết cá ở đây. Ta sẽ cho hần xem chúng...

* * *

Mấy cheo lưới rách tươm treo dưới cầu thang ngôi tháp
và chúng bị bỏ quên ở đấy. Ai cũng có chuyện gì đó để bận
tâm. Mumi Mẹ không nhắc gì đến những cái giá nhỏ cũng
như đồ dùng khác nữa và cái vết nứt trên trần to hơn ra mỗi
khi trời mưa. Cửa sập im ỉm đóng.

Mumi Bố bây giờ không quan tâm đến chuyện gì khác
ngoài việc câu cá. Ông ở ngoài bãi biển với chiếc cần câu
suốt ngày và chỉ trở về ngôi tháp để ăn. Sáng ra ông đi từ rất
sớm để khỏi có ai đi cùng mình. Ông không còn quấy rầy
gã đánh cá nữa, vì ông nhận thấy chẳng hay ho gì khi chọc
tức một kẻ nhỏ bé và không hề biết bức tức như thế. Trong
đầu ông chỉ có một ý nghĩ luôn luôn thiêu đốt: tìm kiếm

thực phẩm cho gia đình. Cá câu được luôn để ở cầu thang của ngôi tháp.

Những con cá to Mumi Bố đem hun khói ngoài bãi biển. Ông đứng bên bếp lửa trong gió và chăm chăm đẩy các cành củi vào bếp để giữ cho lửa liên tục cháy đượm. Ông chèn bếp bằng cát và những viên đá nhỏ, thu dọn củi và cắt các mảnh tổng quán sủi để cá được chín theo đúng kiểu. Chẳng mấy khi thấy ông ở nơi khác.

Vào cuối buổi chiều Mumi Bố tạt qua hồ nước đen và câu ở đấy một lúc, nhưng không được con cá nào cả.

Trong bữa trà tối với cả nhà Mumi Bố không nói chuyện gì khác ngoài cá và câu cá. Ông không thoải mái khoa trương như thói quen của mình mà thuyết giảng một bài thật kinh khủng khiến Mumi Mẹ nghe một cách ngạc nhiên và gượng gạo, chứ không học thêm được gì nhiều về các loài cá và việc câu cá.

Mumi Mẹ nghĩ: “Bố không đùa cợt nữa rồi. Mình đã muối cá vào hết tất cả các thứ lọ và bình nhà mình có, mà bố vẫn tiếp tục đi câu. Tất nhiên có nhiều thực phẩm là rất tốt, nhưng thà có ít mà vui vẻ còn hơn. Mình nghĩ là biển không tốt với ông ấy.”

Hằng ngày Mumi Mẹ đeo cái dây lưng bằng mảnh kính để Mumi Bố thấy rằng bà rất thích nó. Mặc dù nó đúng là cái chỉ nên dùng trang điểm vào ngày chủ nhật. Và hơi bất tiện khi những mẫu kính dễ dính với mọi thứ khác và các

hạt gạo rất dễ rơi trù khi đi lại hết sức cẩn thận.

Mảnh vườn mới của Mumi Mẹ đã hoàn thành, một hình tròn tảo biển sáng lóa dưới vách đá của ngôi tháp. Bà viên những viên đá nhỏ, sỏi tròn xung quanh nó vì biển không đem đến cho bà vỏ sò. Chính giữa vườn bà trồng cây hoa hồng cùng với gói đất mang theo từ nhà ra. Cây hồng có vẻ như sắp nở một bông hoa, song chưa chắc chắn lắm. Cũng dễ hiểu vì giờ đã vào cuối tháng Chín rồi.

Mumi Mẹ thường mơ ước về những bông hoa mà bà sẽ trồng vào mùa xuân. Bà vẽ hết chúng trên nửa cửa sổ phía bắc. Mỗi lần ngồi bên cửa sổ nhìn ra biển bà đều vẽ một bông hoa mới một cách lơ đãng trong khi đang nghĩ về những điều khác. Thỉnh thoảng bà thấy ngạc nhiên về các bông hoa của mình, chúng dường như tự lớn lên và thậm chí trở nên đẹp hơn.

Phía ngoài cửa sổ bây giờ trở nên hơi trống vắng khi chim nhạn đã bay về phương nam. Chúng bay đi vào một ngày gió thổi mạnh, trời âm u nên không ai nhìn thấy chúng. Kể từ hôm đó đảo trở nên tĩnh lặng lạ lùng vì Mumi Mẹ đã quen với việc lắng nghe những tiếng riu rít, lú lo không dứt dưới mái hiên. Giờ đây chỉ có đám hải âu với những cặp mắt vàng bất động lao vút qua cửa sổ. Thỉnh thoảng vọng đến tiếng kêu từ xa của những con sếu đang bay về phương nam.

Đúng là chẳng ngạc nhiên khi cả Mumi Bố và Mumi Mẹ đều không nhận thấy có chuyện gì đang xảy ra với Mumi, vì

họ đang bận tâm với những điều khác. Họ không hề hay biết về cái khoảng trống và lùm cây cũng như không nhận ra rằng hằng đêm, sau khi khi trăng lên Mumi lại ra bãi biển với cái đèn bão.

Điều mà Mui Tí Hon nhìn thấy và nghĩ, không ai khác biết. Phần lớn thời gian nó quanh quẩn bên gã đánh cá, nhưng không ai nói với nhau điều gì. Cả hai dường như thông hiểu và để cho nhau được tự do. Cả hai thậm chí không thử tìm hiểu nhau hay tìm cách gây ấn tượng cho nhau. Đó là cách mà mỗi người có thể thấy thoải mái.

Điều đó đã thể hiện trên hòn đảo rộng lớn này vào một đêm mùa thu khi những con ngựa biển quay lại.

Mumi không còn cảm giác sợ hãi nữa khi đi ra bãi biển với ngọn đèn bão. Cậu đã quen với Quỷ Đông và thấy đúng ra nó phiền toái nhiều hơn là nguy hiểm. Mumi không biết chắc mình ra bãi biển vì Quỷ Đông hay cậu vẫn hi vọng ngựa biển sẽ quay lại. Cậu chỉ tỉnh dậy hằng đêm khi trăng lên và thấy cần phải đi.

Quỷ Đông luôn luôn xuất hiện. Nó đứng hơi xa ngăn nước một quãng và dõi mắt theo sự di chuyển của ngọn đèn. Khi Mumi tắt đèn, nó lặng lẽ chuôi vào bóng tối và Mumi đi về nhà.

Nhưng mỗi đêm, Quỷ Đông lại đến mỗi gần hơn. Đêm nay nó ngồi chờ trên bãi cát.

Mumi dừng lại nơi bụi tổng quán sủi và để đèn bão xuống đất. Quỷ Đông phá lệ, đi lên bãi biển; nó làm sai. Nó

không có việc gì làm trên hòn đảo. Nó nguy hiểm với tất cả mọi loài, những gì sống và lớn lên.

Cả hai đứng im đối diện nhau như thường lệ. Nhưng cặp mắt của Quỷ Đông từ từ rời khỏi ngọn đèn và nó nhìn thẳng vào Mumi. Trước đây, nó chưa bao giờ làm điều này cả. Một cặp mắt rất lạnh lùng và đáng sợ. Trăng trôi qua giữa các đám mây, sáng lên rồi tắt, bờ biển đầy ắp những cái bóng đang chạy trốn.

Lúc ấy ngựa biển phi đến từ phía mũi đảo. Chúng không **mảy** may để ý gì đến Quỷ Đông, chúng đuổi nhau dưới ánh **trắng**, chúng bắn cầu vồng vào không khí, và phóng qua đó **trên** những cái móng ngựa bé xiu. Mumi nhìn thấy một con đã bị rơi mất một chiếc móng, vì nó chỉ có ba chiếc. Nó đúng là ngựa hoa, trên bộ lông mượt như nhung có những bông như kiểu hoa cúc, nhỏ hơn ở cổ và chân. Đúng ra có lẽ chúng là hoa huệ nước, nói theo một cách hoa mĩ hơn. Ngựa biển chạy qua chiếc đèn bão và làm chiếc đèn đổ xuống cát.

- Cậu làm hỏng ánh trắng của tớ! Ánh trắng của tớ! - Con ngựa nhỏ bé hét lên.

- Ôi, tớ xin lỗi, - Mumi nói và vội vàng tắt đèn bão. - Tớ nhặt được chiếc móng của cậu...

Ngựa biển đứng chững lại và ngoảnh đầu sang một bên.

- Nhưng đáng tiếc là tớ đã tặng nó cho mẹ tớ, - Mumi nói tiếp.

Ánh trắng vụt tắt, tiếng vó ngựa lại vang lên và Mumi nghe thấy tiếng cười của con ngựa.

- Cậu nghe thấy không? Cậu có nghe thấy không? - Chúng hỏi nhau. - Cậu ta tặng cho mẹ rồi! Tặng cho mẹ! Tặng cho mẹ!

Chúng phóng đến phía Mumi và lao ngang qua cậu, bờm của chúng chạm vào mồm cậu mềm mại và hơi giống cỏ xốp.

- Tớ có thể đòi lại nó! Cậu có thể trở lại để lấy! - Mumi hét lên trong màn đêm.

Trăng lại hiện ra. Mumi nhìn thấy những con ngựa **hiển** lao vào biển, bồm tung ra xung quanh như những chiếc váy màu trắng bạc. Trông chúng đúng là như vậy. Một con quay đầu lại và hét to từ đằng xa:

- Một đêm nào đó...

Mumi ngồi bệt xuống cát. Ngựa biển đã nói với cậu. Nó đã hứa sẽ quay lại. Trăng có thể sẽ sáng nhiều đêm nữa nếu như trời không có mây. Và cậu sẽ lưu ý không thắp đèn bão.

Mumi chợt cảm thấy lạnh ở đuôi và vùng cát xung quanh cậu đã đóng băng. Lúc ấy cậu mới nhận ra đây là chỗ Quỷ Đông vừa đứng.

Đêm hôm sau Mumi đi ra bãi biển không mang theo đèn bão. Trăng đang khuyết dần. Khi trăng hoàn toàn không lên nữa, chắc ngựa biển xuất hiện và đùa nghịch ở đâu đó. Cậu biết điều đó và có linh cảm như vậy.

Mumi mang theo chiếc móng màu sáng bạc của ngựa biển. Thật là khó khăn khi cất tiếng xin lại nó. Mồm cậu đỏ bừng và giọng lạc hẳn đi. Mumi Mẹ lấy chiếc móng treo trên đỉnh xuống mà không hỏi gì.

- Mẹ đã đánh bóng nó bằng xi màu bạc, - Mumi Mẹ nói.
- Con có thấy nó sáng bóng lên rất nhiều không.

Chỉ có vậy, và bà nói với giọng như thường ngày.

Mumi lẩm bẩm rằng cậu sẽ tặng mẹ cái gì đó khác thay cho chiếc móng rồi cụp đuôi lại giữa hai chân và bỏ đi. Cậu chẳng thể giải thích thêm cho Mumi Mẹ về chuyện con ngựa biển ấy, đơn giản là không thể. Giá mà cậu có thể tìm

được vài vỏ sò. Các bà mẹ chắc chắn thích vỏ sò hơn móng của ngựa biển. Đối với ngựa biển việc lấy một ít vỏ sò to hơn và đẹp hơn từ dưới đáy biển lên chỉ là chuyện nhỏ. Giá như bây giờ ngựa biển quan tâm đến các bà mẹ nhỉ? Có lẽ không hỏi thì tốt hơn.

Nó không đến.

Trăng đã lặn và ngựa biển không đến. Đúng là nó đã nói “một đêm nào đó” chứ không phải “đêm hôm sau”. Một đêm nào đó có thể là bất cứ đêm nào. Mumi ngồi và dùng tay bóp cát, cậu rất buồn ngủ.

Bỗng từ đằng xa Quỷ Đông xuất hiện, dĩ nhiên. Nó lướt đi trên nước trong màn sương lạnh của mình giống như tâm địa xấu xa và bước lên bãi biển.

Mumi bỗng trở nên hết sức bức tức.

- Biển đi! - Cậu hét lên. - Biển đi! Cậu quấy rầy chúng tớ! Tớ không có thời gian dành cho cậu!

Quỷ Đông đi tới gần hơn trên bãi biển.

Mumi đi đến chỗ bụi tổng quán sưởi và hét:

- Tớ không có đèn cho cậu đâu! Tớ sẽ không thắp đèn nữa. Đừng đến đây, đây là đảo của bố tớ!

Mumi lùi lại xa hơn rồi quay người và bắt đầu bỏ chạy. Những cây dương lá rung xung quanh cậu rung rinh và xào xạc như trong bão cứ như chúng biết được Quỷ Đông đang đến đảo.

Khi đã nằm trên giường, Mumi còn nghe tiếng rú của Quỷ Đông và tiếng rú nghe gần hơn trước. Hi vọng nó

không đến đây, Mumi nghĩ. Chẳng nào không ai nhận thấy nó. Nó hú như còi báo hiệu cho tàu đi trong sương mù... Mình biết có kẻ đã nói mình là thằng ngốc và đó là điều tồi tệ nhất.

* * *

Muy Tí Hon nằm dưới cây thông nghiêng nghiêng bên rìa lùm cây lắng tai nghe. Nó kéo râu ken sát quanh mình và huýt sáo vẽ suy nghĩ.

Bây giờ cậu ta lái sự việc thành chuyện rắc rối, Muy Tí Hon nghĩ. Đây là điều xảy ra khi nuông chiều Quỷ Đông và nghĩ rằng có thể kết bạn với ngựa biển. Tội nghiệp.

Nó chợt nhớ đến những con kiến và cười một mình rất khoái chí.

V

Sương mù

Quả là Mumi Mẹ không nói điều gì nguy hại và cũng không muốn Mumi Bố phiền lòng. Thật thế mà! Dĩ nhiên Mumi Bố cũng không nhớ chính xác những gì Mumi Mẹ nói. Nhưng hình như là bây giờ gia đình không cần thêm cá nữa.

Trước tiên, bà không quá trầm trồ khen con hauki. Nhà không có cân, nhưng ai cũng có thể ước lượng được rằng con cá nặng hơn ba cân, hay ít nhất hai cân. Nếu cố gắng kiếm đủ thức ăn cho gia đình và vì thế ngày nào cũng chỉ giật lên những con ahven thôi thì sẽ biết hauki là gì, đó là trường hợp hiếm có. Hơn thế nữa Mumi Mẹ còn nói gì đó vớ vẩn về cái mũ.

Như thường lệ Mumi Mẹ ngồi bên cửa sổ và vẽ rất nhiều hoa lên cửa kính. Hoa chen hoa kín đặc các ô cửa. Chợt Mumi Mẹ nói như chỉ nói với mình rằng bà không biết phải để cá mà Mumi Bố mang về vào chỗ nào. Hoặc là

nhà không còn chiếc thau nào để muối chúng. Hay có thể thay thế bằng cách thưởng thức món cháo đại mạch. Đại loại như vậy.

Mumi Bố gác cần câu lên tường và đi ra ngoài. Ông đi bộ dọc theo mép nước quanh hòn đảo, nhưng không đi đến mũi đảo của người đánh cá.

Trời hôm nay đầy mây và lặng gió. Khó khăn lắm mới nhận ra mặt nước phập phồng sau ngọn gió đông, nước xám như bầu trời và trông mượt mà như thảm lụa. Dăm ba con ngỗng biển bay là là sát mặt nước với tốc độ rất nhanh, cứ như chúng đang rất bận. Rồi mọi vật lặng yên trở lại. Mumi Bố bước đi, một chân giẫm lên đá, chân kia bước trên cát, đuôi kéo lê trong nước. Chiếc mũ của người canh hải đang sụp xuống tới mũi và ông tự hỏi không biết liệu có bão nổi lên hay không. Một cơn bão rất mạnh. Cần phải chạy vòng quanh để cất giấu đồ đạc và xem các thành viên của gia đình có bị bão cuốn đi không. Cần phải leo lên đỉnh ngọn tháp và đo sức gió... rồi leo xuống và bảo: gió mạnh cấp mười ba. Chúng ta cần phải bình tĩnh. Không có việc gì phải lo sợ cả...

Muy Tí Hon đang cố bắt những con cá gai trong nước mặn.

- Sao bác không đánh cá nữa? - Con bé hỏi.

- Bác thôi rồi, - Mumi Bố đáp.

- Chắc là sẽ thấy thoải mái mà, - Muy Tí Hon nói. - Câu mãi rồi cũng thấy rất chán bác nhỉ.

- Cháu nói đúng đấy, - Mumi Bố ngạc nhiên công nhận.
- Quả là rất chán. Không hiểu sao bác không nhận thấy điều đó từ trước.

Ông đi đến ngồi vào chỗ ngồi riêng của người canh hải đăng và nghĩ: “Mình phải làm điều gì đó khác, điều gì đó hoàn toàn mới và thật đáng kể.”

Nhưng ông không biết mình muốn gì. Ông thấy hoang mang và lúng túng. Giống như một lần cách đây đã lâu, khi con gái của Kamsu kéo cái thảm dưới chân ông. Hay giống như đôi khi ngồi hệt xuống bên cạnh ghế. À, không, không phải như thế. Mà là giống như khi ông bị lừa.

Trong khi ngồi nhìn mặt nước biển xám xịt không muốn có bão, Mumi Bố nhận thấy mỗi lúc một rõ hơn rằng mình đã bị lừa.

- Hãy đợi, - ông thầm nhủ. - Cần kiên nhẫn, mình sẽ làm sáng tỏ điều này...

Ông không biết mình ám chỉ biển, đảo hay hồ nước. Có lẽ ông muốn nói đến tháp hải đăng và người canh tháp. Dù sao ông thấy mình như đang hăm dọa ai đó. Ông lắc cái đầu đang ngạc nhiên và đi ra ngồi bên bờ hồ nước đen. Ở đây ông tiếp tục nghĩ ngợi, hai tay chống cằm. Thỉnh thoảng những con sóng cuộn lên trên bờ cát rồi biến mất dưới mặt biển như một chiếc gương đen.

Tại nơi này bão đã dồn đuổi những con sóng quanh đảo suốt hàng trăm năm nay, Mumi Bố nghĩ. Những mảng bân, những tảng củi rêu và những thanh gỗ nhỏ được sóng xô

dạt vào bờ rồi lại bị kéo ra ngoài biển không ngớt... Cho đến một hôm... Mumi Bố ngẩng đầu lên và một ý tưởng hết sức thú vị chợt nảy ra trong đầu ông.

Nếu như vào một ngày đẹp trời có vật gì đó nặng bị rơi xuống đáy biển rồi lăn vào hồ nước đen và vĩnh viễn nằm yên ở đấy thì sao?

Mumi Bố đứng dậy. Một hòm báu vật chăng? Hay một hòm rượu lậu? Hay bộ xương của tên cướp biển? Cái gì cũng có thể! Khắp hồ có thể chất đầy những thứ không thể tin được lắm!

Mumi Bố cảm thấy hết sức thích thú. Bỗng nhiên, tất cả những gì đang ngủ yên trong đầu ông bắt đầu thức dậy, kích thích da thịt, giống như một nguồn suối thép tuôn chảy trong dạ dày buộc ông phải hành động. Ông vội chạy về nhà, nhảy qua hai bậc thang mỗi bước, mở mạnh cửa và gọi:

- Nghe đây! Bố vừa nảy ra một ý tưởng!

- Thật không? - Mumi Mẹ hỏi to từ dưới bếp. - Ý tưởng có vĩ đại không?

- Một ý tưởng vĩ đại, - Mumi Bố đáp. - Cực kì vĩ đại. Mình ngồi xuống đây, bố sẽ nói cho nghe.

Mumi Mẹ ngồi lên cái thùng rỗng và Mumi Bố bắt đầu kể ông đã nghĩ ra điều gì. Sau khi nghe Mumi Bố kể xong, Mumi Mẹ nói:

- Không thể nào tin được. Chỉ có bố mới nghĩ ra được điều như vậy. Dưới hồ có thể có bất cứ cái gì!

- Đúng thế, - Mumi Bố nói. - Cái gì cũng có thể có.

Rồi cả hai cùng nhìn nhau và cười. Sau đó Mumi Mẹ hỏi:

- Khi nào bố bắt đầu đi tìm?

- Tất nhiên là ngay bây giờ rồi, - Mumi Bố đáp. - Bố sẽ làm một cái bừa chắc chắn. Nhưng trước hết phải xem hồ sâu thế nào. Chúng ta phải tìm cách đưa thuyền vào trong hồ. Mình biết đấy, nếu cố kéo mọi thứ dọc theo ghềnh đá lên trên, nó có thể rời ra và rơi xuống hồ. Và điều quan trọng là phải trụ được ở giữa hồ. Hiển nhiên là những thứ tốt nhất nằm ở đây.

- Bố có cần giúp gì không? - Mumi Mẹ hỏi.

- Không, không, - Mumi Bố đáp dứt khoát. - Việc này là của bố. Bây giờ bố cần một cái dây dọi...

Ông leo lên chiếc thang sắt, đi qua cái cửa sập và chỗ đặt ngọn hải đăng mà không để ý gì đến ngọn hải đăng rồi trèo xuống gác xép tối om. Lát sau ông quay lại với sợi dây trong tay và hỏi:

- Mình có cái gì có thể làm quả dọi được không?

Mumi Mẹ chạy vào bếp và cầm ra chiếc bàn là đưa cho Mumi Bố.

- Tốt quá. Cám ơn mình, - Mumi Bố nói rồi bước qua cửa đi ra ngoài.

Mumi Mẹ nghe thấy tiếng chân Mumi Bố nhảy cách quãng qua hai bậc cầu thang, rồi tất cả im ắng trở lại. Mumi Mẹ ngồi xuống cạnh bàn và cười.

- Thật là thú vị, - bà nói. - Thật buồn cười!

Mumi Mẹ vội vàng nhìn quanh, dĩ nhiên bà không thấy ai có thể nghe được bà đã nói một từ không phải.

Mumi nằm xuống bãi trống và ngắm nhìn lá dương lung lay trên tán cây. Những chiếc lá đã bắt đầu chuyển màu vàng và trông chúng còn đẹp hơn.

Bây giờ cậu có ba con đường bí mật trong nhà của mình, lối vào chính, lối đi trong bếp và một lối đi khẩn cấp khi cần thiết. Cậu đã cẩn mẫn che kín những bức tường xanh của ngôi nhà với những cành cây được bện lại với nhau và kiến tạo khoảng trống thành nơi dành riêng cho mình.

Mumi không còn nghĩ gì đến lũ kiến vàng mà giờ đây đã trở thành một phần đất bên dưới cậu nữa. Mùi dầu hỏa cũng đã tan vào trong gió và những chồi hoa mới một lúc nào đó sẽ đâm lên thay thế cho những cây hoa đã chết úng vì dầu. Mumi nghĩ rằng xung quanh bụi rậm hàng vạn con kiến vàng nhỏ bé hạnh phúc đang say sưa thưởng thức đường. Mọi thứ đang diễn ra như chúng vốn thế.

Không, Mumi nghĩ đến ngựa biển. Điều gì đó đã xảy ra với cậu. Cậu đã biến thành một Mumi khác với những suy nghĩ hoàn toàn khác và cậu hài lòng khi chỉ có một mình. Bây giờ cậu vui đùa với những ý nghĩ trong đầu và cảm thấy hấp dẫn hơn bất cứ điều gì. Cậu đùa giỡn với những suy tưởng liên quan tới mình và ngựa biển, với những ý nghĩ về ánh trăng đã trở nên sáng rõ hơn rằng phía sau chúng là bóng đen của Quỷ Đông. Cậu biết rằng Quỷ Đông

luôn luôn hiện diện ở đâu đó. Nó rú lên vào ban đêm. Nhưng điều ấy không nguy hiểm gì. Mumi nghĩ vậy.

Cậu gom nhặt quà cho ngựa biển: những viên đá và mảnh kính đẹp mà biển đã mài nhẵn thành đồ trang sức cùng với những cục đồng sáng bóng lấy từ tủ của người gác hải đăng. Cậu tưởng tượng ra ngựa biển sẽ nói gì khi cậu trao những món quà đó cho nó và cậu chuẩn bị một cuộc hội thoại hết sức thông minh và lãng mạn.

Cậu đợi tuần trăng mới.

Mumi Mẹ đã sắp xếp gọn gàng các thứ mà cả nhà mang theo từ đất liền từ khá lâu. Bây giờ bà không phải quét dọn nhiều vì ở xa ngoài biển như thế này không có nhiều bụi bặm và cũng không cần quan trọng hóa việc quét dọn. Việc chuẩn bị bữa ăn cũng dễ dàng, đơn giản nếu như lưu ý. Ngày trôi qua lâu hơn một cách khác thường.

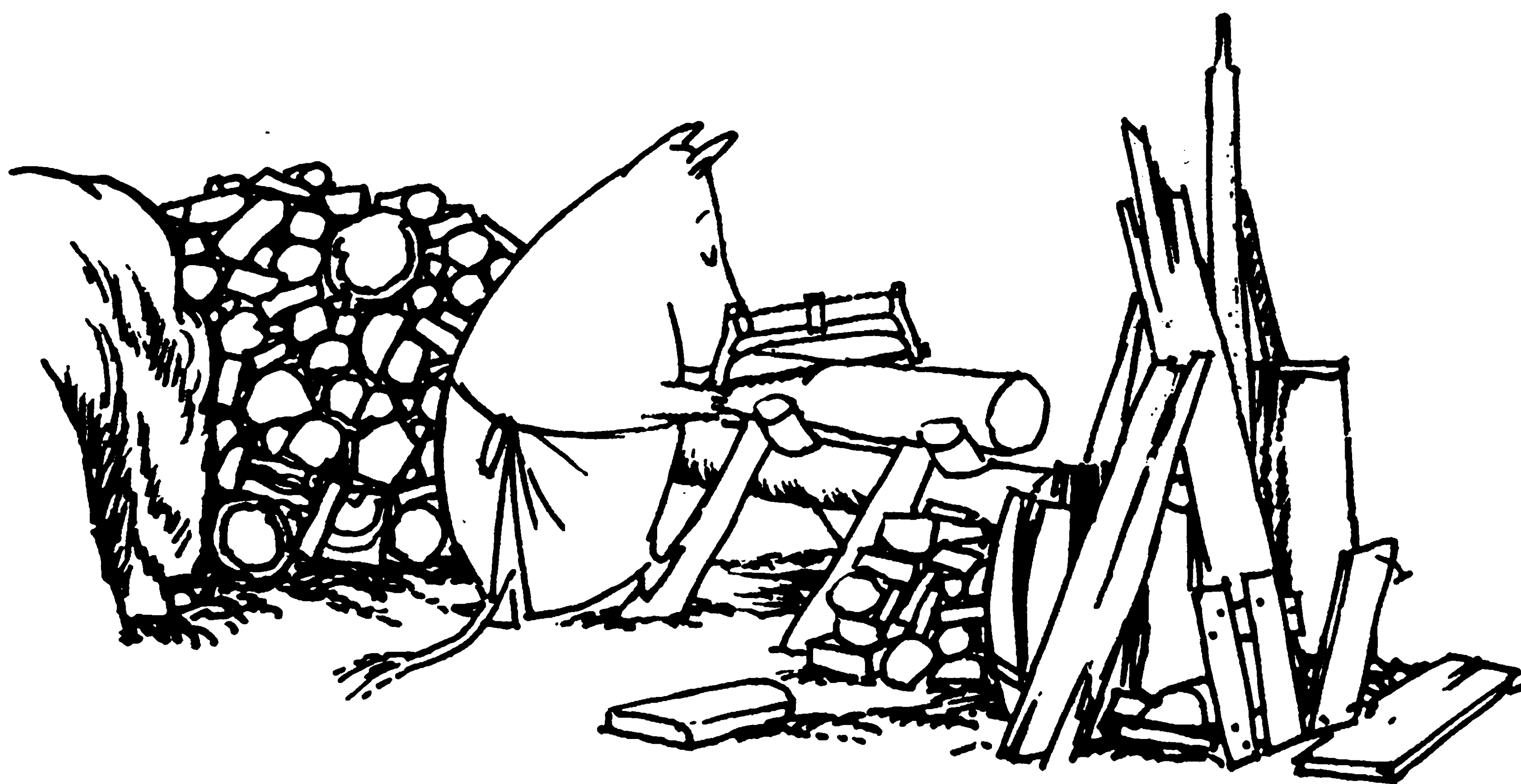
Mumi Mẹ không thích trò chơi ghép hình vì nó khiến bà cảm thấy cô đơn hơn.

Nhưng một hôm Mumi Mẹ bắt đầu gom củi. Bà nhặt hết những cành nhỏ mà bà nhìn thấy, nhặt tất cả những cái mà nước biển đã dôn về trên bãi biển. Dần dần bà chất thành một đống to củi rêu và cành cây. Điều thú vị là cùng với nhặt củi bà đã dọn dẹp hòn đảo sạch sẽ, khi làm việc đó bà cảm thấy hòn đảo giống như một khu vườn cần được dọn dẹp và sắp xếp cho gọn, đẹp.

Bà mang tất cả củi đến chỗ hàng rào chắn gió ở dưới bờ đá của tháp hải đăng. Ở đấy bà đóng gỗ lại thành một chiếc

giá cửa. Nó không được ngay ngắn lắm nhưng cũng dùng tốt nếu lấy tay giữ.

Mumi Mẹ cửa trong tiết trời ẩm áp và u ám. Bà đo đạc cẩn thận từng cái để chúng có cùng độ dài nhau và sắp xếp chúng thành vòng cung xinh xắn xung quanh mình. Bức tường gỗ đã cao hơn lên, cuối cùng Mumi Mẹ đứng cửa trong một chỗ nhỏ, nơi đem lại cho bà cảm giác hết sức an toàn. Những cành khô được bà mang vào trong làm củi nhóm lửa, còn những súc và tấm to bà không chẻ nhỏ ra được. Bởi vì từ trước tới nay bà chưa bao giờ thạo dùng rìu hay búa.

Bên cạnh bức thành bằng gỗ có một cây thanh lương trà⁽¹⁾ nhỏ mà Mumi Mẹ rất thích. Nó nhỏ nhưng có cơ man nào là quả và quả đã chuyển sang màu đỏ thắm. Mumi Mẹ xếp những tấm ván và súc gỗ đẹp dưới cây thanh lương trà.

(1) Một loài cây bụi, có hoa trắng rất đẹp.

Bà rất am tường về cây cối, bà biết cây nào là sồi, cây nào là phượng và nhận ra thông cho nhựa thơm, thông lá dày và cây dái ngựa. Tất cả các loại này có mùi khác nhau và đem lại cảm giác khác nhau khi tiếp xúc bằng tay. Chúng đã đến đây với bà qua một chặng đường dài.

- Phượng và hoa hồng, - Mumi Mẹ đặc chí lâm bầm và tiếp tục cửa.

Những người khác nhìn thấy Mumi Mẹ đang cửa và hình dáng bà dần khuất sau hàng rào gỗ. Lúc đầu Mumi Bố cảm thấy khó chịu và muốn tự mình thu gom gỗ. Nhưng Mumi Mẹ đổi và nói:

- Đó là việc của mẹ. Mẹ cũng muốn làm.

Cuối cùng đồng gỗ cao đến mức chỉ còn nhìn thấy tai Mumi Mẹ. Nhưng bà vẫn tiếp tục cửa và vào mỗi buổi sáng bà lại đi quanh đảo thu gom những mảnh ván mới.

Vào một buổi sáng trời u ám và tĩnh lặng, Mumi Mẹ tìm thấy trên bãi biển một vỏ sò. Đó là một vỏ sò tròn khum rõ to, phía trong màu tím và nâu nhạt với những chấm đen bên ngoài.

Mumi Mẹ vừa vui mừng vừa ngạc nhiên. Vỏ sò nằm trên cát mặc dù mực nước biển không dâng lên cao suốt một tuần nay. Hơi xa hơn một chút bà tìm thấy một vỏ sò trắng, loại vỏ sò mà người ta thường rải xung quanh vườn hoa. Quả thật, vỏ sò nằm rải rác nhiều nơi trên bãi biển, to cũng có, nhỏ cũng có, và điều đáng nói nhất là trên một vỏ sò có dòng chữ nhỏ màu đỏ thẫm: *"Kỉ niệm bờ biển phía tây"*.

Mumi Mẹ càng thấy ngạc nhiên hơn và nhặt hết sạch vỏ sò cho vào tạp dề. Rồi bà mang chúng đến cho Mumi Bố lúc này đang kéo bừa ở hồ nước đen xem.

Mumi Bố đang nằm sấp nhìn xuống nước sâu, từ trên đỉnh vách đá trông ông bé tẹo. Thuyền đang trôi và hai mái chèo kéo lê trong nước.

- Bố lên xem này! - Mumi Mẹ gọi.

Mumi Bố chèo thuyền vào bờ.

- Bố xem, vỏ sò thứ thiệt này! - Mumi Mẹ nói. - Chúng nằm ở mãi phía trên bãi cát, chỗ hôm qua không hề thấy có gì cả!

- Lạ quá, - Mumi Bố nói và hất bã thuốc trong tàu ra tảng đá. - Đây là điều bí ẩn không lí giải được của biển. Thỉnh thoảng bố bị choáng ngợp khi nghĩ đến những con đường bí ẩn của biển. Mình nói là chúng nằm mãi trên cao nơi bãi biển và hôm qua không thấy có gì à? Phải rồi, điều đó nói lên rằng nước biển có thể dâng lên cao hàng mét rồi rút xuống trong vòng mấy giờ. Mặc dù ở đây chúng ta không có thủy triều như ở phương nam. Điều này rất là thú vị. Còn dòng chữ kia hé lộ rất nhiều khả năng.

Ông nhìn Mumi Mẹ một cách nghiêm trang rồi nói:

- Mình biết đấy, những điều như thế này bố phải tìm hiểu kĩ và có lẽ viết một cuốn sách. Tất cả những gì liên quan đến biển, bố muốn nói biển cả rộng lớn ấy. Bố cần hiểu rõ về biển. Những câu đố thuyền, các luồng lạch và cá và những thứ tương tự là dành cho những kẻ thấp bé, thô vụng không

đảm đương được những điều thực sự to lớn. - Ông nhắc lại một cách trịnh trọng: - Những điều lớn lao. Nghe rất thú vị. Cái hồ ấy đã khiến bố nghĩ về những điều đó.

- Nó có sâu không? - Mumi Mẹ trợn tròn mắt hỏi.

- Sâu lắm, - Mumi Bố đáp. - Khó khăn lắm dây dọi mới chạm được tới đáy. Hôm nay bố kéo lên được cái thùng sắt này. Nó cho thấy rằng giả thiết của bố là đúng.

Mumi Mẹ gật đầu. Sau một lát im lặng, bà nói tiếp:

- Thôi, mẹ đi rải những vỏ sò này quanh vườn hoa của mình đây.

Mumi Bố không nói gì. Ông đang chìm trong những suy tưởng cao xa.

* * *

Vào lúc đó Mumi đang đốt một cái hộp rỗng đã từng đựng rất nhiều vỏ sò trong bếp nấu của Mumi Mẹ. Mumi không cần giữ nó vì cậu đã lấy hết vỏ sò ra. Cậu tìm thấy nó từ ngăn kéo cuối cùng của cái tủ mà Mumi Mẹ không muốn động đến vì nó rõ ràng là tủ cá nhân của người gác hải đăng.

Cái thùng sắt đã hỏng và han gỉ, bên trong chắc chưa từng chứa cái gì quý hơn nhựa thông hay dầu. Nhưng đó là chứng cứ. Hồ nước đen là cái tủ bí mật, nơi giấu đồ của biển. Mumi Bố tin tưởng một cách mãnh liệt rằng: Những thứ được cất giấu đang chờ đợi ông dưới đáy hồ sâu. Và nó có thể là bất cứ cái gì. Nhưng ông tin rằng nếu như ông vớt

được chúng lên thì ông sẽ hiểu rõ được biển và các thứ sẽ được trả lại về vị trí của chúng. Chính ông cũng vậy. Ông có cảm giác như thế.

Vì vậy Mumi Bồ rà chính giữa hồ, nơi ông bảo là sâu

không đáy, một cách rất buồn bình. Ông lần bầm một mình: “Không có đáy” và thấy sự màu nhiệm của những từ ấy chạy dọc sống lưng mình. Thông thường dây dọi dừng ở những độ sâu khác nhau. Nhưng nó cũng có thể xuống sâu mà không chạm được tới đáy cho dù Mumi Bô cố gắng hạ thấp dây. Trên thuyền chất đầy dây, chạc: dây phơi, dây câu, dây neo, và đủ loại dây nhỏ hơn mà ông nhặt được. Tất nhiên chúng được dùng cho những mục đích khác nữa. Đó là điều luôn xảy ra với dây, chạc.

Mumi Bô đưa ra nhiều giả thuyết về hố sâu dẫn tới tâm Trái Đất và tưởng tượng đó là miệng của một núi lửa đã ngừng hoạt động. Cuối cùng, ông bắt đầu viết ra những ý nghĩ của mình vào một cuốn sổ cũ có bìa quét sáp ong mà ông tìm thấy trên gác mái. Nhiều trang đầu của cuốn sổ chỉ chít những ghi chép của người gác hải đăng, những từ ngắn với khoảng trống ở giữa, giống như một mạng nhện chăng trên mặt giấy.

“Thiên Xứng đang lên một mình, Trăng đang đi

vào *Nhà thứ bảy*”, Mumi Bồ đọc. “*Sao Thổ giao hội với sao Hỏa*”(1). Có lẽ người gác hải đăng đã đón khách đến thăm hòn đảo chẳng. Điều này làm anh ta phấn khởi. Nhưng những cái khác hầu hết là các con số. Mumi Bồ không hiểu được chúng. Ông lật cuốn sổ lại và bắt đầu viết vào từ phía đó.

Trước tiên ông vẽ sơ đồ hồ nước đen, cảnh hồ nhìn từ trên xuống và nhìn ngang, rồi bắt đầu bị cuốn hút bởi những tính toán phức tạp và giải thích toàn cảnh.

Mumi Bồ không nói nhiều về việc tìm hiểu của ông nữa. Dần dần ông cũng thôi không rà quét mà thay vào đó ngồi ở chỗ riêng của người gác ngòi tháp và ngẫm nghĩ. Thỉnh thoảng ông ghi chép vào cuốn sổ cũ về đầm và biển.

Ông viết: “*Dòng nước biển là một hiện tượng thật lạ lùng và thú vị mà người ta chưa quan tâm đầy đủ*” hay “*Sự di chuyển của sóng là một hiện tượng luôn luôn lôi cuốn chúng ta...*” Sau đó ông bỏ cuốn sổ xuống và chìm vào suy tưởng.

Sương mù đã kéo đến trên đảo. Nó rón rén di chuyển trên mặt biển khiến không ai nhận ra nó đã đến từ lúc nào. Bất ngờ mọi thứ bị che phủ một màn sương xám nhạt, và cái bậc ngòi của người gác tháp như trôi đi một cách cô đơn và hiu quạnh trong sự trống vắng mờ ảo.

Mumi Bồ thích ẩn mình trong lớp sương mù. Ông đã chớp mắt một lát - rồi một con mòng biển kêu chí chóc khiến ông giật mình bừng tỉnh. Ông đứng dậy và đi vòng

(1) Những thuật ngữ trong chiêm tinh học.

quanh đảo nghĩ ngợi mông lung về dòng chảy của biển và gió, khởi nguồn của mưa và bão, về vực sâu nơi đáy biển không ai có thể đo được.

Mumi Mẹ nhìn thấy Mumi Bố hiện ra trong sương mù rồi lại bị che khuất, mồm của ông chúi vào bụng và chìm trong suy tưởng. Bà nghĩ: “Bố đang thu thập tư liệu. Bố nói thế mà. Chắc cuốn sổ của bố đầy ắp tư liệu rồi. Rồi sẽ rất thú vị khi bố thu thập xong đủ mọi thứ.”

Mumi Mẹ lấy ra năm cái kẹo và để lên một đĩa con. Rồi bà mang nó đến để lên gờ đá mà Mumi Bố ngồi để động viên ông.

* * *

Mumi nằm trong bụi cây, mồm nhô ra phía trên vũng nước mưa của mẹ. Cậu ta nhúng chiếc móng ngựa biển xuống nước nâu, trong và nhìn màu sáng bạc chuyển sang màu vàng như thế nào. Những cành dâu quạ và ngọn cỏ in hình trong nước tạo nên một phong cảnh lộn ngược thu nhỏ. Các chạc cây hiện ra sáng rõ trong sương mù và có thể nhìn thấy ngay cả những con vật nhỏ bé nhất chạy đi chạy lại.

Nhu cầu nói về ngựa biển trong Mumi tăng lên mãnh liệt hơn. Giá như có thể được miêu tả hình dáng của nó. Hay chỉ là đàm đạo về ngựa biển nói chung.

Bây giờ có hai con vật tí hon đang bò trên một ngọn cỏ. Mumi chạm ngón tay xuống mặt nước làm phong cảnh thu nhỏ biến mất. Cậu nhồm dẩy rồi trườn về phía bụi cây. Bên

rià của bụi cây có một lối đi hẹp, rêu bị đè bẹp chắc dẫn đến chỗ ở của Mui Tí Hon. Mui Tí Hon ở nhà vì nghe có tiếng động mạnh.

Mumi tiến lên phía trước một bước. Ước muốn mãnh liệt được giải bày với ai đó giống như xương mắc trong cổ họng cậu. Cậu cúi thấp người và đi phía dưới các cành cây. Mui Tí Hon ngồi đấy, thu mình lại như một cuộn len.

- Rõ ràng là cậu có nhà, - Mumi nói một cách vụng về.

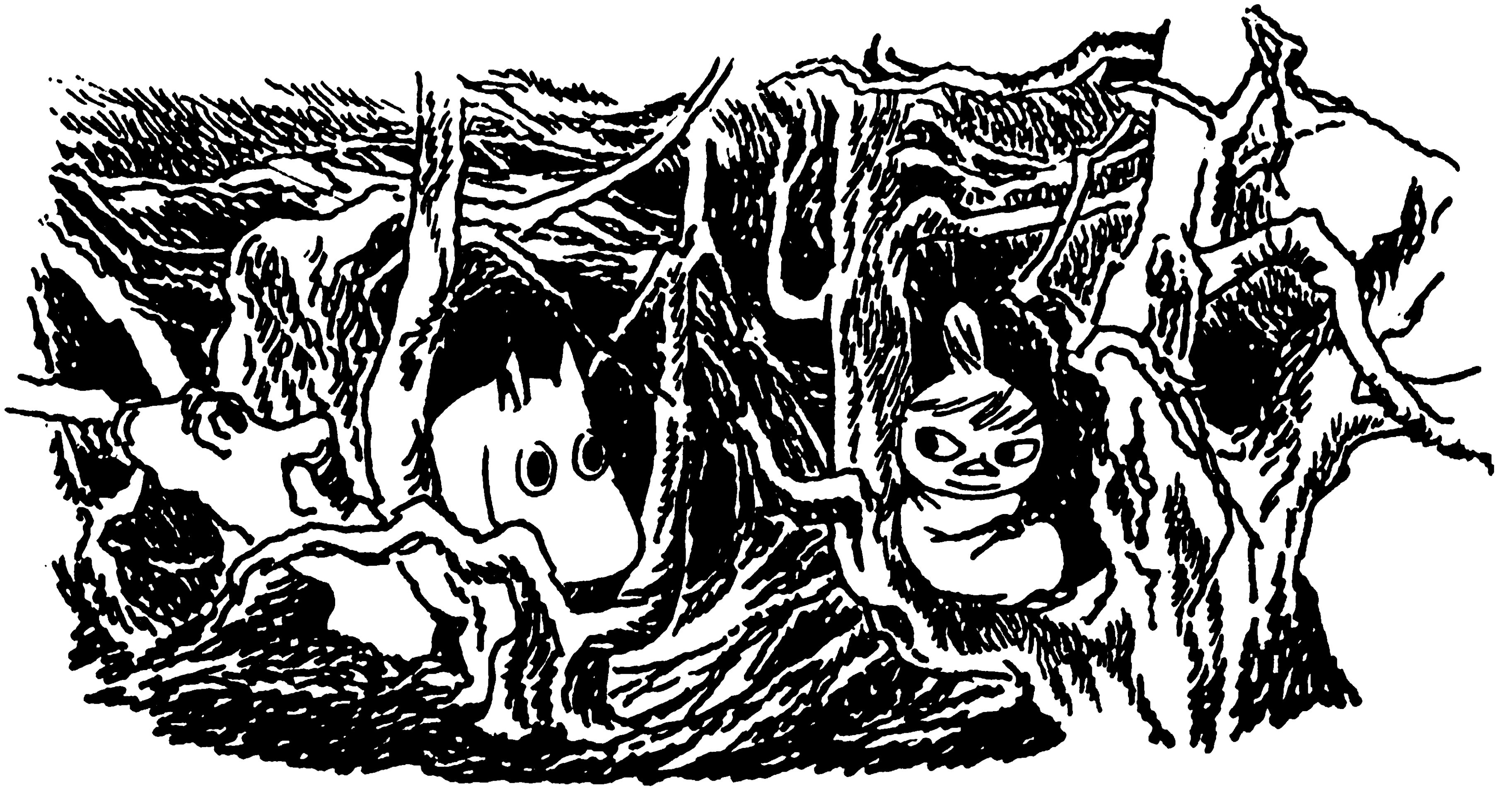
Cậu ta ngồi xuống đám rêu và nhìn Mui Tí Hon chăm chăm.

- Cậu cầm cái gì trong tay đấy? - Mui Tí Hon hỏi.

- Không gì cả, - Mumi đáp và làm hỏng sự mở đầu câu chuyện. - Tổ chỉ tình cờ đi qua.

- Hề, - Mui Tí Hon kêu lên.

Mumi nhìn hết chỗ này rồi quay sang chỗ khác để tránh cái nhìn dò xét của Mui Tí Hon. Mui treo chiếc áo mưa của nó trên cành cây. Một cốc mạn và nho khô. Chai nước quả...

Mumi nhồm lên và nhoài người về phía trước. Xa hơn phía dưới các cành cây, mặt đất phủ đầy lá thông nâu nhẵn thín, và theo như mắt cậu có thể nhìn thấy được trong sương mù thì ở đấy có một hàng cây thánh giá nhỏ. Chúng được làm bằng những cây gậy gãy buộc lại với nhau bằng dây buộc thuyền.

- Cậu làm cái gì thế kia? - Mumi kêu lên.

- Cậu có nghĩ đấy là nơi tở chôn kẻ thù của tớ không? - Mui Tí Hon nhe răng cười hỏi. - Đấy là những nấm mồ của chim. Ai đó đã chôn hàng tá chim ở đấy.

- Cậu biết điều ấy từ đâu? - Mumi hỏi.

- Tớ nhìn thấy, - Mui Tí Hon đáp. - Những bộ xương nhỏ giống như cái mà bọn mình tìm thấy cạnh tháp hôm mới đến ấy. Hẳn cậu chưa quên “*Sự trả thù của những bộ xương bị bỏ quên*”.

- Đấy là người gác hải đăng, - Mumi nói sau một lúc lâu im lặng.

Muy Tí Hon gật đầu khiến búi tóc trên đầu nó rung rinh.

- Chắc chắn chúng bay tới luồng ánh sáng của ngọn hải đăng, - Mumi nói một cách chậm rãi. - Loài chim thường làm như vậy và thế là chúng tự giết mình.

- Có thể mỗi buổi sáng người gác tháp hải đăng thu gom chúng. Và số chim chết ngày một nhiều lên. Rồi một ngày ông ta tắt ngọn hải đăng và bỏ đi...

- Nhưng như thế thì thật đáng sợ! - Mumi hét lên.

- Điều đó xảy ra lâu rồi, - Muy Tí Hon vừa nói vừa ngáp.

- Và ngọn hải đăng giờ tắt ngấm rồi.

Mumi nhìn Muy, mồm nhả lại.

- Cậu không nên tiếc nuôi mọi thứ, - Muy Tí Hon an ủi. - Đi đi thôi. Tổ chợ mất một lát đây.

Khi ra khỏi lùm cây Mumi xòe tay ra và nhìn chiếc móng ngựa biển. Cậu không nói gì về con ngựa biển nhỏ bé. Nó vẫn là của riêng cậu.

* * *

Đêm không có trăng và chiếc đèn bão không thắp. Nhưng dĩ nhiên Mumi đi ra bãi biển trong bóng tối, vì cậu không thể làm khác được. Cậu cầm theo chiếc móng ngựa và quà.

Mắt Mumi giờ đã quen dần với bóng tối và cậu nhìn thấy ngựa biển hiện ra từ trong sương mù như một con vật

không có thật trong cổ tích. Cậu đặt chiếc móng ngựa biến xuống bãi cát và không dám thử mạnh.

Cái bóng đen đến gần hơn với những bước nhảy ngắn và đầu cúi xuống. Nó đặt chân vào chiếc móng một cách lơ đãng giống như phụ nữ thường làm và đợi cho chiếc móng trắng vừa khít vào chân, đầu quay ngược lại với Mumi.

- Ủ, chùm lông trán trông rất đáng yêu, - Mumi nói khe khẽ. - Tớ có một bạn có nhúm tóc trên trán. Có thể lúc nào đó cô ta đến đây... Tớ có nhiều bạn, mà có lẽ cậu sẽ thích họ.

Sự im lặng của con ngựa nhỏ bé cho thấy rằng nó không quan tâm.

Mumi thử nói lại:

- Các hòn đảo rất đẹp về đêm. Đảo này là của bố tớ, nhưng tớ không biết chúng tớ có ở đây suốt đời không. Đôi khi tớ cảm thấy đảo không thích chúng tớ, song có lẽ điều ấy sẽ hết. Điều quan trọng nhất là nó bắt đầu chấp nhận bố...

Con ngựa không nghe. Nó không muốn biết về gia đình Mumi.

Sau đó Mumi bày quà của cậu tặng ngựa biến ra bãi cát. Con ngựa tiến đến gần hơn một chút và đánh hơi các thứ, song vẫn không nói gì.

Cuối cùng Mumi tìm được điều đáng nói:

- Cậu nhảy thật tuyệt.

- Thật vậy sao? - Ngựa biến hỏi lại. - Cậu đợi tớ à? Cậu đợi phải không?

- Tớ à? - Mumi reo lên. - Tớ đợi và rất lo lắng khi thấy biển động... Tớ muốn bảo vệ cậu tránh mọi nguy hiểm! Tớ có một nơi ẩn náu của riêng mình và ở đây tớ treo một tấm hình của cậu. Ở đây không có gì khác ngoài tấm hình đó...

Ngựa biển lắng nghe một cách nghiêm trang.

- Cậu là con vật đẹp nhất mà tớ từng nhìn thấy từ trước đến nay, - Mumi nói tiếp, vừa lúc đó có tiếng rú của Quỷ Đông.

Quỷ Đông ngồi trong màn sương mù ngoài biển và rú gọi đèn.

Con ngựa nhỏ lồng lên và lao đi để lại phía sau nó một tròng cười. Tròng cười như một chuỗi ngọc trai cuốn theo khi nó phi trở lại biển.

Quỷ Đông nặng nề lê bước từ trong sương mù ra về phía Mumi. Cậu vội quay lại và chạy. Nhưng tối nay Quỷ Đông không dừng lại nơi bãi biển. Nó đi theo Mumi trên đảo, tới bụi thanh lương trà và dãy đá của ngôi tháp hải đăng. Mumi nhìn thấy Quỷ Đông đi như một khối đen khổng lồ rồi nó dừng lại, nép mình bên tảng đá và đợi.

Mumi đóng sầm cánh cửa lại phía sau. Cậu chạy lên cầu thang cuốn, trống ngực đập thình thịch. Điều đó đã xảy ra, bây giờ Quỷ Đông đã ở giữa đảo!

Mumi Bố và Mumi Mẹ không thức dậy, căn phòng tĩnh lặng. Nhưng từ cửa sổ để mở sự lo lắng và hồi hộp ủa vào, đảo rì rầm trong giấc ngủ và trở mình. Mumi nghe những chiếc lá phong rung rinh vì sợ hãi và những con hải âu bắt đầu nháo nhác kêu.

- Con không ngủ được à? - Mumi Mẹ hỏi.

Mumi đóng cửa sổ lại.

- Con mới tỉnh dậy, - Mumi đáp và leo lên giường, mũi cứng đơ.

- Trời trở lạnh hơn, - Mumi Mẹ nói. - May là mẹ đã kịp cửa... Con bị lạnh à?

- Không ạ, - Mumi đáp.

Quỷ Đông vẫn lạnh lùng đứng đấy dưới tháp hải đăng. Nó lạnh kinh khủng, lạnh đến nỗi đất chỗ nó đứng trở thành băng... Bây giờ nó lại bắt đầu hành động. Nó bò đến đe dọa Mumi và cậu ta không thể tổng khứ nó đi được. Thật không khó khăn để hình dung ra một con vật không bao giờ ấm áp, không được ai ưa thích, và hủy diệt mọi thứ ở bất cứ nơi nào nó có mặt. Thật không công bằng khi Mumi cứ luôn phải dính đến Quỷ Đông chứ không phải ai khác và không ai quan tâm đến điều đó. Không ai có thể làm Quỷ Đông ấm lên được!

- Có điều gì khiến con buồn à? - Mumi Mẹ hỏi.

- Không ạ, - Mumi đáp.

- Mai là một ngày mới dài, - Mumi Mẹ nói. - Một ngày mới, đầy dấu ấn riêng, từ sáng đến tối. Đó là suy nghĩ rất thú vị.

Một lúc sau Mumi nhận ra rằng Mumi Mẹ đã ngủ. Cậu chột gạt bỏ mọi suy nghĩ và chơi trò chơi ban đêm của mình. Lúc đầu cậu ta lưỡng lự không biết nên chơi trò “mạo hiểm” hay là “giải cứu”. Sau đó cậu chọn trò “giải cứu” vì nó

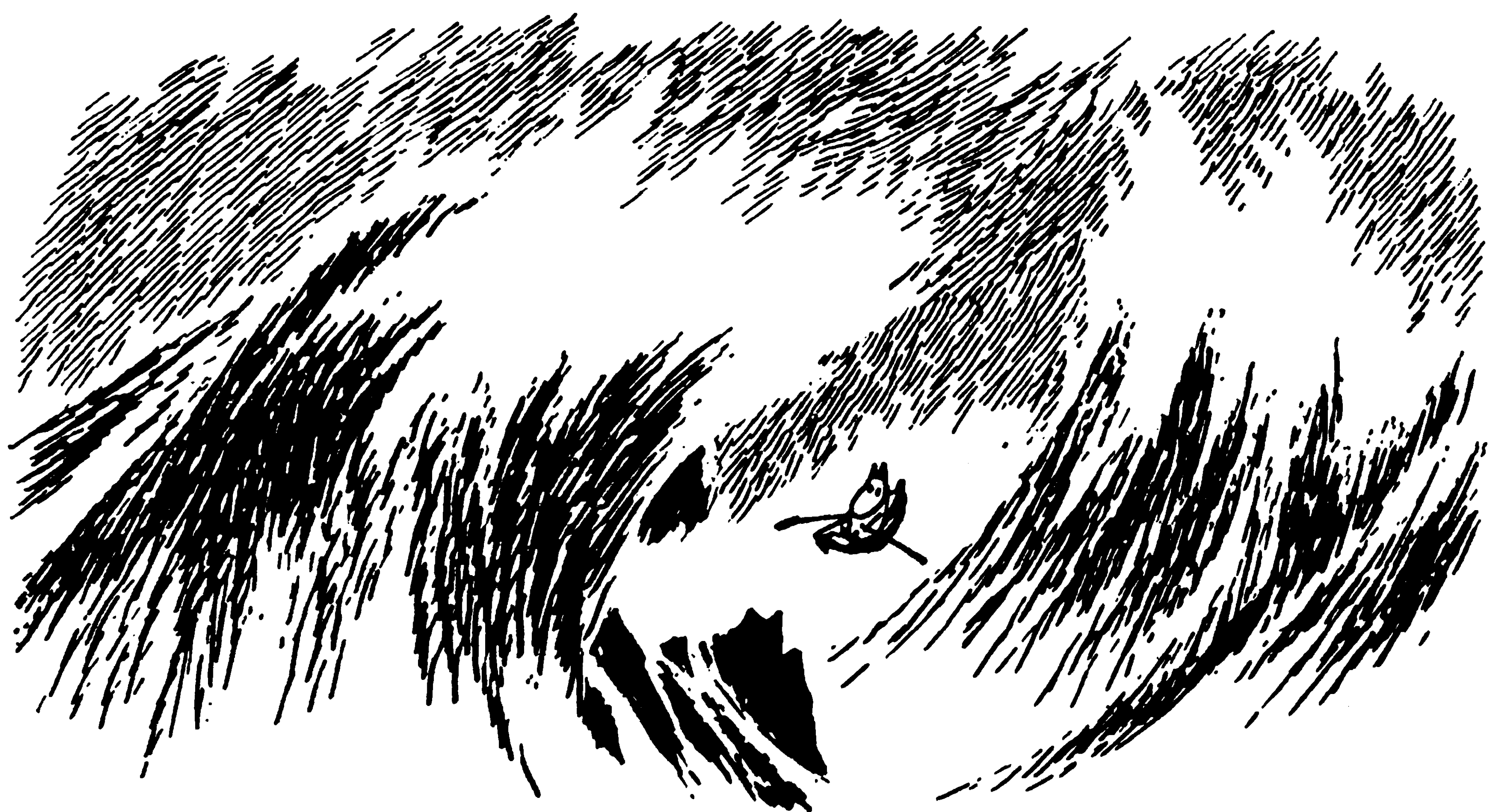
ít nhiều gần với thực tế hơn. Cậu ta nhắm mắt lại và thả cho đầu óc không nghĩ ngợi gì cả. Sau đó cậu nghĩ đến cơn bão.

Ôi, ngoài khoảng trống, bãi đá nơi bãi biển cũng như hòn đảo, gió mạnh khủng khiếp. Trên bãi biển ai đó đang chạy đi chạy lại đuổi sức, hai tay nắm chặt... không ai dám ra cứu vì không thể. Và thuyền có thể vỡ ra từng mảnh trong nháy mắt.

Lần này Mumi không cứu mẹ mà cứu ngựa biển.

Ngoài biển một con ngựa nhỏ bé móng bạc chắc đang đánh nhau với rắn biển chăng? Không, không phải. Chỉ chống chọi với cơn bão.

Bầu trời đầy ráng mỡ gà, đúng là bầu trời của bão. Mumi một mình đi ra bãi biển và cậu quả quyết chạy đến chỗ buộc thuyền... Ai cũng gọi to: Không, giữ nó lại, nó không làm được việc ấy, biển cả sẽ nuốt chửng nó mất! Nhưng cậu đẩy họ lùi lại, cậu đẩy thuyền xuống nước rồi chèo đi. Những

phiến đá nhô lên trên biển xung quanh cậu như những chiếc răng đen khổng lồ... song Mumi không hề run sợ. Mui Tí Hon hét to trên bãi biển phía sau cậu:

- Bây giờ mới biết được cậu ấy gan dạ như thế nào! Ôi, giờ tôi mới tiếc làm sao, vì đã quá muộn...

Muikunen ngậm tẩu thuốc và lầm bầm:

- Bạn cũ... Vĩnh biệt.

Nhưng Mumi tiếp tục chống chọi với bão tố để đến chỗ ngựa biển đang chơi với trong nước. Cậu ta nhấc con ngựa lên thuyền và nó nằm rũ ra ở đó. Cái bờm vàng của nó ướt đầm. Rồi Mumi đưa con ngựa lên một bãi biển rất xa và hoang vắng một cách an toàn. Con ngựa trầm trồ:

- Cậu dũng cảm vô cùng. Cậu đã dám mạo hiểm đánh đổi mạng sống của mình để cứu tớ...

Mumi cười một cách vô tư và nói:

- Tớ phải để cậu lại đây. Tớ phải đi đây, tạm biệt.

Ngựa biển nhìn Mumi một cách ngạc nhiên và thành kính.

- Nhưng tại sao? - Nó hỏi.

Mumi vẫy nhẹ tay và một mình lặng lẽ bước đi trong cơn bão, dáng nhỏ dần... Tất cả những ai có mặt trên bãi biển đều lấy làm ngạc nhiên và nói với nhau...

Nhưng lúc đó Mumi đã ngủ. Cậu thở một cách thanh thản và cuộn tròn như quả bóng trong tấm chăn ấm màu đỏ thắm.

* * *

- Tầm lịch treo tường đâu rồi nhỉ? - Mumi Bố hỏi. - Bố cần đánh dấu, nó rất quan trọng.

- Vì sao thế ạ? - Mui Tí Hon thắc mắc và trèo qua cửa sổ vào bên trong.

- Để chúng ta biết hôm nay là ngày gì. - Mumi Bố giải thích. - Chúng ta thật sai lầm khi không mang đồng hồ treo tường theo. Nhưng không thể chấp nhận được nếu chúng ta không biết hôm nay là chủ nhật hay thứ tư. Không thể sống như thế.

Mui Tí Hon hít một hơi dài qua mũi rồi thở mạnh ra qua kẽ răng theo một kiểu rất kì dị, ám chỉ: Chưa-bao-giờ-nghe-ai-nói-diên-rồ-như-thế.

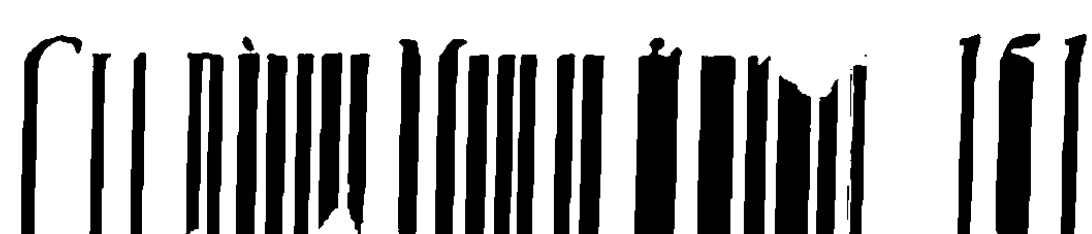
Mumi Bố hiểu con bé muốn nói gì. Vì thế ông thấy bức thêm khi nghe Mumi nói:

- Con mượn cái lịch ấy một lúc.

- Có những thứ cực kì quan trọng ở ngoài đảo, - Mumi Bố nói. - Nhất là cần phải ghi lại chính xác tất cả mọi điều trong sổ nhật kí hàng hải. Cần phải chú ý quan sát mọi hiện tượng - Không được sao nhãng điều gì cả. Thời gian, hướng gió, mực nước, mọi điều. Con phải treo tờ lịch vào chỗ cũ ngay.

- Vâng, được rồi. - Mumi nói một cách miễn cưỡng.

Cậu uống hết cà phê trong cốc của mình và leo xuống cầu thang cuốn rồi đi ra ngoài trong buổi sáng lành lạnh của mùa thu. Trời vẫn còn sương mù. Ngôi tháp hải đăng vươn lên trong sương mù xám xịt giống như một cái cột khổng lồ

và không nhìn rõ được đỉnh của nó. Ở phía trên đó chỉ có sương mù vân vũ, cuộn sóng và giữa lưng chừng ngôi tháp gia đình Mumi sống và không hiểu cậu. Mumi thấy bức bối và buồn ngủ nên ngay lúc này không thêm quan tâm gì đến Quỷ Đông, ngựa biển hay bố mẹ cậu. Đúng lúc này.

Cậu tỉnh lại một lúc trên tảng đá phía dưới ngôi tháp. Đúng rồi. Chính ra phải đoán ra ngay điều đó. Quỷ Đông đã chọn tất cả các chỗ trong vườn của Mumi Mẹ để ngồi. Cậu băn khoăn không biết nó có ngồi ở đây hàng tiếng đồng hồ không. Hi vọng không. Nhưng bụi hoa hồng đã chuyển sang màu nâu. Cậu thấy lương tâm bị cắn rứt mất một lúc, nhưng rồi cậu lại bắt đầu thấy bức và ngủ tiếp. Những ông bố! Những tờ lịch treo tường! Những dấu gạch bên lề! Làm sao một Mumi già cả có thể hiểu được rằng hình ảnh con ngựa biển là hình ảnh của Cái Đẹp mà chỉ có cậu mới nhìn thấy được.

Mumi lén vào bụi rậm và lấy tờ lịch ra khỏi cành cây. Sương mù đã làm cho nó bị ẩm và nhăn lại. Cậu ta gỡ cái viên bằng hoa di và ngồi xuống, mắt nhìn chăm chăm về phía trước, trong đầu là những suy nghĩ dờ dang lộn xộn.

Bỗng cậu chợt nghĩ ra: Mình chuyển đến đây. Họ có thể ở trong cái ngôi tháp cũ kĩ, mục nát với cái cầu thang khủng khiếp ấy và tính ngày, đếm thứ trôi qua.

Đó là một ý tưởng thú vị, mới, nguy hiểm và hấp dẫn. Nó làm thay đổi mọi thứ. Nó phác họa nên một khung cảnh rộng lớn cô đơn xung quanh Mumi, một nơi sâu muộn và có những khả năng không lường được.

Chân tê và hơi bị lạnh, Mumi mang tờ lịch về nhà và treo nó lại lên cánh cửa tủ. Ngay lập tức Mumi Bố đến và vẽ một dấu chữ thập vào một chỗ trong đó.

Mumi hít một hơi rõ dài rồi nói một cách lạnh lùng:

- Con nghĩ là con có thể sống một mình một thời gian ở nơi nào đó của riêng mình.

- Ở ngoài ư? Cũng được, - Mumi Mẹ nói một cách lãnh đạm. Bà đang ngồi bên cửa sổ ở phía bắc và vẽ một vòng hoa. - Ủ. Con có thể mang theo túi ngủ như mọi lần.

Bây giờ Mumi Mẹ vẽ cây kim ngân, những cánh lá của nó rất đẹp và phức tạp, bà hi vọng trí nhớ không phản lại bà. Cây kim ngân không mọc cạnh biển, vì nó cần khí hậu ẩm và kín gió.

- Mẹ à, - Mumi nói, cảm thấy cổ họng như nóng lên. - Lần này không như mọi lần.

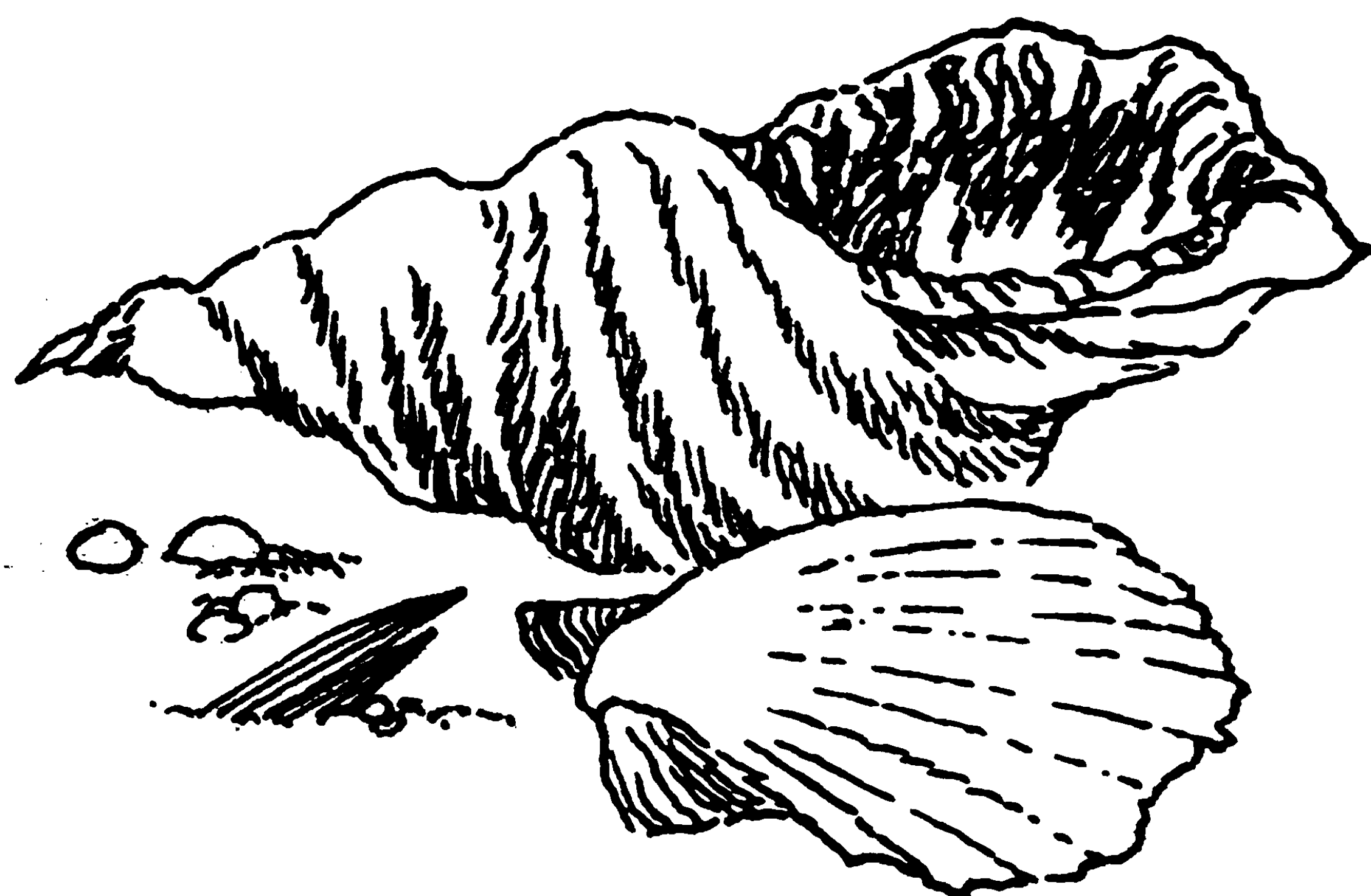
Nhưng Mumi Mẹ không nghe, mà chỉ nói một lời động viên rồi vẽ tiếp.

Mumi Bố đếm các dấu chữ thập trên tờ lịch. Có một thứ sáu ông không tin chắc lắm. Có thể ông đã đánh hai chữ thập vào ngày ấy bởi vì ông quên đánh dấu hôm thứ năm. Chuyện gì đó đã quấy rầy ông khiến ông không nhớ rõ lắm. Ông đã làm gì hôm đó? Các ngày lẫn lộn với nhau và xoay vòng trong đầu ông giống như đi quanh một hòn đảo: dạo trên một bãi biển dài mà không bao giờ tới đích.

- Vâng, được rồi, - Mumi nói. - Con sẽ mang theo túi ngủ và chiếc đèn bão.

Sương mù cuộn dâng quá cửa sổ, cảm giác như căn phòng bị nhấc lên theo nó.

- Mình cần thêm một ít màu xanh nước biển, - Mumi Mẹ nói một mình. Bà đã vẽ cây kim ngân cao vượt ra ngoài cửa sổ vào bức tường trắng, cây hoa được vẽ rất công phu nở tung ra một cách mạnh mẽ.

VI

Trăng khuyết

Vào một đêm, trước khi bình minh ló rạng, Mumi Mẹ thức giấc bởi sự tĩnh lặng bao trùm xung quanh tháp hải đăng. Gió bất ngờ ngừng thổi như thỉnh thoảng nó đổi hướng.

Mumi Mẹ nằm im lắng nghe.

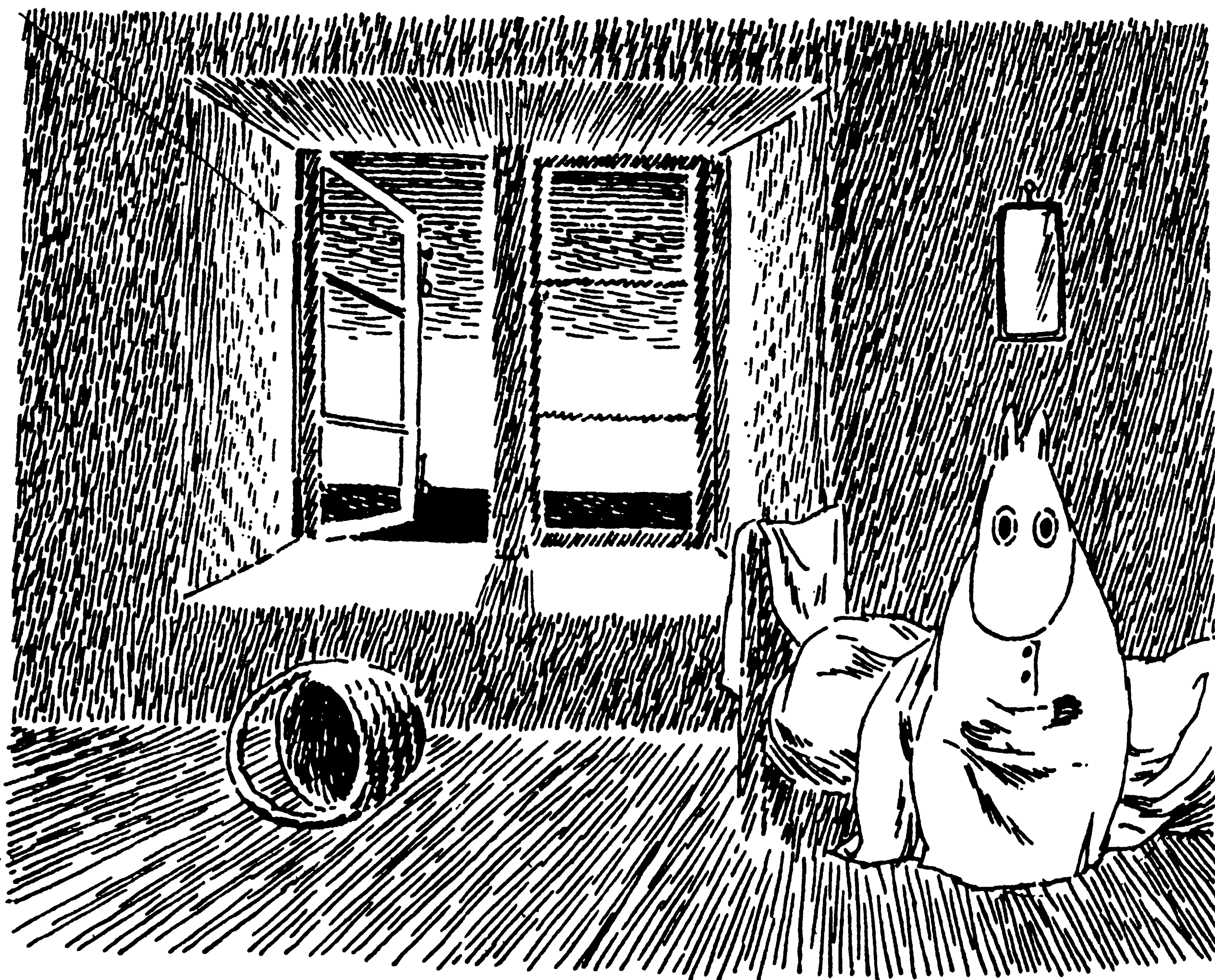
Từ trong màn đêm đen ngoài biển xa một luồng gió mới bắt đầu thổi nhẹ nhẹ. Mumi Mẹ nghe thấy gió đang đến gần, lướt dài trên mặt nước như tản bộ, chỉ có gió chứ hoàn toàn không nghe thấy tiếng sóng. Nó từ từ mạnh dần lên và bây giờ đã vào đến đảo. Cửa sổ để mở kêu lách cách.

Mumi Mẹ cảm thấy mình rất nhỏ bé khi nằm ở đây. Bà dúm mồm vào trong gối và cố nghĩ đến một cây táo chẳng hạn. Nhưng bà chỉ nhìn thấy biển và gió, biển đập qua đảo khi ánh sáng đã tắt ngấm, biển có ở mọi nơi, chiếm cả bờ, cả

đảo và cả ngôi nhà. Bà có cảm tưởng rằng toàn bộ Trái Đất là nước chảy, trơn mượt và ngôi tháp bắt đầu căng buồm lướt đi chậm chậm.

Thử tưởng tượng hòn đảo tách ra khỏi đáy của nó và bất ngờ vào một buổi sáng nào đó nó dạt vào gần chỗ đỗ thuyền của nhà Mumi. Hay là nó trôi đi xa mãi và trôi hết năm này sang năm khác cho đến khi trượt qua đường viền của thế giới, giống như cốc cà phê trượt trên khay trơn...

- Chắc Mui Tí Hon sẽ lấy thế làm thích thú, - Mumi Mẹ nghĩ và cười khúc khích. - Không biết con bé tối đến ngủ ở đâu? Và Mumi nữa...

Thật đáng tiếc các bà mẹ không thể cứ thích là đi và ra ngoài trời nằm ngủ. Thật ra các bà mẹ rất cần điều đó. Mumi Mẹ đã lơ đãng đồng ý với Mumi như thường lệ và với lời dặn dịu dàng. Mumi biết được điều ấy khi nằm thức nơi khoảng trống của cậu và vẫy tay đáp lại một cách thân mật.

Đêm không có trăng và tối đen.

Không ai có phản ứng gì quá khi Mumi đi khỏi nhà và bản thân cậu cũng không biết chắc rằng cậu hài lòng hay thất vọng vì thế.

Cứ tối đến sau khi uống trà xong, Mumi Mẹ thắp hai ngọn nến rồi đặt chúng lên bàn và đưa chiếc đèn bão cho Mumi mang đi. Mumi Bố cũng không quên dặn: Chớ có đốt lửa chỗ lùm cây và nhớ tắt đèn trước khi đi ngủ.

Hôm nào cũng như vậy. Họ không hiểu một tí gì.

Mumi nằm nghe làn gió mới và nghĩ: Trăng đang khuyết dần đi. Ngựa biển đã lâu không trở lại.

Có lẽ nên thấy hài lòng hơn là hối tiếc. Giờ cậu có thể tưởng tượng cuộc trò chuyện tuyệt vời với con ngựa biển nhỏ bé và cố nhớ lại nó trông như thế nào. Có lẽ cậu không cần tức giận Quỷ Đông lâu nữa. Quỷ Đông có thể nhìn ngọn đèn tối lúc nào nó muốn. Mumi tự lí giải rằng cậu ra bãi biển hằng đêm với ngọn đèn bão chỉ vì lí do đơn thuần là để ngăn Quỷ Đông đến tháp hải đăng và làm hỏng những bụi hoa hồng của Mumi Mẹ. Cậu ra bờ cát là vì thế. Và cũng vì cả nhà không cần để ý tới Quỷ Đông. Và không cần nghe nó rú. Không có lí do nào khác.

Mỗi đêm Mumi đều để chiếc đèn đã được thắp sáng trên bãi cát rồi đứng đấy ngáp trong khi Quỷ Đông thỏa sức nhìn ngắm ngọn đèn.

Quỷ Đông đã tự làm những tiết mục ngắn. Sau khi nhìn ánh sáng đèn một lúc nó bắt đầu hát hay làm gì đó giống như hát. Một âm thanh yếu ớt, rè rè, rên rĩ, xuyên thấu tất cả mọi nơi và một lúc sau Mumi cảm thấy rằng nó đã ở sau mắt, trong bụng cậu. Cùng lúc đó Quỷ Đông lắc lư một cách chậm chạp và nặng nề ra trước rồi về sau, vẩy vẩy áo của nó lên rồi xuống trông giống như đôi cánh khô, nhàu của một con bướm. Quỷ Đông đang múa!

Rõ ràng là Quỷ Đông đang rất thích thú. Những tiết mục hơi buồn cười này vì sao đó đã trở nên rất quan trọng đối với Mumi. Mumi muốn chúng được tiếp tục, mặc cho hòn đảo làm gì nó muốn.

Và hòn đảo trở nên náo loạn. Cây cối rì rào, lung lay và trên những chạc cây thấp những cành con rung rinh như sóng biển. Cỏ biển lung lay và ngã rạp xuống cổ giạt tung rể để bỏ trốn. Và đêm nay Mumi nhìn thấy một cái gì đó khác lạ khiến cậu phát sợ.

Đó là cát. Cát bắt đầu di động. Cậu nhìn thấy rất rõ ràng. Nó từ từ dịch chuyển ở phía dưới Quỷ Đông. Một khối sáng lấp lánh đang di chuyển một cách sợ hãi khỏi bàn chân bằng to lớn đang nhẩy và giã nền đất thành băng.

Mumi liền cầm lấy đèn bão và vội vàng chạy theo lối đi khẩn cấp về lùm cây. Cậu chui vào túi ngủ kéo vội khóa lại

và cổ ngủ. Nhưng oái oăm thay, mặc dù cố nhắm chặt mắt cậu vẫn nhìn thấy cát nơi bãi biển di chuyển xuống nước.

Ngày hôm sau Mumi Mẹ đào được từ dưới đất cát cứng bốn bụi hồng dại. Chúng đâm rễ giữa các kẽ đá một cách kiên cường đáng nể sợ và xòe rộng tán lá trên đá giống như một tấm thảm dễ bảo.

Mumi Mẹ cho rằng những bông hồng sáng màu trông sẽ rất đẹp khi đối lập với màu nâu của đá, nhưng có lẽ bà chưa tính toán kĩ lưỡng khi trồng các cây hồng trong vườn đất nâu màu rong biển của bà. Bây giờ ở đây chúng đứng thành hàng trông như đang bứt rứt không yên. Mumi Mẹ cho mỗi cây một nắm đất mang từ nhà ra và tưới cho chúng rồi ngồi lại cạnh chúng một lúc.

Vừa lúc đó Mumi Bố đi đến, trợn tròn mắt vì xúc động và hét to:

- Hồ đen! Nó thở! Đi đến xem nhanh lên!

Rồi ông quay ngoắt người và chạy trở lại. Mumi Mẹ không hiểu chồng nói gì song cũng đứng bật dậy và nhanh chân chạy theo ông. Nhưng Mumi Bố đã đứng.

Mặt nước đen dâng lên một cách từ từ rồi hạ xuống - nó dâng lên và lại hạ xuống giống như hít thở thật sâu, hồ đang thở.

Muy Tí Hon từ phía trên bãi đá chạy tới.

- À, - con bé kêu lên. - Bây giờ bắt đầu có chuyện gì đó đây. Hòn đảo đang sống! Cháu nghi ngờ điều đó từ lâu rồi.

- Đừng có trẻ con thế, - Mumi Bố gắt. - Đảo không thể sống. Biển mới sống...

Nói xong ông im lặng và giơ hai tay chống lên cằm.

- Mình có điều gì buồn phiền à? - Mumi Mẹ lo lắng hỏi.

- Bố không biết nữa, - Mumi Bố đáp. - Bố chưa nghĩ ra... Trong đầu bố vừa nảy ra một ý nghĩ - bây giờ nó lại biến mất rồi!

Ông cầm lấy cuốn sổ bìa phết sáp ong và đi lang thang trên đá, trầm tư suy nghĩ.

Mumi Mẹ nhìn sâu xuống hồ nước đen với vẻ chê trách.

- Mẹ nghĩ, - bà nói, - bây giờ là thời gian thích hợp để đi dã ngoại.

Rồi bà đi thẳng về tháp và bắt đầu gói ghém đồ đạc.

Sau khi cho vào sọt tất cả các thứ cần cho một chuyến du ngoạn, Mumi Mẹ mở cửa sổ và gõ chiêng. Bà đứng phía trên và nhìn các thành viên gia đình chạy về tháp, không một chút ngưng ngừng mặc dù bà biết rằng chiêng của đảo không dùng vào việc gì khác trừ việc nguy cấp.

Mumi Bố và Mumi cùng đứng ở chân ngôi tháp và ngừng cổ lên, từ trên nhìn xuống hai bố con trông giống như hai trái lê. Mumi Mẹ chống tay lên bậu cửa sổ và ngả người ra ngoài.

- Đừng lo lắng, - Mumi Mẹ vui vẻ hét to. - Ở đây không có hỏa hoạn đâu. Chúng ta sẽ đi dã ngoại càng sớm càng tốt.

- Đi dã ngoại ư? - Mumi Bố hỏi lại. - Nhưng sao mình có thể...

- Có dấu hiệu nguy hiểm đấy, - Mumi Mẹ lại hét to. - Nếu chúng ta không đi dã ngoại ngay, nhiều chuyện không hay sẽ xảy ra với chúng ta đấy!

Thế là cả nhà đi dã ngoại. Chiếc *Thám hiểm* được kéo ra khỏi hồ nước đen với sự nỗ lực hết sức của cả gia đình. Rồi họ chèo ngược chiều gió đến những dãy đá lớn nhất nằm ở phía tây bắc của hòn đảo trong tiết trời u ám. Cả nhà ngồi run rẩy trên những tảng đá trắng, Mumi Mẹ nhóm một bếp lửa giữa mấy hòn đá và đun cà phê. Bà làm việc đó đúng theo cách bà từng làm trước đây. Khăn trải bàn được giữ bốn góc với bốn hòn đá, đĩa bơ có nắp đậy, cốc, khăn ăn trông như những bông hoa trắng trên đá và dĩ nhiên có cả bóng mặt trời nữa. Khi đun cà phê xong trời bắt đầu mưa phùn.

Mumi Mẹ rất hào hứng. Bà nói liên tục về những điều xảy ra hằng ngày, lục tìm trong sọt và phết bơ lên bánh mì. Lần đầu tiên bà mang theo cái túi xách tay bên người.

Bãi đá mà cả gia đình vừa đến nhỏ và trơ trọi, không có cây cỏ gì cũng như không có dấu vết gì của rong biển và củi rêu. Nó gần như chỉ là một khối đá xám xịt bất ngờ nhô lên trên mặt nước.

Trong khi ngồi đấy và uống cà phê, bỗng ai cũng có cảm giác dường như mọi thứ đều tự nhiên và dễ hiểu. Họ bắt đầu nói với nhau về mọi điều vừa chợt nghĩ ra, trừ biển, đảo và Thung lũng Mumi.

Từ chỗ họ đang ngồi nhìn về, hòn đảo và ngôi tháp to lớn của nó trông thật lạ lẫm, xa xôi và xám xịt trong mưa như một cái bóng lơ mờ.

Khi cả nhà uống cà phê xong, Mumi Mẹ rửa cốc chén trong nước biển rồi để các thứ lại vào sọt. Mumi Bố đi xuống nơi mép nước, hít ngửi gió và nói:

- Chúng ta phải về thôi trước khi gió nổi lên. - Đây là câu mà ông thường nói trong tất cả các chuyến dã ngoại trước đây.

Thế là cả nhà lục tục lên thuyền và Mui Tí Hon leo tót tới ngòai trước mũi thuyền. Họ trở về nhà xuôi theo chiều gió.

Chiếc *Thám hiểm* được kéo lên bãi biển.

Khi họ về đến nhà, hòn đảo đã đổi thay. Ai cũng nhận thấy nó khác trước, nhưng không ai nói gì vì họ không thực sự nhận ra điều gì khác trước. Có lẽ là vì họ đã đi đến nơi khác một thời gian ngắn rồi trở lại. Cả nhà đi thẳng đến ngòai tháp và tối hôm đó họ chơi trò xếp hình còn Mumi Bố làm một cái chạn nhỏ gắn vào cạnh bếp lò.

Chuyến đi ngắn ngủi có lẽ đã có ý nghĩa đối với cả nhà, song Mumi Mẹ vẫn thấy hơi buồn. Đêm qua bà mơ thấy cả nhà đi du lịch đến bãi biển gần nhà trên một hòn đảo mùa hè đông vui và thân thiện cạnh một hòn đảo của tụi hattivatti⁽¹⁾. Và sáng hôm sau, khi tỉnh dậy bà thấy buồn buồn.

Khi còn lại một mình sau bữa cà phê sáng, Mumi Mẹ ngồi yên lặng cạnh bàn và nhìn cây kim ngân đang vươn cao trên bậu cửa sổ. Bút chì chỉ còn lại một mẩu bé tẹo và Mumi

(1) Những sinh vật lang thang khắp nơi trong thế giới Mumi, không hề dừng lại và không quan tâm tới điều gì ngoài việc di chuyển.

Bố cần nó để đánh dấu lên tờ lịch treo tường và ghi chép vào cuốn sổ cũ của ông.

Mumi Mẹ bỗng đứng dậy và đi lên gác mái. Khi quay lại bà tìm được ba túi bột màu nhuộm lưới: nâu, xanh nước biển và xanh lá cây, một hộp chất *minium*⁽¹⁾ đỏ nhạt, một ít bột than và hai chiếc bút lông vẽ cũ.

Thế là Mumi Mẹ bắt đầu vẽ hoa lên tường ngôi tháp. Trên tường hiện lên những bông hoa to, cứng cáp bởi vì bút vẽ to và màu nhuộm lưới ngấm rất nhanh vào vôi, trông sâu và trong suốt.

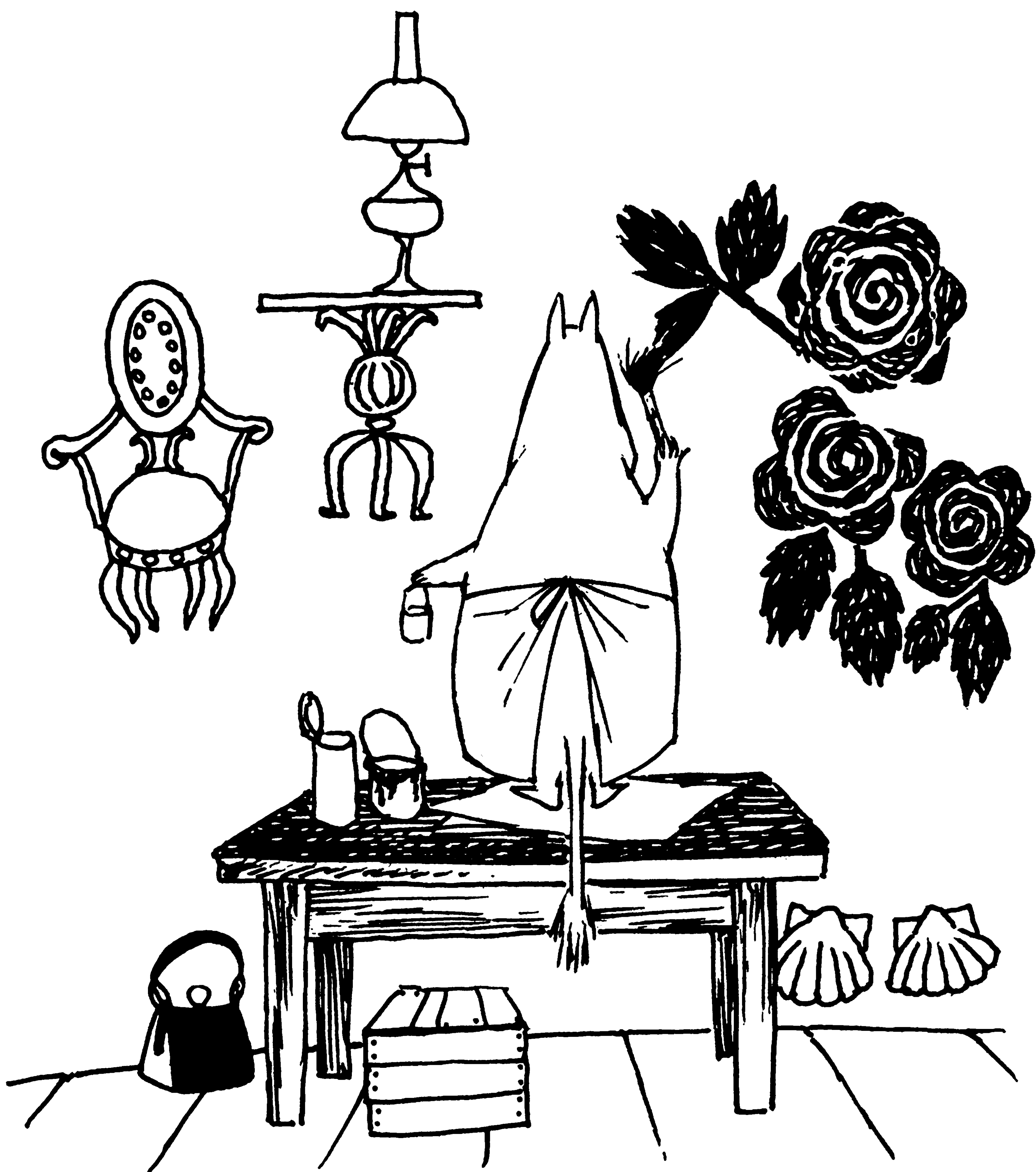
Bức tường trở nên thật đẹp! Việc này thú vị gấp hàng trăm lần so với việc cưa gỗ. Những bông hoa nối tiếp nhau hiện lên tường: nào hồng, nào cúc vạn thọ, hoa bướm, hoa mẫu đơn... Mumi Mẹ ngạc nhiên không ngờ mình lại vẽ đẹp như thế. Phía dưới, gần sàn, bà vẽ cỏ xanh lá cây, cao và đung đưa, và trên cao bà nghĩ sẽ vẽ mặt trời, song đành chịu vì màu vàng không có.

Khi cả nhà trở lại để ăn trưa, Mumi Mẹ vẫn chưa nhóm cả lò. Bà đang đứng trên một cái thùng và mê mải vẽ một con ong nâu mắt nhỏ màu xanh lá cây.

- Mẹ! - Mumi gọi.

- Con thấy thế nào? - Mumi Mẹ hài lòng hỏi trong khi đang chăm chú vẽ nốt mắt còn lại của con ong. Nhưng bút vẽ quá to, cần phải nghĩ xem làm cách nào có cái bút mới.

(1) Ô-xít chì màu đỏ, dùng để sơn.

Trong trường hợp xấu nhất, có thể xóa con ong đi và vẽ một con chim thay vào chỗ đó.

- Trông như thật ấy, - Mumi Bố nhận xét. - Bố nhận ra tất cả các hoa ấy. Kia là hồng.

- Không phải, - Mumi Mẹ thất vọng nói. - Đây là hoa mẫu đơn. Cái hoa đỏ mọc trước thềm cửa nhà mình ấy.

- Cháu có thể vẽ một con nhím được không? - Mui Tí Hon hỏi.

Mumi Mẹ lắc đầu.

- Không được, đây là tranh của bác. Nhưng bác có thể vẽ một con nhím cho cháu, nếu cháu bớt nghịch ngợm.

Bữa trưa rất vui vẻ.

- Cho bố mượn một ít màu đỏ nhạt ấy được không, - Mumi Bố hỏi. - Bố muốn đánh dấu mực nước lên trên đá trước khi nước dâng lên trở lại, vì bố muốn tìm hiểu một cách kĩ lưỡng hiện tượng nước lên xuống. Cả nhà biết là bố muốn biết rõ biến hoạt động theo một quy luật nào đó hay là nó chỉ thể hiện một sự ngẫu nhiên... điều này rất quan trọng.

- Bố đã thu thập được nhiều dữ liệu rồi phải không? - Mumi Mẹ hỏi.

- Khá nhiều. Nhưng vẫn cần thêm càng nhiều càng tốt trước khi có thể bắt đầu viết ra. Rồi ông ngả người một cách đầy tự tin trên bàn và nói tiếp:

- Bố muốn biết có phải biến thực sự bướng bỉnh hay nó chỉ cần nghe lời.

- Ai ạ? - Mumi trợn tròn mắt hỏi bố.

Nhưng Mumi Bố cúi ngay xuống bát súp của mình và nói nhỏ.

- À ... đại loại là những cái quy luật của một số cái.

Mumi Mẹ sẻ cho ông một ít bột màu đỏ nhạt vào một cái cốc và Mumi Bố đi ngay sau bữa trưa để đánh dấu mực nước.

* * *

Bây giờ dải phong lá rung đã đỏ rực và trong bãi trống lá thông đã phủ kín nền đất như một tấm thảm vàng, lá vàng và lá đỏ bay theo gió tây nam trên mặt biển.

Mumi dùng bột than vẽ lên ba mặt kính của chiếc đèn bão hình thằng quỷ sứ đi du lịch mạo hiểm. Cậu đi vòng quanh tháp và nó dõi nhìn theo cậu một lúc lâu với con mắt vô hồn. Đêm tối đến và hòn đảo thức giấc. Mumi thấy đảo trở nên sống động, những con chim biển kêu riu rít nơi mũi đảo.

- Mình không thể làm gì được, - Mumi nghĩ. - Bố may ra có thể hiểu được. Nhưng tối nay mình không muốn nhìn cát dịch chuyển mà muốn đi ra mũi đảo phía đông.

Mumi ngồi trên bãi đá đợi, ô kính sáng của chiếc đèn bão hướng ra biển. Bóng tối đã trùm xuống đảo, nhưng vẫn chưa thấy Quỷ Đông xuất hiện.

Chỉ có Mui Tí Hon nhìn thấy Mumi. Con bé còn nhìn thấy cả Quỷ Đông đang ngồi đợi trên bãi cát.

Muy Tí Hon nhún vai và chui lại vào trong rêu. Nó thường nhìn thấy những người đáng phải gặp nhau, lại chờ đợi nhau ở sai chỗ, ngu ngốc và đầy thất vọng. Không thể giúp gì được, có lẽ việc đợi nó phải như thế.

Đêm đầy mây. Mumi nghe những con chim vô hình bay qua phía trên đầu và tiếng nước bắn từ cái hồ sau lưng, cậu quay người lại. Ánh sáng của ngọn đèn hắt xuống nước đen và cậu nhìn thấy hai con ngựa biển ở đấy. Chúng đang bơi dưới khe đá. Có vẻ như đêm nào chúng cũng ở đây, mà cậu chẳng biết gì cả.

Hai con ngựa biển cười đùa và hắt nước lên nhau, chúng hé cặp mắt từ dưới bờm trán liếc nhìn Mumi một cách bồn chồn. Mumi ngấm nhìn từ con này sang con khác, cả hai đều có mắt và bờm giống nhau, hai cái đầu nhỏ kiêu kì cũng giống hệt nhau. Cậu không biết con nào là con mà mình đã gặp.

- Có phải cậu đấy không? - Mumi hỏi.

Hai chú ngựa biển bơi lại gần bờ hơn và đứng lên gần mép nước. Nước biển chạm đến khuỷu chân chúng.

- Tớ đây! Tớ đây! - Cả hai con ngựa cùng trả lời và cười như nắc nẻ.

- Cậu hẳn là người đã cứu tớ? - Một con ngựa hỏi. - Cậu là con dứa chuột biển nhỏ bé bụ bẫm. Cậu có xem hình của tớ hằng ngày không? Cậu xem không?

- Cậu ấy không phải là con dứa chuột biển, - con ngựa kia cãi lại vẻ trách móc. - Cậu ấy là một cái nấm đất bé tí bé tẹo

đã hứa sẽ cứu tớ nếu có bão. Cậu ấy là cái nắm đất bé tí bé
tạo thu lượm vỏ sò cho mẹ mình! Thật tuyệt phải không!
Thật tuyệt!

Mặt Mumi bắt đầu nóng rực lên.

Mumi Mẹ đã đánh bóng chiếc móng ngựa biển bằng
xi màu bạc. Mumi biết rằng một chiếc sáng hơn chiếc kia
rất nhiều.

Và vì hai con ngựa không nhấc chân lên khỏi nước,

nên cậu không biết được con nào là con có chiếc móng cậu tìm được.

Bây giờ hai con ngựa biển lội ra biển. Mumi nghe thấy tiếng chúng cười, tiếng cười xa dần và cuối cùng chỉ nghe được như tiếng vi vu của gió lướt qua trên bãi biển.

Mumi ngả người nằm trên bãi đá và nhìn thẳng lên. Cậu không thể nghĩ về ngựa biển được nữa. Bất cứ khi nào thử nghĩ, cậu đều nhìn thấy hai con ngựa, hai con ngựa nhỏ đang cười giống hệt nhau. Chúng không làm gì khác ngoài chạy lên rồi chạy xuống trên biển và điều đó làm cho mắt cậu bị nhức. Cuối cùng cậu thấy có thêm nhiều con ngựa khác, đến nỗi cậu không buồn đếm chúng nữa. Cậu muốn đi ngủ và muốn được thanh thản.

Bức tranh tường của Mumi Mẹ mỗi lúc một đẹp hơn. Bà đã vẽ đến tận cửa. Bà vẽ những cây táo to, xanh mượt với rất nhiều hoa và quả, và thậm chí phía dưới gốc cũng đầy táo rụng. Những bụi hoa hồng mọc khắp nơi, trong đó nổi bật nhất là những bông hồng đỏ lớn - điểm nhấn của các vườn cây. Xung quanh mỗi bụi cây có một đường viền bằng vỏ sò màu trắng. Lại có cả một cái giếng nước xanh ngắt và lều chứa củi màu nâu.

Một buổi chiều khi mặt trời đã trốn về chỗ ngủ, Mumi Mẹ vẽ một góc hiên nhà.

Mumi Bố đi vào và đứng xem.

- Mình không vẽ tí đá nào à? - ông hỏi.

- Ở đây không có đá, - Mumi Mẹ lơ đãng đáp. Bà đang chăm chú vẽ một chân song, cái rất khó vẽ thẳng.

- Có phải đây là đường chân trời không? - Mumi Bố hỏi tiếp.

Mumi ngẩng nhìn lên.

- Không, ở đây sẽ là hiên nhà màu xanh nước biển, - Mumi Mẹ nói. - Ở đây không có biển.

Mumi Bố đứng nhìn một lúc khá lâu và không nói gì. Rồi ông đi đặt ấm nước lên bếp.

Khi Mumi Bố quay lại, ông nhìn thấy Mumi Mẹ đã vẽ một đường xanh nước biển rất to, phía trên có một cái gì đó không rõ lắm khiến người xem liên tưởng đến một con thuyền. Nhưng nó không hoàn toàn giống.

- Mình này, - Mumi Bố nói. - Cái ấy không thật đạt lắm.

- Nó sẽ không được như mình nghĩ đâu, - Mumi Mẹ buồn rầu thừa nhận.

- Chắc chắn là mình có ý tưởng rất hay. - Mumi Bố an ủi. - Nhưng bố thấy là mình nên vẽ nó thành cái hiên. Không nên vẽ cái gì mà mình không muốn.

Sau buổi chiều đó bức tranh tường của Mumi Mẹ bắt đầu trông giống Thung lũng Mumi nhiều hơn. Đôi khi Mumi Mẹ thấy khó có thể hình dung được đúng toàn cảnh, bà phải xóa đi những chỗ cụ thể và vẽ thay bằng cái khác. Chẳng hạn bếp lò và một góc phòng khách. Không thể có

tất cả các phòng được. Mỗi lần chỉ vẽ được trên một bức tường và ít nhiều trông nó không tự nhiên.

Mumi Mạ hay vẽ nhất vào trước lúc hoàng hôn, khi ngôi tháp vắng vẻ và yên tĩnh. Lúc đó bà thấy Thung lũng Mumi hiện về rõ ràng hơn.

Vào một buổi tối ánh hoàng hôn đẹp nhất và rạng rỡ nhất mà Mumi Mạ chưa bao giờ thấy bùng lên trên nền trời phía tây. Bầu trời tỏa rạng các tia sáng đỏ, da cam, đỏ hồng, vàng mờ gà. Các áng mây hắt những màu sắc lấp lánh phía trên mặt biển đậm đậm và lộng gió. Gió tây nam thổi thẳng vào đảo từ chân trời đen như than tách bạch rõ ràng so với mặt biển thổi thẳng vào đảo.

Mumi Mạ đứng lên bàn ăn và vẽ những quả táo lên trên ngọn cây bằng thuốc vẽ màu đỏ. “Giá mà mình có đủ màu của ánh sáng lúc hoàng hôn để vẽ - thử nghĩ xem - những quả táo, những bông hồng tuyệt đẹp! Hoa hồng và táo mới đẹp làm sao!”

Khi bà nhìn lên trời, những tia nắng hoàng hôn vàng rực chiếu hắt vào tường thành những vệt dài khiến những bông hoa trong vườn của bà sáng bùng lên. Chúng trở nên sống động và bắt đầu rực rỡ. Vườn cây trải rộng, lối đi rải sỏi với phối cảnh hơi kì lạ bỗng trở nên thích hợp và dẫn thẳng đến hiên nhà. Mumi Mạ vòng tay đặt tay lên một chạc cây nóng ấm nhờ ánh nắng mặt trời. Bà nhận thấy rằng những cây tử đinh hương sắp sửa nở hoa.

Bỗng một cái bóng bay trên tường nhanh như một tia

chớp. Có cái gì đó đen bay vút qua bên ngoài cửa sổ. Một con chim đen rất to bay quanh ngôi tháp, bay qua hết cửa sổ này đến cửa sổ khác, cửa sổ phía tây, cửa sổ phía nam, cửa sổ phía đông, cửa sổ phía bắc... nó bay và bay như điên loạn với đôi cánh đập liên hồi.

- Chúng ta bị bao vây, - Mumi Mẹ nghĩ trong tình trạng quân trí. - Đây là một vòng tròn không lối thoát, mình sợ. Mình muốn về nhà... Mình muốn rời khỏi hòn đảo vắng vẻ và khủng khiếp này và biển độc ác của nó để về nhà thôi...

Bà dang tay quanh cây táo và nhắm mắt lại. Vỏ cây thô ráp và ẩm. Tiếng rì rào của biển biến mất. Mumi Mẹ đang ở trong vườn của mình.

Ngôi tháp bây giờ trống rỗng. Màu vẽ vẫn còn để ở trên bàn và phía bên ngoài cửa sổ con chim nhận cô đơn vẫn tiếp tục điệu nhảy của nó. Khi bầu trời phía tây hết sáng nó bay thẳng ra biển.

Giờ uống trà đã đến, các thành viên gia đình trở về ngôi tháp.

- Mẹ đâu hả bố? - Mumi hỏi.

- Chắc mẹ đang lấy nước ở ngoài, - Mumi Bố đáp. - Nhìn này, mẹ con đã vẽ một cái cây mới sau khi chúng ta ra ngoài.

Mumi Mẹ đứng phía sau cây táo và nhìn mấy bố con đun cà phê. Trông họ hơi lơ mơ giống như thể họ di chuyển ở dưới nước. Bà không ngạc nhiên với những gì đã xảy ra. Cuối cùng bà đã ở trong vườn của mình, nơi mọi thứ đều ở

đúng chỗ và lớn lên như chúng cần phải lớn. Có những chỗ
vẽ chưa được đúng, song không sao cả. Bà ngồi trên bãi cỏ
tốt tươi và lắng nghe tiếng chim gáy kêu ở một nơi nào đó
sau con sông.

Khi nước trong ấm bắt đầu sôi, Mumi Mẹ đã ngủ thiếp
đi, đầu tựa vào cây táo.

VII

Gió tây nam

Vào lúc chạng vạng tối, gã đánh cá nhận thấy những con sóng đẹp bây giờ mới xuất hiện. Gã kéo thuyền lên chỗ cao nơi mũi đảo và lật nó xuống rồi xoắn cần câu lại. Sau đó gã chui vào cái lều bé tẹo của mình và thu người lại thành một tùm nhẩn nhỏ, xám xịt để cho trạng thái hoàn toàn cô đơn xâm chiếm.

Trong số các luồng gió gã đánh cá thích nhất gió tây nam. Bây giờ nó đã thổi rất mạnh và đêm sẽ không dứt. Gió tây nam của mùa thu có thể thổi hàng tuần cho đến khi sóng dâng cao lên dãy núi xám dài và cuộn về phía đảo.

Gã đánh cá ngồi trong lều của mình nhìn sóng dâng. Thật là sung sướng khi chẳng phải bận tâm đến điều gì cả. Không có ai hỏi han, không có ai để bực bực và cũng không cần phải thương xót ai và về điều gì cả. Chỉ có sự

mênh mông và huyền bí của trời và biển xộc thẳng vào, vượt qua gã, song không bao giờ có thể làm gã buồn chán.

Khi bóng đêm sắp trùm xuống, Mumi trượt qua tảng đá trơn đi đến, phá vỡ bầu không khí cô đơn của gã đánh cá. Cậu ta khua tay, đánh tiếng và cuối cùng là bắt đầu đập cửa sổ và gào toáng lên rằng mẹ cậu bị mất tích. Gã đánh cá mỉm cười lắc đầu. Ô cửa dày quá.

Mumi loạng quạng trước gió, lội qua sóng cồn trở lại eo đất dài và chui vào lùm cây để tìm.

Bây giờ Mumi nghe thấy tiếng bố cậu gọi và nhìn thấy ánh sáng leo lắt của chiếc đèn bão đang lờn vờn trên bãi đá. Đảo đêm nay đắm chìm trong náo loạn, tiếng réo gọi âm ỉ và đất dưới chân Mumi rung chuyển khi cậu chạy.

- Mẹ bỏ đi, - Mumi nghĩ. - Mẹ quá cô đơn nên mẹ bỏ đi.

Muy Tí Hon ngồi co ro trên đồng đá.

- Cậu nhìn thấy chứ? - Nó hỏi. - Đá dịch chuyển.

- Tổ không quan tâm đến điều đó, - Mumi gất. - Mẹ bỏ đi rồi!

- Không có chuyện các bà mẹ bỏ đi đơn giản như thế đâu, - Muy Tí Hon khẳng định. - Họ luôn ở một chỗ nào đó, chỉ cần tìm. Bây giờ tổ đi đánh một giấc trước khi hòn đảo bắt đầu trôi. Nói thật nhé, ở đây sắp xảy ra chuyện động trời.

Chiếc đèn bão bây giờ ở chỗ đầm nước đen. Mumi đi đến đó. Mumi Bố đi vòng quanh, tay giơ chiếc đèn lên cao và khươ đi khươ lại.

- Chắc mẹ không đến đây và trượt chân xuống nước...

- Mẹ bơi được mà, - Mumi nói.

Hai bố con đứng im và nhìn nhau một lúc, biển gầm gào phía sau vách đá của ngôi tháp.

- Con này, - bỗng Mumi Bố lên tiếng. - Con ở đâu trong suốt thời gian vừa rồi vậy?

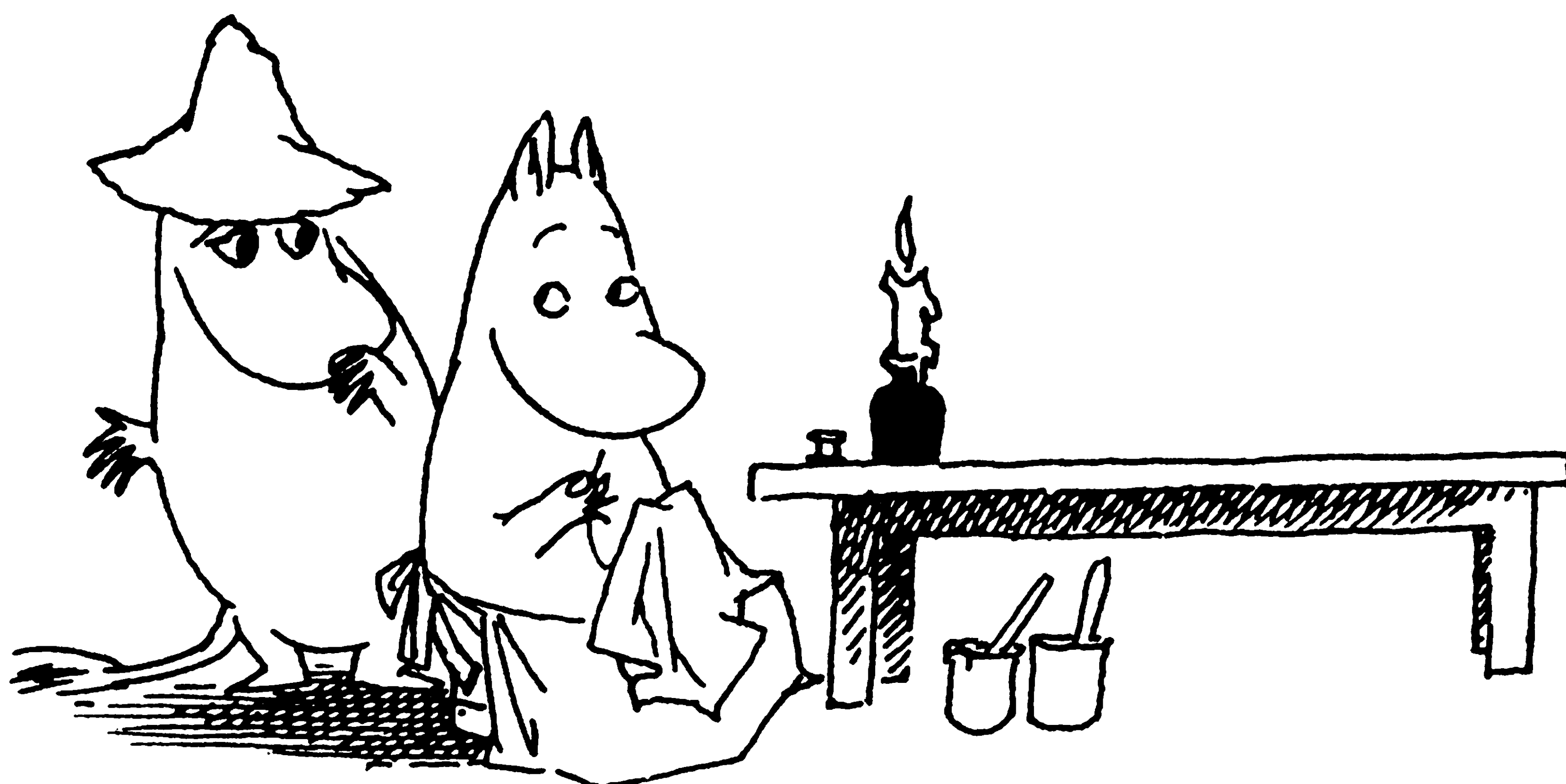
- D...ạ... Lúc chỗ này lúc chỗ kia thôi. - Mumi lâm bâm, mắt nhìn đi phía khác.

- Bố có quá nhiều việc để làm, - Mumi Bố nói một cách vu vơ.

Mumi nghe thấy tiếng đá lục cục xoay chuyển nơi bãi đá, chúng va đập nhau nát vụn ra tạo nên một tiếng động khô khốc là lạ.

- Bây giờ con đi tìm trong lùm cây xem đây, - cậu nói.

Nhưng vừa lúc đó có hai ngọn nến được thắp lên trong cửa sổ tháp. Mumi Mẹ đã ở nhà.

Khi hai bố con đi vào, Mumi Mẹ đang ngồi mạng lại chiếc khăn.

- Lúc này mình ở đâu thế!? - Mumi Bố hỏi với vẻ hơi bức.

- Mẹ ư? - Mumi Mẹ hỏi lại một cách vô tư. - Mẹ chỉ đi bộ một lúc để hít thở không khí trong lành.

- Mình không được để cho bố con phải lo lắng như vậy,
- Mumi Bố nói. - Mình phải nhớ là cả nhà đã quen với việc mình luôn có mặt ở nhà vào buổi tối.

- Chính vậy nên mới khủng khiếp đấy. - Mumi Mẹ thở dài. - Thay đổi là điều không thể tránh khỏi... Nếu không, quá quen nhau rồi, đâm ra thành nhàm chán, có phải vậy không, mình yêu quý?

Mumi Bố nhìn vợ một cách phân vân, nhưng Mumi Mẹ chỉ cười và tiếp tục khâu. Thấy thế Mumi Bố đi đến chỗ treo tờ lịch và đánh một dấu chữ thập lên đó để ghi nhớ ngày thứ sáu. Phía dưới dấu chữ thập, ông viết: “gió cấp 5”.

Mumi nghĩ rằng cái ảnh ngựa biển đã có sự thay đổi. Biển đã bớt xanh và trắng hơi quá sáng. Cậu ta ngồi bên cạnh bàn và nói nhỏ chỉ vừa đủ người ngồi gần nhất nghe được.

- Mẹ ạ, con ở giữa lùm cây bên ngoài kia.

- Thật à? - Mumi Mẹ hỏi lại. - Chỗ đó có đẹp không?

- Đẹp tuyệt vời. Con nghĩ là lúc nào đó mẹ nên đến xem và mẹ sẽ thấy thích.

- Mẹ thích đến xem, - Mumi Mẹ nói. - Khi nào ta đi được?

Mumi vội ngược nhìn lên thấy Mumi Bố đang dán mắt vào cuốn sổ ghi chép. Cậu ta liền nói thì thầm:

- Ngay bây giờ. Ngay tối nay.

- Ủ. - Mumi Mẹ hưởng ứng. - Nhưng không phải đi vào buổi sáng thì thú vị hơn à, cả nhà cùng đi?

- Không hoàn toàn như vậy. - Mumi nói.

Mumi Mẹ gật đầu và khâu tiếp.

Mumi Bố viết vào cuốn sổ: *“Bạn có nghĩ rằng có những cái chỉ thay đổi vào ban đêm không? Cần tìm hiểu điều này: biển làm gì ban đêm. Nhận xét: hòn đảo của tôi rất khác khi tối, bởi vì: a) Có những tiếng động kì lạ nào đó, và b) Có sự dịch chuyển bí hiểm.”*

Mumi Bố nhắc bút lên và chần chừ một lát. Rồi ông tiếp tục viết:

“Về mặt số lượng, liệu sức mạnh của một cá thể có thể tác động làm thay đổi mọi thứ xung quanh không? Chẳng hạn, tôi thực sự băn khoăn về mẹ của Mumi. Tìm hiểu điều này.”

Ông đọc qua những điều vừa viết rồi cố gắng mở rộng hướng suy nghĩ của mình. Nhưng không nghĩ ra điều gì mới. Thế là ông nằm vật xuống giường.

Trước khi kéo chăn trùm kín đầu, Mumi Bố nói:

- Mình cần tắt đèn trước khi đi ngủ nhé. Phải lưu ý khí thải các bon.

- Tất nhiên rồi, mình yêu quý ạ, - Mumi Mẹ nói.

Sau khi Mumi Bố đã ngủ say, Mumi cầm đèn bão soi đường cho Mumi Mẹ và hai mẹ con đi qua đảo.

Mumi Mẹ dừng lại chỗ đám thạch nam nghe ngóng.

- Có phải về đêm luôn kiểu này không con? - Bà hỏi Mumi.

- Vào ban đêm hơi không thoải mái, - Mumi công nhận.

- Nhưng mẹ đừng để ý đến nó. Đảo chỉ thức dậy khi chúng ta ngủ.

- Ủ, ừ, - Mumi mẹ đáp. - Có lẽ nó làm như vậy.

Mumi đi lên phía trước theo lối đi chính. Cậu luôn

ngoảnh lại để nhìn xem mẹ có theo sau không. Thỉnh thoảng bà bị vướng cành cây, nhưng dần dần bà cũng đến được khoảng trống qua lùm cây.

- Thì ra con ở chỗ này! - Mumi Mẹ thốt lên. - Một nơi thích quá!

- Phía trên mái giờ còn quá ít lá, - Mumi phân trần. - Giá mẹ có thể thấy khi ở đây có màu xanh lá cây... Có phải nó cũng giống một cái hang trong ánh đèn không?

- Giống hệt cái hang, - Mumi Mẹ công nhận. - Ta cần mang thảm đến đây và một cái thùng nhỏ để ngồi...

Bà quay đầu ra ngoài và nhìn thấy nhiều ngôi sao đang trôi đi giữa các đám mây.

- Con biết gì không? - Bà hỏi Mumi. - Đôi khi mẹ cảm thấy rằng đảo đang bơi và mang chúng ta theo. Chúng ta đang dạt đi nơi nào đó...

- Mẹ ạ, - bất chợt Mumi nói, - con đã gặp ngựa biển, nhưng chúng không quan tâm đến con. Con chỉ muốn chạy bên cạnh chúng dọc bờ biển, cười với chúng và chạy, mẹ biết không... Chúng đẹp vô cùng...

Mumi Mẹ gật đầu.

- Mẹ không tin là có thể kết bạn với ngựa biển được, - bà nói một cách dứt khoát. - Nhưng không nên lấy làm tiếc vì điều đó. Mẹ nghĩ rằng chỉ nên ngắm nhìn chúng và tìm thấy niềm vui giống như khi nhìn những con chim hay phong cảnh đẹp.

- Có lẽ mẹ nói đúng, - Mumi nói.

Hai mẹ con nghe tiếng gió thổi êm dịu qua lùm cây.
Mumi đã hoàn toàn quên mất Quỷ Đông.

Chợt cậu nói:

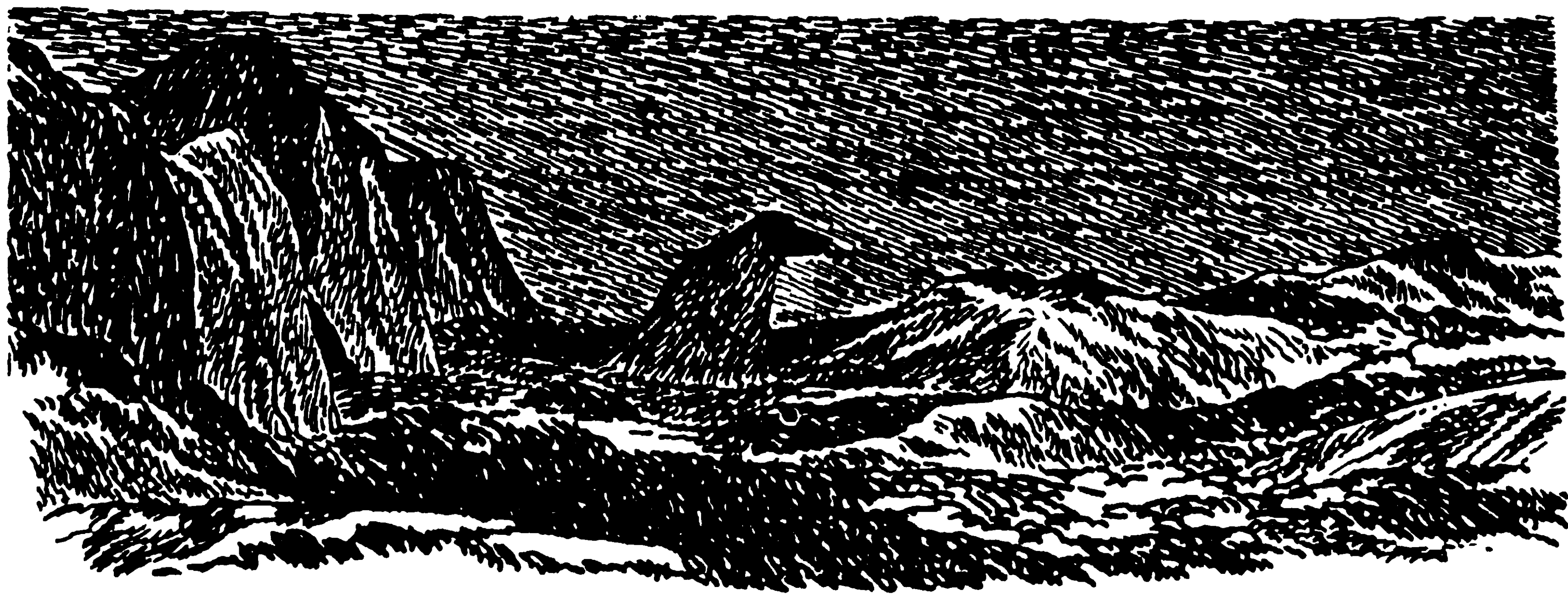
- Giá mà có gì mời mẹ.

- Điều đó để đến ngày mai, - Mumi Mẹ bảo. - Chúng ta có thể tổ chức một buổi tiệc ở đây và có lẽ mời thêm một số khác nữa, nếu họ muốn. Thật là thú vị được nhìn thấy chỗ con ở như thế nào. Bây giờ mẹ quay về tháp đây.

Sau khi đưa Mumi Mẹ về nhà, Mumi tắt đèn bão và tận hưởng sự yên tĩnh một mình. Gió đang mạnh lên. Cậu đi xuyên qua đảo và bóng tối, tiếng gầm gào của biển cùng với những điều mẹ vừa nói khiến cậu thấy yên tâm.

Mumi đi đến chỗ núi đá dẫn tới hồ đen. Cậu nghe thấy tiếng nước vỗ ì oạp phía dưới vách đá, song cậu không dừng lại mà đi tiếp về phía trước. Cậu thấy mình nhẹ bỗng như quả bóng bay và không hề thấy buồn ngủ.

Đúng lúc đó Mumi nhìn thấy Quỷ Đông. Nó đã đến đảo và đang đi đánh hơi dưới chân núi có ngọn hải đăng.

Nó lê chân lên rồi xuống, ngửi ngửi tìm hơi nơi đám thạch nam, nhìn chăm chăm sát tận nơi những cái xung quanh nó rồi lưng thững đi về hướng hồ nước đen.

“Nó tìm mình”, Mumi nghĩ. “Nhưng bây giờ nó có thể thư giãn một chút. Mình không thấp đèn vì tốn nhiều dầu quá.”

Cậu đứng nhìn Quỷ Đông lưng thững vô phương hướng mà không cảm thấy cái gì khác ngoài chút cảm thông.

- Ngày mai nó có thể nhảy, - Mumi tự nhủ. - Bây giờ thì không. Hôm nay là buổi tối ở nhà.

Rồi cậu quay lưng lại với mọi thứ và đi theo đường vòng trở về khoảng trống.

Mumi thức dậy khi mặt trời đã lên với một cảm giác rất sợ hãi. Cậu ta như bị trói trong túi ngủ, gần như bị chết ngạt trong cái nóng ẩm đến mức không thể nhấc chân lên được vì có cái gì đó đè cậu xuống. Mọi thứ thành méo mó, cậu bị vây bọc bởi một vầng đục nâu kì lạ và có mùi như ở rất sâu dưới đất.

Cuối cùng Mumi đã kéo được khóa của túi ngủ ra. Một đám đất và lá thông cuộn lên quanh cậu, cả thế giới dường như đã thay đổi, cậu còn lại một mình và bị bỏ rơi. Rễ nâu lan và bò khắp nơi, vươn lên cả trên túi ngủ. Cây cối bây giờ đứng yên không động đậy, nhưng trong bóng tối chúng di chuyển thẳng qua cậu. Toàn bộ rừng cây nhấc rễ lên khỏi đất và bước qua cậu như thể cậu là một hòn đá. Chỉ còn

lại một hộp diêm nằm nguyên vị trí và bên cạnh nó là một chai nước quả việt quất đen. Còn trắng trống đã biến mất. Những đường hầm giờ bị che kín. Chỉ còn rừng nguyên sinh của những cây cối đang trốn chạy, nơi Mumi đang bò trên nền đất kéo theo túi ngủ vì nó là một cái túi ngủ rất tốt và là món quà cậu được tặng.

Bây giờ Mumi nhìn thấy đèn bão. Nó được treo ở trên cây như trước, nhưng cây đã rời đi chỗ khác.

Mumi ngồi lên đuôi và lấy hết sức gọi Mui Tí Hon. Mui Tí Hon đáp lại ngay lập tức. Một tràng dài tiếng kêu cứu vang lên. Tiếng của Mui nghe như tiếng lanh lảnh của chiếc kèn trompet nhỏ. Hay là tiếng của phao chuông. Mumi xác định hướng và bắt đầu bò tới.

Bây giờ Mumi đã ra được nơi có ánh sáng ban ngày và gió thổi thẳng vào mặt cậu. Mumi đứng lên, chân run run và nhìn Mui Tí Hon với sự an tâm vô bờ. Cậu nghĩ rằng Mui khá đẹp.

Một số bụi cây nhỏ bật rễ lên để hơn những cây to, đang bù xù và lẫn lộn ở đám thạch nam phía xa xa. Hồ cũng đã tụt vào trong lòng đất và trở thành một vực sâu màu xanh lá cây.

- Chúng đi đâu vậy? - Mumi thắc mắc. - Tại sao chúng bật rễ ra khỏi đất... Tớ không hiểu gì cả...

- Chúng sợ đấy, - Mui Tí Hon bảo và nhìn thẳng vào mắt Mumi. - Chúng sợ đến nỗi tất cả lá thông nhọn đều đâm lên thẳng đứng. Chúng còn sợ nhiều hơn cả cậu ấy!

Nếu như tớ không biết rằng trên thực tế nó khác thì tớ nghĩ rằng Quỷ Đông đã lang thang đâu gần đây.

Mumi thấy bụng cồn cào và cậu ngồi xuống chỗ bụi thạch nam. Bụi thạch nam vẫn nguyên vẹn như trước, nhờ trời nó nở hoa như thường lệ và quyết định ở nguyên vị trí trước kia.

- Quỷ Đông, - Mui Tí Hon tiếp tục lo lắng. - Một con Quỷ Đông to lớn, giá lạnh lang thang quanh quần và ngồi hết chỗ này đến chỗ khác... Và cậu có biết điều gì xảy ra ở nơi mà nó ngồi không?

Dĩ nhiên là Mumi biết. Ở chỗ ấy không có gì mọc lên được. Không bao giờ. Một ngọn cỏ cũng không.

- Vì sao cậu nhìn tớ chòng chọc như thế? - Mumi gắt.

- Tớ nhìn cậu chòng chọc ấy à? - Mui Tí Hon hỏi lại một cách tỉnh bơ. - Vì sao ư? Chắc là tớ dán mắt vào cái gì đó ở phía sau cậu...

Mumi giật bắn người và quay nhìn quanh.

- Ha ha! Tớ lừa đấy! - Mumi nói và cười thích thú. - Cậu sợ cái gì? Không hay hay sao khi tất cả phong cảnh đảo lộn và đều dịch chuyển? Tớ thấy điều đó thú vị lắm.

Nhưng Mumi nghĩ rằng điều đó không buồn cười. Lùm cây đã dịch chuyển về phía ngôi tháp. Nó đi ngang qua đảo về hướng cầu thang của ngôi tháp. Mỗi đêm rừng lại xích lại gần hơn một ít cho đến khi cánh nằm ngang đầu tiên chạm vào cửa và tìm cách vào bên trong.

- Chúng ta sẽ không mở cửa, - Mumi chột nói và nhìn

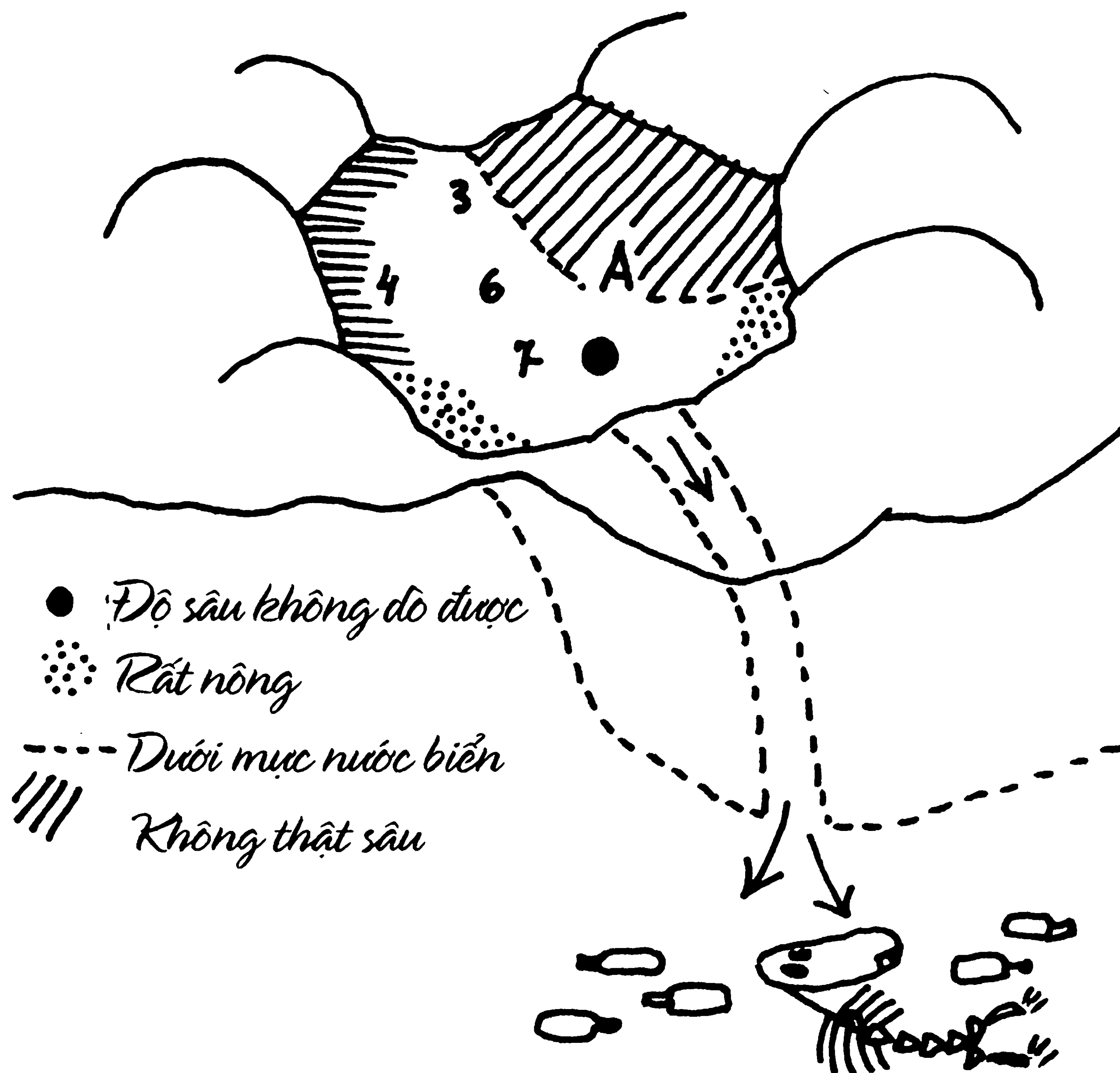
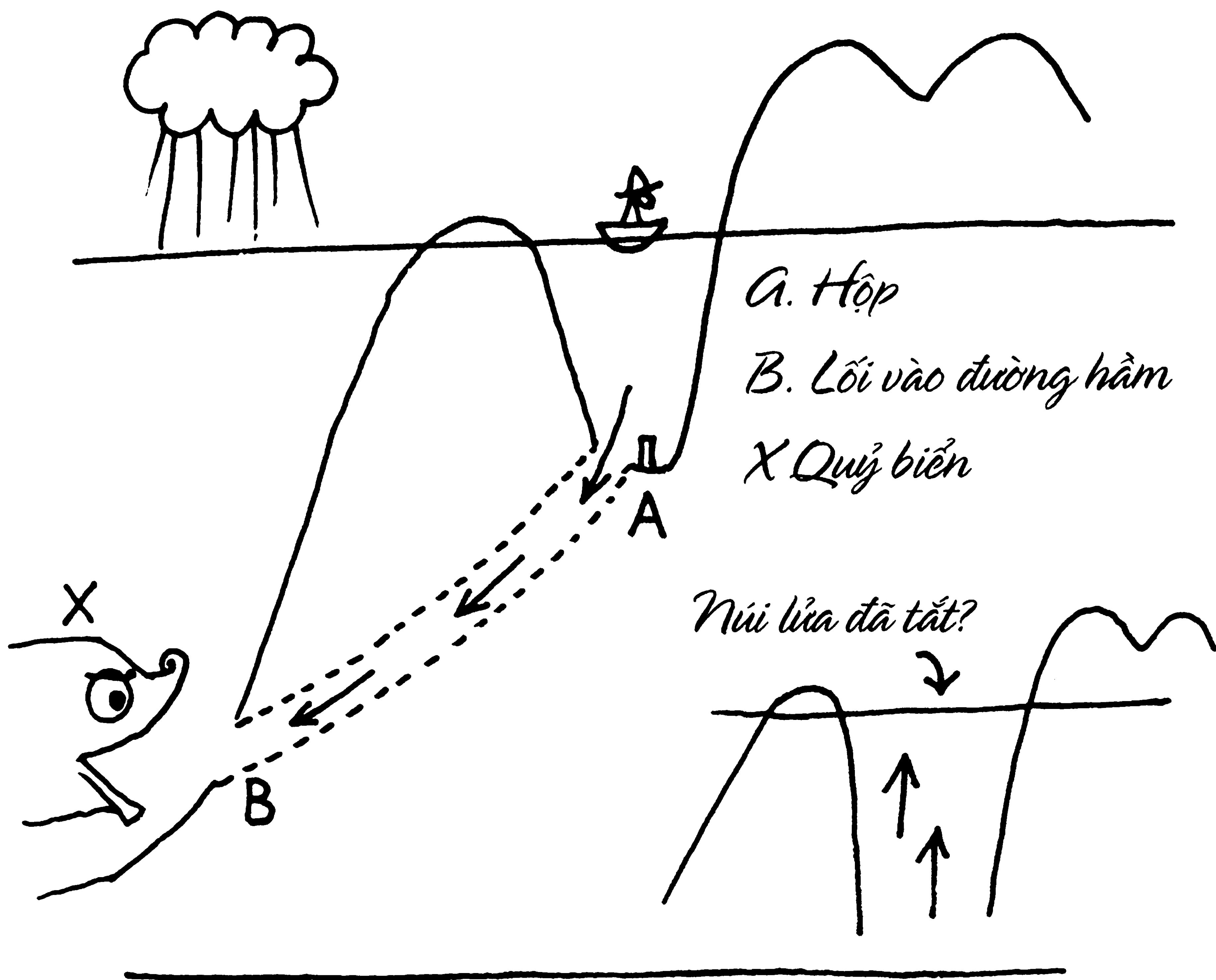
thẳng vào mắt Mui Tí Hon. Đôi mắt nó vui tươi, tinh nghịch và như biết tất cả những điều bí mật của cậu.

Điều đó làm cậu cảm thấy dễ chịu hơn.

* * *

Ngay sau bữa cà phê sáng Mui Bố đi đến chỗ phiến đá riêng của người canh hải đăng trên bờ biển. Đầu óc ông chìm trong suy nghĩ.

Cuốn sổ ghi chép hầu như đã đầy ắp những ý nghĩ về biển. Bây giờ ông viết một tiêu đề mới: SỰ THAY ĐỔI CỦA BIỂN VÀO BAN ĐÊM, và gạch ngang dưới chúng. Mui Bố nhìn chăm chăm vào trang giấy trống mà gió đang cố giật đi khỏi tay ông một lúc lâu. Ông thở dài và lật lại các trang trước cho đến trang 5 là trang mà ông rất thích. Ở trang này ông đã ghi rằng đám nước đen nổi với biển bằng một con đường ngầm không thể tin được và thông qua đường hầm này mà các báu vật, các thùng rượu whisky và những bộ xương đã chìm xuống tận đáy biển một cách đáng tiếc. Một hộp nhỏ han gỉ bất ngờ bị kẹt ở một góc tại điểm được đánh dấu A. Bây giờ nếu cái gì hoặc ai đó, được gọi là X, đứng ở dưới đáy gần B và phun nước vào đường hầm, hoặc hút nước ra thì rõ ràng nó dâng và hạ phập phồng như đang thở. Nhưng ai hay cái gì là X? Một con quỷ biển? Nhưng điều này không thể xác minh được. Vì thế những nghi vấn về biển được chuyển sang chương có tiêu đề: GIẢ THIẾT, và chương này trở nên dài hơn.

Trong chương HIỆN TƯỢNG, Mumi Bô xác nhận rằng nước ở dưới sâu lạnh hơn. Điều này ông đã biết trước, và ông chỉ cần nhúng chân xuống nước để có cảm nhận thôi. Nhưng lần này vấn đề được chứng minh với sự giúp đỡ của một cái chai được làm một cách tài tình. Áp lực của nước đã giữ chặt cái nút ở cổ chai khi nó được đưa từ dưới sâu lên. Thêm nữa, nước nặng và mặn. Nước ở sâu thì nặng hơn, còn ở trên bề mặt thì nước mặn hơn. Bằng chứng: Những bể nước muối nông. Chúng rất mặn. Và có thể cảm nhận được sức ép của nước khi lặn.

Tảo biển dạt đi phía dưới gió chứ không phải phía trên gió. Nếu ném một miếng ván từ trên bãi đá ở tháp hải đăng xuống biển khi gió mạnh thì nó không dạt vào bờ mà trôi quanh đảo cách bờ một quãng. Nếu để một tấm ván ngang đường chân trời thì sẽ thấy đường chân trời như cong đi. Nước dâng khi thời tiết xấu, nhưng đôi khi ngược lại. Con sóng thứ bảy thường to lớn, nhưng thỉnh thoảng là con sóng thứ chín và cũng có khi không có quy luật nào cả.

Những đường đi rộng của bão vốn xuất phát từ bọt sóng trắng xóa dẫn tới đâu và nó xuất hiện khi nào? Vì sao? Mumi Bô cố tìm hiểu lí do của tất cả những hiện tượng này và nhiều hiện tượng khác nữa, nhưng rất khó. Ông bắt đầu thấy mệt mỏi và suy nghĩ không khoa học, ông viết: *“Một hòn đảo không có cầu vào cũng như bờ biển không có hàng rào, từ nơi đó không thoát đi được, và cũng không giam ai vào đó được. Điều ấy nghĩa là biết mình...”* Không. Mumi Bô

gạch chéo bằng mực đen lên ý nghĩ đó và chuyển sang chương còn sơ sài “THỰC TẾ”.

Bây giờ ý nghĩ đặc biệt rằng biển hoàn toàn không tuân theo quy luật lại xuất hiện. Mumi Bố cố gạt bỏ nó ngay. Ông cần phải hiểu biển để có thể yêu thích nó và tôn trọng nó.

Trong lúc Mumi Bố ngồi trầm ngâm nghĩ, Mumi Mẹ đi càng sâu hơn vào vườn cây trên tường của mình. Bà phát hiện thấy nhiều chỗ cần phải vẽ lại. Dần dần bà trở nên mạnh bạo lên và chỉ nấp phía sau thân cây khi nghe thấy tiếng cọt kẹt của chiếc cầu thang xoắn. Vì Mumi Mẹ nhận thấy rằng hình bà trên tường không to hơn chiếc ấm pha cà phê, nên bà vẽ nhiều Mumi Mẹ nho nhỏ khắp nơi trong vườn cây để phòng có ai đó nhìn thấy bà trong phong cảnh.

Nếu bà cứ giữ im lặng thì những người khác không nhận ra được đâu là Mumi Mẹ thật.

- Quá đáng, - Mui Tí Hon nhận xét khi nhìn lên tường. - Sao bác không vẽ cả chúng con mà chỉ vẽ mỗi mình bác thôi?

- Chẳng phải là các con ở ngoài đảo à? - Mumi Mẹ nói.

Bà hỏi Mumi về bữa tiệc gia đình dự định tổ chức ở ngoài khoảng trống, song Mumi chỉ ậm ừ cho qua chuyện rồi đi ra ngoài.

“Chắc là vì ngựa biển”, Mumi Mẹ nghĩ. “À, đúng rồi, thời gian trôi”. Rồi bà vẽ một Mumi Mẹ mới ngồi dưới bụi tử đinh hương và cười thỏa mãn.

Mumi chậm chậm đi xuống cầu thang xoắn rồi ra ngoài triển đá. Bây giờ không còn khoảng trống và ngựa biển nữa.

Cậu đứng nhìn đám vườn của Mumi Mẹ dưới chân vách đá. Tất cả những bụi hồng dại đã héo khô vì chúng đột nhiên được chăm bẵm quá mức, mà lại không còn sức đề kháng an toàn của cát và đá. Bây giờ Mumi Mẹ vừa làm một luống hoa giữa cái vườn nhỏ có rào chắn. Chắc ở đó sẽ mọc lên cái gì rất đẹp. Có nghĩa là mẹ đã bắt tay vào việc mới, dù đó là gì đi nữa.

Mui Tí Hon từ trên triển đá chạy xộc đến.

- Chào cậu, - nó lên tiếng. - Cậu có thể đoán được đây là cái gì không? Được đoán ba lần.

- Cậu nói ra đi, - Mumi bảo.

- Táo, - Mui Tí Hon nói. - Mẹ đang trồng táo. Nó dạt vào bờ. Mẹ nói là hạt có thể lớn thành cây.

- Một cây táo? - Mumi ngạc nhiên nhắc lại. - Nhưng phải mất nhiều năm lắm!

- Đó là cái chắc, - Mui Tí Hon nói và lao tiếp đi.

Mumi đứng im ngắm nhìn hàng rào được làm rất khéo, nó hơi gợi nhớ hàng chắn song nơi hiên nhà cậu ở Thung lũng Mumi. Cậu bật cười. Cười được là thoải mái rồi... Trên thế gian này không có ai bướng bỉnh như mẹ cậu. Có khi táo mọc lên thật cũng nên. Mẹ xứng đáng được thế. Từ việc này sang việc khác, giá có một ngôi nhà nhỏ thì vẫn hơn bãi trống này. Một nhà nghỉ mùa hè do chính cậu tự xây lên. Cậu có thể để những viên đá tròn đẹp trên cửa sổ.

Vào giữa buổi chiều Mumi Mẹ và Mumi Bố mới nhận thấy rằng rừng cây xích lại gần tháp hải đăng hơn. Những cây tổng quán sủi là vôi vàng nhất. Chúng đã dịch lên một nửa hòn đảo, trừ một cây bị cột với mũi chiếc *Thám hiểm* còn ở nguyên chỗ cũ và bị dây thắt lại đến mức gần như nghẹn. Những cây phong trụi lá không thể xào xạc biểu lộ sự sợ hãi được nữa đã lao mình vào bụi thạch nam cùng những cây đang sợ hãi.

Cây cối tựa như côn trùng, cố quấn những cái rễ dài, rối rắm quanh các tảng đá và bám chặt vào bụi thạch nam để có thể đứng vững trong luồng gió tây nam.

- Nhưng chúng định làm gì? - Mumi Mẹ lẩm bẩm và nhìn Mumi Bố. - Tại sao chúng làm thế nhỉ?

Mumi Bố căn tẩu thuốc và cố tìm điều gì đó để giải

thích. Thật đáng buồn khi bắt buộc phải nói “tôi không biết”. Ông cảm thấy mệt mỏi khi không hiểu gì cả.

Cuối cùng ông nói:

- Đây là những điều thường xảy ra vào buổi tối... những thay đổi ban đêm, mình hiểu chứ.

Mumi Mẹ nhìn Mumi Bố chăm chăm.

- Mình có thể tưởng tượng, - Mumi Bố nói tiếp một cách bức bối. - Những sự thay đổi bí ẩn như thế vào ban đêm, bố muốn nói, và nếu chúng ta còn đi ra ngoài và lại còn làm tăng thêm, ý bố nói sự xáo trộn đó, thì khi chúng ta thức dậy mọi thứ sẽ vẫn như chúng vốn có...

- Nhưng mình này... - Mumi Mẹ nói với vẻ lo lắng.

Mặt Mumi Bố trở nên đỏ bừng.

Sau một khoảng im lặng bối rối, Mumi lâm bầm:

- Chúng sợ hãi đấy.

- Con nghĩ thế à? - Mumi Bố hỏi với vẻ biết ơn. - Nhưng như con vừa nói...

Rồi ông ngoái nhìn xung quanh. Dấu vết của sự hỗn loạn khủng khiếp hiện rõ trên mặt đất. Cây nào cây nấy đều đã dịch ra xa khỏi biển.

- Giờ thì bố đã hiểu! - Mumi Bố thốt lên. - Chúng sợ biển. Biển hù dọa chúng. Bố đã cảm nhận được rằng có cái gì đó khi bố ra ngoài đêm hôm qua...

Ông giở cuốn sổ ghi chép cũ ra và bắt đầu dò tìm:

- Đây là một ý nghĩ mà bố đã viết vào sáng nay... đợi

một tí. Bố sẽ suy nghĩ thêm về vấn đề này...

- Theo mình có phải mất nhiều thời gian không? - Mumi Mẹ hỏi.

Nhưng Mumi Bố đã bắt đầu đi về phía tháp hải đăng, mồm chúm xuống những ghi chép trong cuốn sổ. Ông vấp phải một bụi cây rồi mất hút giữa những cây thông.

- Mẹ ạ, - Mumi nói. - Con nghĩ rằng không cần phải lo lắng gì về điều ấy cả. Cây cối chỉ di chuyển đến chỗ nào đó rồi đâm rễ và lớn lên ở đấy thôi.

- Con nghĩ vậy à? - Mumi Mẹ hỏi lại với giọng yếu ớt.

- Có lẽ chúng sẽ làm thành những tán lá quanh vườn cây của mẹ, - Mumi nói thêm. - Nó sẽ trở nên xinh xắn. Những cây dương nhỏ màu xanh lá nhạt...

Mumi Mẹ lắc đầu và bắt đầu đi về phía tháp.

- Con rất đáng yêu, - Mumi Mẹ nói. - Nhưng mẹ thấy những biểu hiện của cảnh vật nơi đây là rất không tự nhiên. Ở nhà chưa bao giờ xảy ra như vậy.

Bà quyết định đi đến mảnh vườn của mình một lúc để tĩnh tâm lại.

Mumi cởi dây buộc mũi thuyền *Thám hiểm* ra khỏi cây tổng quán sủi. Gió tây nam bây giờ thổi mạnh hơn, bầu trời sáng rõ và trong suốt, những con sóng nơi mũi đảo phía tây chồm lên cao và trắng hơn trước đây. Mumi đi ngang qua đảo và tới nằm xuống dưới bụi thạch nam. Cậu cảm thấy thanh thản và khá vui vẻ. Bởi lẽ, cuối cùng bố mẹ cậu cũng chú ý tới sự thay đổi trên đảo.

Một con ong nghệ cô đơn bay vù vù giữa những bông thạch nam. Bụi thạch nam không hề hoảng sợ mà vẫn tốt tươi ở nơi nó mọc lên.

- Giá mà mình có thể xây nhà ở chỗ này, - Mumi nghĩ. - Chỉ thấp thôi, với những hòn đá bằng trước cửa.

Mumi tỉnh dậy khi ánh nắng mặt trời hắt một cái bóng to vào cậu. Mumi Bố đứng bên cạnh cậu và nhìn với ánh mắt đầy lo âu.

- Mọi việc suôn sẻ chứ ạ? - Mumi hỏi.

- Chẳng suôn sẻ gì cả, - Mumi Bố đáp và ngồi xuống cạnh bụi thạch nam. - Sự dịch chuyển của cây cối đã làm hỏng tất cả. Bố biết về biển ít hơn bất cứ khi nào từ trước tới nay. Mọi cái xảy ra ở đây chẳng hề theo quy luật gì.

Nói xong ông bỏ chiếc mũ của người gác hải đăng ra rồi chà xát và vò nhàu nó, sau đó lại vuốt phẳng nó.

- Con biết đấy, - Mumi Bố nói. - Bố muốn khám phá những quy luật bí ẩn của biển. Bố cần phải hiểu biển để có thể yêu thích nó. Bố không thể yêu hòn đảo này trước khi yêu biển.

- Cũng giống như tìm hiểu những quy luật của loài vật, - Mumi nói và hào hứng ngồi dậy. - Ý con là để yêu thích chúng.

- Biển liên tục biến động theo những quy luật mới, - Mumi Bố nói tiếp. - Lúc thế này, lúc thế khác, lung tung, lộn xộn. Đêm qua nó làm cả đảo khiếp sợ. Vì sao vậy? Điều gì thực sự đã xảy ra? Không hề theo một quy luật nào cả. Mà nếu có thì bố không thể hiểu được nó.

Ông nhìn Mumi với vẻ dò hỏi.

- Nếu có thì con nghĩ bố hiểu được mà, - Mumi nói. Cậu thấy thật sung sướng khi bố đã trao đổi với mình về một điều lớn lao, hệ trọng như vậy và cậu cố gắng hết sức để theo kịp.

- Con nghĩ thế sao? - Mumi Bố hỏi. - Con nghĩ là ở đây hoàn toàn không có quy luật à?

- Chắc chắn không, - Mumi nói và hi vọng một cách mong manh rằng đó là câu trả lời đúng.

Từ mũi đảo mấy con hải âu bay lên và bắt đầu lượn vòng quanh trên đảo. Tiếng sóng vỗ vào bờ phía dưới họ nghe như nhịp thở.

- Vậy biển chắc phải là một thực thể sống, - Mumi Bố ngâm nghĩ. - Nó có thể nghĩ. Nó vận hành đúng như nó muốn... Điều đó không thể hiểu được. Nếu cây cối khiếp sợ biển thì có nghĩa là biển đang sống.

Mumi gật đầu, và cậu cảm thấy cổ họng khô rát vì căng thẳng.

Mumi Bố im lặng một lát. Rồi ông đứng dậy và nói:

- Vậy là biển thở trong hồ nước đen. Biển là kẻ đã kéo cái dây dọi. Mọi điều đã rõ... Nó đã xoắn bờ chắn sóng của mình, nó đã ném rong biển vào lưới để chọc tức mình và cố kéo thuyền...

Ông đứng yên nhìn mặt đất, mồm nhả lại. Rồi bất chợt mồm ông dãn ra, và ông nói với vẻ thoải mái:

- Thế thì ta không cần hiểu. Biển chỉ là một kẻ tính tình khá tệ...

Mumi nhận thấy rằng lúc này bố cậu đang tự nói với mình vì thế cậu không nói gì cả. Cậu nhìn bố đi về hướng ngôi tháp, cuốn sổ ghi chép bỏ lại trong bụi thạch nam.

Trên bầu trời bây giờ xuất hiện nhiều chim biển hơn. Chúng như đám mây lớn và kêu âm ĩ như bị ai đuổi. Mumi chưa bao giờ nhìn thấy nhiều chim cùng một lúc như thế. Trong đàn đó còn có cả chim con, chúng thi nhau xoay

vòng, nhào lộn một cách điên cuồng, những nhóm mới từ ghềnh đá lao đến. Mumi nhìn chúng và nhận ra rằng chim chóc cũng trốn chạy khỏi cái lạnh giá của Quỷ Đông. Nhưng cậu không thể giúp được gì. Nhưng điều đó là gì? Bố đã nói chuyện với cậu theo một cách mới và cậu cảm thấy rất hãnh diện.

Các thành viên khác đang đứng ngoài tháp ngược nhìn đàn chim đang ken đặc bầu trời với sự kinh hãi của chúng. Bất ngờ trong giây lát chúng bay thẳng ra biển và trong nháy mắt không còn thấy đâu nữa, chỉ còn lại những con sóng xô bờ.

Tiếng sóng gầm rất mạnh, bọt nước tung trắng xóa như tuyết trên đảo. Nơi mũi đảo phía tây sóng dâng cao lên không trung giống như những con rồng trắng đang há hốc miệng.

- Bây giờ chắc gã đánh cá hài lòng lắm, - Mumi nghĩ.

Vừa lúc ấy cậu nhìn thấy căn nhà xi măng của gã đánh cá bị đổ và con sóng tiếp theo phá vỡ các bức tường.

Gã đánh cá kịp mở cửa và chạy vụt ra ngoài qua màn nước biển. Anh ta chui xuống dưới chiếc thuyền đang lật úp trên ghềnh đá. Ghềnh đá giờ trống trơn và sạch bong, chỉ còn những thanh kẹp sắt nhô ra trông như những chiếc răng bị mắc lại.

- Mình thế là bố đã nói đúng, - Mumi nghĩ. - Rốt cuộc biển là một kẻ cực kì xấu tính!

- Nhưng anh ta bị dầm nước mất! - Mumi Mẹ kêu lên.

- Anh ta có thể giẫm phải mảnh thủy tinh khi kính cửa sổ

vỡ... Chúng ta phải giúp đỡ anh ta khi anh ta không còn chỗ ở nữa!

- Bố đi xem hiện trường thế nào, - Mumi Bố nói. - Bố muốn bảo vệ đảo của mình!

- Nhưng toàn bộ mũi đảo đã ngập nước, rất nguy hiểm!
- Mumi Mẹ gàn. - Nếu chẳng may sóng cuốn mình đi...

Mumi Bố chạy đi lấy sợi dây dọi treo ở phía dưới cầu thang xoắn. Ông trở lại rất sảng khoái, thấy đầu nhẹ bồng như mây.

- Không có gì phải sợ, - Mumi Bố nói. - Biển có thể làm gì nó muốn, bố không thềm để ý. Bố quyết tâm bảo vệ tất cả những ai sống trên hòn đảo này. Giờ thì bố biết.

Mumi Bố đi xuống sườn dốc. Mui Tí Hon nhảy tâng tâng như con sáo xung quanh ông và hét gì đó nhưng tiếng

gió rít đã át đi. Mumi vẫn đứng chỗ bụi thạch nam và nhìn về phía mũi đảo của gã đánh cá.

- Con có thể đi cùng, - Mumi Bố nói. - Đây là lúc con học cách bảo vệ mình.

Cả ba cùng chạy dọc con dốc và đến mũi đảo giờ đã chìm dưới nước. Mui Tí Hon nhảy lên nhảy xuống với vẻ rất thích thú, buộc tóc của nó bị gió xổ tung ra và tóc bay quanh đầu nó như những tia sáng của vầng hào quang.

Mumi Bố nhìn biển hung dữ đang xông lên hòn đảo bằng tất cả sức mạnh của mình. Nó tung bọt nước lên cao rồi ập xuống và rút đi như đang nuốt, hút mạnh đến chóng mặt. Còn ở trên mũi đảo những con sóng âm âm hung dữ nối tiếp nhau dồn đến. Nơi này ba bố con phải đi qua. Mumi Bố lấy sợi dây buộc ngang bụng và ném đầu kia cho Mumi.

- Bây giờ con hãy nắm thật chắc vào, - Mumi Bố nói. - Thắt nút chặt vào và theo bố khi sợi dây căng ra. Giờ chúng ta lừa biển! Gió cấp bảy, con biết không? Cấp bảy đấy!

Mumi Bố đợi đến khi một con sóng khổng lồ chồm qua, rồi bước dọc trên các tảng đá trơn tiến về ghềnh đá nằm cách bờ một đoạn đường. Khi con sóng tiếp theo cuộn lên phía trên đầu, Mumi Bố đã kịp đi qua ghềnh đá. Sợi dây giữa ông và Mumi căng ra áp sát vào mặt ghềnh đá, biển cuộn xoáy dưới chân hai bố con và họ quay quanh nhau một vòng. Nhưng sợi dây không bị đứt.

Khi con sóng vỗ qua, hai bố con trượt về phía trước qua các hòn đá và lặp lại động tác lúc trước với tảng đá tiếp theo.

- Người sẽ biết mắng là thế nào, - Mumi Bồ nghĩ và hằm hằm nhìn biển. - Mọi cái đều phải có giới hạn... Với chúng ta người làm gì cũng được, chúng ta chịu hết. Nhưng bắt một gã đánh cá tội nghiệp, gã rong biển ấy, kẻ luôn ngưỡng mộ người phải gánh chịu chúng thì thật khó chấp nhận...

Một con sóng khổng lồ ập đến xua tan nỗi tức giận của Mumi Bồ.

Mumi Bồ sắp đến được đích. Sợi dây thít chặt bụng ông. Ông chạm vào được cái gì đó trên một tảng đá và đưa cả hai tay lẫn hai chân giữ chặt lấy nó. Một con sóng xanh khác vỗ qua ông và sợi dây chùng lại.

Ngay sau khi nhấc mồm lên được khỏi mặt nước, Mumi Bồ vội leo lên mặt đất. Chân tay ông run run. Ông kéo cậu con trai đang bất lực dùng đưa lại gần mình... Hai bố con ngồi xuống bên nhau trên ghềnh đá mũi đảo và

thấm lạnh. Phía bên kia Mui Tí Hon nảy lên nảy xuống như một quả bóng và hai bố con nhận ra rằng con bé đang hoan hô mình. Hai bố con Mumi nhìn nhau và cười. Họ đã đánh lừa được biển.

- Anh có sao không? - Mumi Bố hét to và chúi mõm vào dưới thuyền của gã đánh cá. Gã đánh cá ngược cặp mắt sáng xanh về phía ông. Gã ướm như chuột lệt, nhưng không bị thương vì tấm kính cửa sổ vỡ.

- Anh thích uống một ít cà phê không? - Mumi Bố gào lên trong gió bão.

- Tôi không biết, đã lâu lắm rồi tôi không được uống...

- Tiếng gã đánh cá vang lên nghe như một tiếng rít từ xa.

Mumi Bố chợt thấy gã đánh cá thật tội nghiệp. Anh ta thật nhỏ bé. Anh ta không thể vượt qua được chỗ hiểm nguy này để lên đảo.

Mumi Bố đứng dậy và nhìn Mumi. Ông nhún vai và giải thích rằng tình trạng như thế này thì không thể làm được gì khác. Mumi gật đầu.

Hai bố con đi về phía cuối mũi đảo. Gió bão ép tai của họ vào đầu và muối làm mắt họ cay xè. Khi không thể đi xa hơn được nữa, hai bố con dừng lại và nhìn cột bọt nước dâng cao hùng vĩ, đều đều xuất hiện trước mặt họ sau mỗi con sóng, rồi đổ ập trở lại xuống biển.

- Dù sao biển cũng là kẻ thù đáng bị đánh! - Mumi Bố hét lên trong gió bão.

Mumi gật đầu. Cậu không nghe rõ bố nói gì, nhưng hiểu được điều ông muốn nói.

Có cái gì đó bị sóng biển xô dạt vào phía ghềnh đá. Đó là một cái thùng. Nó trôi vào một bên mũi đảo hướng về nơi tĩnh hơn, rồi nặng nề dập dềnh trong nước. Thật lạ lùng là hai bố con không hề nói gì mà hiểu được nhau. Mumi nhào lên đầu ngọn sóng với sợi dây quấn quanh người. Sóng cuốn cậu theo về phía cái thùng trong khi trên bờ Mumi Bố gắng sức giữ chắc dây bằng cả hai tay.

Mumi tóm được cái thùng. Một cái thùng nặng, có một tay cầm kết bằng dây. Sợi dây quấn chặt quanh bụng Mumi và cậu được lôi lại vào bờ. Cái trò nguy hiểm và giật gân như thế này từ trước đến giờ Mumi chưa từng trải nghiệm. Lần này cậu thử thách cùng với bố.

Hai bố con kéo cái thùng lên bờ. Nó vẫn còn nguyên vẹn. Một cái thùng to chứa đầy rượu whisky của nước ngoài và trên mặt có những dòng chữ màu đỏ và xanh nước biển được viết uốn khúc.

Mumi Bố quay nhìn ra phía biển. Ông chăm chăm nhìn biển vừa ngạc nhiên vừa cảm phục. Những con sóng bây giờ vẫn xanh và nắng buổi chiều đỏ au chiếu sáng trên đỉnh sóng.

Sau khi gã đánh cá lấy lại sức với rượu whisky, gã được kéo về đảo. Mumi Mẹ đang đứng đợi với bộ quần áo cũ của người gác hải đăng trên tay. Bà tìm thấy chúng trong ngăn kéo dưới cùng của tủ.

- Những chiếc quần này
tôi không thích,
- gã đánh cá nói, răng run lập cập.

Chúng nát
cũ quá

- Anh đi ra sau vách đá và thay quần áo đi, - Mumi Mẹ nói một cách dứt khoát. - Đừng có bận tâm chuyện quần áo cũ hay đẹp. Chúng giúp anh giữ ấm. Người canh tháp đáng kính đã dùng chúng và ông ấy không có lỗi gì, cho dù có hơi bị trầm cảm.

Mumi Mẹ dúi quần áo vào tay gã đánh cá và ấn anh ta về phía sau vách đá.

- Chúng con tìm thấy một thùng toàn rượu whisky, - Mumi khoe.

- Tuyệt vời thế! - Mumi Mẹ nói. - Vậy thì chúng ta cần một chuyến dã ngoại.

Mumi Bố cười và nói:

- Mẹ thì lúc nào cũng đã ngoại thôi.

Lát sau gã đánh cá đi ra từ sau vách đá với chiếc áo khoác nhung trắng và chiếc quần nhàu nát.

- Trông nó vừa như cắt may cho anh, - Mumi Mẹ reo lên. - Giờ anh vào nhà uống cà phê nhé.

Mumi Bố nhận thấy rằng Mumi Mẹ nói *nhà* chứ không nói *tháp*. Đây là lần đầu tiên bà dùng từ đó với ngôi tháp.

- Không, không, không, - gã đánh cá từ chối. - Không vào đây đâu.

Rồi gã nhìn chăm chăm chiếc quần gớm ghiếc và co chân chạy một mạch khỏi hòn đảo như bị ai đuổi. Cả nhà nhìn thấy gã biến mất phía sau lùm cây.

- Con nên mang cho anh ta một bình cà phê, - Mumi Mẹ bảo Mumi. - À, con đã kéo cái thùng ấy vào chỗ an toàn chưa?

- Đừng lo, - Mumi Bố trấn an vợ. - Đây là quà của biển và biển không lấy nó lại đâu.

Bữa trà chiều hôm ấy diễn ra hơi sớm hơn thường lệ.

Sau đó trò chơi xếp hình được bày ra trên bàn và Mumi Mẹ lấy một hộp kẹo gồm từ trong góc lò ra.

- Mỗi người được lấy năm cái bởi vì hôm nay là một ngày đặc biệt, - Mumi Mẹ nói. - Không biết anh đánh cá có thích kẹo gồm không...

- Mình biết gì không? - Mumi Bố hỏi. - Bố cảm thấy không hài lòng mỗi lần thấy kẹo gồm mình để trên ghế đá cho bố.

- Vì sao lại thế? - Mumi Mẹ ngạc nhiên hỏi. - Không phải mình rất thích kẹo gồm à?

- Không phải! - Mumi Bố nói và cười ngượng ngịu. - Chẳng qua là vì nghiên cứu của bố không đem lại kết quả nào cả. Bố không biết gì cả.

- Bác đang tự thấy mình dốt nát, - Mui Tí Hon nhận xét. - Cháu có thể coi hai cái là một vì chúng dính với nhau được không? Bây giờ bác định nghỉ chơi với biển à?

- Tất nhiên không, - Mumi Bố gắt. - Ta có nghỉ chơi với con đâu, cho dù ta không hiểu vì sao con cư xử ngốc nghếch như thế.

Tất cả cùng cười.

- Cả nhà biết không, - Mumi Bố nói và ngả người về phía trước. - Biển là một sinh vật khổng lồ gồm có cả những điểm tốt lẫn những mặt xấu. Và không thể biết được lí do vì sao. Chúng ta chỉ có thể biết được những gì trên bề mặt. Nhưng nếu yêu thích biển thì không có vấn đề gì... Lúc ấy ta sẽ chịu đựng được cả mặt xấu cũng như điều tốt.

- Vậy bây giờ bố thấy yêu thích biển rồi ạ? - Mumi rụt rè hỏi.

- Lúc nào bố cũng thích biển cả, - Mumi Bố đáp với vẻ bực bội. - Tất cả chúng ta đều yêu thích biển. Vì thế mà chúng ta ra đây, đúng không? Ông ngược nhìn Mumi Mẹ.

- Vâng, có lẽ vì vậy, - Mumi Mẹ nói. - Mẹ vừa tìm thấy một miếng lấp khít vào chỗ khó khăn ấy. Cả nhà nhìn này.

Tất cả chụm vào trò chơi xếp hình và chăm chú nhìn.

- Nó sẽ thành hình một con chim to màu xám, - Mui Tí Hon hét rõ to. - Chỗ kia là mặt của con chim thứ hai, màu trắng. Chúng đang vỗ cánh bay đi như đuôi chạm phải lửa vậy!

Bây giờ khi đã biết hình phải được xếp là gì, cả nhà nhận ra cả thấy bốn con chim. Trời bắt đầu tối và Mumi Mẹ tắt đèn.

- Các con có định ngủ ngoài trời đêm nay không? - Mumi Mẹ hỏi.

- Không ạ, - Mui Tí Hon đáp. - Nhà của chúng con bị cây mọc kín rồi.

- Con định làm một nhà nghỉ cho mình, - Mumi nói. - Sau đó thì thỉnh thoảng cả nhà có thể đến.

Mumi Mẹ gạt đầu. Rồi bà nhìn ngọn đèn và vặn nó.

- Mình thử xem bên ngoài giờ thế nào. - Bà nói với Mumi Bố.

Mumi Bố đi đến mở cửa sổ phía bắc. Lát sau ông bảo:

- Bố không nhận ra được ở ngoài thế nào. Gió thổi mạnh. Có lẽ mạnh tới cấp tám.

Ông đóng cửa sổ lại và trở lại chỗ bàn.

- Cây cối bắt đầu di chuyển vào đêm khuya, - Mui Tí Hon nói, mắt sáng lên. - Rón rén, lê la và dò dẫm lên trên sườn đồi - như thế này!

- Cậu không nghĩ là chúng sẽ vào nhà chứ? - Mumi vội nói.

- Tất nhiên chúng sẽ lên vào, - Mui Tí Hon đáp và nói tiếp với giọng trầm hơn. - Cậu không nghe thấy tiếng đá đập vào cửa phía dưới à? Chúng lặn đến đây từ khắp các hướng, cả đám tụ tập nơi cầu thang... Và cây cối dịch chuyển đến xung quanh tháp, mỗi lúc một gần hơn rồi rễ của chúng bắt đầu leo lên những bức tường dài và nhìn vào trong từ cửa sổ... Phòng sẽ tối đi...

- Không! - Mumi hét lên và hai tay giơ ra trước mồm.

- Mui ngoan ngoãn ơ, - Mumi Mẹ lên tiếng. - Những điều đó chỉ xảy ra trong cái đầu của cháu thôi.

- Tất cả hãy bình tĩnh, - Mumi Bố bảo. - Không có điều gì phải lo lắng cả. Nếu như một số cây cối nhỏ sợ biển thì cũng không nên lấy đó làm hốt hoảng. Bố sẽ xử lý việc này.

Bóng đêm trở nên tối hơn, nhưng không ai đi ngủ cả. Họ tìm thấy ba con chim mới trong trò chơi xếp hình. Mumi Bố đứng trầm tư nhìn vào hình vẽ chiếc ngăn kéo của chiếc tủ bếp.

Bên ngoài bão vẫn vũ, khiến trong phòng của ngôi tháp có cảm giác an toàn. Thỉnh thoảng ai đó lại nhắc đến gã đánh cá và bản khoản không biết anh ta như thế nào ở bên ngoài, liệu anh ta có tìm thấy bình cà phê mà uống không.

Dần dần Mumi bắt đầu thấy bồn chồn. Đã đến lúc đi ra chỗ Quỷ Đông ngoài bờ biển. Cậu đã hứa với nó là đêm nay nó có thể nhảy. Cậu co người và không nói năng gì.

Muy Tí Hon nhìn Mumi, mắt sáng long lanh như những hạt cườm. Bất ngờ nó nói:

- Cậu quên sợi dây ngoài bãi biển.

- Sợi dây à? - Mumi hỏi lại. - Nhưng tớ cầm nó lên rồi mà...

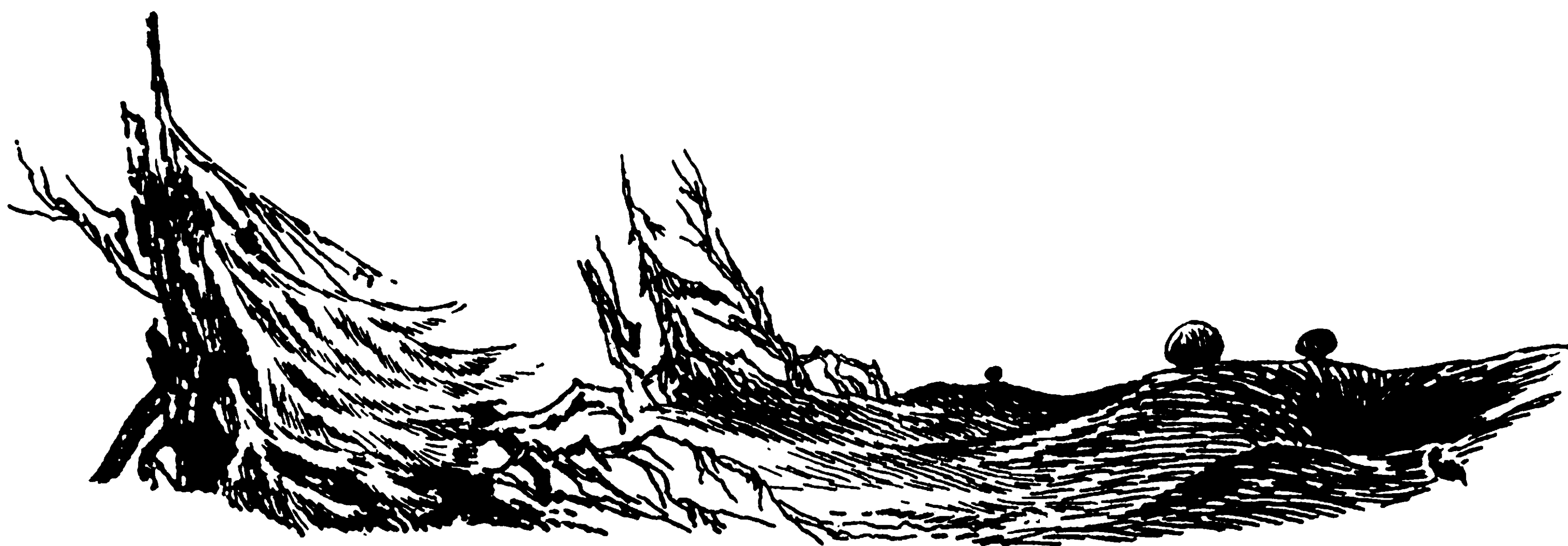
Muy Tí Hon đá Mumi một cái rất mạnh từ dưới bàn. Mumi đứng lên và rụt rè nói :

- Đúng rồi. Tớ phải đi ra lấy nó. Nếu nước lên thì nó sẽ bị cuốn đi mất...

- Con đi cẩn thận đấy, - Mumi mẹ dặn. - Rễ cây đâm ra khắp nơi, mà nhà ta chỉ có mỗi một cái đèn có kính che. Trong khi ở ngoài con để ý xem có thấy cuốn sổ ghi chép của bố đâu không nhé.

Mumi nháy mắt với Muy Tí Hon trước khi đóng cửa lại. Nhưng cô bé đang chăm chú với trò chơi xếp hình và huýt sáo một cách vô tư.

VIII

Người canh tháp hải đăng

Hòn đảo dịch chuyển suốt đêm. Mũi đảo của gã đánh cá trượt thêm ra khơi.

Những tiếng rầm chói tai rung chuyển ghềnh đá giống như sóng đen gợn sóng âm ào trên mặt nước và cái hồ đen tịt sâu hơn xuống dưới nền đá. Nó bị rút xuống phía dưới, vào trong và những con sóng từ biển ập vào vượt qua doi đất như thác nước màu xanh lá cây lấp lánh. Nhưng hồ không bị nước phủ kín. Nó trổn, và con mắt gương sẫm màu của nó tỏa sáng giữa hàng mi bằng tảo biển bị hất lên từ vực sâu của đảo.

Trên bờ biển nơi sóng không đập vào cát trôi tuột đi. Các tảng đá nặng nề dịch chuyển làm trơ những chùm rễ trắng của các bụi cỏ may bên bờ nước.

Vào lúc bình minh đảo ngủ thiếp đi. Lúc đó cây cối đã

kịp nhích đến chỗ vách đá của tháp hải đăng, trên đồng đá xuất hiện một lỗ sâu, đội quân đá cuội sỏi xám nằm rải rác trong dãy thạch nam. Chúng đang đợi đến đêm sau để tiếp tục tiến về phía ngôi tháp. Cơn bão lớn mùa thu tiếp tục hoành hành.

Vào khoảng bảy giờ Mumi Bồ đi kiểm tra thuyền. Nước lại dâng lên và gió tây nam liên tục thổi mạnh khiến sóng còn dênh lên cao hơn. Mumi Bồ phát hiện ra gã đánh cá dưới chiếc *Thám hiểm*. Gã nằm khoanh tròn ở đáy và nghịch những viên sỏi nhỏ, nhìn Mumi Bồ với vẻ bức tức dưới mớ tóc lòa xòa ngang trán, nhưng không nói gì. Chiếc *Thám hiểm* dập dềnh trong nước như sắp trôi đi.

- Anh không thấy thuyền đang trôi ra biển sao? - Mumi Bồ hỏi. - Nó va đập vào đá. Nhìn kia, nhìn xem nó như thế nào! Có cần làm gì nhiều đâu. Ra đi và giúp tôi một tay kéo thuyền vào bờ đi!

Gã đánh cá nhắc đôi chân không của mình qua mạn thuyền, nhảy xuống đất. Mắt gã trông hiền và trong sáng. Gã nói:

- Tôi chưa bao giờ làm điều gì xấu...

- Ủ, song anh cũng chẳng làm điều gì tốt, - Mumi Bồ nói và lấy hết sức kéo mạnh thuyền lên bờ một mình.

Mumi Bồ ngồi thụp xuống những vệt cát còn lại trên bờ thỏ hỏn hển. Biển giận dữ rõ ràng còn muốn cướp cả bờ cát, cứ mỗi đêm nó lại lấy đi một chút. Mumi Bồ nhìn gã đánh cá một cách nghiêm nghị và hỏi:

- Anh có tìm thấy cà phê không?

Nhưng gã đánh cá chỉ cười khẩy.

- Anh có gì đó không bình thường, - Mumi Bố tự nói một mình. - Anh chẳng có cá tính gì cả mà chỉ như một loại cây cỏ hay một cái bóng. Cứ như là anh chưa hề được sinh ra.

- Tôi được sinh ra mà, - gã đánh cá cãi lại ngay lập tức. - Mai là ngày sinh của tôi.

Mumi Bố ngạc nhiên và bật cười rất to.

- Thế à, anh nhớ được, - Mumi Bố nói. - Anh có ngày sinh à? Anh tròn bao nhiêu tuổi?

Song gã đánh cá đã quay lưng lại phía ông và chậm rãi đi dọc bờ biển.

Mumi Bố trở lại tháp. Ông cảm thấy rất lo lắng về hòn đảo. Khu rừng hoang đầy hố sâu, cây cối xối bụi thạch nam thành những luống cày dài khi di chuyển về phía tháp. Và giờ đây chúng sợ hãi đứng túm tụm ở đây.

- Không biết người ta thường làm gì khi muốn trấn tĩnh một hòn đảo nhỉ? - Mumi Bố tự hỏi. - Không thể để biển và đảo trở thành kẻ thù của nhau, chúng phải hòa thuận mới được...

Mumi Bố đứng lại. Vách đá nơi ngôi tháp có gì đó bất thường. Bây giờ ông thấy nó khác, hơi dịch đi một tí, dồn tụ lại với nhau, nhẵn nhúm như tấm da. Một số tảng đá xám lẫn vào bụi thạch nam. Đảo như đã thức dậy.

Mumi Bố nghe ngóng, gáy lạnh toát vì căng thẳng. Ông nghe thấy có tiếng động khe khẽ. Ông hoàn toàn cảm nhận

được nó và thấy nó rất gần. Nghe như nó ở dưới đất.

Mumi Bố nằm xuống chỗ bụi thạch nam và ghé sát tai xuống đất lắng nghe. Ông nghe được tiếng đập của tim đất. Rất xa phía dưới sóng, sâu tít trong lòng đất, tim đất đang đập một cách chậm chạp, nhẹ nhàng và đều đặn.

Hòn đảo sống, Mumi Bố nghĩ. Đảo của mình cũng sống như cây cối và biển. Mọi thứ đều sống.

Mumi Bố từ từ nhồm dậy.

Một cây thông non nhẹ nhàng nhích qua bụi thạch nam giống như một tấm thảm xanh lá cây lắc lư. Mumi Bố tránh đường cho nó, rồi đứng ngậy nhìn và thấy lạnh. Ông nhìn đảo, một hòn đảo sống đang nép mình giữa biển đen và sợ biển đến chết khiếp. Nỗi sợ thật nguy hiểm, nó có thể đến một cách bất ngờ, nó có thể vươn dài hay dăm đá tứ phía và ai sẽ bảo vệ những sinh linh nhỏ bé vô tình hiện diện ở đó? Mumi Bố bắt đầu chạy.

Ông vào nhà và cởi mũ ra treo lên giá.

- Có chuyện gì vậy mình? - Mumi Mẹ hỏi. - Có phải thuyền...?

- Bố đã kéo nó lên bờ rồi, - Mumi Bố đáp.

Cả nhà tiếp tục nhìn ông và ông nói:

- Mai là sinh nhật của gã đánh cá.

- Mình không đùa đấy chứ! - Mumi Mẹ nói. - Có phải vì thế mà trông mình rất khác thường? Có lẽ chúng ta nên tổ chức một bữa liên hoan cho anh ta. Thử nghĩ xem, ngay cả anh ta cũng có sinh nhật của mình!

- Rất dễ tặng quà cho ông ta, - Mui Tí Hon lên tiếng. - Một hộp rong biển nhỏ! Một gói rêu! Hay một ít nước biển chẳng hạn?

- Cháu lại huyền thiên rồi, - Mumi Mẹ nói.

- Cháu không huyền thiên! - Mui Tí Hon cự lại.

Mumi Bố đứng sát cửa sổ phía tây và nhìn ra đảo. Ông thấy cả nhà bàn cãi về hai vấn đề rất quan trọng: làm sao để đón được gã đánh cá đến tháp hải đăng và làm thế nào để đưa thùng rượu qua lạch biển. Nhưng ông không thể nghĩ đến điều gì khác hơn trái tim sợ hãi của đảo đang đập dưới lòng đất sâu.

Ông thấy cần phải nói điều này với biển.

Mumi Bố đi ra ngồi vào chỗ dành cho người canh tháp nơi vách đá. Ông liêu xiêu như bức tượng khắc vào đầu mũi đảo của mình.

Đây đúng là một cơn bão mà Mumi Bố chờ đợi. Nhưng nó không hề giống như ông hình dung. Không có những chuỗi ngọc trắng đẹp trên sóng, ngay cả khi gió mạnh tới cấp tám. Trái lại, bọt nước bay khỏi mặt biển như khói

xám hung hăng, và nước dồn hàng, nhẵn nhúm như những khuôn mặt giận dữ.

Bỗng nhiên hôm nay các ý nghĩ trong đầu Mumi Bố được kết nối lại một cách dễ dàng. Trong đầu mình ông có cuộc đối thoại thoải mái với biển khơi, cứ như khi nói chuyện với tổ tiên ngày nào.

- Người rộng lớn vô cùng, sao còn phải làm ra vẻ quan trọng làm gì nữa, - Mumi Bố nói với biển. - Thật không đáng. Tại sao người cứ hù dọa hòn đảo nhỏ bé, tội nghiệp này, nó đã phải chịu bao nhiêu nỗi khổ rồi. Người phải thấy mừng vì nó dám tồn tại ở nơi xa vắng như thế này, nếu không người có cái gì để so sánh...

Nếu không có những cơn sóng cồn thì người lấy gì mà vui cùng đây? Người thử nghĩ xem. Ở đây có một đám cây nhỏ mọc xiêu vẹo vì người, chỉ có ít đất mỏng mà người cũng lấy hết sức cuốn đi, và một ít đá gồ ghề mà người mài nhẵn thín đến mức khó có gì còn sót lại. Đã thế rồi mà người vẫn còn muốn dọa dẫm chúng nữa!

Mumi Bố cúi về trước và nghiêm khắc nhìn biển đang găm gào.

- Người không hiểu một điều, - ông nói. - Người cần phải quan tâm đến hòn đảo này. Người cần bảo vệ và chăm nom nó chứ không phải hành xử với nó như những gì người đang làm. Người hiểu chứ?

Mumi Bố nghiêng tai về hướng gió, nhưng biển đâu biết trả lời ông.

- Người còn tìm cách gây phiền phức cho chúng ta, - Mumi Bố nói. - Người tìm mọi cách quấy nhiễu, nhưng không thành công. Chúng ta biết cách xử trí. Ta đã học được cách hiểu người và điều đó làm cho người không thích. Chúng ta tiếp tục theo dõi tất cả những điều cần lưu ý. Nhân đây, - Mumi Bố nói tiếp, - phải công nhận rằng việc

đưa thùng whisky đến là một việc làm công bằng. Ta hiểu người muốn ám chỉ điều gì. Người có thể chịu đựng một thất bại. Nhưng người đã hèn hạ khi tấn công hòn đảo để bắt nó phải đầu hàng. Và ta nói ra tất cả những điều này chỉ vì - hay hầu như chỉ vì - ta yêu mến người.

Mumi Bố im lặng. Ông cảm thấy đau đầu. Ông dựa lưng vào vách đá phía sau và đợi.

Biển không nói gì cả. Nhưng một tấm ván to sáng trắng nằm trên ngọn sóng đang trôi vào phía bờ.

Mumi Bố hồi hộp dõi theo nó.

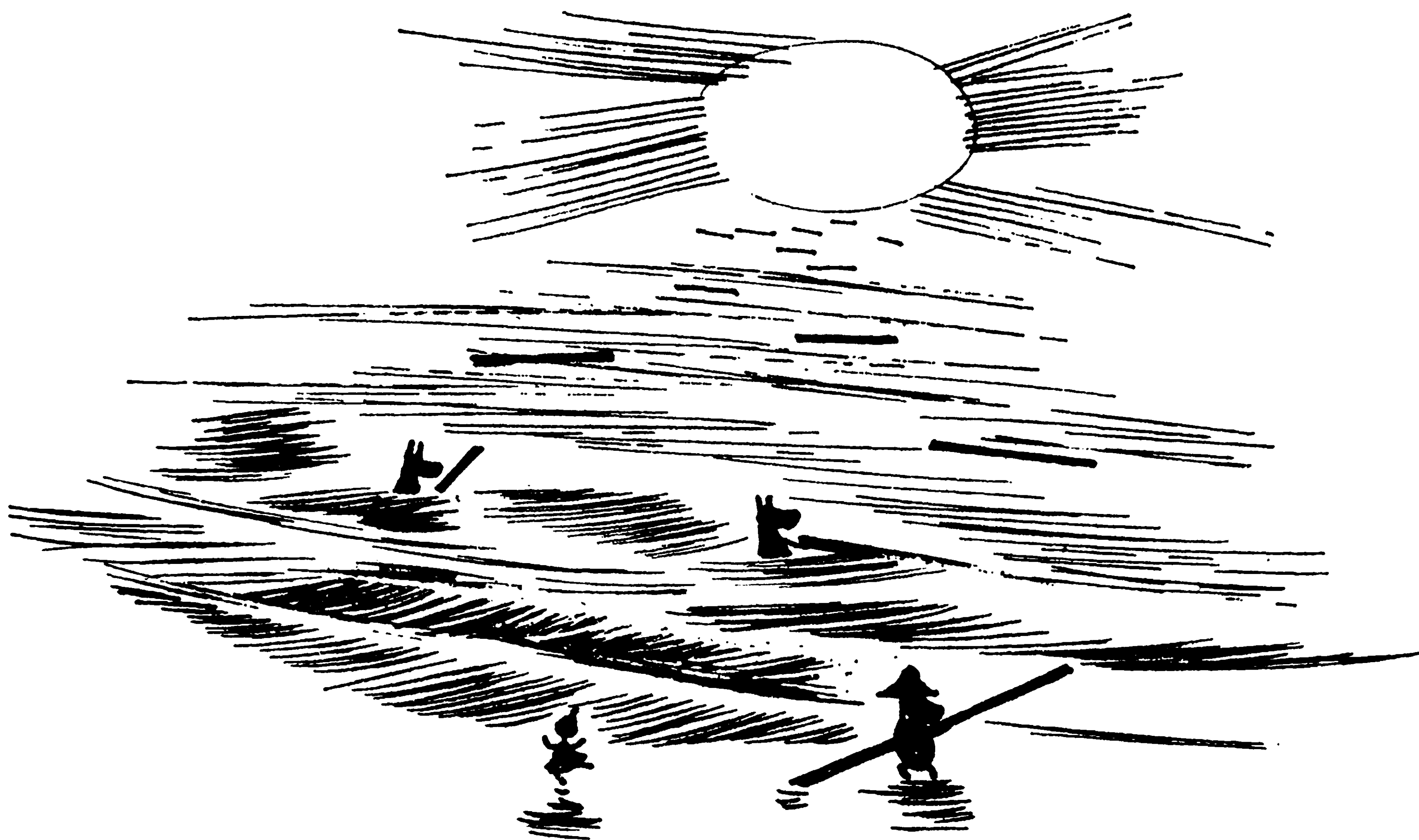
Ở đây xuất hiện thêm tấm thứ hai, rồi thứ ba. Và rất nhiều nữa. Ai đó đã phải ném khối hàng xuống biển để giảm tải trọng cho thuyền.

Mumi Bố rời khỏi ghềnh đá và bắt đầu chạy, vừa chạy vừa cười. Biển đã xin lỗi. Nó muốn họ ở lại. Nó muốn giúp họ xây dựng đảo để họ ở lại và vui sống ở đây, mặc dù họ bị vây bọc bởi một đường chân trời rộng lớn ngăn cách họ với thế giới bên ngoài.

- Cả nhà ra đây! Ra ngoài đi! - Mumi Bố hét to nơi cầu thang cuốn. - Gõ! Hàng hóa trôi dạt! Cần phải vớt chúng lên!

Cả nhà vội chạy ra ngoài.

Các phiến gỗ đang trôi đến. Chúng dạt vào bên biển nước lặng, và dập dềnh nửa chìm nửa nổi ở ngoài xa, trong những lớp sóng bạc đầu... Có vẻ như chúng sẵn sàng dạt ra xa vào bất cứ lúc nào, sẵn sàng đến làm vui các bờ biển khác. Cần phải như Quỷ Đông. Không ai cảm thấy nước lạnh.

Tất cả chạy ào xuống biển. Có lẽ trong dòng tộc họ có ai đó từng là cướp biển nên đã phát hiện thấy khối tài sản có thể giành được và bắt con cháu tăng tốc lên. Họ cần điều đó. Tất cả sự ảm đạm của hòn đảo và sự cô liêu của biển đã biến mất khi họ lội lên lội xuống dưới nước để gom nhặt, lôi kéo và xếp các phiến gỗ. Họ réo gọi nhau trong tiếng âm ào của biển chỉ để chứng tỏ rằng ai cũng khỏe mạnh và bầu trời phía trên đảo sau bão trong vắt không một gợn mây.

Thật vất vả và hồi hộp khi phải đưa những phiến gỗ dày đến sáu phân lên bờ. Chúng đung đưa và nặng vì ngấm nước. Chúng có thể đâm vào chân. Lúc đó thì rất nguy hiểm.

Cuối cùng khi đã được xếp lại trên bờ cách xa chỗ nước biển có thể chạm tới, chúng trở thành của quý, nhất là vì chúng là của lấy được. Phiến gỗ chắc, sáng, không chê được điểm gì, có một đầu màu ẩm của hắc ín cổ và đầu kia có dấu

tích của chủ nhân. Ít nhất với sự thỏa mãn tự hào của kẻ đi chinh phục, khi nhìn chúng, bạn hình dung ngay ra những cái đỉnh to ba phân được đóng vào như thế nào.

- Bây giờ chắc gió mạnh tới cấp chín! - Mumi Bố hét to. Ông hít một hơi rõ sâu và nhìn ra biển.

- Tốt lắm, - ông nói. - Giờ càng dễ cho chúng ta.

Khi tất cả các phiến gỗ đã được khuôn lên đất khô ráo, cả nhà đi về nhà để nấu món súp cá. Cơn bão tràn đến từ mũi đảo giống như một nguồn lực sống và Mui Tí Hon khó khăn lắm mới đứng vững được.

Mumi Mẹ dừng lại giữa đường và nhìn mảnh vườn nhan nhản những cây thông sợ hãi. Bà quỳ xuống và ghé mõm vào phía dưới các cành cây.

- Có phải cây táo đã mọc rồi không mẹ? - Mumi hỏi.

- Con nghĩ là mẹ ngớ ngẩn vậy à, - Mumi Mẹ cười nói.

- Có thể phải mất đến mười năm nó mới bắt đầu thành cây được. Mẹ chỉ động viên nó một tí.

Mumi Mẹ ngó nhìn bụi hoa hồng đã chết và nghĩ:

- Mình thật ngớ ngẩn đi trồng chúng ở đây. Nhưng hồng vẫn còn nhiều, trên đảo có đầy. Có lẽ phong cảnh trên đảo đẹp hơn mảnh vườn?

Mumi Bố đã chuyển một số phiến gỗ vào trong ngôi tháp và lấy hộp đồ nghề của ông ra.

- Bố biết là gỗ co lại khi nó khô, - Mumi Bố nói. - Nhưng

bố không có đủ thời gian để đợi. Nếu giá để đồ trong bếp có những kẻ hở thì liệu có sao không?

- Không sao cả, - Mumi Mẹ nói. - Bố cứ làm đi. Bắt đầu công việc khi muốn làm là tốt.

Hôm nay Mumi Mẹ không vẽ. Bà đeo gọt ít cọc để cắm đỡ hoa và lau chùi các ngăn tủ. Bà chùi cả cái rương của người canh tháp nữa. Mumi ngồi vẽ. Cậu biết rõ ngôi nhà nghỉ của cậu trông sẽ như thế nào. Bút vẽ kính còn lại không nhiều, nhưng cậu ta tin rằng biển của bố sẽ gửi bút mới khi cần.

Vào buổi tối cả nhà ai cũng cảm thấy hơi mệt nên không nói chuyện nhiều với nhau. Bên trong ngôi tháp yên bình và tĩnh lặng. Biển rì rào dịu dàng xung quanh đảo, bầu trời trắng và được chùi rửa sạch sẽ. Mui Tí Hon nằm ngủ khi trên lò sưởi.

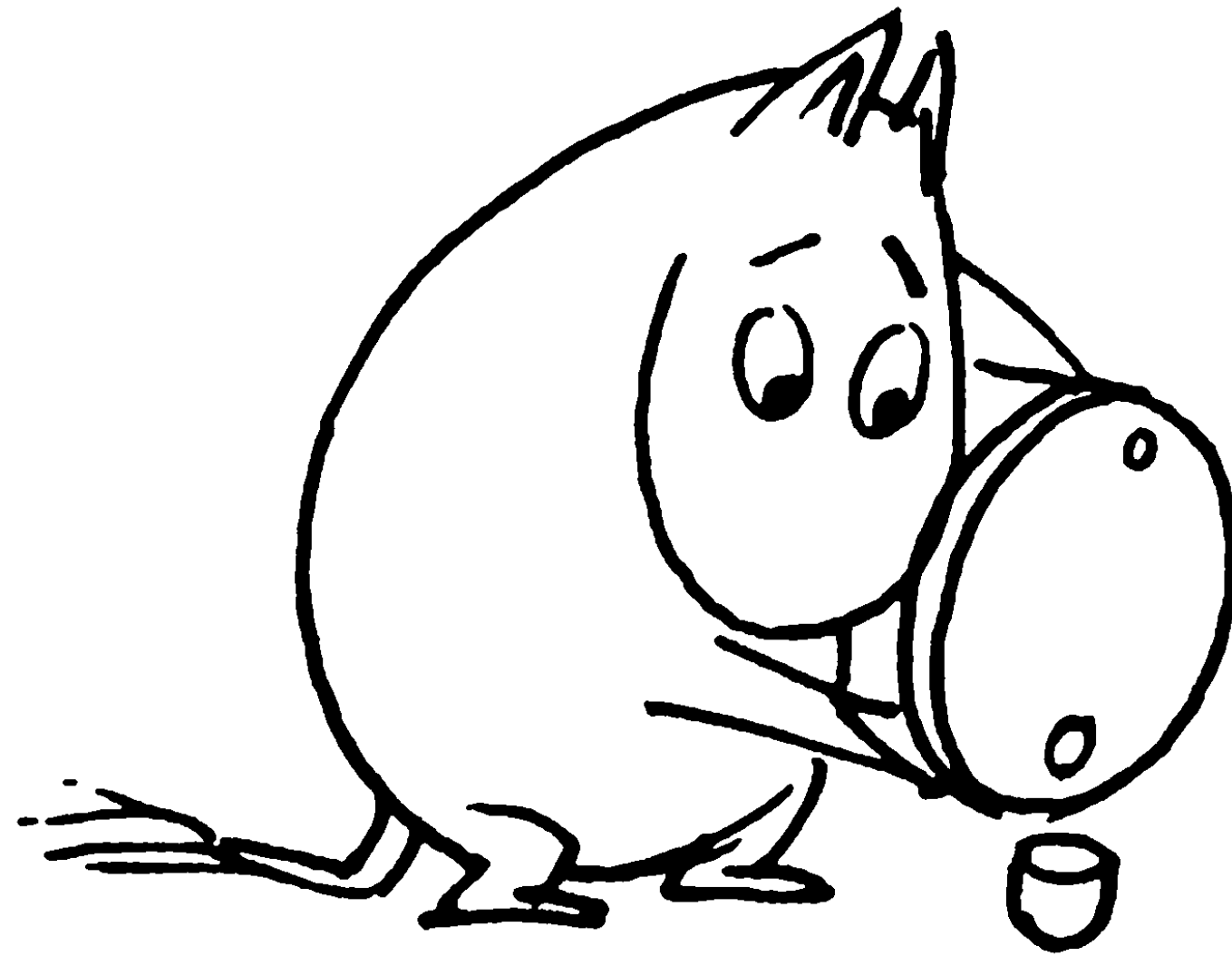
Mumi Mẹ liếc nhìn những thành viên khác của gia đình rồi đi đến chỗ bức tranh tường của mình. Bà đưa hai tay ấn vào cành cây táo. Không thấy có gì. Chỉ có tường, một bức tường trát vữa bình thường.

- Mình chỉ muốn biết chắc, - Mumi Mẹ nghĩ. - Đúng như mình đoán. Tất nhiên là mình không thể đi vào mảnh vườn này được nữa, bởi vì mình không còn nhớ nhà.

Vào lúc nhập nhoạng, Mumi đi đổ dầu vào chiếc đèn bão.

Can dầu để ở dưới cầu thang cuốn bên cạnh mấy tấm lưới rách tươm. Mumi đặt một tấm thiếc dưới một cái hốc

và mở nút can ra. Khi cậu ta nhấc can dầu lên và nghiêng nó, cái can kêu reng reng, và một tiếng vọng vang lên từ dưới hốc. Cậu chờ một lát rồi lắc can.

Sau đó Mumi đặt cái can xuống và nhìn khắp nền đất một lúc lâu. Dầu không còn tí nào nữa. Nó đã hết sạch. Hằng đêm chiếc đèn bão được thắp lên trong tháp và đêm nào cũng sáng cho Quỷ Đông. Ngoài ra, Mui Tí Hon lại còn đổ đến gần một lít xuống chỗ có kiến vàng. Dĩ nhiên rồi. Nhưng mà cậu phải làm gì bây giờ? Quỷ Đông sẽ nghĩ sao đây? Mumi không dám nghĩ đến sự thất vọng của nó. Cậu ngồi xuống bậc cầu thang, hai tay chống lên cằm.

Cậu có cảm tưởng như vừa lừa một người bạn của mình.

- Con có chắc là dầu trong can đã hết hẳn rồi không?
- Mumi Mẹ hỏi và lắc chiếc đèn bão.

Ai nấy uống hết trà của mình và bóng tối bắt đầu trùm kín các cửa sổ.

- Đúng là hết trơn rồi mẹ ạ, - Mumi nói, mặt buồn thiu.
- Chắc chắn nó bị thủng rồi, - Mumi Bố nói. - Có lẽ nó bị gỉ sắt ăn thủng. Không thể tin nổi chúng ta đã dùng nhiều dầu đến thế.

Mumi Mẹ thở dài.

- Giờ chúng ta phải dùng đến lửa bếp lò, - bà nói. - Nhà mình chỉ còn lại ba cây nến thôi và chúng chỉ để thắp trên bánh sinh nhật.

Bà cho thêm ít củi vào lò và để hờ nắp đây.

Lửa cháy đượm và nổ đôm đốp, cả nhà kéo mấy cái thùng ra và ngồi thành hình vòng cung quanh bếp lửa. Thỉnh thoảng gió rít lên trong ống khói nghe như tiếng nhạc cô đơn và rầu rĩ.

- Có chuyện gì bên ngoài vậy nhỉ? - Mumi Mẹ hỏi.

- Bố sẽ nói cho mẹ, - Mumi Bố đáp. - Đảo đang ngủ. Bố cuộc với mẹ là nó đang thư giãn và sắp đi ngủ cùng lúc với chúng ta.

Mumi Mẹ nhoẻn miệng cười. Rồi bà nói đầy suy tư:

- Chúng ta sống như thế này, mẹ luôn có cảm giác như đang đi du ngoạn vậy. Ý mẹ nói là tất cả mọi cái đều khác lạ, rất đặc biệt. Cứ như lúc nào cũng là ngày chủ nhật. Và bây giờ mẹ muốn biết cảm nhận như thế có tồi tệ không?

Cả nhà đợi.

- Cả nhà hiểu chứ, không thể du ngoạn cả đời được, - Mumi Mẹ ngần ngừ nói tiếp. - Chuyện đó cần chấm dứt. Mẹ sợ rằng đột nhiên ta cảm thấy ngày thứ hai lại hiện diện, và lúc đó không thể tin được rằng những điều này là thật...

Bà dừng lại và nhìn Mumi Bố với vẻ đắn đo.

- Dĩ nhiên nó là thật rồi, - Mumi Bố ngạc nhiên nói. -

Rất hay là mình luôn luôn cảm thấy như ngày chủ nhật. Đó là cảm giác mà gần đây chúng ta không có được.

- Hai bác nói chuyện gì vậy ạ? - Mui Tí Hon bất ngờ hỏi.

Mui đuổi chân ra. Cậu có cảm giác bồn chồn, bứt rứt. Cậu không thể nghĩ về chuyện gì khác ngoài Quỷ Đông.

- Con muốn đi ra ngoài một lúc, - Mui nói.

Ai cũng ngoái nhìn cậu.

- Con muốn hít thở một ít không khí trong lành, - Mui sốt ruột nói. - Con không muốn ngồi yên một chỗ ở đây. Con muốn vận động.

- Con nghe này... - Mui Bố lên tiếng.

Nhưng Mui Mẹ kịp nói chen vào ngắt lời ông:

- Ừ con đi đi.

- Thằng bé bị làm sao vậy? - Mui Bố hỏi khi Mui đã ra ngoài.

- Chân nó bị tê, - Mui Mẹ giải thích. - Nó cũng không hiểu vì sao lại thế. Mình cứ luôn nghĩ là nó vẫn còn bé lắm.

- Nhưng không phải thế sao, - Mui Bố nói với vẻ ngạc nhiên. - Tất nhiên là nó vẫn còn bé.

Mui Mẹ cười và cời lửa. Ánh lửa của bếp lò quả thật ấm cúng hơn ánh sáng của nến.

* * *

Quỷ Đông đang đứng đợi trên bờ biển. Mui đi về phía nó, trong tay không có chiếc đèn bão như mọi lần. Cậu

dừng lại chỗ chiếc thuyền và nhìn Quỷ Đông. Cậu không thể làm được gì cho nó lúc này.

Trái tim sợ hãi của đảo run rẩy trong lòng đất. Đêm đầy biến động. Mumi nghe tiếng cây cối và sỏi đá thì thào, than vãn trong chuyến đi lang thang vượt đảo và cậu không thể làm gì được.

Bất ngờ Quỷ Đông hát. Nó hát một bài hát vui nhộn và lắc lư người ra trước và về sau khiến chiếc váy dập dờn trong đêm. Nó giẫm chân trên cát rất mạnh và bằng mọi cách bày tỏ rằng nó rất mừng khi nhìn thấy Mumi.

Mumi hết sức ngạc nhiên tiến một bước về phía trước. Không nghi ngờ gì nữa, Quỷ Đông rất vui mừng được gặp cậu. Quỷ Đông không quan tâm đến chiếc đèn bão. Nó chỉ vui mừng vì thấy Mumi đến để gặp nó.

Mumi đứng im khi Quỷ Đông nhảy múa. Rồi cậu nhìn nó bước đi dọc bãi cát dài. Khi Quỷ Đông đã đi khỏi, cậu tiến đến chỗ nó đứng nhảy và xem xét. Cát không hề đóng băng, mà vẫn giống hệt như trước đó. Cậu để ý nghe ngóng, nhưng chỉ nhận ra tiếng sóng và có cảm tưởng như đã chìm vào giấc ngủ say.

Mumi trở về nhà. Cả nhà đã đi ngủ và trong bếp lò chỉ còn lại một ít than hồng nhỏ. Mumi leo lên giường và nằm co người lại ngủ.

- Nó nói gì? - Mui Tí Hon hỏi nhỏ.

- Nó hài lòng, - Mumi lầm bầm đáp lại. - Nó không để ý có gì khác.

Vào hôm sinh nhật gã đánh cá, trời trong vắt và gió tây nam vẫn thổi mạnh không dứt.

- Dậy thôi, - Mumi Bố gọi. - Mọi thứ trở lại như trước rồi. Mumi Mẹ thò đầu ra khỏi chăn.

- Mẹ biết. - Bà nói.

- Mình chẳng hay biết gì cả! - Mumi Bố hãnh diện nói.
- Đảo đã yên tĩnh lại, không còn hoảng sợ nữa! Các bụi cây đã dịch chuyển về chỗ cũ của chúng và cây cối cũng lục tục theo nhau về chỗ ban đầu. Mình nói gì bây giờ?!

- Thật thế ư, thế thì hay quá, - Mumi Mẹ nói và ngồi dậy.
- Mình biết đấy, khó có thể tổ chức được một lễ sinh nhật nếu như cây cối cứ dịch chuyển lung tung. Và thử hình dung xem chúng sẽ mang theo bao nhiêu là rác rưởi vào nhà...

Bà ngẫm nghĩ một lát rồi nói thêm:

- Mẹ bản khoăn không biết cây cối sẽ trở về chỗ cũ của chúng hay dừng lại ở nơi mới khi chúng xích đến. Ngay sau khi chúng quyết định ở đâu, mẹ sẽ đem một ít rong biển đến rải xung quanh gốc chúng.

- Các bác thật ủy mị quá! - Mui Tí Hon than phiền. Nó đứng trong cửa sổ và nhìn ra ngoài một cách thất vọng. - Ở đây mọi thứ đều bắt đầu giống như bình thường... Cháu tin chắc rằng đảo sẽ chìm hoặc sẽ trôi đi hay bay lên không trung! Chưa bao giờ có gì thật nghiêm túc xảy ra cả...

Rồi Mui Tí Hon nhìn Mumi với vẻ trách móc. Mumi nhìn lại nó và cười nói:

- Ủ, ừ. Không ai có thể dịch chuyển cả rừng cây về chỗ cũ được!

- Đúng như thế, - Mumi Bố reo lên một cách thích thú.
- Điều đó thì không ai có thể làm được. Và càng không thể khoác lác về điều ấy!

- Có những người đang rất vui vẻ, - Mui Tí Hon nói.
- Giá như ai đó để mắt tới thùng rượu whisky thì tốt hơn.

Mumi Bố và Mumi cùng chạy đến cửa sổ. Cái thùng vẫn còn nằm ở mũi đảo. Nhưng mũi đảo đã dịch chuyển ra xa ngoài biển hơn.

- Bố không uống cà phê sáng đâu, - Mumi Bố vội vàng nói và vợ lấy mũ chụp lên đầu. - Bố phải ra xem độ cao của mực nước.

- Nhân thể xem thử anh đánh cá thế nào nữa mình nhé,
- Mumi Mẹ nói với theo. - Cần mời anh ta trước.

- Đúng thế! - Mui Tí Hon hét rõ to. - Thử tưởng tượng tối nay lão ta có việc bận!

Nhưng gã đánh cá đã biến mất. Có thể gã trốn trong lùm cây, ngồi im và nghĩ rằng hôm nay là sinh nhật của mình.

Bánh sinh nhật đã được bày trên bàn với ba cái nến. Trên trần treo mấy cành thanh lương trà, mấy thân cây leo và Mui Tí Hon nhặt về một chùm tầm xuân rõ to.

- Vì sao cậu im lặng thế? - Mui Tí Hon hỏi.

- Tổ đang nghĩ, - Mumi đáp. Cậu đang bày những viên đá trắng nhỏ xung quanh chiếc bánh.

- Làm thế nào mà cậu làm nó ấm lên được? - Mui Tí Hon tò mò hỏi thêm. - Tớ ra chỗ bãi biển lúc gần sáng. Cát không hề đóng băng.

- Làm thế nào ư, - Mumi nói, mặt đỏ lựng. - Cậu không kể cho ai chứ?

- Hi. Cậu nghĩ tớ thuộc loại ngồi lê mạch lẻo sao, - Mui Tí Hon nói. - Tớ không quan tâm tới bí mật của người khác đến mức leo lẻo loan truyền khắp nơi. Nhưng mà trước sau gì thì đương sự cũng tự mình kể ra mà thôi. Tin tớ đi, trong hòn đảo này có nhiều điều bí ẩn lắm! Tớ biết hết!

Nói xong, nó cười một cách tinh quái và bỏ chạy.

Mumi Bố thở phì phò bước lên các bậc thềm mang theo một ôm củi.

- Mẹ con không biết dùng búa bổ củi. - Ông nói. - Nhưng mẹ lại ưa tốt. Bố phải mở rộng chỗ thêm một ít để cả hai có thể làm việc cùng một lúc.

Ông để ôm củi xuống trước lò và hỏi:

- Con nghĩ sao nếu bố cho gã đánh cá chiếc mũ đen cũ của bố? Bố không thích mũ chóp cao nữa.

- Bố cho đi, - Mumi nói. - Bố có mũ của người canh hải đăng để lại rồi.

Mumi Bố gật đầu và đi lên cầu thang tìm giấy để gói. Ông nhấc một cái hộp không nằm trên bình ga, và chợt khựng lại, trên tường có một bài thơ mà trước đó ông chưa hề thấy, với chữ viết nguệch ngoạc và rời rạc của người canh tháp. Mumi Bố đọc:

*Tháng Mười ngày mồng ba,
ấy ngày tôi được sinh ra,
nhưng chẳng khách nào đến,
Mưa như dội mái nhà
Gió tây nam thổi mạnh.*

Nhưng hôm nay là ngày mồng ba tháng Mười, Mumi Bố ngạc nhiên nghĩ. Hôm nay cũng là sinh nhật của người canh tháp nữa... Thật kì lạ.

Mumi Bố cầm lấy mấy tờ giấy và đi xuống cầu thang.

Các thành viên khác của gia đình đang bàn nhau làm thế nào để mời được gã đánh cá đến ngôi tháp.

- Lão ta sẽ không bao giờ đến đâu, - Mui Tí Hon nói.
- Lão sợ người canh tháp. Lão đi vòng rất xa để tránh khỏi phải đi qua ngôi tháp.

- Chúng ta không thử làm gì đó để cuốn hút anh ta được à? - Mumi gợi ý. - Nhà mình có cái gì đẹp không? Chúng ta có hát mừng anh ta không?

- Hì, thôi đi, - Mui Tí Hon gạt đi. - Làm thế chắc chắn lão còn sợ hơn.

Mumi Mẹ đứng dậy và chậm rãi đi ra phía cửa.

- Không, cả nhà biết gì không, - bà nói. - Bây giờ mẹ sẽ đến và mời kẻ cô đơn đáng thương đúng theo tập tục truyền thống. Mui hãy đi cùng và kéo anh ta ra khỏi lùm cây.

Khi cả hai đến nơi, gã đánh cá đang ngồi bên rìa lùm

cây, trên đầu có một cành hoa xạ hương. Gã đứng dậy, nhìn hai bác cháu về chờ đợi.

- Cho tôi chúc mừng, - Mumi Mẹ nói và hơi cúi thấp người.

Gã đánh cá cúi đầu một cách trang trọng.

- Các vị là những người đầu tiên nhớ đến ngày sinh của tôi, - gã nói. - Điều đó khiến tôi vô cùng cảm động.

- Chúng tôi đang tổ chức một bữa tiệc nhỏ mừng sinh nhật anh ở nhà chúng tôi.

- Ngôi tháp hải đăng à!? - Gã đánh cá chau mày hỏi. - Tôi không muốn đến đây.

- Bây giờ hãy nghe tôi nào, - Mumi Mẹ điềm đạm nói. - Anh không cần phải nhìn ngôi tháp. Anh cứ nhắm mắt lại và đưa tay cho tôi. Mui, cháu chạy về trước pha cà phê và thấp nển lên đi.

Gã đánh cá nhắm nghiền mắt lại và chìa tay ra. Mumi Mẹ nắm lấy tay gã và cẩn thận dắt gã ra khỏi bụi thạch nam dẫn về ngôi tháp.

- Ở đây có bậc thêm cao, - bà nói.

- Tôi biết, - gã đánh cá đáp.

Khi cánh cửa kêu cọt két, gã co người lại và không muốn bước tiếp.

- Chúng tôi có bánh ngọt và đã trang hoàng phòng, - Mumi Mẹ nói. - Và có quà nữa.

Rồi bà kéo gã đánh cá qua ngưỡng cửa và cả hai chậm chậm bước lên cầu thang xoắn. Gió tây nam thổi mạnh bên

ngoài tháp khiến cửa sổ thỉnh thoảng kêu ken két. Mumi Mẹ nhận thấy tay gã đánh cá run run, liền nói:

- Ở đây không có gì nguy hiểm cả. Chỉ nghe tiếng như vậy thôi. Chúng ta sắp đến nơi rồi.

Bà mở cửa phòng trong ngôi tháp và nói to:

- Bây giờ anh nhìn được rồi!

Gã đánh cá mở mắt. Nến sáng lung linh, mặc dù trời chưa tối. Chiếc bàn sinh nhật thật đẹp: khăn trải bàn trắng, các góc trang trí những cành cây xanh lá cây. Cả nhà đang ngồi đợi.

Gã đánh cá nhìn bánh ngọt.

- Chúng tôi chỉ có ba cây nến, - Mumi Mẹ nói với vẻ xin lỗi. - Năm nay anh bao nhiêu tuổi?

- Tôi không nhớ, - gã đánh cá lầm bầm. Rồi gã đưa mắt nhìn từ cửa sổ này sang cửa sổ khác, sau đó lại nhìn lên cửa sập trên gác mái.

- Tôi xin chúc mừng, - Mumi Bố nói. - Xin mời ngồi.

Nhưng gã đánh cá không ngồi và lại còn dịch lại gần cửa hơn.

Bống Mui Tí Hon quắc mắt hét rõ to:

- Ngồi xuống như mọi người đi!

Gã đánh cá giật nảy mình, đi lại gần bàn và ngồi xuống. Trước khi gã kịp nhận ra, Mumi Mẹ đã rót cà phê và ai đó mở giấy gói, lấy chiếc mũ đội lên mái đầu rối bù của gã.

Gã đánh cá ngồi im thin thít và cố gắng liếc nhìn từ dưới chiếc mũ. Nhưng gã không uống cà phê.

- Có lẽ mời bác ta một ít rong biển, - Mui Tí Hon gợi ý và trao món quà được gói trong một chiếc lá màu đỏ cho gã đánh cá.

- Cháu có thể ăn nó, - gã đánh cá nói một cách bộc trực khiến cả nhà bật cười khi thấy gã có thể nói được một câu hài hước như vậy.

Bữa tiệc cà phê lập tức trở nên thoải mái hơn, gã đánh cá được thư giãn còn mọi người nói chuyện huyền thiên về bão và hòn đảo đã hòa hợp với biển và đang ngủ. Lát sau gã đánh cá nếm cà phê và nhăn mặt. Gã bỏ vào cốc cà phê tám cục đường nữa rồi uống cạn một hơi.

Sau đó gã mở gói quà của Mumi. Đó là gói quà gồm nhiều thứ mà ngựa biển để lại trên bờ: ít mảnh thủy tinh, những hòn đá và bốn cái chặn giấy bằng đồng. Gã nhìn những cái chặn giấy một hồi lâu và nói “ha”. Tiếp theo gã mở gói cuối cùng, lấy ra chiếc vỏ sò trên có viết “*Kỉ niệm bờ biển phía tây*” và nói “ha, ha”.

- Nó là cái đẹp nhất, - Mumi Mẹ giải thích. - Biển mang nó vào bờ.

- Thế à? - Gã đánh cá nói và nhìn xuống phía dưới ngăn kéo thấp nhất của tủ.

Gã đứng dậy và từ từ đi về phía cái tủ. Cả nhà Mumi nhìn gã một cách chăm chú và hết sức ngạc nhiên khi thấy gã không cảm ơn họ về những món quà.

Trời đã bắt đầu tối, chỉ còn một vệt nắng chiều hắt vào trên ngọn cây táo. Những ngọn nến vẫn cháy.

Gã đánh cá nhìn thấy cái tổ chim ở trên tủ.

- Cái ấy cần phải để trên tấm sắt trong ống khói, - gã nói một cách quả quyết. - Nó nằm ở đấy đã nhiều năm.

- Chúng tôi nghĩ nên treo nó phía ngoài cửa sổ, - Mumi Mẹ nói với vẻ nhận lỗi. - Nhưng chưa làm được một cái giá chắc chắn ở đấy...

Gã đánh cá đứng trước tủ và nhìn vào gương. Gã xem xét cái mũ của Mumi Bố và ngắm nghía khuôn mặt lạ lẫm của mình. Lát sau gã quay sang nhìn trò chơi xếp hình. Gã nhặt một miếng và lắp vào chỗ của nó rồi tiếp tục lắp nhiều miếng khác vào hình rất nhanh. Cả nhà đứng dậy và đến sau lưng gã để nhìn.

Tấm hình đã được lắp xong. Những con chim và ngọn hải đăng. Chim bay thẳng về phía ánh sáng của ngọn hải đăng. Gã đánh cá quay lại nhìn Mumi Bố.

- Bây giờ tôi mới nhận ra, - gã nói. - Hai chúng ta đội sai mũ.

Gã lấy mũ ra khỏi đầu mình và đưa cho Mumi Bố. Hai người lặng lẽ đổi mũ cho nhau.

Người canh hải đăng đã trở lại.

Anh ta cài khuy áo khoác nhưng kẻ và giữ quần rồi đi lại chỗ để cốc cà phê của mình và hỏi:

- Có còn ít cà phê nào không?

Mumi Mẹ đi vội tới bếp lò.

Tất cả lại ngồi quây xung quanh bàn, nhưng thật khó bắt đầu cuộc trò chuyện. Người canh hải đăng ăn bánh ngọt và những người khác nhìn anh ta hơi ngượng.

- Tôi đã vẽ một ít lên tường ở đây, - Mumi Mẹ rứt rề bọc bạch.

- Vâng, tôi có nhìn thấy. - Người canh hải đăng nói. - Phong cảnh bên trong hòn đảo. Nhưng có thể coi đó là một thay đổi thú vị. Và nó được vẽ rất đẹp. Bà sẽ vẽ gì trên bức tường khác?

- Tôi định vẽ một bản đồ, - Mumi Mẹ đáp. - Một bản đồ hòn đảo gồm các vách đá và có lẽ cả độ sâu của biển. Nhà tôi rất giỏi trong việc đo độ sâu.

Người canh hải đăng gật đầu kính trọng. Còn Mumi Bố thì cảm thấy rất hài lòng nhưng vẫn chưa biết nói gì.

Muy Tí Hon nheo mắt nhìn hết người này sang người khác. Nó có vẻ đang cố nhin cười và dường như chực nói điều gì đó không ăn nhập. Nhưng rồi lại thôi không nói ra.

Hai ngọn nến đã tàn và chảy xuống bánh ngọt. Bên ngoài trời đã tối và bão vẫn tiếp tục hoành hành trên đảo. Nhưng bên trong ngôi tháp vẫn yên tĩnh. Một không khí yên tĩnh ít khi có trong các buổi lễ của gia đình.

Chợt Mumi nhớ đến Quỷ Đông, nhưng cậu không thấy nhất thiết phải nghĩ về nó. Cậu có thể gặp nó muộn hơn như mọi lần, nhưng cũng không thật nhất thiết. Dù sao thì cậu đã nhận ra rằng Quỷ Đông không sợ bị thất vọng nữa.

Cuối cùng Mumi Bố nói:

- Đây, tôi có một thùng rượu whisky ở chỗ mũi đảo của anh đấy. Anh nghĩ gió sẽ giảm không?

- Chà, - người canh hải đăng nói, - khi gió tây nam đã

nổi lên thì nó phải kéo dài hàng tuần, như ông thấy đấy. Thùng rượu ở đâu sẽ nằm nguyên ở đấy thôi.

- Tôi định lát nữa sẽ ra ngoài hít thở không khí trong lành, - Mumi Bố nói và bỏ thuốc vào tàu. - Anh nghĩ thuyền có sao không?

- Không việc gì đâu. Giờ đang trăng non nên nước sẽ không dâng cao hơn nữa đâu. - Người canh hải đăng nói.

Cả ba ngọn nến đã cháy hết và bây giờ chỉ còn lại ánh sáng trên nền nhà của lửa trong bếp lò.

- Tôi mới giặt các tấm ga trải giường, - Mumi Mẹ nói. - Mặc dù chúng vẫn sạch. Giường của anh vẫn ở nguyên chỗ cũ.

- Cảm ơn bà, cảm ơn, - người canh hải đăng nói và đứng dậy rời khỏi bàn. - Nhưng tối nay tôi định ngủ ở trên canh mái.

Họ chúc nhau ngủ ngon.

- Ta đi ra mũi đảo chứ? - Mumi Bố hỏi.

Mumi gật đầu.

Khi hai bố con Mumi đi đến ghềnh đá, trăng non đã nhú lên ở phía đông nam. Trăng hình lưỡi liềm bắt đầu một tháng mới, một tháng Chín tối hơn. Hai bố con đi về phía bụi vân sam⁽¹⁾.

- Bố ạ, - Mumi lên tiếng. - Con có chút việc ở bãi biển. Con gặp một bạn mới quen ở đấy.

(1) Một loài cây lá kim.

- Thế à, - Mumi Bố bảo. - Vậy thì chào con nhé. Hẹn gặp con ngày mai.

- Vâng, chào bố ạ. - Mumi nói.

Mumi Bố tiếp tục đi mà không nghĩ ngợi gì, kể cả thùng rượu. Một mũi dáo nằm chỗ này hay chỗ khác không thật sự quan trọng khi mà có rất nhiều.

Mumi Bố đi xuống chỗ mép nước và đứng lại nhìn. Ở đây sóng biển của ông nối tiếp dồn đuổi nhau đi qua một cách rì rầm, dữ dội và hung tợn. Mumi Bố gạt bỏ hết tất cả những điều lo nghĩ. Ông chỉ sống với thực tại đang hiện hữu quanh mình.

Khi quay nhìn lại hòn đảo, Mumi Bố thấy một con sóng trắng sáng lóa trên biển đang dập dờn về phía chân trời rồi vỡ lại vào bờ thành những lớp sóng dịu êm.

Ngọn hải đăng đã sáng lên.

